

הפסח

גילית
אבקשה
לשיא את ראש השנה

הזוא קורה רדך

קורא את מה שקורה
מבין • מזמין • מבטיח

מרכיז תורה בעל
קפטן ירושלמי
במתק שיח עם מגיד
שיעור ליטאי מובהק.
משפיע חסידי כנס
של קדושים בסודות
נשמה עם בן תורה
ספרדי. ארבעה
שישבו אל שולחן
אחר לדבר את לבם

אדמו"ר שפשט אדרת
מנהיגות בהגיעו אל
הרבי שלו

"גדולה הכנסת
אורחים". על מתחם
סעודות ענק למאות
אלפים, הגדול בעולם
היהודי

פרויקט התעופה
הגדול בתבל, בהבאת
רכבות יהודים אל
מחוז משאת נפשם.

'מעשי עולם' של נפתלי • סיפור מרתק בן זמננו. מסע חיים של שניים העושים את הדרך
אל המנוחה ואל הנחלה • ששה פרקים מאלפים, מאת הסופר הנודע ר' ברוך לב

בחסדי ה', ובשעה טובה ומוצלחת,
יצא לאור כרך שביעי בסדרה

כרך ז'

...כי אֲנַחְנוּ טַעַמְנוּ הַיֵּץ הַטּוֹב וְכוּ' ...

תורות מז-נה

בחנויות
ברסלב

050-41-32-379

הפצה
ראשית

ובעמדות נדרים פלוס - 'פאר הליקוטים' הזמנת ספרים

SALE

סייל

דירות

אחרונות

בפרויקט

**מרתון 3 ימי מכירות מיום א' כ"ו אלול בשעה 10:00 בבוקר
עד יום ג' כ"ח אלול בשעה 20:00 בערב**

הזדמנות אחרונה טרום עליית מחירים | טאבו במקום | אפשרות איכלוס מייד לר"ה תשפ"ה

מצפה אומן
פרויקט דירות יוקרתי מול הצינן

מקווה
מזוהר

ממרט
עשיר

סטנדרט
גבוה

נוף
מרהיב

70 חסור
מהצינן

לזכי מספיק • גישה לרכב עם בראש השנה • שמירה 24/7 • ללא חשש קברים • מאוכלס כל השנה

**אל תפספסו, התקשרו: 058-32-70-200 | 06-111-52-66-380+
או גשו למשרד המכירות במצפה אומן בניין 1 דירה 2**

תוכן עניינים

מתים בשביל החיים
הרה"ח ר' יעקב נתן אנשין שיח'

14

מי גורם להם לבנות?!
הרה"ח ר' שאול סירוטה שיח'

10

ראש השנה מארבע כנפות

ארבעה אברכי משי, מארבע קצוות בציבור החרדי, משוחחים בגילוי לב משותף על מסע של חיפוש ובקשה שזכה להגיע אל יעדו

18

34

אדמו"ר כחסיד מן השורה

זווית זוהרת בחיי טוהר ועלייה. מסעות ראש השנה של כ"ק האדמו"ר מלעלוב-ביתר זצ"ל, בהצטופפות בין האלפים כחסיד פשוט בין חסידים

קדושים וטהורים שלא ויתרו

גדולים בישראל ענקי רוח, מרביצי תורה ויראה, רבנים ויושבי על מדין, בני קדושים מפורסמים - שטלטלו עצמם ממחוזות חייהם הנעלים, אל התאבקות בעפר מי שהזמין וגם הבטיח.

43

62

אנופה אשכנזה

עשרים שנות תעופה. ליווי אישי צמוד למאות אלפים הממריאים אל תקוות חייהם בכל מחיר - סוכני הנסיעות הוותיקים במונולוג מרתק על השגחה וערגה

עיר החדש

סיור מרתק ומצולם בתוככי אולמות מתחם חסד ענק, המאכיל רבבות יהודים ללא תמורה • סקירת עבר והווה

78

88

מעשי עולם של נפתלי

סיפור-חיים מרתק ומדהים, מעורר מחשבה, מסע פנימי מסעיר - פרי עטו של הסופר ר' ברוך לב - על שני יהודים בני זמננו שיצאו לעשות דרך, על כל הכרוך בה, כדי להעניק לנשמתם את פיסת המנוחה והנחלה.

מילים במפתח

סוער קרב עיקש בין היאוש והעצבות, נשק הנחש הקדמוני, לבין ניצוץ קטן של תקוה והתחזקות בהשם יתברך.

הלב היהודי של תשפ"ד הומה רעש ובהלה. ההתגרות הפנימית שאינה נותנת מנוח, מעוררת גם בו את הפחד הנורא: "להיכן נבוא ונלך? להיכן נבוא ונלך?"

***

משהו גדול באמת קורה בעולם. באלול תשפ"ד, כבר אין עיוור שאינו רואה זאת עין בעין.

בלבו של ים מאורעות עקבתא דמשיחא, בינות לגלי מכאוב ומועקה העוברים על כלל ישראל בגשמיות וברוחניות - מתנוסס תחת השמש אי של פלא גדול, חידוש רענן מלא חיים וקדושה, המעניק סיכוי והצלה, הזדמנות מבטיחה להתחדשות וגאולת הנפש.

הגליון הייחודי שלפניכם, מעניק לכם אפשרות של הצצה אל תוכו.

בכל עוז באמונה בהשי"ת ובמשה עבדו, הוא שיזכה להחזיק מעמד.

לעומת קדושת ישראל ההולכת ומתעצמת באופן מופלא, עולמות של טוב יהודי שאין לו קץ המעלה נחת רוח למלכו של עולם - מתפרצים כוחות הרע בכל קצווי תבל: הן בשנאה רצחנית של גוים שופכי דמים כלפי ישראל עם

משהו קורה בעולם.

באלול תשפ"ד, כבר אין עיוור שאינו רואה זאת עין בעין.

כאילו מתממשים בפועל דברי רבי יצחק הנודעים (ילקוט"ש ישעיהו ס, תצט) על שנה שמלך המשיח נגלה בו: "כל מלכי אומות העולם מתגרים זה בזה... וכל

לעומת קדושת ישראל
ההולכת ומתעצמת
באופן מופלא, עולמות
של טוב יהודי שאין
לו קץ המעלה נחת רוח
למלכו של עולם -
מתפרצים כוחות הרע
בכל קצווי תבל

במצורף אליו, תשעה עשר עמודים מרתקים, סיפור מדהים בן זמננו - 'מעשי עולם' של נפתלי - המגולל לעינינו באותיות מאירות ומרוממות, מסע יהודי פנימי, חופש חדרי בטן, קְשֵׁה תַיִים.

***

הט אפוא אוזנך, יהודי יקר, אל נועם קול הקורא לך. קורא את מה שקורה בחיך.

מבין. מזמין. מבטיח.

תשפ"ה פותחת לפניך את שעריה. חיים חדשים באים לעולם - - -

קודש. הן בשנאה כפרנית של עמי ארצות כלפי לומדי התורה הקדושה ומקיימיה - המהלכת אימים בגזרות קשות בארץ הקודש.

כוחות אלה, השואבים קיום משרי מעלה, גוברים עד מאד בתוככי הנפש היהודית פנימה:

שם מתנהלת המערכה הגדולה והמשפיעה, מאבק חרישי עקוב מדם, מלחמת רוע וטומאה מול שלהבת טוהר הלוחשת בכל לב יהודי. פה, בתוך הלב,

אומות העולם מתרעשים ומתבהלים ונופלים על פניהם ויאחזו אותם צירים כצירי יולדה, וישראל מתרעשים ומתבהלים ואומר להיכן נבוא ונלך, להיכן נבוא ונלך... ואומר להם בני אל תתייראו, כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם, מפני מה אתם מתייראים, אל תיראו, הגיע זמן גאולתכם".

כבר ניבאו בקדשם צדיקים קדמונים, שלפני ביאת המשיח יאחז הקב"ה בארבע כנפות העולם ויטלטלם וינענעם מעלה ומטה, מטה ומעלה - ורק מי שיאחז עצמו

טַעְמוּ וּרְאוּ כִּי טוֹב הַשֵּׁם

אַחַד הַיָּמִים צַדִּיקֵינוּ אֶזְכָּר

די וועג וואס האט שוין באלאכטן די אויגן פון טויזנטער אידן

02.5.808.321

בעלגיע
323.808.1775

ענגלאנד
0330.390.0487

אמעריקא
605.313.1800

תורת הנפש || שאלות ותשובות || נגונים || סיפורי התקרבות || ועוד...

The Brain

ההרשמה בעיצומה!

ראש השנה אותו

אצלינו ניתן להשיג גם:

נסיעות:
משדות התעופה

סעודות:
הכנסת אורחים 'אזמין'

לינה:
בקריית הלינה

ביטוח
רפואי

02-54-10-100

- שרותי קרקע ופנים
- השכרת רכב
- קבוצות חוויה עם נשמה
- טיסות לכל העולם
- קברי צדיקים באירופה

ירושלים: ארזי הבירה 49 | בני ברק: רבי עקיבא 62 | בית שמש: יחזקאל הנביא 63

התוכניות שירימו את הנשמה שלכם לגבהים

ממדיאים!

1. עדכונים, 2. ניגונים ונסחאות התפילה, 3. שיעורים, 4. קטפיץ התפילות, 5. סיפורי ישועות, 6. סיפורי מניעות, 7. מידע והזמנת טיסות ואשרל

שלוחת 'אומן ראש השנה'
 בהקשה על 46
 מחייב תשלום

שלוחת הראיונות בהקשה על 31

ראיונות מרתקים וסוחפים

- לשמיעת הראיונות הבאים יש להיכנס לשלוחת הראיונות 31 ואחר כך להקיש את הספר המצוין ואח"כ #

- סיפורו הלא יאומן של הבחור הצעיר שהצליח לעבור את כל הגבולות בדרך לאומן ר"ה שנת תשפ"ד כשהוא נתון תחת צו עיכוב יציאה מהארץ. הקישו **94** ואז #
- בציון הוא קם מסכא הגלגלים ונעמד על רגליו! הנס הגלוי שהתרחש באומן עם ר' משה גולשבסקי ז"ל ועל התקשרות אמיתית של חסיד לרבו! בשיחה עם בנו ר' נפתלי **27** ואז #
- הילד הראשון בהיסטוריה שזכה לטוס לאומן לפני גיל 7 תחת סכך הברזל - ראיון עם ר' זושא רזנבלט סטונסי ועם אביו ר' בנימין זאב שליט"א ואז **86** #
- דברי חזוק על הדרכים הארוכים וההסתנות המעייפות בשיחה עם ר' שמואל שפירא מאומן **33** ואז #
- סיפורי מופת נפלאים מכלי ראשון - ישראל הלוי בשיחה עם האב"ד ר' שמעון שפירא וגם טה הפתרון ליבשות הלב שמרגשים בציון **24** ואז #
- שבע פעמים עמדתו בצומת דרכים בדרך לדבי, אך משטים סיבבו שתמיד אבחר באפשרות שתשאיר אותי בחוץ - ר' ישראל יצחק ברזין מספר על מסע ארוך ומטלטל עם נגנענים עזים ואכזבות קשות שנתקלו שוב ושוב בגבולות סטרים בקשיחות **23** ואז #
- סיפור ישועה מדהים שארע בציון רבינו סאת ר' אלי חשין מאומן **57** ואז #

שלוחת החיזוק לנסיונות החיים: בהקשה על 34

מחייב תשלום
 ככל שאומן תחזיק את החיזוק לשלוחת הראיונות 31 ואח"כ להקיש את הספר המצוין ואח"כ #

- #1 ראיון משפחתי ונצח עם ה"ר" קלמן גולדשמידט שבו לאחד שניהל אמל את הגחלה הידועה
- #2 מבנה במחלקה האונקולוגית ראיון עם האב"ד ר' חיים יצחק למקובץ שעלו אמל את הגחלה הידועה
- #3 יש לי פתרון לכל מי שעובר קשיים! חרב יחזקאל ששון ששיכל את בנו לפרנסה רל לאחד שלשה חודשי מחלה
- #4 ראיון מאפי עם ה"ר יעקב טען אנשין לאחד שידו נשברה בערב חג הסוכות
- #5 ראיון מעליל ומרש עד רפיעת עם ר' אליעזר ווסאי טרלכסקי שנלדה לו בת לאחד ב-12 שנה

שו"ת פתוח עם ה"ר יעקב נתן אנשין בשידור חי:

בימי שני בשעה 9.00 בערב בשלוחה 80

לשמיעת השידורים הקודמים: 82 ||| לשאול שאלות בעת השידור (יש להקיש): 81

שלוחה

מוקד הירום להעברת שמות לציון רבינו 24 שעות ביממה:

מוקד ברסלב: 02.999.3.148
 תו ללב שו"ך להתחדשו

מסי נוסף בא"י: 07722.78712 ארה"ב: 15189881307 אנגליה: 443306130475

ומי שזוכה להיות על ראש השנה

כל מה שאתה צריך לנסיעה לאומן בראש השנה

ביטוח רפואי
ב'הראל'
או ב'פספורט'

סעודות
בהכנסת אורחים
המרכזית 'אזמין'

לינה
בקריית
הלינה

נסיעות
משדות
התעופה

טיסות
סדירות
וצ'רטר

ניתן להזמין כל שרות בנפרד

הזמן
עכשיו!

מוקד הזמנות: 02-6338444

שירות ומקצועיות | לינה וארוחות | נסיעות פנים | קבוצות מאורגנות | קברי צדיקים באירופה | טיסות לכל העולם

סניף ראשי - ירושלים: עבודת ישראל | בני ברק: רבי עקיבא 62

מי גורם להם לבבות!?!

כך אמר לי הרב: דבר אחד אני יודע: ערב ראש השנה כזה, כפי שחוויתי שם, לא חוויתי מעולם. לראשונה בחיי עמדתי וכאבתי בעומק נפשי על כל החלקים שבהם אני רחוק מה'. הובערו אצלי רצונות וכיסופים להיות קרוב לבוראי - בעוצמה שלא חוויתי עד אז... ♦ סודה של השתטחות

הרה"ח ר' שאול סירוטה שליט"א

אך הצעקות באומן הינן זן אחר לגמרי לגמרי. כל מי שזכה והיה, הינו עד למחזה הנפוץ בחצר הציון הקדוש - כאשר אברכים ומבוגרים, צעירים ילדים וישישים, עומדים וזועקים ומשוועים לישועה רוחנית, מחפשים דרך ועצה לצאת מרשת היצר או מבקשים למצוא נתיב להתעלות עוד ועוד. דמעות נשפכות, זעקות בוקעות סביב השעון בכל שעות היממה. עומדים צפופים ומייחלים ברצונות בווערים. רוצים לשוב בתשובה, כוספים להתעלות בסולם העולה בית ק-ל. אין אח ורע למחזות אלו.

מי פועל כל זאת?! מי מבעיר את האש הזאת?! מה מאחד את הכלל ומעורר את לבם למזער את הדאגות הגשמיות הרובצות על לבם ולהתעלות לחשוב רק על התכלית, לרצות לשוב בתשובה בתעצמות נפש?!

המסחר האמיתי הקיים לעד

את הסוד שטמון כאן, כבר גילה רבינו הקדוש בחיי (שיחות הר"ן - נ"א): "את זה תקבלו מאתי שלא תתנו להטעות אתכם, כי העולם הזה מטעה מאד". הוא האיר בכל הבאים אליו זכרון מופלא בחיי הנצח. זו היתה משאת נפשו ואת זה השריש באנשיו בכל עז. הוא לימד וחינך, דרש ותבע, להקדיש מדי יום זמן לעורר חשבון נפש ולזכור

ענקי רוח וגדולי תורה לצד פשוטי עם, כולם נקבצים ובים לקול הכרוז הגדול אותו השמיע מוהר"ן הקדוש בקול גדול ולא יסף שעדיין מהדהד ומתעצם משנה לשנה.

אבל דומה שאחד הפלאים המופלאים בהתאספות זו, היא הנקודה המאחדת שם גדול וקטן על מקום הציון הקדוש. הדבר בלתי נתפס, אבל זו היא מציאות ברורה. רוב ככל הצעקות הגניחות והשוועות הנשמעים שם, ככבשן אש לוהט שאינו פוסק, סובבים כמעט אך ורק על תשוקה להתקרבות לה' יתברך ולעבודתו, וזה פלאי ביותר.

ההשתטחות על קברי צדיקים אינה דבר חדש בקרב ישראל. המונים עולים מפעם לפעם לפקוד מקום ציונם של קדושים אשר בארץ המה בארץ הקודש ובחוץ לארץ - והרוח הכללית בכל אלה היא 'לפעול ישועות'. צרכי עמך מרובים וצרות הכלל והפרט דוחקים. הבאים שופכים שם לב דווי להחיש ישועה על פרנסה שנתמוטטה, על חולים שיתרפאו ועל מעוכבים שימצאו זיווגם, ועוד כהנה. אשריכם ישראל.

מה גם לקראת שנה חדשה, שאז מתרבים הפוקדים את מקום מנוחת הצדיקים, כאשר משאלתם בפייהם לזכות לשנה טובה ומתוקה, שנת אושר ועושר, שנת בריאות והצלחה, מנוחת הנפש, ישועות ורפואות.

נחם אב תשפ"ג. ברחובה של עיר פגש ידידי את אחד הרבנים המובהקים שרבים משחרים לפתחו, גאון בתורה וירא אלוקים מרבים, שאינו נמנה רשמית על חסידי ברסלב - והנה נאנח הרב לעומתו: 'אוי, מי יתן והייתי יכול לזכות שוב להיות בראש השנה באומן'.

'הרהבתי עוז' - מספר חברי - 'ישאלתי את הרב: אולי יואיל מעלת כבודו להסביר מה 'תפס' אתכם שמה?'

"אני לא מבין הרבה בסודות התורה" - ענה הרב בחדות - "אבל דבר אחד אני יודע: ערב ראש השנה כזה, כפי שחוויתי שם, לא חוויתי מעולם. נתקפתי לפתע בדאגות מסוג אחר לגמרי ממה שהורגלתי עד אז. לראשונה בחיי עמדתי וכאבתי בעומק נפשי על כל החלקים שבהם אני רחוק מה'. הובערו אצלי רצונות וכיסופים להיות קרוב לבוראי - בעוצמה שלא חוויתי עד אז. הדאגות הרוחניות עלו והתעלו באופן אחר לגמרי... אני לא יכול לחשוב שאשאר כאן השנה עם נמיכות המחשבה המוכרת...".

פלא שאין כמותו בעולם

אחד הפלאים הגדולים ביותר, המתחוללים בימינו לנגד עינינו - הינו ללא ספק "ראש השנה באומן". רבבות עמך בית ישראל מכל העדות והחוגים,

אם אתה תבוא אצל הדלת ותצק אבי אבי וכו' לא אשמע דבריך?!"

ורבי נתן מוסיף שם: "כדברים האלה נשמע מפיו הקדוש כמה פעמים, שרמז לכל אחד ואחד כמה גדולה המעלה של מי שיזכה לבוא על קברו הקדוש והנורא, כי בוודאי ישמע דבריו ויעזור וישוע לו בכל מה דאפשר". ועל כן הוא אכן פועל כבחיים חיותו לכל הבאים אליו להאיר בהם את דעת קדשו ולתקן את נפשם, להוציאם משחת לחיים.

זו פשרה של התעלומה המופלאה המתרחשת על קברו הקדוש. מקום זה חי ולוהט כבחיים חיותו - וכמו שבחיינו פעל ועשה עם כל הבאים אליו, שיקבלו מאתו את הארת החכמה הישרה, להביל חיי עולם חולף, כך גם לאחר הסתלקותו, נשפע במקום זה כח עליון להבנה עמוקה זו.

מכאן נובעת המציאות הפלאית שניתן למששה ביד. חצר הציון הקדוש בוער בלהב אש. האווירה תובעת ומעוררת, כמו שאחד עומד עליך ותובע ממך להתנשא ולהתעלות כבר, להשיל את הקליפה החיצונית המגושמת, להתחבר לטוב פנימי נצחי הקיים וחי עדי עד. אף עין מגושמת יכולה להבחין בכח אלוקי המתחולל במקום זה ומעורר ומבעיר רצון אמיתי להתעלות ולשוב לה' מעומק הלב.

רבינו הקדוש מבאר בלקוטי מוהר"ן (ח"א ס"ד) שעל ידי ההסתכלות על הצדיק, ניצת בלבו של אדם רצון "להשליך כל תאוותיו אחרי כתפו". ואילו כאשר נותן צדקה לצדיק, מוסיף להתעלות ומואס בגאוה ודברים בטלים. וכאשר גם משיח לבו לפני הצדיק, זוכה לקבל הדרכה ישרה שהצדיק מדריך אותו בדרך הישר לפי שורש נשמתו.

אם כך זה בחיים חיותו של הצדיק, כך הם פני הדברים גם לאחר הסתלקותו - וכפי שמרחיב תלמיד תלמידו הקדוש בספר "פרפראות לחכמה" (ס"ד) וכותב בתוך דבריו: "שכל המאמרים שגילה בענין מעלת התיקונים הנוראים והנפלאים שנעשים על ידי ההתקרבות אל הצדיק... כל דבריו ז"ל בזה חיים וקיימים לעד, וגם עכשיו אחר הסתלקותו ז"ל נעשה כל זה על ידי שמתקרבים אל ענינו הקדוש ז"ל ודבקים בלימוד ספריו הקדושים ומקבלים עצותיו הקדושים ובאים על ציונו הקדוש ומתפללים שם על

הזה ואין משיגים על התכלית, והוא חכמה ותבונה גדולה לדבר בזה בכל פעם ולצעוק ולגלות העלמה זאת. כי הצדיקים האמיתיים מדברים מזה בצירופים קדושים כאלה ובחכמה עמוקה כזאת, עד שעל ידי זה מעוררים בני אדם ומגלים בכל פעם ההעלמה הזאת, באופן שאף על פי כן יתעוררו בני אדם משנתם וטעותם ויזכרו באמת עוצם שטות העולם וישו בו אל ה', כי זה עיקר החכמה הגדולה מכל החכמות להסתכל על התכלית האחרון".

את החכמה וההארה העצומה הזאת פעל רבינו הקדוש בחיים חיותו, אך זו גם מגמתו ועסקו לאחר הסתלקותו: להכניס בלב אנשיו ולכל הבאים אליו - הן על ידי לימוד תורתו והן בהשתטחות על קברו הקדוש - את האמת והחכמה הזאת, להתנשא מעל הבלי עולם וחמודותיו הזמניים ולהבעיר בלב רצונות וכיסופים לחיי נצח.

קברו – כמו בחיים חיותו

רבינו הקדוש העיד, שישמע את דברי הבאים על קברו הקדוש כמו בחיים חיותו - וכמסופר (בספר שיחות הר"ן -קנו): "כשהיה באומן שמע בביתו קול של הצועקים על הבית עלמין על קברי אבותם, ופעם אחת שמע אשה אחת שהיתה צועקת שם על קבר אביה: אבי, אבי, בקול מר מאד, ובתו תחיה היתה עומדת אצלו אז, ענה ואמר לה: 'האשה הזאת צועקת ככוונה היטב אבי אבי, אבל אביה אינו בכאן כלל', וסיים: 'אבל אצל הצדיק אין צריכים לחשוש על זה, שמא אינו שם, כי מיתת הצדיק הוא רק כמו מי שיוצא מחדר לחדר אחר. והמשיל אז לבתו על עצמו: כמו שאני עתה בחדר זה ואחר כך אני יוצא מחדר זה ונכנס לחדר השני וסוגר הדלת אחרי,

היטב מהתכלית. חידש גם אצל עמלי יום הנאבקים לפרנסתם, שייכספו ירצו יבקשו וישתוקקו להתעלות ולהדבק בתכלית, שימאסו בתענוגי עולם חולף ויתנו כל מגמתם אל המסחר האמיתי הקיים לעד.

זה נראה כה פשוט לכאורה. מי לא היה רוצה לחשוב על התכלית, מי היה רוצה לפגוש את עצמו לראשונה רק לאחר יציאת נשמתו מגופו - כאשר כבר אין בידו לשנות מאומה. אבל לאמיתו של דבר זו היא חכמה עמוקה מני עומק. לולא שהצדיק בקדושתו עומד ומאיר זאת ללבו של אדם בכח רוחני עליון, לא היה באפשרות לקלוט זאת. סיבת הדבר, משום גודל ההעלמה וההסתרה הבוררת בעולם זה ומסיתה את כולם לשכוח מהתכלית ולבחור בחיי עולם הזה.

וכדבריו הבוררים של רבי נתן (בלקוטי הלכות - הל' שחיטה ה-ה): "זה כל עבודת האדם בזה העולם, ומגודל ועוצם ההעלמה לאו כל אדם זוכה לזה גלות ההעלמה, כי אם גדולי הצדיקים החכמים האמיתיים - שבחכמתם העמוקה מאד מאד הם ממשכים שכליים נפלאים מאד שעל ידם הם מגלים ההעלמה ומגלים האמת, שכל העולם הבל הבליים צל עובר הבל נידף, ונותנים עצות ודרכים ישרים לכל אחד ואחד לפי מדרגתו, באופן שיוכל להציל נפשו מטעות העולם שבא על ידי גודל ההעלמה שבעולם - ושישתדל כל ימיו על האחרית והסוף, שינצל משאול תחתיות ויזכה לחיים נצחיים להכיר אותו יתברך שזהו עיקר התכלית.

ואף על פי שהכל יודעים זאת שהעולם הזה הבל וריק, אף על פי כן ההעלמה גדולה כל כך, שהכל רצים אחר העולם

דבר גדול מאד מאד להרבות לילך על קברי צדיקים האמיתיים, כי שבא על קבר הצדיק האמת, על ידי בכייתו ותפלתו שמתפלל ומתחנן שם, על ידי זה חוזר ומעורר ביותר נשמת הצדיק האמת ומאיר ביותר למטה בזה העולם הגשמי".

**רבנות עמך בית
ישראל מכל העדות
והחוגים, ענקי רוח
וגדולי תורה לצד
פשוטי עם, כולם
נקבצים וכאים לקול
הכרוז הגדול אותו
השמייע מוהר"ן
הקדוש בקול גדול ולא
יסף שעדיין מהדהד
ומתעצם משנה לשנה.**

גם מי שלכוד כבר בין שיני היצר, יכול לזכות לישועה עצומה על קברו הקדוש, וכמו שגילה לנו רבי נתן (לקוטי הלכות, חול המועד ד-יד) "אפילו אם הוא בין שיני הסמך מ"ם, יכול הצדיק הגדול להוציא משם כשבאין על קברו הקדוש... כי מיתת הצדיק הגדול גבוה ונעלה ונשגב מאד ואז דייקא מתגבר בכל כחו לגמור מה שצריך לגמור" ■

נפשו [של הצדיק] המשתתפת להם, תקום ותושיעם להעלות נפשם וגופם, ולחדש להם לב שלם לעבוד את ה' (יערות דבש דרוש ז').

רבינו הקדוש ברוב רחמנותו על נפשות בני ישראל ומגודל מסירות נפשו עבורם, "הזהיר לעשות כרוז שכל מי שסר אל משמעתו ומקורב אליו יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש" (חיי מוהר"ן - תד). מי שחס על עצמו ומכיר את גודל מאסר נפשו ומבין את הצורך ההכרחי והקיומי בכח אמיתי של צדיק אמת שיאיר אור זה בלבו, מתעורר ובא.

אין לשער את עוצם כח הצדיק המתחדש על ידי השתטחות על קברו. וכדבריו הקדושים של רבי נתן בלקוטי הלכות (קרחא וכתובת קעקע ג-ג): "כי על ידי ההשתטחות על קבר הצדיק ובוכה ומתגעגע מאד... על ידי זה מעורר נשמת הצדיק וחוזר ומתקשר נפשו בגופו... שעל ידי ההשתטחות, חוזרים וממשיכים הארת הנשמה הקדושה למטה ונתקשר ביותר הנשמה בהגוף הנפטר. והארת והתקשרות הנשמה בגוף לאחר ההסתלקות - הוא גדול ביותר מההתקשרות שהיה בחיים חיותו, ועל כן גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם, כי עכשיו יש לו כח להמשיך כל העולם כולו לעבודתו יתברך יותר מבחייו... מחמת גודל הפלגת מעלתו העצומה והנוראה והגבוהה מאד מאד, על כן הוא יכול להוריד עצמו למטה למטה יותר ולהגביה ולהרים אפילו הנמוכים והרחוקים מאד מאד בתכלית הריחוק ביותר ולקשר ולהמשיך כולם לה' יתברך, אפילו הרחוקים מן הקדושה מאד מאד, ועל כן הוא

התשובה והיראה והעבודה, בפרט כשזוכים להיכלל בתוך הקיבוץ הקדוש בעת שמתאספין אליו ז"ל על ראש השנה".

כוחו של הצדיק – עוד יותר מאשר בחיי

הדברים הללו אינם חידוש מבית מדרשה של ברסלב. כוחו של הצדיק להדריך ולהאיר את האמת הפנימית בלב הבאים אליו, ובפרט על מקום ציונו הקדוש, מבואר בדברי חז"ל והראשונים ובספרי האחרונים והחסידות לדורותיהם. יקצר המצע מלהכיל את המון המקורות מדבריהם הקדושים.

מבואר בדברי האר"י הקדוש רבות (שער הגלגולים הקדמה א' וב') "כי רוחיהן דצדיקייא או נשמתיהון באים ומתעברים באדם לסייעו בעבודת השי"ת, וכמו שכתוב ב"מדרש הנעלם" על הבא ליטהר מסייעים אותו, רבי נתן אומר: נשמתם של צדיקים באות ומסייעים אותו". וראה בספר 'חרדים' (פרק ע'): "ואם יאמר הבעל תשובה, צר לי מאד, שמא ישוב הצר הצורך וילכדני אחר שכמה שנים הייתי תחת רגליו. נשיב לו, חזק ויאמץ לבך וקוה אל ה', כי ישלח עורך מקדש, מלאכים קדושים יהיו בעורך. וזהו שאמרו חכמים: הבא לטהר מסייעים אותו, ופעמים מסייעין אותו בנפש צדיק, בבואו ליטהר יזהירו על נפשו זוהר נפש צדיק אחר שהיה דרכו בעולם הזה בחייו להשיב רבים מעון, גם אחרי מותו ישלחוהו ה' ויתעבר בנפש אותו הבעל תשובה, ובזה יהפך לאיש אחר", עכ"ל. "ואם הם טבעו בעונות הרבים בעמקי מצולות,

אומן אומן ראש השנה!!!

כל השנה!

אומן אקספרס
UMANEx

+380 63 222 3030

+972 55 222 3030

www.uman.express

הראש השנה שלי עולה על הכל!
 ארזת לבד?
ארזנו

אנחנו
חבילה מושלמת
 לכל אורך השנה

שירות
 אישי
 ואדיב

מסעות
 לאומן
 וקברי
 צדיקים

טיסות
 לכל יעד
 בעולם

לקבלת טבלת טיסות לאומן ר"ה:

058-3210-148 שמעון אולמן

שעות מענה א' - ה': 11:00 - 19:00

ניתן לקבל למייל: a0583210148@gmail.com

"ישראל הם חיים וקיימים ונשענין על המתים"...

אומן זה לא כספומט קדוש נוסף של 'ישועות'. אומן זה מקום של צדיק המתעסק עם נשמות; שלי ושלך ושל כל מי שמוכן לשינוי... * לקדושים... כל חפצי בם

הרה"ח ר' יעקב נתן אנשיך שליט"א

מתים" (מדרש רבה, שמות פרשה מד פסקה א).

נשמות הצדיקים הגדולים, לא רק שלא עזבו את העולם, אלא ממשיכים להיות פה יותר מבחייהם.

ההולך על קברי רשעים, אינו אלא "דורש אל המתים", מתים בחייהם אף כי במותם. אך ההולך על קברי הצדיקים, אשר במיתתם קרויים חיים, עליהם אמר שלמה "וַיִּשְׁבַּח אֱלֹהֵי הַמֵּתִים שֶׁכָּבַר מִתּוֹ, מִן הַחַיִּים אֲשֶׁר הִמָּה חַיִּים עֲדָנָה" (קהלת ד, ב).

וכפי שמאריך הזוהר (פרשת אחרי, דף עא ע"ב), והרי חלק מדבריו:

"אמאי אַזְלִינן לַגְּבִיּוֹן דְּמַתִּיָּא, וְהָא כְּתִיב 'וְדֹרֵשׁ אֶל הַמֵּתִים וְאָסִיר? אָמַר לִיה: 'וְדֹרֵשׁ אֶל הַמֵּתִים, אֶל הַמֵּתִים דִּיִּקָּא, דִּיאִינוּ חַיִּיבֵי עֲלָמָא, דִּיאִינוּ מַעֲמִין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, דִּיאֲשַׁתְּכַחוּ תְּדִיר מַתִּים. אֲבָל יִשְׂרָאֵל דִּיאִינוּ זְכָאֵי קְשׁוּט, שְׁלֵמָה קָרָא עֲלֵיהּ 'וַיִּשְׁבַּח אֱלֹהֵי אֶת הַמֵּתִים שֶׁכָּבַר מִתּוֹ' ... וְכֵן יִשְׂרָאֵל אֲתָאן לְמַתִּיָּהוֹן, אֲתִיָּין בְּכֻמָּה תְּשׁוּבָה לְקַמֵּי קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּתַבִּירוֹ דְּלֵבָא, בְּתַעֲבִיבָא לְקַבְּלֵיהּ, וְכֵלָא בְּגִין דְּנִשְׁמַתִּין קוֹדִישִׁין יִבְעוּן רַחֲמֵי לְקַמֵּי קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵיהּ, וְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַיִּים עַל עֲלָמָא בְּגִיבֵיהוֹן.

ועל דא תגין: צדיקא אף על גב דאתפטר מהאי עולם, לא אסתלק ולא אתאביד מקלהו עמין, דהא בקלהו עמין אשתכח תיר מחייה. דבתו אשתכח בהאי עולם בלחודו, ולבתר אשתכח בתלת עמין, וזמין

אף אנו, כל גידולנו רק בזכות העצים המתים - וכלשון המדרש על הפסוק "גפן ממצרים תסיע":

"מה הגפן היא חיה ונשענת על עצים מתים, כך ישראל הם חיים וקיימים ונשענין על המתים, אלו האבות. וכן אתה מוצא כמה תפילות התפלל אליהו בהר הכרמל שתד האש, כמא דאת אמר 'ענני ה' ענני, ולא נענה. אלא כיון שהזכיר את המתים, ואמר 'ה' אלהי אברהם יצחק וישראל, מיד נענה. מה כתיב 'ותיפול אש ה'. וכן משה, בשעה שעשו ישראל אותו מעשה עמד ולימד עליהם זכות ארבעים יום וארבעים לילה, ולא נענה. אלא כיון שהזכיר את המתים, מיד נענה. שנאמר 'זכור לאברהם ליצחק ולישראל, מה כתיב 'וינחם ה' על הרעה'. הו: כשם שהגפן הזאת חיה ונשענת על עצים מתים, כך ישראל חיים ונשענים על האבות כשהם

צלנו, היהודים - הצדיקים שגופם טמון בבית הקברות, אינם צדיקים שהיו ואינם, אלא הם אלו הממשיכים להחזיק אותנו בחיים.

"הקדושים אשר בארץ המה", הם אלו אשר "כל חפצי בם".

וכלשון רש"י: "לקדושים אשר בארץ המה - בשביל הקדושים אשר המה קבורים בארץ אשר התהלכו לפניך באמת: ואדירי כל חפצי בם - הם האדירים אשר כל חפצי בם וכל צרכי נעשים בשבילם" (רש"י תהלים טז, ג).

כולנו, בית ישראל, משולים לכרם אשר יש בו קורות עץ מתות שעליהן נשען הכרם כולו. הן התומכות בשתילים החיים ונותנות בהם כח לגדול בזקיפת קומה עד להוצאת פירות ואשכולות משובחים.

כשיש בהירות אין ספק

מרגישים התרוממות דקדושה באוויר

טיסות חזור					טיסות הלך				
אפשר להזמין מיום 14 יום לפני					אפשר להזמין מיום 14 יום לפני				
טיסת חזור בלבד					טיסת הלך בלבד				
יום ב' / י' תשרי	יום ב' / י' תשרי	יום ב' / ה' תשרי	יום ב' / ה' תשרי	יום א' / י' תשרי	כ"ז אלול / יום ב'	כ"ז אלול / יום ב'	כ"ז אלול / יום א'	כ"ז אלול / יום א'	כ"ז אלול / יום א'
טיסת ציטור	טיסה* סדירה	טיסת ציטור	טיסה* סדירה	טיסת ציטור	טיסת ציטור	טיסת ציטור	טיסה* סדירה	טיסת ציטור	טיסה* סדירה
המריאה 17:35	המריאה 14:05	המריאה 14:40	המריאה 5:30	המריאה 16:55	המריאה 8:50	המריאה 16:00	המריאה 10:55	המריאה 21:00 - 13:00	המריאה 9:30
מסלול סוציאבה	מסלול קב"י צדיקים / מסלול קרוב	מסלול סוציאבה	מסלול בוקרשט / מסלול סוציאבה	מסלול סוציאבה	מסלול סוציאבה	מסלול סוציאבה	מסלול קב"י צדיקים / מסלול בורפסט	מסלול קב"י צדיקים / מסלול סוציאבה	מסלול בוקרשט / מסלול סוציאבה
מחיר: \$395	מחיר: \$295	מחיר: \$465	מחיר: \$380	מחיר: \$590	מחיר: \$430	מחיר: \$440	מחיר: \$315	מחיר: \$450	מחיר: \$305
נסיעת פנים בקדושה \$60	נסיעת פנים בקדושה \$100	נסיעת פנים בקדושה \$60	נסיעת פנים בקדושה \$90	נסיעת פנים בקדושה \$60	נסיעת פנים בקדושה \$60	נסיעת פנים בקדושה \$60	נסיעת פנים בקדושה \$100	נסיעת פנים בקדושה \$60	נסיעת פנים בקדושה \$90

ניתן לנחות מושג מעורר בחוספית ושילום

שעת המריאה מפי שישמור על מתבררות עסקות למוטות

* בטיסות סדירות אין על אחריות על אלא הטיסה, אלא אך ורק על נסיעות הפנים

כל הטיסות ע"י "אעופה", סוכנות הנסיעות היחידה ללא סמארטפונים

שמירת עיניים כראוי / בצוותא עם אנ"ש בלבד / ללא בלים פסולים / ללא דיילות ושאר מרעין בישין / נסיעה עם סוכנות ללא סמארטפונים / תחנת ריענון מבודדת.

02.673.4318

חלוצי הטיסות בקדושה, ממשיכים לחונבל בעז"ה גם בטיסות כל השנה

לְגַבֵּיהוּ, דְּכָתִיב 'עֲלֹמוֹת אֶהְבֹּדָה', אֶל תְּהַרְגֵי עֲלֹמוֹת, אֶלְא עֲלֹמוֹת. וְכָפָה חוֹלְקֵיהוֹן".

המסקנה אחת היא:

"מכל המאמרים הקדושים הנ"ל רואין גודל יקרת זכות הצדיקים אשר כבר הלכו לעולמם. אשרי האיש אשר יסמוך על זכותם כל ימי חייו, ולא יתייבש את עצמו מן הרחמים לעולם, ובכל מה שיעבור עליו כל ימי חייו הן ברוחניות והן בגשמיות יסמוך על זכותם, וישא ידיו ולבו לאל אמונה יתברך, ובוודאי ייושע, כמו שכתוב לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל חפצי בם" (הקדמת הגה"ק מטשעהרין זיע"א לתיקון הכללי').

***

בשבילנו, יהודים מאמינים, ציון קברם של הצדיקים אינו רק מקום להדלקת נר והתייחדות עם זכרו. בעינינו, זה הוא מקום שבו אנו באים לעורר רחמי שמים להינצל ממה שאנחנו אמורים להינצל ולזכות למה שאנחנו צריכים ורוצים לזכות.

זה מה שהיה מערת המכפלה בשביל כלב בן יפונה: מקום לברוח אליו, כדי לעורר רחמים להינצל מעצת מרגלים. זה מה שהיה קבר רחל בשביל כלל ישראל בצאתם לגלות: מקום לצעוק ולבכות "נהי בכי תמרורים"; אמא, עשי בשבילנו משהו...

זה מה שהיה אמור להיות קברו של משה, אילו לא נסתתר בגזירת שמים: מקום שעל ידי ההשתטחות בתפילה שם, היינו נגאלים זה מכבר.

וכפי שאמר רבי חמא בר' חנינא:

"מפני מה נסתתר קברו של משה מעיני בשר ודם? מפני שגלוי וידוע לפני הקדוש ברוך הוא, שעתיד בית המקדש ליחרב ולהגלות את ישראל מארצם, שמה יבואו לקבורתו של משה באותה שעה ויעמדו בבכיה ויתחננו למשה ויאמרו לו: 'משה רבינו עמוד בתפילה בעדנו', ועומד משה ומבטל את הגזרה, מפני שחביבים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם" (מסכת סוטה דף יד. בהגהות הב"ח).

"מכל זה מובן, אשר להיות על קברם ממש, מועיל ביותר ויותר מלהזכיר

זכותם לבד ולבלי להיות על קברם ממש. כי גם להזכיר זכותם לבד, גם כן גדול מאד ומועיל מאד - אבל להיות על קברם ממש, זאת מועיל ביותר ויותר בלי שיעור. כמובן ממאמרי חז"ל בדבר קָלֵב ורחל אמנו וממאמר חז"ל מהסתרת קברו של משה רבינו ע"ה, והבן. כן נוכח לילך ולהשתטח על קברי הצדיקים ולהרבות בְּעֶתֶר ולשפוך לבנו כמים נוכח פני ה', אז בוודאי בהם עולם ניושע, אמן כן יהי רצון" (הקדמת הגה"ק מטשעהרין זיע"א לתיקון הכללי').

***

ועתה, אח יקר, שים לב:

אם חשבת שכל מה שצוטט עד עתה, הם רק מאמרים יפים שאין להם שייכות להתמודדות היומיומית שלך, כדאי שתגיע לביקור קצר באומן - - - שם תבין ש"קבר של צדיק" יכול לגרום לך שינוי בחיים!

זו לא תיאוריה, זו מציאות שיהודים רבים חבים לה את לב יהדותם - - -

***

את זה כבר יודעים רבים וטובים:

אומן זה לא כספומט קדוש נוסף של 'ישועות'. אומן זה מקום של צדיק המתעסק עם נשמות; שלי ושלך ושל כל מי שמוכן לשינוי...

וכפי שכבר אמר בחייו: "אני אין לי מה לעשות בזה העולם כלל, רק באתי לעולם לקרב נפשות ישראל להשם יתברך. אבל איני יכול לקרב כי אם מי שבא אצלי ומספר לי חסרונו אני יכול לתקנו" (חיי מוהר"ן, שז).

כדי להיווכח בכנותם של הדברים, לא צריך להיות ברסלב'ר - - -

צריך רק להיות מישוהו שלא מפחד לעשות משהו שלא היה רגיל לעשותו עד היום, ואינו חי את חייו ומפקיר עתידו רק בגין חשבונות של 'מה יאמרו הבריות'...

***

"אין טוב להיות זקן. הן חסיד זקן, והן צדיק זקן, זקן אינו טוב" (שיחות הר"ן, נא).

אנשים רבים, הופכים להיות 'זקנים' בשלב מסוים בחיים. מפסיקים לחשוב על שינוי אמיתי, ומשתדלים לשרוד...

אם הגיעו כבר לאיזושהי צְדָקוֹת בתורה ועבודת ה', בוודאי מרשים לעצמם להישאר איך שהם, ולא לחתור הלאה.

אך גם אם לא, והמצב שלהם לא מזהיר כל כך, הם גם כן נשארים היכן שהם - פשוט מחוסר ברירה... קשה להם כבר להאמין שיש מצב להשתנות, ואין להם כח להתאכזב שוב.

אבל באומן נמצא מישוהו שלא סובל זְקָנָה רוחנית; לא רשע זקן, ואפילו לא חסיד וצדיק זקן!

צריך רק להיות מישוהו שלא מפחד לעשות משהו שלא היה רגיל לעשותו עד היום, ואינו חי את חייו ומפקיר עתידו רק בגין חשבונות של 'מה יאמרו הבריות'...

יש לו את היכולת לגרום לזקנים לחדש כנשר נעוריהם ולהפוך לצעירים שעדיין מצטערים ומתגעגעים, מנסים ומחפשים, עד שמוצאים...

***

אז נכון. יש שם בלגן וקהל צבעוני מגוון.

זה לא נראה בדיוק כמו השטיבל או ההיכל שאילו אתה רגיל בכל ימות השנה.

אבל אולי דווקא בגלל זה, תצליח להשתחרר קצת מְהֻזְקָנָה ולחשוב מחדש על מה שכבר לא העזת לחשוב זמן רב: להתחדש לגמרי...

"אבינו מלכנו, חדש עלינו שנה טובה"; "חדש' דייקא, שנזכה לשנה חדשה דייקא, לחיות מעתה חיים חדשים" (ליקוטי הלכות, תפילין ה, כג) אמן ■

אומן אחר לאומרי

חדש! בציון רבינו הקדוש

כולל יומי ללימוד ליקוטי מוהר"ן בעיון למשך שעה אחת
~ לטסים ולשוהים באומן בכל ימות השנה ~

שָׁכַל מִי שֵׁשִׁים עֵינָיו וְלָבֹו הֵיטֵב לְדַבְרֵי קֹדֶשׁ הַנְּאֻמְרִין בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה
יִתְלַהֵב לָבוֹ וְיִפְתַּחוּ עֵינָיו וְיִכְסֹף וְיִשְׁתַּוְּקֶק מְאֹד לְעִבּוֹדְתּוֹ יִתְבַּרְךָ.

(ליקוטי שוהר"ן – הקדמה)

תתחיל להרגיש את רבינו הכי קרוב אליך

הכולל מתקיים על בסיס יומי, כשכל יום הלימוד נמשך שעה אחת בין השעות 17:00-18:00.
בסיום הכולל בכל יום, תחולק מלגה בסך 250 גריבנה לכל משתתף.

הגרלה מיוחדת

מדי חודש חנוך הגרלה מיוחדת
בין כל משתתפי הכולל,
על שלשה זכיות בסך 300 ₪.

איך מצטרפים?

נרשמים ישירות אצל אחראי הכולל,
ר' אלי חשיק, בטלפון: 4323-63675-380+
או במהלך שעות הכולל בין 17:00-18:00.

קו 'לסלסל בתורתנו': 04-6277-313

l'atit@gmail.com: 046277313

יחד

שבטי
ישׂראל

מה יש להם לליטאי, חסיד,
ספרדו וירושלימער, שכיום
בהיר בחרו להתקרב ל'חסידות'
שמנהיגה העומד בראשה אינו
בין החיים זה מאות בשנים?
מה הם מהפשים בעיירה
אוקראינית נידחת בשיאם של
הימים הנוראים? וכיצד כל זה
מסתדר עם דרך החינוך שעליה
גדלו? ♦

לקראת הקיבוץ הגדול באומן,
קיבענו סביב שולחן אחד
ארבעה אברכים חשובים:
הרה"ח ר' אבא צבי גלינסקי -
ראש ישיבה ליטאי. הרה"ח ר'
מרדכי שלום ראזנפעלד - מניד
שיעור בעל קאפטן ירושלמי.
הרה"ח יוסף חיים עג'אמי -
מבני עדות המזרח, והרה"ח ר'
איתמר לייפער - נצר לשושלת
חסידית מפוארת. ♦ שמענו מהם
על המסע המרתק שעברו, על
השאלות והמניעות שבדרך,
על רגע ראשון בציון הקדוש
ועל ההתמודדות עם הצבעוניות
הרעשנית השודרת באומן
♦ תנו לי את לבכם

נחמן גלינסקי

תפילות שבקעו רקיעים

בעיצומה של הרגשה המרידה הזו הגיע ראש השנה, ואחד מגיסי - שכבר היה מקורב לתורת ברסלב - התכונן לנטיעה לאומן. ביקשתי ממנו שיתפלל עליי באומן. גם אני בתפילות ראש השנה התפללתי מעומק ליבי על עניין זה.

באותה תקופה העמקתי רבות בתורת החסידות, מתוך התבוננות במאמרים ושיחות עמוקות, אך דווקא המוח היה החלק הדומיננטי אצלי ולא הרגש. לפתע, באמצע תפילת ראש השנה, שטפו אותי דמעות רותחות וזעקתי התפרצה כמו מאליה: "רבונו של עולם, אני כל כך מחפש אותך ולא מוצא. עזור לי למצוא את הנתיב הנכון להתהלך בקרבך ולהנות מנועם זיווך!".

כנראה שהתפילות - שבקעו מלבי ומלב גיסי - התקבלו בשמים. באחד מלילות חול המועד סוכות שלאחריו, כשהמשפחה התכנסה בצוותא בבית חמי, סיפר אחד הדודים כמסיח לפי תומו על חוויות ראש השנה באומן, הוא תיאר את האחדות המופלאה והתחושה שהרבי מחייה את כל המתקבצים גם יחד. ה'מהלך' שלי היה להקשיב לכמה שיותר דרכים בעבודת ה' כדי לאסוף אל עצמי כמה שיותר טוב מכל המקומות. הקשבתי לסיפור, אף שלא חשתי בוודאות שזה קשור אליי, ושמתי לב שיש כאן משהו מעניין שלא כל כך שמעתי אודותיו עד עתה. הבנתי שאני צריך לחקור זאת מעט יותר.

ביום ההילולא של מוה"ר מברסלב, בחי' תשרי, הלכתי לבית הכנסת 'אנשי הצדיק' בשכונתי - שם ביקשתי לחוות מקורב את ההנהגה של חסידי ברסלב בהילולת רבם.

בדיוק כשנכנסתי שרו את 'שיר ידידות' שחיבר הרה"ח ר' יצחק ברייטר ה"לד - והינו שיר אהבה וכיסופים למוה"ר זי"ע. הניגון המיוחד הזה, עם המילים המרטיטות, כבש אותי, כששמתי לב שכל המגוון הרחב שהתקבץ לאותו בית כנסת, חסידים עם ליטאים, ירושלמים עם בעלי תשובה, אשכנזים וספרדים - יושבים יחד, כמו אומרים הם: 'יש אב אחד לכולנו'. ההרגשה שבקעה מהם, בלי מילים, התאימה למילות השיר אותו שוררו, כי יש מי שלוקח עליהם אחריות, להדריכם בדרך הישר, וממש נושא אותם על כתפיו. בערב שלמחרת עליתי לעיר הקודש המקדש, כמנהגי מדי שנה, כדי לחוות

היה לי להיכן 'לברוח מעצמי'. החיסרון הפנימי החל להציק לי ביתר שאת והרגשתי צורך להתחבר למשהו רוחני שירווח את צימאוני.

בשיחה שהייתה לי באותם ימים עם חברים טובים, שוחחנו על ההרגשה הזו - והסכמנו יחד שלכאורה הפתרון לבדידות זו שנתחבר למשפיע בעל קומה שיהיה המדריך שלנו, עימו נוכל להתייעץ על כל צעד ושעל, כזה שנוכל לשבת עימו מידי שבוע וללכן את ההתקדמות הרוחנית האישית שלי בשבוע החולף, לחשוב ולברר כיצד מתקדמים מכאן הלאה

הרה"ח ר' מרדכי שלום
רוזנפלד שליט"א:
כבר בימי בחרותי
הרגשתי חיסרון פנימי
מציק שלא נתן לי
מנוח. החירותי לחפש
ולבקש - אך עדיין
לא מצאתי את שאהבה
נפשי. כספתי להיות
עובד ה'...

ברוחניות ועבודת ה'. אך למעשה, לא הצלחנו להוציא זאת אל הפועל. שוב חזרו ההרגשות הישנות להציק - והחיסרון הגדול לא נתן לי מנוח. מחשבה אחת הטרידה אותי: היכן נמצא אותו מעיין נפלא שמימי הזכים ירוו את נשמתו!?

באותו קיץ, הגיע לביקור בבית שמש אחד המשפיעים הגדולים בארה"ב - כמנהגו מידי שנה. ניצלתי את ההזדמנות, חסיתי בצילו ושאתי מלוא חופנים מהדרכותיו ותורתו, אך מיד כשעזב את ארץ הקודש התגברה אצלי אותה תחושה עמומה ומציקה. הנה, הוא חזר לארה"ב ויחזור לכאן רק בשנה הבאה לחודשיים הקבועים שלו, ומה יהיה עימי בינתיים? היכן אוכל לזכות במישהו שיהיה צמוד אליי וילווח אותי צעד אחר צעד?

השאלה הראשונה היא כמובן - מה המכנה המשותף ביניכם? לכל אחד מכם הגייה שונה, מנטליות אחרת, ואפילו מנהגים שכלל אינם זהים. מה מאחד ביניכם ומושיב אתכם סביב שולחן אחד?

צמאון וחסרון מסעיר

הרה"ח ר' מרדכי שלום רוזנפלד: דורנו מורכב הוא עד מאוד. אפשר לומר שאנו מיטיבים לייג שני הפכים מוחלטים בנושא אחד: מצד אחד חושך ואפלה הקיימים היום בעולם. ניסיונות עצומים והפקרות נוראה, שלא הייתה בשום דור. מאידך, צימאון פנימי, ביקוש ורעב רוחני, שגם הם מתייחדים בצורה יוצאת דופן שמעולם לא היתה כזאת.

לכל יהודי יש רף פנימי. לפעמים קשה לאנשים להגדיר זאת לעצמם, אבל הוא קיים ודורש מכל אחד עוד קצת פנימיות, עוד חיבור, העמקה נוספת. קשה מאד להרגיע דרישה עצמית זו ולהסיח דעת ממנה.

גם אני, למרות שזכיתי לגדול בקהילה ירושלמית קדושה ושושית, כפי שלבובי מעיד עליי - וכמובן גדלתי בבית חסידי מלא להט דקדושה, זכיתי לקבל חינוך מעולה ברמה הכי טובה, עם 'פרומקייט' והנהגה טהורה וקדושה ויראת שמים, אמונה ושמחה שמלווים אותי עד היום - מכל מקום, כבר בימי בחרותי הרגשתי חיסרון פנימי מציק שלא נתן לי מנוח. החילותי לחפש ולבקש - אך עדיין לא מצאתי את שאהבה נפשי. כספתי להיות עובד ה', הסתובבתי בכמה מקומות, מהם מהגדולים ביותר, ניסיתי לחפש אך נפשי לא הגיעה אל סיפוקה.

גם לימוד תורת החסידות וצלילה מקיפה למאמרים עמוקים לא השקיטה את סערת נפשי, אחרי כל הידיעות המקיפות שרכשתי, התאכזבתי לגלות סביבי אנשים כשרים ופשוטים שמתפללים 'שחרית' מכל הלב, בעוד שאצלי ה'מוחין' הגדולים לא הצליחו לעורר את הלב המיוחל.

במהלך החיפוש שמעתי על עצת ה'התבודדות' ממקור לא ברסלבי וניסיתי אף אותה. יצאתי למקום מבודד בו הייתי רק אני ובוראי, ניסיתי לקיים שיחה עם הקב"ה אך ללא הצלחה. מצאתי את עצמי יושב ובוהה, במקום לדבר לה'...

כך, במשך כמה שנים הרגשתי שאינני מתקדם. אם לא די בכך, לאחר החתונה התגוררתי בשכונת חפציבה בבית שמש - שהייתה אז בתחילת דרכה, מעין כפר, ולא

ה'אני האמיתי' שבלב...

הר"ר יוסף חיים עג'אמי: גדלתי בישיבה קטנה ספרדית מוכרת וזכיתי להצליח בה. התחברתי ללימוד והרבנים אהבו אותי, אך כמו שר' מרדכי שלום תיאר - הרגשתי שמהשווה חסר לי. עם כל הלימוד והמבחנים, ההספקים והחתימה ליראת שמים - עדיין יש כאן חיסרון שאינני עומד על טיבו.

בתור בחור צעיר לא ייחסתי חשיבות רבה מדי לרגשות הללו וניסיתי להמשיך בסדר יומי - אך לאחר שהסתיימה תקופת המבחנים לישיבות גדולות, התגבר אצלי החיסרון ביתר שאת. התקופה מוכרת לרבים כאחת המורכבות, כאשר הלחץ עובר ונפגשים עם 'אני' אמיתי הנמצא בלב - והנה, מתגנבת לה תמיהה, האם כל השקידה וההתמדה היו רק בגלל המבחנים והחברה, ואילו כאשר אין סיבה חיצונית המניעה ללמוד - היראת שמים והחשק לתורה נעלמים פתאום...

העברתי חודש שלם עם עצמי, עד שהחלתי לימודי בישיבה גדולה, הנחשבת מהשורה הראשונה בעולם הישיבות הספרדי, אשר מנתה באותה עת כארבע מאות בחורים. גם עד עתה הייתי בין הבחורים הטובים בישיבה, אך כאן נפגשתי עם נבחרת 'אריות' מכל הישיבות הקטנות ברחבי הארץ - והמקום הטבעי שלי כמוביל השיעור, נעלם. התחלתי להרגיש קושי.

אהבתי ללמוד, אבל מצד שני הרגשתי שגם אם אתאמץ ואלמד לא בטוח

את ההתלהבות הירושלמית הסוחפת בשמחת בית השואבה. בדרך כלל נהגתי ללכת לחוג בחצר של אחת הקהילות המפורסמות, אך משום מה הפעם חשקתי למשהו אחר, השתוקקתי לפתע להרגיש 'עוד קצת ברסלב' ופניתי לעבר ה'שול' במאה שערים.

קשה לי להגדיר את ההרגשה שחשתי שם. אפפה אותי 'חיות' מיוחדת, שלא מצויה במקומות אחרים, מין 'זן חדש' של ריקודים, משהו אחר, אז נפלה בי ההכרה כי יש כאן משהו שאני חייב לבדוק לעומק.

שלב אחר שלב בדרך אל נקודת לבי

כל כך התלהבתי שם, עד שבשיחת הטלפון עם זוגתי מבית הכנסת אמרתי לה "יש סיכוי שבעוד עשר שנים נהיה חסידי ברסלב..." אמירה זו היתה יותר בבדיחותא מאשר ברצינות, אבל הרגשתי שאני מתחבר כאן למשהו מהותי ועמוק.

בדוכן שמחוץ לבית הכנסת, קניתי לעצמי 'קונטרס' שדיבר אודות ההתקרבות למוהר"ן ודרכו הייחודית לבן דורנו - ומשם החלה ההתקרבות שלי לצבור תאוצה.

הרבה קודם לכן, בימי בחרותי, היה ברשותי הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן, אולם כשניסיתי ללמוד בו, לא התחברתי. כעת פתחתי שוב את הספר, מתוך חיפוש וביקוש האמת, והרגשתי ששערי חכמה נפתחים לפניי. לעניות דעתי, הסיבה לכך היא - כיון שרק אם לומדים ומביטים בו בעין האמת, אזי זוכים להתחבר לפנימיות העניין. מה שאין כן, אם מטרת הלימוד היא במטרה להרחיב אופקים או להעשיר את הידע החסידי'...

בהמשך רכשתי לי עוד כמה ספרי ברסלב יסודיים, והרגשתי שאני מתחבר יותר ויותר. חשתי שמישהו מדבר אלי מתוכם, צדיק המודע לאתגרי דורנו, דור שפל. אם בלימוד בספרי חסידות אחרים, קבלתי לפעמים הרגשה שחסר לי 'מתרגם' שיפרש את דבריהם לשפה שלי - כאן הרגשתי שיש מי שדובר את לשוני, מבין לרוחי וסולל בפניי דרך חיים.

משם והלאה נקשרתי אל האור - התהליך החל, ועד היום עדיין לא הסתיים...

שאצליח להיות מהשורה הראשונה ובשביל מה לי להתאמץ?! שוב הבנתי שיש משהו עמוק יותר, הלימוד שלנו לא נועד לקבלת הערכה או מעמד - ואם כן, עלי לדעת היכן הפשר הנכון לכל לימוד התורה. במקביל, לכאורה ללא כל קשר, נפגשתי מעט עם תורת ברסלב. ניסיתי לדבר עם השי"ת אבל זה לא מאוד נגע אליי והמשכתי בסדר יומי המתוח.

המשגיח הבחין בפניי הנפולות והמליץ לי בחום להשתתף בסדנא של 'משפיע' ליטאי מוכר. הגעתי לשם ולהפתעתי פגשתי בחורים רבים מכל קשת עולם הישיבות. עצם המפגש עם כל כך הרבה בחורים המרגישים קושי ומסובכים עם עצמם - כבר נתן הקלה לקושי שלי. קיוויתי שכאן אוכל בס"ד למצוא פתרון.

אחר שלשלת מסירת החסידות - הופתעתי לגלות לפעמים שדברים שהיו פשוטים בעבר, נעלמו כיום. למשל, שמתי לב שהרה"ק מליז'ענסק מרחיב בחובת קימת חצות והתבודדות, דברים שאף פעם לא שמעתי עליהם. הקושיות הללו כל כך הטרידו אותי עד שכמעט גמרתי בדעתי להפוך לליטאי... אך ברגע האחרון גיליתי אמת אחרת, אמת טהורה, חסידות המתמשכת כבר מאתיים שנה ללא שום שינויים וסטיות. מהר מאד הבנתי כי זה מה שחיפשתי.

במהלך שנות חי, בטרם גיליתי את תורת ברסלב, היה לי קשה מאד לעסוק בתורה בחברותא. את כל חבריי שלמדו עמי, הטרדתי בשאלות וקושיות שלא נתנו לי מנוח במהלך חיפוי אחר אמת פנימית. התשובה הקבועה שהם ענו לי: 'תהיה כמו כולם. למה לחפש ולהסתבך?' - וראיתי שאין תשובה ברורה לחיפוש שלי.

כשהגעתי לברסלב ונחשפתי לעצת ההתבודדות ודרך קיומה, הרגשתי לפתע שיש לי היכן לפרוק את כל השאלות והלבטים שלי. נראה כתובת לכל קושיא שאתקל בה. יש מי שמוכן להקשיב לי ולשמוע את כל אשר על ליבי.

הדרך לא הייתה קלה. התחלתי לקרוא סיפורים על גדולי ברסלב כמו רבי שמואל שפירא ורבי ישראל בער אודסר - וכל העת רעדתי מפחד, שמא סביבתי הקרובה תגלה על התעניינותי בתורת ברסלב, אך בכל זאת גמרתי אומר: פה אשב כי איזויתיה.

ברסלב זו לא חסידות - ברסלב זה אידישקייט

הרה"ג ר' אבא צבי גלינסקי: אני רוצה להתחיל דווקא מהכיוון ההפוך, ולשתף בשתי אנקדוטות שלדעתי מתמצות את השינוי המתחולל ביהודי עם התקרבותו לברסלב. לאחר מכן אחזור אל הסיפור האישי שלי:

בליל שבת האחרון צעדתי כברת דרך עם יהודי חסידי שהכרתי זה מכבר. שוחחנו בידיות ולקראת סוף השיחה הופתעתי לשמוע ממנו פתאום את המשפטים הבאים: 'ברסלב? ברסלב זו לא חסידות. ברסלב היא 'אידישקייט'.

דומה שדיבור זה מבטא במדויק את הבשורה של תורת ברסלב לכל

רבים הם שהרגשה זו מוכרת אצלם היטב. אלף פעמים הבטחת לעצמך שלא תיפול, ובהגיע שעת ניסיון אתה שוב נופל. לפעמים אתה מבקש 'לקפוץ מהג': מה יהיה איתי? למה אני לא עומד במילה שלי? מדוע אני נכשל שוב ושוב?

בכל אותה תקופה למדתי ספרי יראה ומוסר רבים, אבל לא הצלחתי 'למצוא שם את עצמי'. הספרים הקדושים הללו מדברים על מדרגות נשגבות כל כך, ואני מתמודד עם ניסיונות כאלו. הרגשתי שאנו מדברים בשתי שפות שונות לחלוטין.

אחד הקשיים הבולטים שליוו אותי באותה עת, היה העובדה שהייתי נחשב אז ל'מבקש'. ההתעוררות העצומה שהייתה לי, מילאה אותי ותבעה ממני להיות טוב - אך למרות זאת, בשעת מבחן לא עמדתי בניסיון. אם בענייני התמדת התורה, תפילה בכוונה, ועוד. ספרי היראה בהם עסקתי, ליבו בתוכי את ההתעוררות עוד ועוד, אך הרגשתי שאני זקוק למשהו שיעזור לי בעולם המעשה וייתן לי כלים מתאימים למלחמה מול היצר.

כשמצאתי את ספרי רבינו הקדוש, הרגשתי שכאן יש מישהו המבין היטב את המצב שעיימו אני מתמודד ומדבר אליי בשפה ישירה התואמת את רוחי.

אמת בטוהרתה

זאת ועוד. עד היום, על אף היותי חלק ממשפחת אדמורי"ם מפוארת, הרגשתי כי ישנו נתק מסוים בין דרך הבעש"ט המקורית לבין הנהגתם של החסידים כהיום.

חינכו אותי שדרך החסידות עברה במסורת מדור לדור, מאב לבנו ומרב לתלמידו, אבל כשהתחלתי להתחוקת

התבודדות בסדנא

הסדנא החלה, ואחד הדברים הראשונים והיסודיים שהמנחה הדגיש - שישנה חובה להתבודד בכל יום לפחות עשרים דקות. גם במהלך השיעורים הוא הדגיש רבות, שמי שלא מתבודד ומדבר להשי"ת, חבל על הכסף שהוא משלם על הסדנא. השינוי יכול להתחולל רק באם הוא מלווה בשיח עם בורא כל הנשמות.

שמעתי את הדברים ואמרתי לעצמי, 'יוסף חיים, זו ההזדמנות שלך!'. הרי בין אם ארצה ובין אם לא, יש לי כעת 'חובת התבודדות'. כיוון שאני יודע שמקור הדברים הוא בתורת מוהר"ן, התחלתי להתבודד על דעת רבי נחמן.

שמתי לב, ששאר הבחורים חשו מעט שלא בנוח עם הדבר הזה - אך לי היה הרבה יותר חיבור לעבודה זו. כנראה בגלל שלא ביצעתי זאת בתור מטלה בעלמא, אלא כקיום רצון צדיק מתוך התקשרות לעצתו.

לאחר שזכיתי להשיח את ליבי לפני הבורא, הבנתי שיש כאן דרך מיוחדת שעליי לחקור אותה ביסודיות - וכך החל הצעד הראשון שלי להתעמקות בתורת רבינו הקדוש בצורה יסודית.

אלף פעמים כבר הבטחת...

הרה"ח ר' איתמר לייפער: כשהתחלתי את החיים, ניסיתי לקיים את רצוני יתברך - אבל היצר הרע הפריע לי. ניסיתי לחפש עצות בספרים הקדושים, קיימתי עצה זו ועצה זו, והיצר אינו שוקט. המשיך להטריד אותי ולהפילני שוב ושוב.

אליו. כעת, בהרגשה לא מוסברת, בחרתי להכניס את הספר למוזוהו. במהלך הנסיעה הוצאתי את הספר והתחלתי ללמוד תורה ו'. לא הבנתי כמעט דבר, אבל הרגשתי שהלב שלי הולך ומתנקה, כמו במכונת כביסה. המילים עצמן חוללו אצלי משהו.

מכאן אנו עוברים לשאלה הבאה: כיצד נראתה הנסיעה הראשונה שלכם לאומן?

בעל תשובה מבוגר וירושלמי צעיר

ר' מרדכי שלום: כפי שסיפרתי, ההכרות שלי עם ברסלב החלה בחודש תשרי - ואז התחלתי להעמיק בתורתה ודרכה. היה זה תהליך איטי שנמשך במשך חודשים ארוכים. בחודש אדר שלאחר מכן, מצאתי את עצמי מאזין שלא ברצוני, לשיחת טלפון של אברך שישב לידי באוטובוס - בה שוחח על אודות נסיעה מתוכננת לאומן. מאד התרגשתי למשמע הדברים עד שפניתי אליו לאחר מכן, בלי להתבייש, ונתתי לו את שמי לתפילה על הציון באומן, בבקשה שיתפלל שאזכה להגיע לשם.

באורח פלא, ביום שני שלאחר אותה שבת, ניגש אלי יהודי שלמד עימי בכולל וסיפר לי שהוא מחפש 'חברותא לנסיעה לאומן'. היינו רחוקים מאוד באופי זה מזה. הוא יהודי מבוגר, בעל תשובה, ואני אברך ירושלמי צעיר. התזמון היה מדהים ומרגש ולכן מיד הסכמתי.

בפעם הראשונה בחיי קניתי כרטיס והמראתי לחו"ל. אני מוכרח להודות, כי

אחר כמה פעמים ששמעתי זאת ממנו, התחלתי לחשוב אולי כדאי לי גם להתחיל להתבודד - עד שהגעתי ביני לבין עצמי להחלטה, לקבל על עצמי להתבודד במשך שבועיים, עשרים דקות מידי יום.

לא סיפרתי על ההחלטה לאף אדם בעולם, אפילו לא לאותו משיע. הייתה לי ידיעה פנימית מאד חזקה, שהיצר הרע לא יניח לי לקיים את ההחלטה בקלות - והחלטתי שאני מקבל זאת על עצמי על דעת כן.

ואכן, כבר בלילה הראשון מצאתי את עצמי אחרי יום עמוס בישיבה לקראת השעה שתיים בלילה, עם 'פטישים' בראש, כשלתע אני נזכר שעדיין לא עשיתי היום התבודדות... אבל הקבלה שקיבלתי הייתה מאד חזקה. יצאתי מהבית. לא ידעתי אפילו מה זה התבודדות. התחלתי להסתובב, להסתכל על הכוכבים בשמים, ומדי פעם הסתכלתי על השעון לראות אם כבר עבר מספיק זמן ואוכל לשוב

הרה"ג ר' אבא צבי
גרינסקי שליט"א:

אמנם, הכרתי את הקב"ה מיום עומדי על דעתי, אבל ההתבודדות התחילה לגרום לי להרגיש את הקב"ה איתי ממש, בפשיטות

הביתה.

בתקופה ההיא שזכיתי להתחיל להתבודד, למרות שעדיין לא התקרבת לברסלב, החלו החיים שלי להשתנות. אמנם הכרתי את הקב"ה מיום עומדי על דעתי, אבל ההתבודדות התחילה לגרום לי להרגיש את הקב"ה איתי ממש, בפשיטות.

תקופה קצרה לאחר מכן ססתי לצרפת, כדי לגייס כסף לישיבה. היה לי בבית ליקוטי מוהר"ן שקיבלתי כמתנת בר מצווה אך עד עתה כמעט שלא התייחסתי

יהודי. ברסלב אינה 'עוד חסידות' - ככל המוסדות והקהילות הקדושות שאין למעט בחשיבותן הרבה. ברסלב היא 'דרך חיים' המביאה לקרבת ה' ומתאימה לכל אחד.

האנקדוטה השנייה היא משפט חריף ששמעתי מבני הבחור. מאן דהו שאל אותו 'מה ההתקרבות לברסלב שינתה אצלך?', וכך הוא ענה: 'לפני ברסלב, הרגשתי שאני עומד עם היצר הרע - מול הקדוש ברוך הוא. עכשיו אני מרגיש שאני עם הקדוש ברוך הוא עומדים מול היצר הרע!'

המשפט הזה כל כך נכון בעיניי. הרעיון שהוא מבטא עמוק מאוד. גם לחסיד ברסלב יש נסיגנות, היצר הרע לא מותר עליו - אבל בלי רבינו הקדוש יש הרגשה שהחבר האמיתי שלי הוא היצר הרע, אך מה לעשות שיש בורא וחייבים לשימוע בקולו. הרי אם לא נציית לו, מחכה לנו הגיהנום...

אך כשזוכים להתחבר לברסלב, מבינים שזה בדיוק הפוך: הקדוש ברוך הוא כל כך חפץ בטובתנו ואוהב אותנו, הוא חבר אמיתי שלנו ורוצה שנדבר אליו ונספר את כל לבבינו. אך מה יהיה עם היצר הרע המנסה להפריע לנו ולהרחיק אותנו ממנו יתברך? זו דרכה של ברסלב - אני עם הקדוש ברוך הוא, מול היצר הרע.

מכאן ניגש אל סיפור חיי:

בתחילה כלל לא היה 'סיפור'. חיי זרמו על מי מנוחות ב"ה. מבחינה חיצונית היה לי את כל מה שצריך. הייתי אברך וחופשתי 'שטעלע' (-מעמד תורני) ופרנסה בכבוד, ואפילו לא התביישתי לומר זאת מפורשות. כמובן, לא הייתה אופציה לצאת לעבוד, שהרי זה 'לא נעים'... החלטתי לפתוח ישיבה. הקב"ה עשה איתי ניסים גדולים בדרכי, והצלחתי לבנות תשתית לישיבה קטנה במודיעין עילית, למרות כל הקשיים והחששות שברדך.

התחלתי להרגיש את ה'

תקופה אחרי הקמת הישיבה, נתקלתי באתגר מסוים והלכתי להתייעץ עם אותו 'משפיע' ליטאי שהוזכר לעיל. מתוך אותה שיחה, המשכתי לעמוד איתו בקשר, כשמדי פעם הוא 'זרק' לי אמירה שיש לו סדנא לאברכים בענייני עבודת השם - שם בוכים, צועקים, ובין היתר, צריך להתבודד מידי יום.

ההתרגשות הקדושה, שום מחסום כבר לא עמד בפניי בדרך אל האמת.

הרגשתי כמו בעל תשובה

ר' אבא צבי: זה היה תקופה קצרה לאחר הנסיעה ההיא לצרפת. חבר ארגן נסיעה לאומן, ואני הצטרפתי אליהם תחת איפול כבד. אפילו הוריי לא ידעו על נסיעה זו.

קשה לי לחזור לאותם רגעים, לפתוח את הרגשות הללו. הם נמצאים אצלי במקום פנימי ואישי כל כך. אנסה רק לשתף בכמה נקודות מאותה נסיעה:

אני זוכר את הדרך לאומן, בשבתי על המטוס, כאשר פתאום החלו לגאות בי רגשות שלא הכרתי. היה זה רגש מזוקק של געגוע, שלא ידעתי על קיומו. געגוע כזה, 'ביקוש', למשהו שהולך ללוות אותי שנים ארוכות. ואם לא די בכך, אחד החברים הפעיל ברכב שיר מרגש המיוסד על מילים שאמר מוהר"ן ז"ע אודות 'אור בהירות הדרך' שנוסעים בה לצדיק. הניגון פילס דרך לתוך ליבי והמילים לא יצאו לי מהראש ימים ארוכים לאחר מכן.

במהלך הנסיעה משדה התעופה לאומן, הסביר אחד המשתתפים את סדר ההשתטחות על הצינור, הכולל טבילה במקווה, פרוטה לצדקה, אמירת תיקון הכללי, ויודי דברים וכו'. הקשבתי לו והרגשתי ממש כמו 'בעל תשובה' שצריך להסביר לו יסודות פשוטים - אבל לא חשתי בכך נחיתות. אדרבה, הקשבתי בצמא לדברים והחלטתי לקיימם בפשיטות.

חיכיתי לך עשרים שנה

היה זה בט"ו בשבט, תש"פ, בעיצומו של החורף. הגענו לאומן ומשום מה המקווה לא היה מחומם. טבלנו במים קרים כקרח. קשה לי לתאר את ההרגשה המטוהרת שזכיתי לה. הרגשתי כקטן שנולד, כמו ילד מאושר בלי דאגות.

הלכתי עם אחי לכיוון הצינור. כבר לפני הכניסה מצאתי את עצמי מתחיל לבכות בכי שקשה מאד לתארו, כמו ילד אהוב ששב לאביו. הרגשתי שהרבי מחבק אותי ואומר לי: 'אבא צבי, חיכיתי לך עשרים שנה', (עשרים שנה קודם לכן לקח אותי אבי לאומן בתור ילד). אין מילים בעולם שיוכלו לתאר את ההרגשה שחשתי אז... זכיתי אז לכמה ימים בגן עדן, ממש.

אותי אז, מאז ועד היום לא זכיתי אף פעם להתבודדות ארוכה כל כך. הלב שלי עלה על גדותי, השיחה שלי עם בוראי ויוצרי התארכה והתארכה. שפכתי לבי כמים. עד היום אני מודה לה' על המתנה הזו, על ההתבודדות המיוחדת שזכיתי לה אז, בנסיעתי הראשונה.

עד אז לא הבנתי כיצד שייך לשלב בין 'ראה' ל'אהבה' - הנראים כסתירה מוחלטת - אולם שם הרגשתי זאת בבירור. היו לי הרהורי תשובה נוקבים ויורדים עד דכדוכה של נפש, והכל בניגון שכזה, עם מתיקות נעימה...

כל

הר"ר יוסף חיים עגאמי ה'ו':

לקראת סוף אמירת התיקון, החל הלב להיפתח. פרצתי בכי. זה לא היה בכי של עצבות. להיפך, זה היה בכי של שמחה, של תקווה. הרגשתי שיש לי ראש לחזור.

החיים שלי צפו ועלו למול עיניי. כל הדרך שעברתי עד אותו רגע, דברים שנעלמו מחיי, חזרו עתה והבליחו כבמכת ברק. בכיתי והתבודדתי עוד ועוד. אף פעם לא זכיתי לכזו התבודדות, לא לפני אותה נסיעה ולא לאחריה.

כשסיימתי את השעות הארוכות הללו, יצאתי החוצה וראיתי עולם חדש, שמים חדשים. היקום כולו הפך למשהו אחר. ההרגשה הפנימית שלי נעשתה טהורה ומזוככת. (יהודי שפגשתי אותו שנים לאחר מכן אמר לי: אני זוכר אותך אז כשהיית פה, ראו עליך שאתה 'לא כאן'...). מיד לאחר אותה נסיעה התחילו המניעות הרציניות - אבל ברור שלאחר אותו לילה בצינור, עת חווייתי על בשרי את

עד עכשיו כמעט מידי יום היו לי ספקות וקושיות על ההתקרבות לברסלב, מי אמר ומי החליט - אך ברגע שהתחלנו בנסיעה, הרגשתי שהכל נעלם. הסתכלתי מחלון המטוס וראיתי את המטוס ממריא והאדמה הולכת ונעשית קטנה, הבתים המכוניות והעצים הולכים ונעלמים, ואיתם גם כל הקושיות שלי. הכל פרח ונעלם.

ימים לאחר מכן, התוודעתי לכך שזו איננה 'הרגשה' בעלמא, וכי הדברים מפורשים בספר שיחות הר"ן (שיחה ל"ז) שכשנוסעים להצדיק משליכים המשאוי הגדול של אפיקורסות יעו"ש. עוד אציין, שבמהלך השנים הצעתי לכמה מקורבים עמם עמדתי בקשר, כתשובה לקושיות ובלבולים שהיו להם: קח כרטיס! סע עכשיו לאומן ואחר כך נדבר... נקל להבין, שאחר כך כבר לא היה כל צורך לדבר עוד.

בדרך כלל בתיאורים על נסיעה לאומן, ה'דרך' היא החלק הפחות מרגש - ואילו כאשר מגיעים לאומן, הלב נפתח והדמעות זולגות כמים. בתהליך אצלי, ההתרחשות היתה הפוכה.

הגענו לאומן בליל שישי, באמצע לילה מושלג. אני אפילו לא זוכר את התיקון הכללי הראשון שלי בצינור. כנראה הוא היה יבש כל כך, עד שהוא כלל לא נחקק אצלי בזיכרון. גם במהלך השבת הלכה ההרגשה המדכדכת ותפסה אצלי שבייתה. הייתי צריך לעשות את השבת עם אותו יהודי - שהיה רחוק מאוד מאופיי והלך רוחי. הרגשתי בדידות איומה.

במוצאי שבת בחצות הלילה הלכתי שוב לצינור, ואז קיבלתי סוף סוף את השלום עליכם' הראשון... אקדים ואומר, שבטבעי אני לא בעל דמיון מפותח ולא נוטה 'להרגיש' רגשות מוגזמים. בדרך כלל אני יותר שכלי מאשר רגשי.

התיישבתי בצינור והתחלתי באמירת תיקון חצות. ברקע שמעתי יהודי יושב עם כינור ושר את זמירות מלווה מלכה עם הניגונים המיוחדים של ברסלב.

לפתע נפתח לי הלב...

שעות של דמעות ודיבורים

התחלתי להתבודד ולדבר עם השם יתברך. התחלתי את השיחה באמצע הלילה וסיימתי אותה בתחילת הבוקר. לא אוכל לתאר במילים את ההרגשה שאפפה

עשרות בעלי תשובה טריים

זו אינה תופעה יוצאת דופן. אם עומדים בציון הקדוש כמה דקות אפשר להבחין בעשרות 'בעלי תשובה טריים'

אני זוכר שכשחזרתי מאותה נסיעה, ביקשתי מהרבי ש"קשור אותי בשק', והבקשה לא הייתה מיותרת. כבר מהנחיתה 'חטפתי' התנגדות עצומה מכל הכיוונים, אבל ברוך ה' זכיתי להיקשר בשקו של רבינו ולכופף את ראשי מול כל הגלים ולהחזיק איתן בעץ החיים.

נקודה קטנה בתוך בלאגן גדול

ר' יוסף חיים: לקראת ראש השנה היה אמור להתקיים המפגש האחרון של הסדנא בה השתתפתי, והיו לי ספקות גדולים כיצד להתנהג. ראיתי את הכרוזים המפורסמים של 'אומן ראש השנה' ואמרת לעצמי: 'איני יודע עד כמה אני ברסלב', אבל אני מתבודד ולומד ספרי ברסלב, ואולי אני צריך לנסוע'. מצד שני הנסיעה הייתה באה על חשבון המפגש האחרון שכבר שילמתי עליו מראש כמה מאות שקלים. לא ידעתי מה לעשות.

שיתפתי את אבי ברצון לנסוע והוא סידר לי נסיעה עם חברו, יהודי יקר הנוסע לאומן מידי שנה.

בדרך סבלתי מבדידות איומה. לא הבנתי מה אני עושה כאן בכלל, בין כל האנשים. חשתי כמו נקודה קטנה הנעלמת בתוך מרחב אדיר של בלגן גדול.

על המטוס זכיתי בהשגחה פרטית מופלאה. יחד איתי נסעה קבוצה שהביאה עמה ספר תורה לתפילות באומן. משום מה הוא הונח ממש בצמוד אליי והרגשתי שזה רמז עבורי משמיים. גילוי מיוחד מהקדוש ברוך הוא האומר לי - הנה, התורה הקדושה בעצמה נוסעת איתך לאומן.

גם כשהגענו לאומן לא הרגשתי כלום. עשיתי בתמימות את מה שצריך לעשות. נעמדתי סמוך לציון והתחלתי באמירת התיקון הכללי, בלי שהרגשתי שום דבר מיוחד.

לקראת סוף אמירת התיקון, החל הלב להיפתח. פרצתי בבכי. זה לא היה בכי של עצבות. להיפך, זה היה בכי של שמחה, של תקווה. הרגשתי שאני מצטער על כל מה שחטאתי עד הנה, אבל אדרבה - יש לי לאן לחזור. זה לא היה בכי של ייאוש, אלא בכי של התחלה חדשה, של מחיקת העבר ופתיחת דף חדש.

מציאות כזו של חרטה על העבר - אומר הדיין הרה"ג שליט"א - אפשר לראות רק באומן. כל מי שרואה את ההשתכחות הנפש שיש על הציון, את החרטה העמוקה של אלפי המשתטחים על הציון, את הבכיות והצעקות שיש שם - מבין ורואה עין בעין שכאן יש תחת השמש חרטה מוחלטת על כל מה שהיה, עם החלטה מוחלטת ואיתנה שלא לשוב לזה החטא לעולם - עד כי "יעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם".

חיתום הדין של המקורבים

ר' איתמר: אפשר לומר שאצל מקורבים לברסלב, הנסיעה לאומן היא 'חיתום הדין' של ההתקרבות. בדרך כלל, כשההתקרבות עדיין בתחילתה, המקורב מקבל מבט מזלזל מהסביבה המסתכלת

סביבך. יהודים מכל הסוגים שמגיעים לציון, פותחים באמירת התיקון, והנה לא חולפים דקות ארוכות, סכר דמעותיהם נפרץ והם יוצאים מהציון 'חדשים לגמרי', אין בזה הבדל בין יהודי הנוהג ללבוש, ממסורת אבותיו, את השמונה בגדים - לבין יהודי מבולבל שחזותו מעידה עליו כי הוא רחוק עדיין מקדושה ותורה. כולם יוצאים משם אנשים אחרים לגמרי.

בהקשר לכך, שמעתי מהדיין הרה"ג ר' נתן פישר שליט"א שהנה ידועים דברי הרמב"ם בהלכות תשובה (ב, ב) הכותב 'ומה היא התשובה, הוא שיעזב החוטא קטאו ויסירו ממקשבתו ויגמור בלבבו שלא יעשהו עוד... וכן יתנחם על שעבר... ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם'.

הרמעות בתוך הצבעוניות

ר' יוסף חיים: בנסיעה הראשונה שלי לא כל כך התמצאתי. לא הכרתי את המתחמים השונים המותאמים לציבור היותר שמור - לעומת סגנונות אחרים - ומצאתי את עצמי באכסנייה בתוך ציבור של אנשים רחוקים מאד, בלשון המעטה. בסעודות החג היו בקבוקי ויסקי על השולחן שהלכו והתרוקנו, וכבר היה ברור לי מה הולך להתרחש לאחר מכן... הוריי גרים בשכונה חילונית ואני יודע מה קורה 'כטוב ליבם ביין'. אך הפתעתני לחלוטין לגלות שכל הסעודה המשיכה בהתרוממות, עם שירי קדושה, דיבורי חיזוק ואירה טהורה.

אמרתי לעצמי: 'רבונו של עולם! מי עוד יכול לחולל פלא כזה?! הרי אלו אנשים רחוקים כל כך - ואף כעת, על אף המשקאות שהוריקו לגרונם, הם מתנהגים בכזו נקיטת וטהרה?!'

את תפילות החג התפללתי בקלויז הספרדי, אך היה לי קשה מאוד. הנוסח היה שונה ממה שהכרתי ולא מצאתי מקומי. בתפילת מנחה של ר"ה "נפלת" לתוך בית הכנסת של 'שיינר', שם מצאתי ציבור 'צבעוני' יותר. הסתכלתי על עצמי בלי להבין מה אני מחפש במקום כזה בעיצומו של יום הדין. אך משום מה, דווקא שם, התחלתי לבכות באמצע התפילה ונפתח לבי לאבינו שבשמים. הרגשתי שמהשמיים עושים לי 'כתישה' הגונה - והאירה בלבי הרגשה מטוהרת שלעולם לא אשכחנה.

הרגשתי שאני ממליך את הקדוש ברוך הוא מהמקום הזה, עם המגוון האדיר של סוגי האנשים והנוסח השונה. הייתה זו הרגשה מתוקה כל כך. מאז, כבר שבע שנים שאני לא מסוגל לוותר על ראש השנה באומן.

ר' אבא צבי: עד שהתקרבתי לברסלב, היה לי מאד קשה עם תפילות ראש השנה. אני זוכר את ה'מי בחרב ומי בסקילה' שממש הלחיץ אותי - עד כדי כך, שהיה פעם שיצאתי החוצה ב'ונתנה תוקף' משום שלא הייתי מסוגל להכיל את הפחד האיום הזה. משום מה, לא הייתה לי הרגשה שהקב"ה אוהב אותנו, אלא הפוך: מחלקים כאן עונשים, רק צריך לבחור מתוך הרשימה 'מי בחרב ומי בחיה'...

הראש השנה הראשון שלי באומן - לפני שנתיים - היה פלא פלאות. הרגשתי שזה

יצרתי קשר עם המשפחה כדי להתברך בשנה טובה.

חשוב לי להדגיש שרגשות ההתעוררות שהיו מנת חלקי, היו בבחינת 'אתערותא דלתתא'. לא היו לי הרגשים מיוחדים 'מלעילא'. ההסתכלות שלי על המצווה הזו היתה ככל מצווה אחרת בתורה: כשם שאנו מניחים תפילין, גם אם אין לנו 'הרגשים' מיוחדים, כך בנסיעה לרבי, יש לי אמונה פשוטה וברורה בגודל מעלתה ושמחה עצומה על זכייתנו בה, גם כשלא הרגשתי אור מיוחד.

הדרך חזר לוותה בדימויות ופחדים קשים. תיארתי לעצמי את המלחמות

הרה"ח ר' איתמר לייפער:

**ככל אותה תקופה
למדתי ספרי יראה
ומוסר רבים, אבל לא
הצלחתי למצוא שם
את עצמי. הספרים
הקדושים הלכו
מדברים על מדרגות
נשגבות כל כך, ואני
מתמודד עם ניסיונות
שכאלו...**

שאני עומד לעבור ואת החזיתות השונות שאיאלץ להיאבק בהם, מול העסקנים השונים וה'מבינים' הבוחשים בכל קדרה, אך כשחזרתי הביתה שמחתי לראות שהכל חזר למסלול הרגיל. חוץ מכמה תגובות מזלזלות הכל עבר בשלום ושלווה, השקט ובטח...

**איך נראה בעיניכם ראש השנה באומן?
במחוזות חייכם הכרתם כנראה תפילה
אחרת לגמרי, בפרט בימים הנוראים,
ופתאום אתם מגיעים לסגנון חדש של
תפילה והנהגה.**

עליו בצורה של 'זה עוד יעבור לו'... אבל כשנוסעים לאומן, כולם מבינים שמדובר בדבר חתום ומוחלט. לאחר שבחרתי להתקרב לרבי, ניסיתי כמה פעמים לנסוע לאומן, אבל בכל פעם הבנתי כמה צער זה עלול לגרום למשפחתי ונסוגותי אחור.

כך עברה לה תקופה, כשבמשך כל העת הכיסופים שלי הולכים וגוברים, ולא ידעתי מה לעשות. יצאתי אל השדה ושטחתי את כל ספקותי לפני אבי שבשמיים. סיפרתי על כל הפעמים בהם הייתרתי על הנסיעה, על הצער הגדול שהנסיעה יכולה לגרום למשפחתי, ומצד שני - על התקשרותי אל צדיק המבטיח כאלה הבטחות, ואני הרי זוכה כבר להחיות את נפשי מתורתו ומשתוקק כל כך לנסוע, שמא גם על כך נאמר 'חייך קודמין'!...

לאחר התלבטויות והתבודדויות רבות, הגעתי להבנה כי לטובת כולם עדיף שאסע. הרי חז"ל מגלים כי עשיו חיכה להסתלקותו של יצחק אביו מהעולם כדי שיוכל למלאות את רצונו. חשבתי לעצמי שאני לא אתנהג כך. לא אחכה שאנשים ממשפחתי ימותו ח"ו, רק כדי שאוכל לקיים את רצון נשמותי ומשאלת ליבי... אדרבה, יאריכו כולם ימים בטוב ובעימים ואני אקיים את רצוני כבר כעת.

הבנתי גם שלטובת כולם עדיף 'לחתוך' ולא לקפץ כל הזמן בין שתי 'חתונות'. להפסיק לגרום לסביבתי לשגות באשליות, כאילו יש סיכוי שאני עוד מעט עוזב את ברסלב וכדו'. כך, לאחר דחיות חוזרות ונשנות, יצאה הנסיעה לדרך בע"ה.

כבר קודם הנסיעה דאגתי שאהיה 'אנוס' לדבר, קודם לכן כבר הגיע אליי חבר שלקח ממני את המזוודות, כדי שאף אחד לא יראה אותי חלילה עם מזוודות ברחוב וישאל שאלות מיותרות, ואף אני, כשנכנסתי לרכב סגרת היטב את הווילונות. עד כדי כך היה החשש שלי גדול.

בשדה התעופה נתתי את הדרכון שלי לידיד שנסע עימי, כי חששתי שאם הדרכון יהיה אצלי - אולי פתאום לא אעמוד מול החששות הפוקעים בתוך לבי ואחזור הביתה...

בסוף, לאחר שנות ציפיה, הגענו לאומן. צעקתי בציון את כל מזמורי תיקון הכללי בהתרגשות עצומה. רק סמוך להתקדש ליל ראש השנה, כשכבר לא היה שייך במציאות שיכריחו אותי לחזור הביתה,

גייע הרגע שבו אמצא את עצמי אחרי שכבר 'עברנו את זה'. באומן ההרגשה שונה לגמרי לגמרי. לא מדובר כמוזן בפריקת עול יום הדין, אלא אדרבה בהרגשה מיוחדת של 'גילו ברעדה', יראה עצומה יחד עם שמחה מיוחדת. התחברתי מאוד לסגנון הזה.

כהיום יש ציבור ענק כל כך שמגיע לאומן. כל אחד יכול למצוא מקום תפילה כלבבו, חסידי כליטאי, ספרדי כאשכנזי. אבל אז זה עדיין לא היה קיים - ומכל מקום הרגשתי בנוח, על אף סגנון התפילה השונה. ידעתי שאני 'יחיד' אבל לא הרגשתי מוזר. כולם פה יחידים. זה הוא קיבוץ של אלפי יחידים.

גם השילוב הענק של מגוון האנשים שנמצא באומן לא הפריע לי. אדרבה, הייתי במוזין דגדלות ולא הסתכלתי כלל על החיצוניות של הציבור, ואולי דווקא השילוב של יהודים שונים כל כך ששואבים חיות מאותו מקור, זה החידוש שמפליא כל כך.

הרגשתי בן יחיד. אפשר לומר שרבינו הקדוש הוא בבחינת הנאמר על אסתר המלכה "כל אחד נדמה לו כאומתו". כל אחד באומן מרגיש שרבינו פונה אליו. זה היה ראש השנה שונה לגמרי. ראש השנה של תקווה והתחלה חדשה. ■

ראש השנה חדש. כזאת מתיקות, כזו קרבת ה'. הנוסח של התפילה זה כזה ניגון של התרפקות, מדברים אל ה' כמו תינוק שפונה אל אימו האוהבת. זה משהו שלא שייך להסביר במילים. גם הציבור המגוון שמגיע לאומן כובש את ליבי. כמוזן שכשמדובר בבחורים וילדים צעירים חובה לשמור על טהרתם וחינוכם, אבל המגוון הגדול של אנשים מכל החוגים והסוגים - זה הפאר והיופי של הקיבוץ הקדוש!

ר' איתמר: כשמדובר על הציבור הגדול שמגיע לאומן, אני נזכר במשל מעניין ששמעתי מאנ"ש: ידוע שרבינו הקדוש הוא 'רופא הנפשות' הגדול, ואם כן אומן היא 'בית חולים', אליו מגיעים כל החולים הרוחניים הנזקקים להירפא בידיו האמונות של רופא הנפשות.

כמו בבית חולים רגיל, גם באומן יש 'מחלקות'. חולה ריאות לא ילך למחלקת אורתופדיה לבקש רפואה. יהודי חרדי לא אמור להתערבב עם אנשים הרחוקים מהשקפת עולמו. אבל ההבנה הפשוטה היא שכולנו מחפשים שיקוי ומרפא. כולנו מייחלים לרפואה. זכינו ויש נושאים רבים בהם איננו 'חולים', הלבוש היהודי שלנו

ואותה שיננתי לעצמי כשהגעתי לאומן בפעם הראשונה: היה לי קשה עם הנוסח השונה, אבל זכרתי כל הזמן שלאחר שנתיים אתרגל בע"ה לנוסח החדש ואוכל להתפלל ביישוב הדעת כהוגן.

התמורה הרוחנית האדירה, שוה בהחלט את המחיר. חילוף נוסח וניגון אינו קל, אך גם חיים ללא רבינו הקדוש אינם קלים. אם יש מי שמעניק חיים, תלך אליו עד סוף העולם - גם אם לשם כך תזדקק להתפלל בנוסח שונה מכפי שהתרגלת עד כה.

ר' מרדכי שלום: בכל שנה הייתי צריך 'לעבור בהצלחה' את ה'ונתנה תוקף', כשהפחד והאימה שוררים בהיכל בית המדרש והלחץ האיום רק דוחק בי שכבר

הכנסת כאל

קדיית הלינה אומן

ר"ה תשס"ז

נחשונים מול נחשולים

כך נבלמו מחירי המיטות באומן

כשני עשורים שנות עלייה לציון, ציבור העולים לאומן הולך וגדל, חצה מזמן את תקרת הרבבה והבעיה הגדולה בפניה עומדים החסידים היא בעיית הלינה שרק מחריפה משנה לשנה. לא היו מיטות, רוב

המקומיים /
הופתעו /
שיעור באמונה /
רצונות וכיסופין /
מיזם חדש /
בקריה / הבית /
של כל אחד /
ואחד / השלם /
זה הבניין

מימן אז מערך אדיר של חלוקת כרטיסי טיסה חינם אין כסף לעולים ראשונה לאומן כשמגדד אין פתרון לינה עבור המצטרפים החדשים והישנים, המחירים המשיכו להשתולל כשכל השוק נכנס לסחרור מטורף. הר"ר אברהם אלחנן יגלניק הי"ו נכנס לעובי הקורה ורתם את הרב ישראל זינגר הי"ו, שבלב הזהב שלו שמע והבין את המצוקה האמיתית ונכנס במלוא כוחו ואונו למען הקמת פרויקט 'קריית הלינה אומן' שתתן מענה מיידי למצוקה זו. הזמן היה כבר קרוב לאלול תשס"ז ר"ה קרב ובא והחל מירוץ נגד הזמן אוהלי ענק נרכשו ושונעו מגרמניה, אלפי מיטות וציוד נלווה ממפעלים במזרח אוקראינה, תותחי חימום קונטיינרים חדרי שירותים גרטרורים וכו' הכל זרם מכל רחבי אוקראינה, בעבודה מאומצת נגד הזמן קמה לה 'קריית הלינה אומן', לשמחתם של החסידים. למען הקמת הפרוייקט בפרק הזמן הבלתי אפשרי הזה, נרתמו במסירות העסקנים החשובים ה"ה הר"ר נחמן אטינגר הי"ו ממנהלי מוסדות ברוסלב בבית שמש

רובו של הציבור מתארח בדירות מקומיים מלאי מפגעים רוחניים חמורים מאוד ובמחירים שמאמיים משנה לשנה עד שכשל כח הציבור. הגיעו הדברים לידי כך שמיטה עלובה בדירה צפופה ומלוכלכת עמדה על 600 דולר למיטה, כל המקומיים עשו יד אחת ועמדו בעזות מול הציבור שהוזיל הון מכיסו המדולדל בשביל מיטה לר"ה. הנגיד המפואר הרב ישראל זינגר הי"ו

אורחים פנים

קרית הלינה אומן
מקום לינה וטיפול לאלפי עליי ציון רביה'ק זע"א

השטח המחבר שנקנה בתשע"ג

השטחים העליונים לפני עבודות התשתית

האהלים הישנים

וירושלים, שטרם ויגע ותרם מכישוריו הברוכים ימים ולילות, וליווה את הפרוייקט בשנות הקמתו הראשונות, ולו חלק חשוב בפיתוחו ושגשוגו, והר"ר מרדכי רוזנטל ה"ו מקים המפעל החשוב 'היכל התורה אומן', שעשה ימים ולילות למען הצלחת הפרוייקט, יתברכו ויצליחו בכל מעשה ידיהם.

והתוצאה לא איחרה לבוא, מחירי

הדירות צנחו בחופשיות כלפי מטה, המון מקומיים ששמרו על קור רוח ולא הורידו מחירים נשאר עם דירתם הריקה וחופן הדולרים שהיה אמור להחליף ידים נשאר בידיים יהודיות. פני המקומיים חפו, והעיר אומן צהלה ושמחה, מיותר לציין שטראומה זו השפיעה עמוקות על השוק, שבשנה שלאחר מכן השכיר מיטות לכל דורש במחירים סבירים ומוזלים, כך נחסכו מליוני דולרים מידי שנה לחסידי ברסלב האביונים.

שרשרת הניסים שלוותה את הקמת הקריה בפרק זמן קצר של מספר שבועות שאין כאן המקום להרחיב בהם, מופלאה

רואיה להחזיק עלי גוויל, ועוד חזון למועד.

תשע"א

מתקדמים

מקום קבע

זו היתה כאמור התחלה טובה וזה היה רק צעד ראשון, השטח עליו הוקמה הקריה היה מעט מרוחק וגם היה שכור ולא בבעלותינו, במקביל במשך השנים הבאות נרכשו שטחים במרחק קרוב לציון הק', מתוך הבנה פשוטה שאי אפשר להבנות על שטחים מושכרים ולהיות נתון לחסדם של מקומיים, ומתוך אמונה כי הציבור הענק ילך ויגדל ופתרון לא עצמאי ולא קרוב אינו פתרון מושלם, ואכן בס"ד מרובה עברה הקריה תוך שנים מועטות למשכנה הקבוע במורד רחוב פושקינה.

תשע"ד

הרחיבי מקום אוהלך

19 פ ר ת

לאחר כמה שנים בשטח החדש ועם הביקוש הגובר למיטות נוספות, הורגש הצורך להתרחב עוד, למעשה היו ברשותנו שטחים במעלה הגבעה אולם היה שטח באמצע שעדיין לא נרכש והוא מנע בעדינו לחבר את הכל לכדי שטח אחד, גייסנו מעט כסף ולקחנו הלוואות ארוכות טווח, וקפצנו למים, השטח נרכש ובעקבותיו כל המתחם הפך למתחם אחד, התשתיות חודשו, שבילים נסללו, הגבעה כולה שינתה את פניה ופנים חדשות באו לכלל הקריה לרווחת אלפי הלנים שנהנו ממרחבים משקט משירות מאוירה מאוד מיוחדת וממחיר מוזל.

מניעות

חושק ונחשק

כאן המקום יהודות לקב"ה ולשתף את הקוראים במניעות שנועדו להגברת החשק רשות הדיבור לעסקנים ר' אברהם אלחנן גילניק הי"ו ור' לייזער קירשבוים הי"ו: היו זמנים שהמניעות גברו עד לב השמים ונראה היה כאילו חברו כל כוחות הרוע והרשע בשביל להפריע ולחבל בקריית הלינה, ואם בכל עניין עושים עבור רבינו הקד' עומדים מי שעומדים ומנסים לחבל ולהרוס, הרי כשזה משולב גם עם עניינים שבאים להרבות טהרה רואים בחוש כמה

אודות רגע ושלווה

הזמן עכשיו את מקומך בקריית הלינה כאומן ראש השנה תשע"ה באוירה מיוחדת, שלווה ודרגועה.

הסט"א לוחמת בתוקף ועוז מול הקדושה. נספר ברשות הקוראים החשובים על מעט דמעט גרגירים מועטים ממוסכת היסורים והמניעות אותם חווינו לאורך השנים, ושיש בהם כדי חיזוק ועידוד כי ידה של הקדושה על העליונה ומי שהתחיל גמר ויגמור.

היה זו לקראת ר"ה שנת תשע"ד שנה בה התרחבנו והקריה עברה שיפוץ והרחבה גדולים מאוד.

שבת נחמו תשע"ג, אנו בארה"ב לצורך גיוס כספים עבור ההוצאות האדירות שמסתכמות בקרוב למליון דולר, ההצלחה בגיוס מעולם לא האירה לנו פנים באופן גלוי, אנו די מבוססים בבוץ. הכל בנוי על הלוואות. העבודה באומן נמשכת במלוא עוזה והכסף שמגיע ממכירת הכרטיסים ושאמור לתפעל את הר"ה בעצמו מועבר לאומן לצורך תשלומי עבודות ההרחבה והשיפוץ הכללי, בתקווה שאנו נצליח בגיוס ונתגבר על הפערים.

מוצש"ק נחמו, אנו מגיעים לאכסנייה שלנו במונסי לאחר תפילת ערבית, ומישהו מאנ"ש מיידע אותנו כי היה איזה שוד באומן באחת מהכנסת האורחים, הלב דופק, אנו פותחים את הטלפונים, ים של צפצפופים, הודעות שהצטברו במשך השבת. שכבר יצאה מזמן לפני שבע שעות באוקראינה, והנה שוד ושר, אכן זה קרה אצלנו, שוד מזוין בו חדר שודד למתחם שלנו התעמת עם השומר וכמעט שלא שלחו לעולם העליון, פרץ למשרד ושדד את הכספת בה היו מונחים 56 אלף דולר שנשלחו מהארץ עבור חלק מההוצאות.

הלם, עד היום איננו מבינים איך זה קרה אבל הדבר הראשון אותו עשינו לאחר הבשורה הרעה הזו היתה פציחה בריקוד סוער בקומת המרתף בה התאכסנו, רקדנו ורקדנו עד שהתחזקנו והתאושנו, לאחר ימים מספר שבנו ארצה ולאחר עוד שבוע טסנו לאומן לנסות ולהרים את הפרוייקט, ללא שמץ של מושג איך נסתדר, היינו חייבים סכום עצום של \$180,000 בשביל לעבור את הר"ה, זה בלי קשר לים החובות ועכשיו נוסף גם השוד האכזר.

יום לפני הנסיעה שלחנו מכתב לאדם אמיד שאין סיכוי שהעניין ידבר אליו בהיותו לא קשור ולא מחובר ולא כלום. במכתב השחנו את הלב על הקושי ועל החובות ועל השוד ועל כך שאנו זקוקים ל\$180,000 לא יחסנו המון חשיבות למכתב זה מלבד

● אוירה מיוחדת

● בית כנסת ● שמירת חפצים

● מאובטח ע"י חברת שמירה

● חדר קפה וכיבוד קל ● מתחם שקט

● מקוה בסמיכות מקום ● ניקיון

● 2 דקות מהציון (מול תימן האוטובוסים)

מרכז מידע ארצי ולקבוצות מרוכזות

052-7178707

בית המדרש המרווח

פעולת השתדלות שאם לא תועיל לא תזיק. זה היה ביום רביעי, הגענו לאומן והחלנו לגלגל כספים מפה לשם לווים ליום יומיים ומחזירים ושוב לווים מפלמוני ומחזירים לאלמוני העיקר שהעסק ימשיך, יום ראשון בבוקר, הטלפון מצלצל, על הצג מספר לא מוכר, על הקו אותו יהודי אליו מוען המכתב, תבוא אלי הוא אומר לר' אברהם אלחנן, איך אבוא ואני באומן? תבוא! קמת ועליתי על מטוס.

סטתי למדינתו של אותו אדם, הגעתי לביתו, הוא קיבלני ברחובה של עיר, אפילו לא הכנסני אל ביתו, מוסר בידי מעטפה חתומה ומפטיר, 'לפעמים מה שלא יתכן גם יתכן', ונכנס לביתו, אני צועד מספר צעדים פותח בהססנות את המעטפה ומגלה שם המחאה על סך \$180,000 מזומן. הרגשתי אז שהקב"ה מחייך אלי ואומר לי אני איתך עמך ואצלך. אל תדאג. חזרתי ארצה מאותה מדינה. ומשם שוב לאומן כשהר"ה עבר בשובה ונחת. ברוך הוא וברוך שמו. והלימוד המלא מוסר השכל, אתם חשבתם את השוד לרעה והקב"ה גלגל לכם בכפליים הרחבה וישועה מעל לדרך הטבע.

שמירת חפצים אישיים

אבטחה הדוקה 24 שעות

נקיון ואוירה

פינת קפה

דיפנות שהפכו לאמונה

וראו כל עמי הארץ

באומן, הייתה קבוצה אנטישמית, ששמה את קריית הלינה כמטרה לחץ, כמה שנים הם הציקו באופן שיטתי, הרטו ניסו, זרעו חורבן וסחטו שלמונים, הם לא יכלו לראות כיצד קיימת קריה שכולה חסד, כמובן שהם היו שליחי השטן להרוס את חומות הקדושה. מספר ר' לייזער: היה זה באלול שנת תשע"ו בשיא ההכנות של הקריה לר"ה, באחד הימים בשעות הבוקר המוקדמות, הייתי בשטח עם הפועלים לבד, ופתאום אני רואה את אחד מראשי הקבוצה הנ"ל נכנס לשטח, לבי החל לפרפר בפראות, מה אני עושה, איך אתמודד לבד, חיזקתי את עצמי באמונה, וקיימתי בעצמי 'השלך על ה' יהב'.

הוא ניגש אלי והחל באיומים וניסיון סחיטה, אם לא תתנו כך וכך כלום לא יהיה פה, ואיומיו הם בדרך כלל מאותו סוג שמתממש, היה לנו נסיון מר מאוד עמם. עניתי לו בתום ודיבורים פשוטים יצאו מליבי השותת: 'אני לא פוחד מכם כלל וכלל, הכל תלוי רק בו כשאני מצביע כלפי מעלה, אם בוג (הקב"ה) יחליט שיהיו

טורס', דרך צדיקים' בהנהלת הר' פינחס גבאי, וקריית רבי לוי יצחק מברדיטשוב' בהנהלת ר' נחום מרקוביץ הי"ו, שעמדו ועומדים לימינו במסירות בעזרה ובסיוע, בעצה ובתושיה, לאורך השנים ובמיוחד בשנים קשות אלו, זכרה להם אלוקי לטובה, ותהי משכורתם שלמה מעם ה'.

הדאגה לחינוך

קדושת המחנה

שתי מטרות הביאו לבניית קריית הלינה שתיהן חשובות, האחת הוזלת מחירי הלינה תוך כדי יצירת לינה מוזלת, והשניה שמירה על קדושת המחנה ובניית פתרונית לינה הולמים ומותאמים לציבור העולים. כי כל אחד מאיתנו הכוסף ומתכוון כל השנה לאומן ראש השנה, כוסף גם ש'אומן' אליה הוא מגיע תהיה אכן תואמת

אוהלים לא תוכלו להניף אצבע', הוא פנה והלך תוך כדי גידופים וקללות. למרבה ההפתעה ומעבר לכל הגיון והסבר אחז בהם השיטוק והפחד. הם הודו בעצמם שראו לפנייהם אדם מאמין באמת שלא פוחד מהם רק מאלוקים והם כיבדו זאת, ומאז רמת ההצקות מהם התמתנה מאוד. לאחר ר"ה פגשתי שוב, והוא אמר לי, אתה צודק, רק הוא, בהצביעו לשמים, מחליט...

כח של אמונה תמימה של יהודי פשוט. יש לציין שכמה מחברי קבוצה זו סיימו את תפקידם בעולם הזה בדרכים שונות - יש דין ויש דיין. אחד מהם אף התוודה טרם מותו ואמר שהוא יודע שכל יסוריו הם בגין ההצקות ליהודים. כאן המקום להזכיר ולהוקיר את המנהלים הנכבדים 'איחוד ברסלב' בהנהלת הר"ר נתן בן נון הי"ו, הר' לוי יצחק גבירץ ממנהלי 'נתיבים טורס', הר' יואל גבירץ ממנהלי 'גלאט

את כיסופיו להתקרבות ולהתחדשות בעבודת ה' לו ולצאצאיו, הוא רוצה שהסביבה בה הוא שוהה תהיה נקייה ממפגעים רוחניים, מקום בו המראות והשיח נקיים ואפופי גילה ורעדה ערגה וכיסופין, מקום של ישוב דעת לחשב חשבוננו של עולם, ולבלות את ימי הר"ה וערב ר"ה ללא חיזו דהאי עלמא ללא הבלים וללא בבלובים.

אווירה וסביבה

ישוב הדעת

באמת, המון גוונים לה לאומן, נפשות ונשמות מכל המינים והסוגים, עם כולם הצדיק פועל ועושה מה שעושה, אין לנו השגה בכל התיקונים הנפלאים הנעשים שם. אולם חוב קדוש על כל חסיד המגיע לרבו לשמור מכל משמר על יהדותו ויהדות צאצאיו ממש כמו שהוא טורח ומוסר נפש עבור זה במשך כל השנה בהיותו בביתו ובשכונתו, ולכן הוא יחפש מקום נאות ושמור ככל שיוכל למען יראו בניו רק מה שצריך וישמעו רק מה שצריך ויספגו לקרבם ונשמתם קדושה טהרה והמייט כיסופים לקב"ה וצדיקיו, ואם נסכם במילים ספורות, זה כל מה שברסלב'ר רוצה,

ישוב הדעת ואויר נקי של חיות ושמחה אמיתית בהתקרבותנו לאור הנעלם ולזכייה להיות על ר"ה אצלו.

למה נגרע?

גם אנחנו רוצים

ישנם ב"ה קהילות שנותנים לבני קהילתם את כל הצריך באומן לאברך ובחור הנמנה על בני קהילתם. מתחם נפרד, הכולל את כל הצרכים הגשמיים והרוחניים כאחד. והשאלה למה נגרע עולה כבר שנים רבות ומתעצמת במלוא חריפותה ככל שציבור העולים אומנה מתרבה בליע"ה, וככל שציבור היראים מתרבה אף הוא בליע"ה כן ירבו, גם אנחנו רוצים מקום שמור לנו ולצאצאינו.

תשע"ח

לכונן מחיל אל חיל

מתחילים לבנות

לאחר יותר מעשור של פעילות למען

הציבור הק', היה ברור שהגיע הזמן לעשות משהו בנידון החמור הזה ולתת מענה לשאלה זו.

העסקנים המסורים מנהלי קרית הלינה הגיעו לכלל החלטה להתקדם לקראת בניין קבע שיתן מענה לציבור הקד', וישרד את הנוחות של הלינה.

לבניין יתרון ברור מפני שהפרייקט במתכונתו הקיימת הוא פרויקט יקר, הון רב מושקע מידי שנה בבניית עיר שלמה מהמסד ועד הטפחות, שבסיום תקופת ר"ה ולקראת החורף האוקראיני העירי הגדולה הזו צריכה להתקפל ולהתאכסן לשנה הקרובה, ההליך הזה בנוסף לפגעי מזג האוויר והבלאי הטבעי גורמים לכך, שמדי שנה משאבים רבים הולכים לריק. לעומת בניין שלא דורש אופרציה כה מורכבת ויקרה. ומכאן אל הפועל, בס"ד נפלאה בשנת

תשע"ח יצקו את היסודות, ובשנה שאחריה השלד החל להבנות ולרקום עור וגידים. וכמו תמיד בכל עניין של רבינו ז"ל

התחילו המניעות. הקורונה, ואז המלחמה, ואיתן עוד שאר המניעות, גרמו להפסק ועיצירת תנופת הבניה, הפרוייקט לא הופעל במשך שנתיים, מה שגרם לכך שנקלענו

לקשיים, החובות לחצו, כשבתוך הדירה של ר' לייזער שהיתה משועבדת לאחד מבעלי החובות הגדולים, והיתה סכנה ממשית

שיצטרך להתפנות ממנה, בחסדי השי"ת הממתיק כל מניעה לנעימה, הציבור הק' נחלץ חוששים לעזרה לפדות את הדירה,

וביחד עם טוב ליבו של הבעל חוב שפרס את החוב מול עזרת הציבור, ישלם ה' שכרם.

בסמיכה על כוחו של רבינו הק', וברצונות ובכיסופין, בחסדי השי"ת לאחר כל התלאות שעברנו והרחבות שבתוכם, הבניה ממשיכה.

תשפ"ה

מעוזכם

א היים פאר'ן ציבור היראים אין אומן

הבשורה

כבר השנה בע"ה ילוננו בעז"ה ציבור מכובד בבניין ההולך ונבנה, כשקריית הלינה אומן, פותחת לצד הקריה הוותיקה והחביבה, מתחם חדש, מתוך ראייה כוללת שצריך לתת מענה לכל סוגי הקהלים.

המתחם החדש שנבנה בעזרת נדיבים מתוך הקהילה מיועד לציבור היראים, ומאות מאנ"ש שילוננו בבניין ההולך ונבנה נותנים

כח ועוז לעסקנים ומממשים את השאיפה

א היים פאר'ן ציבור היראים אין אומן
שע"ו קרית הלינה - אומן

הזמן את מקומך בבית של
אנ"ש ותכה לעשות את אומן
ר"ה תשפ"ה בצילו של רבינו,
בשלושה וחזונו, עם סעודות
בצוותא חדא, ובמחיר מוזל
השווה לכל נפש

לינה במבנה בני	אווירה רוחנית ושמורה
חפצים שמירת	בנייה נפרדת
מחיר מוזל	טוב ומאובטח
ממוקם פוענר	כבוד קל ועונות
מרחב ופינוק ישיבה	קאנוע שטיבל

למידע נוסף
והרשמה
בהירות הדרך

02.673.4318

משקט ורוגע בסביבה נקייה וטהורה. כמו כן יתקיימו תבורות ושיעורים לבחורי ואברכי החבורות הקד', בחיות ובדביקות ובהתרוממות הדעת, חבוקים ואחודים בהתקרבות לנחל נובע מקור חכמה שורש חיותנו במקום גניזתו, להתעלות ולהתעדר בנחל עדניך כמו שראוי להם לאנשי הצדיק. ברצות ה' תהיה שנה זו פתח והתחלה להמשך בו יושלם הבניין העומד בחלקו ובס"ד יכלול חדרי אירוח בנויים כראוי וכיאות, מקווה רחב ידיים, ואולמות לעריכת הסעודות בצוותא חדא, מתוך מנוחת הנפש באהבה ודיבוק חברים עם אחים לדעה.

מחיר שווה לכל נפש

ההשקעה הגדולה

ההשקעה של שנה זו היא גדולה, אנו משקיעים הרבה לקדם את הבניין לנוחות מיריבת של הלנים ב"מעוזכם", ובכדי שנוכל לעמוד בה מבלי להכנס לחובות חדשים, נרתמו לפרוייקט כמה משקיעים מאנ"ש שהשקיעו מהונם סכומים ניכרים להכין את הבניין לקליטת הציבור הקדוש. אחוזים מסויימים ממכירת הכרטיסים יועד למשקיעים כתמורה להשקעתם הגדולה. יחד עם זאת לא זנחנו כמויבן לרעע את המטרה של 'קרית הלינה אומן' שהיא הוזלת מחירי הלינה, ועמדנו על כך שהמחיר יהיה שווה לכל נפש. אנו מקווים שבשנים הבאות נוכל לשרת את הציבור במחירים זולים אף יותר בעז"ה.

סעודות החג בצוותא חדא

אכלו מעדנים

הודות לטוב ליבו של הנגיד המפואר ר' שלמה זלמן פעדער הי"ו, עלה בידינו להסדיר גם את עניין האוכל לימי ר"ה ושבט, ובע"ה כל הלנים ב'מעוזכם' יקבלו כרטיס מיוחד להכנסת אורחים "אוהל יחיאל מיכל" - פעדער, השוכן מול המתחם של 'מעוזכם' שם יאכלו בע"ה בצוותא חדא את סעודות החג והשבת, בהשתתפות משפיעים חשובים מאנ"ש שליט"א שישמיעו דברי אלוקים חיים, להחיות עם רב. תשואות חן לו וממעון הברכות יתברך בכל מילי דמיטב. זכות רביה"ק תגן בעדו לעד ולנצח. ❶

כולה תעבור למבני קבע שישרתו מתוך אהבה ושמחה קהילות נוספות וכל מי שחשקה נפשו בלינה מוזלת ובאירה טהורה. המיזם החדש של מתחם מיוחד עבור ציבור היראים, נעשה בשיתוף פעולה עם הארגון החשוב 'בהירות הדרך' הדואג לרווחת הציבור במגוון תחומים שהמשתתף להם הוא האפשרות לשמירה מוחלטת על צביון ראוי, והקפדה על קדושה וטהרה כיאה לציבור היראים. לטובת הציבור יפעלו במתחם בין היתר בית מדרש, שמירת חפצים חדר קפה עם כיבוד קל, פינות ישיבה, בכדי שהציבור יהנה

החזון של הציבור הקד' לשהות באכסניה מוזלת וטהורה ביחד כקהילה מגובשת. ובע"ה בכוח הרבים אנו מקווים כי נברך בקרוב על המוגמר לשם ולתפארת. בשלב הזה מתחם האוהלים התחזון הממוקם 2 דקות מהציון הק', ישרת את ציבור בני התורה, שלא מאוגדים בקהילה מסוימת בדוקא, והבניין הממוקם במתחם העליון ישרת את ציבור היראים הנמנה על קהילות הקודש, תחת הנהגת גדולי וחשובי אנ"ש שליט"א, שבברכתם ועידודם הנמרץ נבנה כל מה שנבנה עד עתה בס"ד גדולה. אנו תקווה כי בעתיד הקרוב כל הקריה

התקווה הברורה נוסח רצונות

אם בכל השנה הייתה התקשרותו
המופלאה של האדמו"ר הגה"צ
רבי שמעון נתן נטע בידרמן ע"ה
מביתר לאות ומופת, הרי שבהגיע
ראש השנה הפך כולו לבת אש
♦ למרות קשיי הנשימה מהם
סבל ומצבו הגופני הקשה, בחד
רבי שמעון מדי שנה לנרוד יחד
עם רבבות החסידים הנוסעים
לאומן לראש השנה כדי לקיים
רצון צדיק ♦ על 'דורון הדרשה'
המיוחד שביקש ליום היכנסו
למצוות, ההתבטאויות הנדירות
והשייכות הטמירה של בית
לעלוב לענייניו של רבינו הקדוש

כתיבה ואיסוף חומרים: אהרן אייזנבך
עריכה: יחיאל ברייש

בביטויים נוראים ונשגבים על קדושת רביה"ק זי"ע זול"ק: "הנה יד שלוחה אלי באצבע אלקים חרות, אשר שלח אלי חד מן קאמייא, הלא הוא מחותני חביבי וידידי, הרב המאור הגדול, איש קדוש, מופת הדור, נר ישראל, פטיש החזק, עמוד הימיני, מורנו הרב רבי נחמן נ"י".

המשך דבריו מפליאים על יציאתו מגדרו לכבודו של רביה"ק באמרו: "והנה האי גברא רבא לא צריך לדידי ולא לדכותי, כי מה אני ומה חיי שפל ונבזה חדל אישים ומעולם לא הלכתי בגדולות ובנפלאות ממני ליתן הסכמה על ספרים חדשים, אמנם לאהבת האמת אמרתי ענותנותיה דמר גרמא לי".

התבוננות בכסא הקדוש בשרעפי קודש

גם לזקנו בקודש, האדמו"ר הרה"ק רבי משה מרדכי מלעלוב זי"ע, הייתה מסכת מיוחדת של שייכות וקירבה לרביה"ק זי"ע. דרכי עבודתו בקודש טמירות ונעלמות היו מאנשי העולם, ואם כך היו פני הדברים בכל דרכיו ופעליו, על אחת כמה וכמה הדברים אמורים בקשר נעלה ונעלם זה.

מנהג טמיר ונעלם היה לו לצדיק נשגב זה, מידי שנה בשנה לביל תשעה באב - יום בו חרב בית מקדשינו ותפארתינו - לעלות אל עבר בית מדרשינו הגדול במאה שערים, להתקרב אל הכיסא הקדוש של רביה"ק זי"ע המונח שם, ולהתבונן בו שעה ארוכה כאשר הוא אחוז בשרעפי קודש.

איש קדוש וטהור. רבי שמעון נתן נטע בעת השתחוות על קברי צדיקים

"וזההיר לעשות כרוז, שכל מי שסר אל משמעתו ומקורב אליו יהיה על ראש השנה אנלו" (חיי מוהר"ן אות תג)

דוגמא חיה ומוחשית של מסירות נפש לקיים ציווי כרוז קדוש זה, היתה נסיעתו לאומן של האי נפש נקי וצדיק כ"ק מרן אדמו"ר מלעלוב - ביתר זצוק"ל, אשר על אף מעמדו בהנהגת עדת קהל מרעיתו, ועל אף בריאותו הרופפת, ראה לנכון לקיים בתמימות ובפשיטות את ציווי של רביה"ק זי"ע להיות אצלו על ראש השנה.

על כן דבר בעתו מה טוב בהתקרב ימי ראש השנה, להעלות עלי גליון מעט מזעיר ממסכת חיי הנאדרים בקודש, אשר כל כולו חטיבה אחת של התקשרות לצדיק האמת בכל נימי נפשו, כאשר פרט זה של נסיעתו לאומן יצא ללמד על הכלל כולו, ומשמש כעדות נאמנה על מסכת חיים מופלאה של התקשרות איתנה ודביקות נאמנה ברביה"ק זי"ע משחר טל ילדותו עד לרגעיו האחרונים.

דמות פלא ואיש אמת

דמות מופלאה ואפופת הוד קדומים היתה דמותו של כ"ק אדמו"ר הרה"צ רבי שמעון נתן נטע זצוק"ל זי"ע מלעלוב-ביתר. הליכותיו בקודש ברוממות הדעת המשולבות בגינוני קדושה והצנע לכת, היתה לשם דבר בחייהם של מבקשי ה' ודורשי אמת.

ידוע היה במידותיו התרומיות אשר עטרוהו בענות חן, אך במיוחד בלטה אצלו מידת האמת אשר היתה נר לרגליו. בגודל השתוקקותו היה להוט אחר כל בדל של אמת, ואכן מידה זו היא אשר הביאתו לבוא לחסות בצל האילן הקדוש, לשתות ממימי הנחל נובע, להתבטל כליל לדעת צדיק האמת.

ירושה היא לו מאבותיו הקדושים

ואליבא דאמת, היתה זאת לו בירושה מאבותיו הקדושים. בראש וראשונה ידוע לכל חביבותו היתירה אשר רחש זקיניו הגדול הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע לרבינו הקדוש זי"ע, כאשר בהסכמתו על ספה"ק 'ליקוטי מוהר"ן' התבטא

קשר נעלם לחסידי ברסלב. האדמו"ר ר' משה מרדכי מלעלוב זי"ע

כמוכן שאין אתנו יודע עד מה לשער ולכוון דעת גדולי עולם, אך כאשר נשאל פעם ע"י אחד ממקורביו על מנהג זה, השיב לשואלו **הרה"ק רבי נחמן מברסלב זי"ע** היה מהצדיקים היחידים שעסקו בקירוב הגאולה וביאת משיח צדקנו ע"י ארץ ישראל.

באי ביתו ונאמניו העידו שהיה עוסק והוגה רבות בספה"ק **ל'יקוטי מוהר"ן** שלא ירד מעל שולחנו. כמו כן היתה תקופה מסוימת שהיה לומד בכל סעודות שבת לפני המסובים מספר קדוש זה. תחת אחד השיחים, שח לפני אחד ממקורביו בגודל מעלת ספר קדוש זה, שבדף אחד בל'יקוטי מוהר"ן יש לפעמים תמצית של הרבה ספרי חסידות אחרים עמוקים וקדושים.

הרבי ביאר לו פשט ב'ליקוטי מוהר"ן'

הגה"ח רבי בן ציון גרוסמן שליט"א העיד ששמע מפי **הגאון החסיד רבי בן ציון אפטער זצ"ל**, שפעם אחת התקשה בענין עמוק בספר **ל'יקוטי מוהר"ן** ולא עלה בידו לפרש פשט הדברים. בראותו כי כן, פנה להרה"ק רבי משה מרדכי זי"ע, פרש לפניו את ספיקותיו וקושיותיו, והרה"ק רבי משה מרדכי זי"ע ביאר לפניו את דברי רביה"ק בטוב טעם ודעת.

התבטאות מיוחדת במינה נשמעה מפיו הקדוש, על גאון עוזנו הרה"ק רבי נתן זי"ע, תלמידו של רביה"ק זי"ע - בהתבטאו עליו: **"ער איז געווען דער גרעסטער בעל מוח אין חסידות..."** (-) הוא היה הבעל מוח הגדול ביותר (בחסידות).

מסופר שפעם יצא מביתו לנסיעה מחוץ לעיר, ובתחילת הנסיעה פנה למלוה ושאלו אם לקחו עמם את הליקוטי מוהר"ן. כאשר נענה בשלילה, הורה להביא אליו את הספר והמתין עד שהביאו לפניו את הספה"ק ורק אז המשיך בדרכו.

בברית לנכדו, בנו של **האדמו"ר רבי אלתר זצ"ל**, הורה לו בעת הברית לתת לרך הנימול את השם **"נחמן"** על שם רביה"ק זי"ע [הלא הוא הרה"צ רבי נחמן בידערמאן שליט"א, מגדולי המשפיעים בדורנו].

מגזע קודש מחצבתו

מגזע קודש זה של אראלים ותרשישים, זרח אורו של האדמו"ר רבי שמעון נתן נטע זי"ע, ביום ל"ג בעומר שנת תש"כ לפ"ק - לאביו **האדמו"ר רבי אברהם שלמה זי"ע מלעלוב** שהיה בנו הגדול של **האדמו"ר רבי משה מרדכי זי"ע ומילא** את מקומו בעיה"ק ירושלים.

דבר פלא התרחש ביום בו נכנס לבריתו של אברהם אבינו ע"ה, ביום כ"ו לחודש אייר ספירת **"יסוד שביסוד"**. רבי משה

מרדכי זי"ע ניגש אל בנו, אבי הרך הנימול, באמרו שאביו הרה"ק רבי שמעון נתן נטע זי"ע התראה אליו וביקש ממנו שיקראו את הרך הנימול על שמו.

כבר משחר טל ילדותו נודע היניק ביראתו הקודמת לחכמתו. כל בדל של יראת שמים היווה עבורו רוח חיים ולחם חוק. בימי עלומיו התחמם לאורו הבהיר של זקיניו הרה"ק רבי משה מרדכי זי"ע וקיבל ממנו שפע טוב ברוחניות ובדרכי העבודה. אביו הגדול האציל עליו תורה ויראת שמים וחינכו לחיי קדושה וטהרה.

חיפוש וביקוש אחר האמת

מידת האמת שהיתה טבועה בדמו וחקיקה בליבו מאבותיו הקדושים - היתה עמוד יסוד בחייו. אף בילדותו היה חותר ומחפש אחר דברי אמת וישר ותמיד היה מחיה את עצמו בדברי תורה ועבודה. ביום שבו נכנס לעול תורה ומצוות, ישב כל אותו היום ובכה בלא מרגוע - באמרו שהיום מקבל עליו עול גדול ומי יודע אם יוכל לעמוד בזה, וירא שמא חלילה יכשל פעם בחטא כלשהוא...

כאשר אביו הרה"ק רבי אברהם שלמה זי"ע ראה זאת, התבטא שמעולם לא ראה השגה רמה ונשגבה כזו אצל בחור רך בשנים.

דיבורי אמת מלכ בוער ברוח הצדיק

כנער צעיר, זכה רבינו לחסות רבות בצל זקנו - אבי אמו - **האדמו"ר הרה"ק רבי יהודה זונדל הגר מסאווראן זי"ע**, אשר התגורר בשכונת זכרון משה בעיה"ק ירושלים בסמיכות

דרכי עבודתו בקודש
שמירות ונעלמות היו
מאנשי העולם, ואם כך
היו פני הדברים ככל דרכיו
ופעליו, על אחת כמה וכמה
הדברים אמורים בקשר
נעלה ונעלם זה.

ר' אברהם נחמן שמחה ויצהנדר ע"ה (גנוזי הנחל)

בשנים המאוחרות יותר, כאשר התגורר בעיר ביתר, התפלל בקביעות בבית הכנסת הנקרא על שם הצדיק "עטרת הנחל" שנוסד בשנים ההם - ואז זכו אנשי שלומינו לשמוע ממנו בימות החול שיעורים נפלאים ומתוקים בספה"ק 'ליקוטי מוהר"ן, בעקבות בקשתו של הגבאי החשוב הרה"ח ר' משה חיים אנשין שליט"א. אף בשבתות מסר לפעמים את השיעור בספה"ק 'סיפורי מעשיות' בקידושא רבא בצפרא דשבתא, ואף לפעמים בספה"ק 'ליקוטי מוהר"ן' לעת רעוא דרעיון, כמנהג אנ"ש בכל אתר ואתר.

כאשר נשאל ע"י בני משפחתו "הנהיית ברסלב'ער חסיד?" נזדעק רבי שמעון נתן נטע ואמר: **להיקרא בשם ברסלב'ער חסיד אין זה דבר של מה בכך, הריני ירא ונפחד ואיני יודע אם ראוי אני לאותו איצטלא להיקרא בשם ברסלב'ער חסיד...**

אומן ראש השנה

רבי שמעון נתן נטע, סבל רבות בימי חייו הקצרים, בהיותו משותק בחלק מגופו - אך עם כל זאת, אחר נפל מסך הברזל ונפתחה הדרך להגיע לציון קודש הקדשים מקור חיותו, מסר נפשו לנסוע לימי ראש השנה לאומן.

בשנים הראשונות, אחר שנפתחו הדרכים לציון רביה"ק ז"ע, היו צריכים הנוסעים להביא איתם מיני מאכל כשרים. לרוב חולשתו לא היה ביכולתו לשאת עמו פריטי מאכל, על כן סמך עצמו על בוראו שיתן לו מאכלו ומשקהו, והוא לקח עמו רק ספל ונטלה ל"נעגל וואסער", ספר 'משנה ברורה', וספה"ק 'ליקוטי מוהר"ן'.

ובשכנות למשפחת ויצהנדר. כך עלתה בידו עוד בילדותו, טרם מלאו לו י"ג שנה, להכיר את הרה"ח רבי אברהם נחמן שמחה ויצהנדר זצ"ל, שהיה ליבו בוער באש קודש של רוח רבינו הקדוש.

פעמים רבות שוחח עם ר' אברהם נחמן שמחה על התכלית שעבורה ירד האדם להאי עלמא - ובין הדברים שמע ממנו דיבורי התלהבות על גודל קדושת צדיק האמת ועל שגב מעלתו וכוחו לתקן נשמות ישראל, להדריכם ולהעלותם על דרך המלך.

ליבו הרך של העלם הצעיר התלהב והתמלא על גדותיו. הרי זה כמה נכספה וגם כלתה נפשו להשיג את האמת בדרכי העבודה, והנה הרגיש שכאן מצא את שאהבה נפשו.

החל אפוא לעסוק בספרי רביה"ק ולקיים עצותיו הקדושים, וככל שנכנס יותר לשערי עבודה זו כך מצא מרגוע לנפשו הכמהה.

דורון דרשה - לנסוע לאומן...

סמוך ונראה ליום הבר מצוה שלו, נשאל ע"י אביו איזו מתנה הוא חפץ לקבל כדורון דרשה - לרגל שמחת היכנסו לעול תורה ומצוות - וענה תיכף שרוצה שיקח אותו עמו לציון רביה"ק באומן.

אמנם דבר הנסיעה לא יצא לפועל, עקב זאת שהיתה אוקראינה נתונה אז אחורי מסך הברזל שמנע את ההגעה למקום קדוש זה. אך בכך ביטא את השתוקקותו העזה לרביה"ק ז"ע, וברבות השנים, כאשר נפל מסך הברזל וניתנה אפשרות להגיע לציון הקדוש - היו כמה שנים שאביו הגדול מימן לו את הוצאות הנסיעה הקדושה.

בברסלב מצאתי את הלב...

בימי בחרותו, אשר כולם שוים היו לטובה, הגה ועסק בספרי רביה"ק ותלמידו נאמן ביתו מוהר"ת ז"ע. התעלותו במעלות העבודה והיראה בדרך צדיק האמת היתה לשם דבר. כמו כן כאברך, המשיך לעמוד על משמרת העבודה הצרופה ביתר שאת וביתר עוז, והתמיד כל כך בלימוד ספה"ק 'ליקוטי מוהר"ן' עד שהעידו עליו מכריו שהיה בקיא בו בעל פה מהחל ועד כלה.

כאשר ניסה אחד מבני עליה, שהשתייך לקהילה מסויימת, למשכו אליהם - סירב בנעימות. שאלו החבר מה מצא בברסלב, והשיב במתק לשונו: **"אין ברסלב האב איך געטראפן די הארץ..."** (בברסלב מצאתי את הלב...).

במשך תקופה מסוימת התגורר בשכונת 'רמת שלמה', שם קבע מקום לתפילתו מדי שבת בשבתו בביהכ"נ של אנ"ש חסידי ברסלב אשר שם. כשרצו לכבדו, כראוי לבנם של קדושים וכבנו של אדמו"ר חשוב - סירב בכל תוקף. ואכן אלה שלא הכירוהו, לא עלה על דעתם שעומד לפניהם בנש"ק, בהיותו מתנהג בתמימות ובפשיטות כחסיד ברסלב מן השורה, אומר 'תיקון הכללי', יושב בשיעורים בספה"ק 'סיפורי מעשיות' ו'ליקוטי מוהר"ן', משוחח שיחת חברים ויוצא להתבודד בשדה.

שנים, כהבטחת רביה"ק ז"ע שכל מי שיבוא אצלו טרם מלאו לו שבע שנים יזכה להיות שמור מן החטא (כמובא ביכוכבי אור).

על כס הארמורו"ת בביטול לרביה"ק

לאחר פטירת אביו ביום ט"ז שבט שנת תש"ס, סירב למלא את מקומו בקבלת עול ההנהגה. אמנם לאחר הפצרות רבות מחסידים ואנשי מעשה, ניאות לכך וחסידי ומעריציו נקשרו אליו בעבותות אהבה עד אין קץ. רבים היו מבני חו"ל שקבלוהו עליהם כרבים ומאורם.

ימי חידוש ופלא היו הימים שבהם כיהן כאדמו"ר ומנהיג עדה בישראל. על אף מעמדו, המשיך רבי שמעון נתן נטע

מנהג מקודש היה לו באומן, שלא היה נותן לעפעפי תנומה במיטה בליל ראש השנה. במשך רוב הלילה עסק בלימוד ספה"ק 'ליקוטי מוהר"ן' בחיות נפלאה. אף לא התכסה בשמיכה כלל, על אף הקור הגדול ששרר שם - וזאת מחשש איסור שעטנז. הדבר השפיע על בריאותו ופעמים רבות סבל מדלקת ריאות חמורה בחזרתו לארה"ק.

בקיבוץ הקדוש כאחד האדם

מה נהדר היה מראה הוד זה, עת השתתף רבי שמעון נתן נטע ז"ע בקיבוץ הקדוש באומן שוה בשוה עם כולם, כאחד מאנשי שלומינו. סעד יחד עם כל הציבור, השתתף עם כולם בשיחות חברים מלב אל לב, כאשר פניו מאירים בטוב לב וקיבל את כל אחד בסבר פנים יפות.

אף בשנים שבהם כיהן כאדמו"ר, ובהיותו בארה"ק היה מוקף חסידים ומעריצים ששחרו לקרבתו - לא אבה בשום אופן שימשו אותו וינהגו בו כמנהג אדמו"ר בשהותו באומן. כאשר אחד מסר לו קויתל על מנת שיקראהו ויאציל עליו ברכה, סירב בנועם ואמר: "וכי כיצד אני יכול לקחת 'קויתלאך' במקום זה, הלא רביה"ק ז"ע נמצא כאן...".

באחד השנים, בחזרתו מאומן לאחר ראש השנה, ביקש ממנו אחד מאנ"ש שיברך את בנו לזיווג הגון. התפלא רבי שמעון נתן נטע ותמה תמיהה גדולה: "אחר שזכית להיות אצל רבי כזה גדול, עדיין הנך צריך לברכה ממני?".

אמנם היו שנים שמחמת מצב בריאותו הרעוע, נבצר ממנו לנסוע לאומן על ימי ראש השנה - והדבר הסב לו עגמת נפש גדולה מאוד. והתבטא אז בכאב לב שנעדר מן הקיבוץ הקדוש באומן רק משום פיקוח נפש ממש.

באחת השנים עלה בליבו להשלים את נסיעתו לאומן, לקראת חג מתן תורתנו "חג השבועות" שנמנה גם הוא על זמני ההתקבצות אצל רביה"ק ז"ע, בחייו הקדושים כידוע. עז היה רצונו שלא תעבור עליו שנה בלי נסיעה לרביה"ק ז"ע.

את בניו - וביניהם בנו ממלא מקומו כ"ק האדמו"ר שליט"א - לקח לאומן טרם הגיעם לגיל שבע

טבלה מס' 5

אומן
ראש השנה
השנייה

קייטינג - טיסות החל מ-850 דולר

מס' טיסה	יום	תאריך עברי	תאריך לועזי	חברה	המראה	יעד	מחיר	סטוס
2098	ראשון	כ"ו אלול פ"ד	29.09.24	WZZ	11:35	קרקוב	630 דולר	חג
2097	שלישי	י' תשרי פ"ד	08.10.24	WZZ	14:05	קרקוב		חג
5014	שני	כ"ו אלול פ"ד	30.09.24	WZZ	09:00	קייטינג	450 דולר	חג
5022	שני	כ"ו אלול פ"ד	30.09.24	WZZ	15:00	קייטינג	460 דולר	חג
5034	שלישי	כ"ח אלול פ"ד	01.10.24	WZZ	10:00	קייטינג	470 דולר	חג
5077	ראשון	י' תשרי פ"ד	06.10.24	WZZ	18:30	קייטינג	570 דולר	חג
5097	שני	י"ד תשרי פ"ד	07.10.24	WZZ	19:30	קייטינג	460 דולר	חג
5101	שני ליום שלישי	י' תשרי פ"ד	08.10.24	WZZ	02:30	קייטינג	400 דולר	חג

מחיר וטיעות מים ללקוחות חוזר נוסף
מחיר: 60 דולר | קרקוב 100 דולר (המחיר לנס אור)

זמני יציאת האוטובוסים מהמחנה
לקייטינג: 15 דקות מיום שעת הטיסה
לקרקוב: 24 דקות מיום שעת הטיסה

מסמכי יציאה נכבדים של נוסד החברה בידיה של חתן אדמו"ר
המסמכים נכבדים - המסמכים נכבדים של חתן אדמו"ר

ארה"ק אייזנבאך הסוכן האישי שלך: 058-3202299

055-678-2005

תחנות: 29 ב"ב | פקס: 179-439 | 077-179439 | rozner.tours2@gmail.com

התקשרו עכשיו

הודו | שדך לעולם

תקופתו האחרונה

בתקופה האחרונה לחייו, חלה את חליו האחרון ממנו לא קם. אם במשך ימי חייו הצליח להסתיר את רוב גדולתו ורוממותו, הרי שבחולשתו - בעת שהותו בין כתלי בית הרפואה - לא עמדו לו כוחותיו לכסותם, ונתגלו בו דרגות נוראות ברוחניות במלא יופיים והדרם.

כשנודע לו מחלתו הקשה, אמר שהכתוב אומר **"עוז וְהֶדֶר לְבוֹשֶׁה וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן"** והכוונה שמי שהוא נקי ולבושו עוז והדר, אינו צריך לירא ולפחד מהסתלקותו - אלא אדרבה 'ותשחק ליום אחרון', ומה נאים היו הדברים למי שאמרם.

כאשר יסוריו גברו עד מאוד, והוכרחו ליתן לו סמי מרפא לשכך את כאביו, לא הסכים בשום אופן לקחת אותם באמצע הלילה, מחשש שמא על ידי כך יפסיד את זמן קריאת שמע בזמנה. כך הסכים לסבול יסורים נוראים, העיקר שלא לבוא לידי חשש הפסד מצוה.

בהתגבר עליו חליו, נקראו חסידיו ומעריציו לשהות עמו בשעותיו האחרונות. מראה פניו המאירים והחלשים הראו על שעותיו הספורות. העומדים מסביב החלו בחרדת הקודש לומר פסוקי וידוי, אך לפתע התייצב המצב. רבי שמעון נתן נטע התעורר קצת ופקח עיניו. מיד פצחו הנאספים בניגון תקוה ותפילה על התיבות **"ויזכו לראות בנים ובני עוסקים בתורה ובמצוות"**.

כעבור כמה דקות התעורר יותר וסימן להם בידו לעצור. בקול חלוש הוציא ומדד את המילים בשארית כוחותיו באמרו להם: **"לא כך צריך לשיר, אלא כך..."** והתחיל לפזם את הניגון של אנ"ש בעת רעוא דרעוין **"ויזכו לראות בנים ובני בנים ברסלב'ער חסידים צדיקים יראים ושלמים..."** כפי שהיה נוהג בעצמו מידי שבוע בשבוע.

ויהי המקום לחרדת אלוקים. **עין בעין ראו איך נפשו המזוככת קשורה ודבוקה בצדיק האמת עד רגעיו האחרונים, ועד בכלל.**

ביום כ"ו לחודש אייר שנת תשס"ח לפ"ק - ביום בו הוכנס לבריתו של אברהם אבינו ע"ה מ"ח שנה קודם לכן - עלתה נשמתו הטהורה לשמי רום. ביום זה נשלמה מסכת חיים של איש מופלא מורם מעם, בדרגות רמות ונשגבות, אשר ברום דרגותיו השכיל על דבר אמת עד מאוד, למצוא מרגוע לנפשו בהיכלו של הצדיק האמת ולהתקשר אליו בכל נימי נפשו. ימליץ טוב בעד כלל ישראל משמי מרום.

ז"ע בעבודת קדשו כבימים ימימה בביטול גמור לרביה"ק בתמימות ובפשיטות. כאשר הרבו לשאלו כיצד נהגו בלעלוב בענין פלוני ופלוגי, הגיב לא אחת: "מוטב תשאלו אותי כיצד נהגו בברסלב". בעת עריכת השולחן ביקש פעמים רבות מאחד חסידיו שיקריא לו ענין מספה"ק 'ליקוטי מוהר"ן'.

כאשר הבחין פעם באחד מאנ"ש חסיד ברסלב, השותה קפה קודם התפילה, הזדעזע עד עמקי נשמתו והוכיחו בנועם: "הרי אתה קרוי בשם נחמן, וראוי לך לקיים את דברי רבינו הקדוש בענין זה שלא לשתות לפני התפילה..."

כאמור, גם לאחר שהוכתר לאדמו"ר, המשיך לנסוע לאומן לימי ראש השנה, והתנהג שם כאחד מאנשי שלומינו, ללא גינוני כבוד ומשרה.

רחיל הטאין

ברום קדושתו בלט עד מאוד דקדוקו בהלכה על תג וטג - וכהוראתו הברורה של רביה"ק ז"ע שלא לנטות מסעיף קטן בשו"ע. כל דרכיו והליכותיו העידו על הקפדתו הגדולה על כל קוף וקוף מהשו"ע.

והרי מעשה אחד שיש בו כדי להעיד על הכלל כולו: פעם בשבת קודש, נרטבו אנפילאותיו, ומפני חשש סחיטה שכב כאשר רגליו נשואות למעלה עד מוצאי שב"ק. כמו כן, בשהותו פעם מחוץ לביתו, נרטבה כותנתו - ומאחר שלא היה בביתו ולא היה בידו ההחליפה באחרת, לא הסכים בשום אופן לשכב אף למנוחה קלה מחשש סחיטה.

מידות טובות ואהבת ישראל

במידותיו התרומיות ובאהבת ישראל שבערה בקרבן, היה מוחל על כבודו למען הזולת. פעם נכנס אליו בחור אחד שהיה שבור ורצוף, בהיותו נצרך לישועה גדולה, ורבי שמעון נתן נטע ניסה לדובבו בדיבורי התחזקות, אך ללא הועיל. משראהו כך, החל לעשות תנועות משונות בידיו, ועל ידי מילתא דטוטאת זו - העלה הבחור בת שחוק על פניו וכך הצליח לחזקו ולאמצו.

באהבתו ודביקותו במידת האמת, לא סבל את השקר בשום צורה שהיא. פעם שאל בטלפון את מי שאמור היה להסיעו למקום מסויים, היכן נמצא כרגע - וענה הלה שהוא באיזור ומגיע עוד מעט. לבסוף הגיע רק כעבור זמן רב אך רבי שמעון נתן נטע לא אבה לנסוע עמו, בהתבטאו בזעזוע נפש: שקר! שקר!...

לטובת הנוסעים לאומן לקיבוץ הקדוש לראש השנה, בעקבות שיתוף פעולה ייחודי של חברת "אומן אקספרס" הותיקה והמנוסה וחברת "דריווער" המתמחה בשירותי הסעות ברחבי אירופה, ניתן להזמין שירותי נסיעות פנים ישירות לאומן וחזרה, מכל שדות התעופה באירופה - בראש שקט!

במחירים ללא תחרות! החל מ- \$100 לכיוון*

אוסטריה	מולדובה	רומניה	הונגריה	פולין
וינה - VIE	קיישינב - RMO	יאשי - IAS	בודפשט - BUD	ורשה - WAW
שאר היעדים 150 \$	קיישינב/יאשי 100 \$	בוקרשט - OTP	דברצן - DEB	קרקוב - KRK
			קרעסטיר	קטוביץ' - KTW
				ליז'ענסק

*בהזמנה ותשלום מראש, לרוכשים הלך וחזור 100% ראש שקט:

**הנסיעות מקיישינב/יאשי לאומן ובחזרה יהיו בספרינטרים
כל הדרכים מובילות לאומן**

להזמנות

043801148.com

ניתן להזמין ישירות במערכת ההזמנות
הזדרזו להזמין שנוכל להעריך בהתאם.

לראשונה
בהיסטוריה

תורה ע"ט תנינא

הראשי פרקים בכת"י רביה"ק

מתבאר
ומתרחבת

כפתחו של אולם!

הופיע ויצא לאור ספר

אבנים שלמות תבנה

על תורה ע"ט
תנינא. שנכתבה
ע"י רבינו הקי
בכת"י בראשי
פרקים בלבד

...

ועתה
לראשונה מאז
גילוי התורה
מופיעה עם
פירוש וביאור
מלא על כל
תיבה מהתורה
מאירת עינים
ומשיבת נפש,
ובנוסף ביאור
קצר
ומתומצת
השוה לכל
נפש כפשוטו!

"נהורא
נפל בבית עדרשו
של רבינו, נגישה
חידודים פלא'
פלאים"
מתוך המלצת הגב"ח
ר' יעקב מאיר שכטר שליט"א
והגב"ח ר' משה קרמר שליט"א

05276.59136

הפצה
ראשית

את הספר ניתן להשיג בכל ריכוזי אנ"ש ומכירות ספרי ברסלב בארץ ובעולם

” ומי המבטיח? הלא הוא רבי נחמן מברסלב,

תמונתו של ר'
שבתי יודלביץ'
בקיבוץ
באומן

ענק שבענקים,
צדיק נשגב ונורא,
שגדולי עולם
פחדו ורעדו
מפני הדרת
קדושתו...”

כך זעק בלהט ר' שבתי יודלביץ' כשנשא דברים בקיבוץ בראש השנה באומן

על הרב ממינסק, החסיד מהארקוב, תלמידו של הסבא מנוכהרדוק ושאר גאונים
וקדושים שנענו לציוויו של הנחל נובע ובאו להשתתף בגופם בקיבוץ הקדוש
בהתעוררות עילאית • תיאורים חדשים ובלתי ידועים על רגעים שלא יישכחו לעולמים

הגאון רבי נחום קאהן זצ"ל הי"ד

הגאון רבי נחום קאהן הי"ד, היה ידוע כתלמיד חכם עצום, חסיד ועובד ה' מופלג, אשר שימש כדיין ומורה צדק דחסידי חב"ד בעיר חארקוב.

וכך מספר הגאון החסיד רבי אברהם שטרנהארץ זצ"ל במכתב לידידו הגאון החסיד רבי מרדכי הלברשטאט, דומ"ץ סוקולוב שבפולין, בתיאוריו את הקיבוץ באומן בראש השנה שהתקיים בשנת תר"ץ:

"ואצלנו ב"ה היו כמה אנשים חדשים שנתקרבו, ורב אחד מעיר חארקאוו עם עוד איזה אנשים מכובדים מקרימיניטשאק באו על ראש השנה, והוטב להם מאוד כל הענין ומפיקים רצון מהתקרבותם, וכמה לא נסעו תיכף אחר ר"ה, רק היו גם על יום הקדוש יום כיפור פה".

גם הגאון החסיד רבי לוי יצחק בנדר זצ"ל היה מספר על בואו של הגאון רבי נחום לקיבוץ הקדוש בראש השנה באומן: "זכורני, באומן היה אחד שהיה מגיע על ראש השנה, הוא היה כהן, יהודי ירא שמים גדול, מחסידות חב"ד, הוא היה מגיע מידי שנה לאומן על ראש השנה, ובצום גדליה היה לו יארצייט. אני זוכר שהוא התפלל לפני העמוד; בערב הוא התפלל ערבית, ובבוקר התפלל שחרית, ותפילותיו היו כולם בנוסח חב"ד - אולם אף אחד לא העיר לו על כך כלום" (טעם זקנים).

גם במכתבו של הרה"ח רבי אהרן לייב ציגלמן זצ"ל מווארשא (מיום ה' פרשת תרומה שנת תרצ"ב) מוזכר שמו של רבי נחום בהתייחסות לבואו לאומן: "כן גם קבלתי מכתב מהרב דחארקוב, מקורב חדש אשר במשך ארבעה שנים מעת התקרבותו היה ט"ז פעמים באומן, ופעם בברסלב, ופעם במעזיבוב' ומבקש ג"כ לשלוח לו חבילה..."

הגאון רבי אריה לייב קפלן

'הרב מקאסכרוב'

הגאון רבי אריה לייב קפלן זצ"ל, היה מגדולי וחשובי הרבנים ברוסיה. בצעירותו למד בישיבות סלבודקה וקמניץ ונמנה כתלמידם המובהק של הגאון רבי ברוך בער ליבוביץ זצ"ל והגאון רבי משה מרדכי אפשטיין זצ"ל.

בימים ההם גברה מלכות הרשעה והוא פעל במסירות נפש ממש להפצת תורה ויהדות. השלטונות רדפו אותו על מעשיו ובברחו מהם, הגיע לאומן בשנת תרצ"א - ושם לא האמין למה שראו עיניו, איך שלמרות רדיפת השלטונות באופן נורא אחר כל זיק של יהדות, נמשכים כל החיים היהודיים באומן כסדרם וכהלכתם, בשונה משאר מקומות שנפל עליהם הפחד הנורא. במשך הזמן זכה רבי אריה לייב להתקרב לאנ"ש ושהה שם תקופה ארוכה של כמה שנים. בשנים תרצ"ב ותרצ"ד שימש כבעל תוקע בקיבוץ הקדוש. בליל יום הקדוש שנת תש"ד נרצח רבי אריה לייב ע"י פורעים באוזבקיסטן, ה' יקום דמו.

יצוין שבראש השנה השתתף עמו גם חתנו, מו"ה רבי יצחק שמחה מקבצקי זצ"ל, בנו של גאב"ד חארקוב

ברוזו של רבינו, מהרהר
בעולם מעל מאתיים שנה,
מעורר ומכנס אליו עשרות
אלפים מבני ישראל. רבים
מהם לא נמנים כלל על חסידי
ברסלב - ואף על פי כן,
באים להכתיר את מלכו של
עולם בעיר הגעגועים אומן,
סמוך ונראה לציון קודש
הקדשים רבינו זי"ע.

בין הבאים מוצאים אנו
במהלך הדורות רבנים וראשי
ישיבות שיצאו למסע הדרך
בטלטולי הגברא וטלטולי
דאורחא - כדי ליטול חלק
בכלליות הקיבוץ הקדוש בימי
ראש השנה. על כמה מדמויות
הוד אלה, במאמר שלפנינו.

הגאון רבי אריה לייב קפלן

הרה"ק ר' משה בצלאל אלטר הי"ד

חשובי תלמידי 'הסבא מנובהרדוק', ששימש כרב בבוגוסלבישקי שבפלך קובנה ואח"כ בעיירת סהיידק.

רבי ישראל דוב נולד בסביבות שנת תרל"ז בעיר ינובה הסמוכה לפינסק, כבן למשפחת חסידי קוידנינוב. אביו שלחו להתחנך בישיבות סלבודקה ונובהרדוק המפורסמות, ולאחר נישואיו - בהיותו מלא וגדוש תורה ויראה - פנה לשמש ברבנות במספר ערים באזור רוסיה. מתחילה שימש כרב בעיירה בוגוסלבישקי

הסמוכה לעיר קובנה, ובשנת תר"ע עזב את בוגוסלבישקי לטובת עיירה קטנה בשם סהיידק.

בשנות השלטון הסובייטי התקרב מאוד להאדמו"ר הרי"צ מליובאוויטש ז"ע שפעל רבות להפצת היהדות שם. רבי ישראל דוב עמד לימינו ונמנה בין אנשי סודו.

כאשר רבי ישראל דוב השתתף בקיבוץ הקדוש בראש השנה, יצא מכליו מהתפעלות נפלאה מהחזיון שנתגלה לעיניו, כאשר עשרות חסידים ואנשי מעשה מכל המקומות מתקבצים בחביבות יתירה כרצון רבם הקדוש.

בשנת תרצ"ב הגיע לארץ הקודש ובמשך שנתיים התגורר בירושלים. לאחר מכן קיבל על עצמו את משרת הרבנות בהר-הכרמל שבחיפה. בד' אדר שנת תש"ח התמוטט לפתע בלכתו ברחובות קריה והשיב את נשמתו ליוצרה.

וכך כתב באגרתו למען ישיבת ברסלב לתורה ותפילה שנוסדה בירושלים בשנת תרצ"ב:

"ה' עליהם יחיו באורך ימים ושנים בנעימים מנעימות חכמת ועבודת הקודש אשר הניח לנו רבינו הק' ותלמידיו רבותינו הקדושים זצוק"ל זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל... הלא השם נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה יספיק בעדנו להתעמק בהפירוש של הדברים האלה. ולעת כזאת, הלא גם בלא התעמקות אנו רואים פשוט איך הנחל הזה נובע ונובע ממש עד שנעשה לים גדול וכל הנחלים וכו'..."

ולימים משגיח בישיבת מירון, שהתקרב לאנ"ש כתוצאה מההשתתפות בקיבוץ והגה רבות בספרי רבינו ומוהרנ"ת.

בניו הקדושים של בעל השפת אמת מגור בקיבוץ שבאומן

רבי יצחק מנדל רוטנברג זצ"ל (נולד בפולין בשנת תרנ"ה) היה מתלמידיו של רבי אברהם ב"ר נחמן זצ"ל באומן, וקיבל מפיו הרבה. כמו כן הסתופף במחיצת החסיד המופלא רבי אלטר מטפליק הי"ד - והוא זוכה להביאו לקבר ישראל אחר הריגתו בידי פורעים ימ"ש. בשנת תרע"ט עלה רבי יצחק מנדל לארץ הקודש, התחבר לחבורת עובדי השם בלב ונפש, ואף נמנה בין מייסדי בית הכנסת ברסלב הראשון בירושלים. בהיותו תלמיד חכם ובקי עצום, למד בחברותא עם הגאון מטעפליק רבי שמשון אהרן פולנסקי זצ"ל, וזכה להיות ממקורבי מרן הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל ונמנה על באי ביתו ואנשי סודו. כמו כן למד אצל הגאון הקדוש המקובל רבי חיים שאול הכהן דוויק זצ"ל. לימים עקר לארצות הברית והקים בית הכנסת ברסלב על שם רבינו הקדוש בשכונת איסט-סייד. שם למד את אומנות השחיטה ובריקה ולימד תלמידים רבים, ביניהם הגאון ר' משה ביק זצ"ל, אב"ד מעזיבו ומגדולי הרבנים בארה"ב. נפטר בשיבה טובה בשנת תשנ"א בגיל תשעים ושש.

באחת מההקלטות שהשתיירו מאותו חסיד (משנת תש"ל), מספר רבי יצחק מנדל שבימי מלחמת העולם הראשונה, הופיעו באומן לקראת ראש השנה שניים מבניו של השפת אמת מגור ז"ע - הלא המה הרה"ק רבי משה בצלאל אלטר הי"ד, ואחיו הרה"ק רבי מנחם מנדל מפאביניץ הי"ד.

במצוקות הימים ההם, הם נדדו מפולין לויטעפסק שברוסיה הלבנה ("בלארוס") - ומאחר שהתגלגלה לאזנם שמועה שיש באומן יהודים מפולין, היטלטלו בדרכים המסוכנות והגיעו לעשות את ימי ראש השנה בסמוך לציונו של רבינו הקדוש ז"ע, עם אנשי שלומינו חסידי ברסלב.

רבי יצחק מנדל [שבשנים ההן שהה באומן, וככל הנראה היה עד אישי לכך] מוסיף - שלתפילת המוספין דראש השנה, ירד לפני התיבה רבי נחמן נמירובער (מנכדי מוהרנ"ת). לאחר התפילה, ניגש רבי משה בצלאל לרבי נחמן, בעל התפילה, ואמר לו: "האמן לי, שמעתי הרבה בעלי תפילות טובים בגור, אולם כזו תפילה לא שמעתי... אזוינס האב איך נאך נישט געהערט".

הגאון רבי ישראל דוב הכהן זצ"ל

עוד רב חשוב וגדול בתורה ויראה שבא להשתתף בקיבוץ בר"ה באומן - היה הגאון רבי ישראל דוב הכהן זצ"ל, מגדולי

ניגש הרה"ק רבי משה בצלאל לרבי נחמן, בעל התפילה, ואמר לו: "האמן לי, שמעתי הרבה בעלי תפילות טובים בגור, אולם כזו תפילה לא שמעתי... אזוינס האב איך נאך נישט געהערט".

הגאון רבי אברהם אליהו מייזעס אב"ד מינסק וראש ישיבת תורה ויראה

הגאון רבי אברהם אליהו מייזעס אב"ד מינסק, היה מפורסם כגדול בדורו בתורה ויראה. עסק בהרבצת תורה ברוסיה הקומוניסטית ונאלץ לברוח ממינסק מחמת המציק. בהגיעו לקרימינטשוק, התאכסן תקופה ארוכה בבית הרה"ח ר' משה בער רוזנפלד זצ"ל שהיה ידוע למכנים אורחים.

בקרימינטשוק התגוררו באותם ימים קבוצה מאנ"ש. בתחילה היה להם בית כנסת משלהם ואחר שנסגר, בהוראת השלטון

**כשיש לאדם
חול, בוודאי אינו
משגיח על הוצאות ויסע
לכל מקום בעולם ששם
מובטחת לו רפואה. והרי
אנחנו חולים ברוחניות, והנה
כא רופא נאמן ומבטיח
לתקן את כל מי
שמגיע אליו.**

הגאון רבי אברהם אליהו מייזעס

הקומוניסטי, התפללו יחד עם כלל הציבור. מידי שבת אחרי התפילה, היו מתוועדים שם יחדיו ומדברים מתורת רבינו הקדוש זי"ע ומעצותיו הקדושים.

לאחר זמן התערורר המתנגדים והצרו את צעדיהם בבית הכנסת הכללי. עקב כך קבעו בית מדרשם בסמוך לנהר. רבי אברהם אליהו, שכבר הכיר את אנ"ש ותהלוכותיהם התמימות והטובות, חרה לו מאוד על ההתנכלות והצטרף אף הוא עמהם. כך זכה להתוודע לאורו של רבינו הקדוש, לתורותיו ולעצותיו הקדושות.

בהתקרב ימי ראש השנה, התחילו אנ"ש להתכונן לנסיעה הקדושה לאומן. מנהגו של רבי אברהם אליהו היה, שנהג להסתגר מידי שנה ארבעים יום - מראש חודש אלול עד יום הכיפורים - בתענית דיבור כשכולו קודש לה'. רבי משה בער רוזנפלד הציע לו להצטרף לנסיעה אך רבי אברהם אליהו הראה לו על הגמרא שלפניו, לרמזו "מה יהיה עם העבודה שלי בימי אלול?". ר' משה בער הבין לרוחו והבטיח לו שידאג עבורו שלא יופרע מסדר הנהגתו שבכל שנה. ואכן דאג שבבילוי לעגלה סגורה, שם המשיך ללמוד כאוות נפשו עד בואו לאומן. מאז ואילך התחיל להשתתף בקביעות בקיבוץ הקדוש בראש השנה באומן. הגאון החסיד רבי שמואל הורביץ זצ"ל מספר על בואו לאומן (ביומנו 'מי שמואל') וכותב: "בראש השנה האחרון שלי (תרצ"א) בא הרב ממינסק, גאון הדור שאין כמותו בכל רוסיה, יניק וחכים".

תלמידו הגה"ח רבי אליעזר דוד פרידמאן זצ"ל, רב דביהמ"ד בעלזא לונדון, סיפר כיצד השפיעה על רבו ההתקרבות לרבינו הקדוש:

"הגאון רבי אברהם אליהו מייזעס זצ"ל אב"ד מינסק, תמיד היה נוהג לשבח בהתפעלות את דרכי הנהגתם המיוחדים של חסידי ברסלב, כדוגמת ענייני ההתבודדות וההשתוקקות וההתלהבות התמידית לדבר מצוה - ומיוחדים המה בעיקר במה שאינם 'ממצות אנשים מלומדה', אלא מקיימים כל מצוה כאילו זאת הפעם הראשונה שמקיימים מצוה זו. ואציין, כי אף רבי אברהם אליהו זצ"ל עצמו למד מדרכי ברסלב, ואף שבתחילה היה ליטאי מובהק, היה מקיים כל מצוה בהתלהבות דקדושה".

המגיד הירושלמי הגאון רבי שבתאי יודלביץ זצ"ל

מהדור הקודם - אל הדור הקרוב יותר לדורנו, על אדמת ארץ הקודש.

הגאון רבי שבתאי יודלביץ זצ"ל נודע כמגיד הירושלמי השובה לב מאזיניו בדרשותיו המופלאות שנאמרו בטעם ובחן רב.

עם פתיחת הגבולות בראש השנה תשנ"א, זכה רבי שבתאי לנסוע על ימי ראש השנה לציון הקדוש, וממרומי גילו לא חס על כוחותיו וכבודו ונסע למרות הכל.

הס הושלך בקלויז באומן, עת נשא את דרשתו הנלהבת בגודל גדולת הבטחת רבינו הקדוש זי"ע, וכה אמר: "אנשים שואלים אותי מדוע אני נוסע לאומן, וכי חסרים קברי צדיקים בארץ ישראל. אענה להם במשל נפלא"

אחד נסע לחול' וחפץ דרך כיצד להגיע לגביר אחד. שאלו אותו וכי חסרים גבירים? מדוע תחפש אותו בדווקא? ענה להם: הגביר הזה הבטיח לי להיענות לבקשתי, ואילו האחרים לא הבטיחו לי...

ומלא מדע וחכמה. שקד על תלמודו יומם ולילה והתורה היתה משוש חייו. היה נין ונכד להרה"ק ה'שר שלום' מבעלזא זיע"א ונצר לצדיקי ומאורי החסידות לענפיהם. בנעוריו שהה רבות בחצרות הקודש של צדיקי הדור בארה"ב והסתופף בצל קדשם.

נודע כאיש ספר ובקי במכמני התורה ורזיה. רועה נאמן היה להמוני בית ישראל תושבי בורו פארק רבתי. מטובו וחכמתו האיר לארץ והשפיע לכלל ולפרט. בית מדרשו שבשכונת בורו פארק בברוקלין היה תלפיות ליהודים רבים שבאו לחסות בצילו. רבים התלכדו סביבו וקבעו את מקום תפילתם במחיצתו כאשר הם מקבלים עליהם את מרותו.

רבי מאיר זכה להתקרב לאורו הבהיר של רבינו הקדוש בלומדו בישיבת 'תורה ודעת' - שם זכה להכיר את הרה"ח רבי הערשל וואסילסקי זכרונו לברכה, שקירבו לרבינו הקדוש במאור פנים.

עוד טרם נפילת מסך הברזל, התעורר אצלו רצון עז להגיע לאומן ולהשתטח על הציון הקדוש. ברוב מאמצים הצליחו לסדר בשבילו ויזה, יחד עם החסיד רבי שמואל צ'צ'יק זצ"ל, אך לא איתייעא מילתא והמתין לשעת הכושר. גם כאשר השתחררו הגבולות ושערי הציון נפתחו לרווחה, עמדו לפניו מניעות עצומות לנסוע לאומן - אך את רצונו לא עזב מעולם, עד שביום מן הימים עלה בידו להפיק רצונו מן הכח אל הפועל ונסע לאומן באמצע השנה.

בשנת תשנ"ד בנה והקים מקווה טהרה בעיר טררנוביץ שבאוקראינה, כחלק מפועלו הרב למען יהודי המדינה. חנוכת המקווה נקבעה לימי הסליחות, וכך לאחר חנוכת המקווה נסע להשתתף בקיבוץ הקדוש באומן.

בראש השנה תשנ"ה זכה להתפלל יחד עם אנ"ש בקיבוץ

הקדוש באומן, כאשר התרגשותו גאתה עד שחקים. הקיבוץ הקדוש בראש השנה הותיר עליו רושם עז. לא אחת היה רבי מאיר מבטא את רצונותיו להגיע שוב, אולם האחריות שהיתה על כתפו לא אפשרה בעדו ולא היה יכול להשאיר את צאן מרעיתו ללא רועה - בהיותו להם בעל תוקע ובעל מוסף ועוד.

ספרי רבינו הקדוש שגורים היו על לשונו תמיד. תדיר נשא עמו את הספר הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן'. בשנותיו האחרונות, בספר מכתביו של הגאון

הגאון רבי שמעון ישראל פאזען
אב"ד שאפראן

הנמשל מובן מאילו. רבינו הבטיח תיקון למי שמגיע אליו, והעמיד שני עדים על כך שישתטח לאורך ולרוחב הוציא מן השאול תחתית. כשיש לאדם חולי, בוודאי אינו משגיח על הוצאות ויסע לכל מקום בעולם ששם מובטחת לו רפואה. והרי אנחנו חולים ברוחניות, והנה בא רופא נאמן ומבטיח לתקן את כל מי שמגיע אליו.

ומי המבטיח? הלא הוא רבי נחמן מברסלב, ענק שבענקים, צדיק נשגב ונורא, שגדולי עולם פחדו ורעדו מפני הדרת קדושתו. על כן דבר פשוט הוא שראוי לטרוח ולבוא לאומן אפילו מסוף העולם כדי לקבל תיקון נצחי לנשמה, ולא לעשות שום חשבונות בזה, כי הוא ורק הוא היחיד שהבטיח הבטחה נשגבה כזו."

דבריו שנאמרו מקירות ליבו - למרות שלא נמנה כלל על עדת החסידים - הותירו רושם עז על קהל הנאספים.

הגאון רבי שמעון ישראל פאזען אב"ד שאפראן

הגאון רבי שמעון ישראל פאזען זצ"ל, אב"ד שאפראן, כיהן אחר המלחמה כראש ישיבה של אגודת ישראל בכפר היושוולד. לאחר זמן היגר לארצות הברית שם התמנה לראש הישיבה הגדולה של חסידות סאטמער בויליאמסבורג. היה חבר בארגון התאחדות הרבנים ומקורב ביותר להרה"ק רבי יואל מסאטמער זיע"ע. הקים את בית מדרש 'שאפראן' בויליאמסבורג וכיהן כרב הקהילה. דרשותיו ומכתביו הודפסו בספר "תורת אלף".

בספר 'רשומים בשמך' מספר הגאון רבי יצחק שלמה אונגר זצ"ל על נסיעתו של רבו, אב"ד שאפראן, לאומן בימי מלחמת העולם הראשונה כאשר זכה להשתתף בקיבוץ ולהיות על הציון בערב ראש השנה.

הגה"צ רבי מאיר רוקח זצ"ל אב"ד קוזלווב

הגה"צ רבי מאיר רוקח זצ"ל אב"ד קאזלוב נודע בישראל שמו כתלמיד חכם מופלג וירא שמים מרבים, צנא מלא ספרא

הגה"צ רבי מאיר רוקח זצ"ל

...בשעת לילה מאוחרת הגענו לקברו של רבי נתן מברסלב, תלמידו של רבי נחמן. התפללנו במרחק מה מן הקבר ולא העזנו להתקרב, שכן מספר אנשים מוזרים הסתובבו במקום. באומן תכננו לחגוג את ראש השנה (יום חמישי ושישי) ושבתי.

השהייה באומן לא היתה בטוחה ביותר. לא פעם הגיעה המשטרה ופתחה בחקירות: מי? למה? ומאין? הם אף אסרו על בעלת הבית - שבביתה לנו בדרך כלל יהודים מחוץ לעיר - לקבל אורחים. אולם למזלנו, זמן מה קודם לבואנו ביקרו במקום מספר יהודים מארצות הברית, והשלטונות עצמם פנו לאשה בבקשה לארחם. היא ענתה להם בתמיהה, באומרה "אורחים מסויימים אקבל ואחרים לא?", ובעקבות כך בוטל האיסור שהוטל עליה. היא קיבלה את האורחים מתוך הכרת הטוב - שכן, בתה היתה חולת נפש, והרב יחיאל מיכל דורפמן נתן לה תרופה כלשהי, ומצבה השתפר כתוצאה מכך.

לנו בבית בחדרון שרחוק היה מלהיות בית מלון. ישבנו בצפיפות על הרצפה והתנאים היו קשים. באשר לאוכל התמזל מזלנו: ר' יעקב גלנט, אחד מאלה שנסעו איתנו, היה בקי בשחיטה, ובפעם הראשונה מכל נסיעותיהם לאומן יכלו בני לווייתי לחגוג בפאר והדר באכילת עופות. בהיותנו עשרה, ארגנו מניין בבית הכנסת, וגם שם נגלתה לעינינו תמונה דומה למה שכבר ראינו בדרכנו: שמונה-תשעה יהודים קשישים, מעל גיל שבעים, והיעדר פנים צעירות. הבאנו עמנו שופר ותקענו.

כאשר סיימנו את סעודת מלווה מלכה באומן, החלו החסידים לרקוד ולשיר את השיר היפה "טייערע ברידער": "אחינו היקרים, אחינו האהובים, מתי עוד נתראה? אם יתן ה' חיים ובריאות, אזי עוד נתראה..."

במוצאי שבת, לאחר הבדלה וסעודת מלווה מלכה, חזרנו לקייב. נודע לנו כי זמן קצר לאחר עזיבתנו את אומן, הופיעה המשטרה, אך היה זה לאחר שהצלחנו להימלט! עד כאן מדבריו של רבי יצחק זילבר ע"ה.

הגה"צ רבי מאיר רוקח זצ"ל (חבוש בשטריימל) בבית מדרשינו בווייליאמסבורג

החסיד רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א, מוזכר רבי מאיר באחד המכתבים. העורכים שידעו על כהונתו כרב ואדמו"ר, ציינו על אודותיו בהערה: "מלפנים מחסידי ברסלב וכיום אדמו"ר מקוזולוב". רבי מאיר יצר עמם קשר ותינה באזניהם את צערו על תיאור זה, באמרו: "גם כיום הנני ברסלבר חסיד ולא רק מלפנים..."

יומנו של הרה"צ רבי יצחק זילבר זצ"ל

רבי יצחק זילבר זכרונו לברכה היה מגדולי מוסרי הנפש על קיום המצוות ברוסיה הקומוניסטית. לא חת מפני איש ועמד על המשמר במסירות נפש עילאית, כמפורסם.

רבי יצחק העלה על הכתב יומן מיוחד המתאר את הקושי שעברו יהודי רוסיה שביקשו להמשיך בחיי יהדות. בין דבריו כתב על עמידתו האיתנה להישאר יהודי נאמן לה' ולתורתו ומתאר בהרחבה על נסיעתו לאומן עם עשרה מאנ"ש בשנת תש"ל, והרי התיאור הנרגש:

"באותה שנה [שנת תש"ל לפ"ק] נסעו חסידי ברסלב מטשקנט לאומן לקראת ראש השנה ואני הצטרפתי אליהם. נסענו ברכבת עד לקייב, ומשם היינו אמורים להמשיך ברכב, אך בהיותנו עשרה אנשים, נתקלנו בבעיה: רכב אחד לא יספיק, ושני כלי רכב יבלטו מדי לעין. בנוסף לכך, קשה היה למצוא באזור נהגים אמנים.

אולם בני לווייתי היו מוכנים לעשות הכל על מנת להגיע למטרותם. התיישבנו כולנו במכונית אחת, צפופים זה על גבי זה, וכך נסענו למרות הקושי. לא היתה זו נסיעה של רבע שעה - היא ארכה מספר רב של שעות. יצאנו בשעת בוקר מוקדמת והגענו בשעה מאוחרת בלילה. מלבד התפילה באומן, ביקשנו לפקוד קברים נוספים בדרך, בעוברנו בברדיצ'ב, השתחננו על קברו של הרב הגדול רבי לוי יצחק, מי שפעל במקום לפני כמאתיים שנה.

רבי יצחק זילבר זצ"ל

הגה"צ בנימין בצרי זצ"ל

הכבודה, היה משתתף בקיבוץ הקדוש כאחד האדם ולא התהלך בגדולות.

היום, לאחר עשר שנים מפטירתו, ממשיכים כל תלמידי הישיבה והקהילה - בראשות בנו וממשיך דרכו הרה"צ יוסף חיים בצרי שליט"א - ופוקדים מדי שנה בשנה את ציון רבינו הקדוש זי"ע ברוב עם.

יצוין שבאותם שנים קשות הצטרף לבאי הקיבוץ מטשקנט גם הרה"ח ר' זלמן לייב אסטולין מחשובי חסידי חב"ד וחתנו של הרה"ח ר' חיים בנימין ברוד זצ"ל שעשה כל שנה את הדרך הארוכה מטשקנט האוזבקית לציון המצוינת באומרו שעל כזה התעוררות אין ביכולתו לוותר.

הגה"צ רבי בנימין בצרי זצ"ל

הגה"צ הרב בנימין זאב בצרי זצ"ל נולד בירושלים, לאביו חכם ששון בצרי זצוק"ל - אחיהם הבכור של זקן המקובלים הרב דוד בצרי שליט"א. משפחת בצרי המפורסמת, מיוחסת להרה"ק רבי יוסף חיים זיע"א בעל "בן איש חי" ולרב יהודה פתיה זצ"ל.

הרב בנימין זכה לגדול על ברכיהם של גדולי ת"ח. למד בישיבת "קול תורה" אצל מורו ורבו הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל. מגיל צעיר היתה אימו לוקחת אותו לשיעורי תורה אצל גדולי הרבנים, ובניהם אל שיעורו של הגאון החסיד רבי בנימין זאב חשין זצ"ל אשר לימד שיעורים ב"ליקוטי מוהר"ן". דבריו חוצבי הלהבות חדרו לליבו והרגיש שתורת אמת היתה בפיהו. מאז התקרב מאוד לרבינו הקדוש זי"ע ולתורתו. לימים החל דרכו בזיכוי הרבים וקירוב רחוקים - ורבים הציל מעוון.

את נסיעתו הראשונה לאומן בראש השנה, נסע רבי בנימין בגפו מבאר שבע - לפני למעלה משלושים שנה. על אף משרתו

אנשי בשורה אנחנו היום!

הזופיע!

ספר טעם זקנים

שיחותיו הנלהבות והבוחחות של רבי **ר' יצחק בענדער** ז"ל מתובלות בספריו עובדות מאג"ש בחדות הקדמנים מקובצת ככרך אחד כל השיחות שנאמרו בחקר תשל"ה

ואלו הן המעלות שנתוספו על הקונטרסים השבועיים:

- ▶ הנהגה נוספת מתוך הטייפס
- ▶ הרכה תיקונים והוספות
- ▶ בותרות חדשות לאורך כל הספר
- ▶ תוכן עניינים מפורט בראש הספר
- ▶ מפתח לפי אישים
- ▶ ועל כולם: עימוד חדש מאיר עניינים

הפצה ראשית בארץ ישראל: הפצה ווינקל - 055-6763126

להשיג ככל נקודות הפצת ספרי רביה"ק

כס"ד

דיבור כשר העיר העשיונית

Je ש' איש

- נפתלי חיימוביץ -

ההיסטוריה חוזרת

סקירה תמציתית על רקע התפתחות מהפיכת הטלפונים הכשרים בקרב הציבור החרדי

להיכנס לשימוש הציבור הסכימה לדרישות העסקנים והרבנים לייצר מכשיר טלפון "לשיחות בלבד...!"

גדולי הדור מינו אז את "ועדת רבנים לעניני תקשורת" שהיתה מורכבת ומיוצגת מכל העדות והחוגים שהם יהיו המוסמכים הבלעדיים לקבוע את אופי הטלפונים הכשרים.

ההסכם היה בנוי על ההנחה הפשוטה שמעצה כלל הציבור החרדי יעבור לשימוש בחברה זו בלבד, ולשם סימן היכר יועדו מספרי טלפונים ליקומה הכשרה, בשעתו זה התחיל במספרים -05731 (בהמשך הזמן החברה החליפה את קידומתה ל-053 ואז הוטל הקומה הכשרה היתה 05331), הטל' היה חסונו לטקסט, ולא היתה שום אפשרות להתקשר לקוי תוכן שלא היו מאושרים מועדת הרבנים שהקימה צוות לעקוב ולברר ולחסום כל מספר של קוי תוכן שלא היה ראוי לציבור החרדי, כמו"כ תוכנה המכשיר בטכניקה שאין אפשרות להכניס סים כשר לטלפון שאינו כשר, ואי אפשר להכניס סים שאינו כשר לטלפון כשר, פעולה כזאת היתה חוסמת את המכשיר והסים ומוציאה אותו מכלל שימוש. - כך הבטיחו מוגנות מוחלטת מפני סכנות פריצה וכדו'. כמו"כ סימן היהווי של המס' הכשר

הזוועה כהיום עם הופעת ה'סמארטפון' - אך מסוכנת דיה בכדי להדיר שינה מעיני יראי ה'.

עסקני היהדות החרדית היו עסוקים יומם ולילה למצוא פתרון למנוע את הפירצות, בנסיון לחסום אפשרות התקשורת לקוי תוכן פטולים.

בתחילה הגיעו להסכמים עם חברות הנייד, הפיקו מסלולים שונים של "קשר כשר", סלקום לקהילה / "לחברים" וכדו', אולם לא היו אלו פתרונות ראויים כי הפרצות מצאו דרכים לחדור מבעד לסדקים שהחברות השאירו לעצמם מחמת האינטרס הכלכלי, אך לדאבון הלב לא מצאו אופן קשבת אצל החברות תאבי הבצע - והמצב שיווע לשמים.

משמים ראו את עניינו ואת לחצינו, ותפילותיהם ודמעותיהם של יראי ד' עלתה לשמים, ויהי היום והיהדות החרדית התבשרה בבשרה הטובה.

הפתרון נמצא, בחסדי ד' נחתם הסכם עם חברת "מוטורולה" - "מירס" שעד אז היתה בעיקר מיועדת למכשירי קשר, חברה שכלל לא היתה נפוצה וידועה בין הציבור, והיא הנותנת שברצותה

ה סיפור מתחיל לפני כשני עשורים, כשעדיין לא היה מושג של טלפונים כשרים, היה זה בתחילת עידן הטלפון נייד, בשעתו עדיין לא הוקם הגוף הידוע "ועדת הרבנים לעניני תקשורת", באותה תקופה התחילה תפוצת הטל' הנייד בקרב כלל הציבור - מה שעד אז היתה נחלת אנשי העסקים ובעלי היכולת בלבד.

המחירים אז היו יקרים מאוד, כל שיחה היתה כרוכה בתשלום הגון (בסביבות 1 ₪ לדקת שיחה) ובחשבון חודשי מצטבר הגיע החוב לכמה מאות שקלים לחודש.

חברות הסלולר - שחיפשו עילות כיצד להגייץ לכך שהמנויים ירבו להשתמש ולהתקשר מהטלפון מה שיותר, מהסיבה הפשוטה והמונבת - כדי לגרוף מדי חודש הון מהחשבונות של הלקוחות - פירסמו "קוי תוכן" בהם היה ניתן לשמוע כל הנגלה שבעולם, תחנות רדיו טלוויזיה וגרוע מאלו וכדו'.

כן היתה אפשרות כתיבת טקסטים שהוכחה גם כן כפירצה מסוכנת מחמת האפשרות להיתכת בעלות זולה יחסית, ומחמת זה היתה נפוצה כתיבת מלל נבוב חלול ובעייתי, כשהטקסטים והבדיחות העלובות עוברים מאחד לשני בלחיצת מקש. ואם לא די בכך הרי שעם השתכללות המכשירים, התחילה אפשרות גלישה, לאינטרנט, - אם כי באופן פרימיטיבי ונחשל, רחוק כרחוק מזרח ממערב מהקידמה הנוכחית כפי שהיא משתוללת במלוא

הציבור החרדי הוכיח לחברות הטלפונים שאין הוא 'פלסטלינה' שעושים בו כאוות נפשם וכרצונם, הציבור דורש את שלו, הציבור זכאי לתקשורת טהורה וכשרה ויעשה הכל כדי לקבלו.

ה'חרם' הכושל

- נתן לוי -

חראב'...

כך, פשוטו כמשמעו.

"אהה!" נהם הנשיא, "אם כן הצעד הראשוני והמובן מאליו הוא איפוא הכרות 'חרם צרכנים גלובאלי'!"

לכל הנוכחים היה ברור כי זוהי התשובה הניצחת לאוייב, הזעזוע בכיס אותה ינחל בעקבות חרם כזה יהיה מוחלט, המהלומה תהיה מוחצת וחסרת תקדים, השפעתה הכלכלית של חרם כזה - אם יוכרז ע"י נשיא המעצמה - תהיה עצומה ומכרעת, וקשה יהיה להם להתאושש מכך כה מהר.

***

באולם הכנסים הממלכתי - ההכנות האחרונות למסיבת העיתונאים נכנסו לשיאן, טובי המפיקים טרחו סביב התפאורה והבמה, הרקע והתאורה. כל פרט עבר את שבט הביקורת החמורה של חברת ההפקה בעלת השם העולמי, הרי מדובר בהכרזה רבת משמעות שתדהדד רבות בחלל התקשורת העולמית, ובכלל בתולדות הטקטיקות הלווחמה הקרה.

במיוחד עלה רף המתיחות סביב המסיבה, כאשר מספר רב באופן יוצא דופן של עיתונאים ואנשי תקשורת אישרו את השתתפותם, וזאת בעקבות הדלפה כי נאומו של הנשיא תכלול חשיפה דראמטית, בנוגע לטיב המוצרים של אותו מותג מוחרם, בין שועלי התקשורת המשופשפים היו גם מי שניחשו שמדובר בגילוי מרעיש על מהותו של אותו מותג TBK.

מפה לאוזן עברה השמועה כי החשיפה מדברת על כך כי ממקורות מוסמכים נודע כי אחרי שנים בהם הצליחה חברת TBK להעלות את המוניטין של המותג ע"י הצפת השוק במוצרים מעולים שנרכשו ממדינות יצרניות במחירים סבירים, החלו בשנים האחרונות בשיווק מוצרים זולים, שאינם אלא זיוף וחקיקו של המוצר המקורי שהלוגו הידוע

'אל-חראב', צמד מילים שכל מי ששומע אודותיו מצטמרר, המבצעים הנועזים שבוצעו ע"י ארגון הטרור כבר גבו חייהם של אלפים, התחכום והנחישות בה פעלו חוליותיו, היעילות והדיקוּן בביצוע הפעולות האיומות העידו על עוצמה בלתי רגילה.

בישיבת החירום של הקבינט הבטחוני העליונה שררה אווירת נכאים כבדה, הויכוחים הסוערים אודות דרכי הפעולה שיש לנקוט למיגור הארגון גברו והלכו, אחרי שעות ע"ג שעות של דיונים עדיין לא הצליחו להגיע למתווה פעולה שתתקבל על דעת כולם, הצעות עלו ותכניות ירדו וטרם נמצא הנוסחה המכרעת, המועקה עיקרית היתה - שאלת השאלות שבינתיים לא נמצאה לה תשובה מניחה את הדעת.

מנין להם המשאבים?

בין הנוכחים שררה תמימות דעים - אין ספק כי כוחו של האוייב טמון במשאבים האדירים, העידו על כך הבזבזנות היתירה בכל הקשור לאופי פעולות האיבה, ההון העתק שנשפך לא תאם כלל גדול ועוצמתו של 'ארגון טרו'. מתוך עוצמתו הצבאית של הארגון, היה ניכר ובלוט כי מדובר במליארדים רבים המתגלגלים שם בחופשיות לרכישת כלי טיס ותחמושת פרי תוצרתם של טובי יצרני הנשק בעולם...

היה ברור שמדובר במקורות מימון בלתי נדלים.

"חייבים להכות אותם בכיס" - התקבלה ההחלטה פה אחד, אבל היכן?...

לא ארך הזמן ומומחי הביון חזרו בדו"ח מפתיע לנשיא.

הארגון אכן חולש על אוצרות עתק. המידע האמין והמוסמך שבידי הסוכנים החשאיים העלה - כי הבעלים הפילנטרופים של המותג המפורסם TBK - הידוע כשם מפתח לכל חברות מפעלי האלקטרוניקה, הינו לא אחר מאקאס-מולאבא- ראש ארגון הטרור 'אל-

הבטיח חומת מגן חברתי, שכל מי שיש ברשותו טל' שאינו כשר התקשה להתפרנס בקרב הציבור החרדי - בהיותו חשוף ככזה שאינו מקרב המחנה. וכן היה זה כלי עזר וסיוע לבתי ת"ת וחינוך לזהות אם ההורים מחזיקים בידם מכשיר שאינו חסום מפני תועבות ופרצות מסוכנות.

כל גדולי ישראל אז יצאו באיסורים חמורים להשתמש בטל' שאינם כשרים, והחומה הוקמה במלוא עוזה ותפארתה מבוצרת ומוגנת מכל פרץ וצווחה.

חברות הסלולר הגדולות והוותיקות שבתחילה זלזלו מהמיזם ולגלגלו על כוחה של היהדות החרדית והתייחסו לתחנוני העסקנים כזבובים סרדנים ולא יותר, וכמה שותתחננו אליהם חזרו וטענו שאין שום אפשרות טכנית לבצע זאת, אך כעבור תקופה קצרה כשהעובדות דיברו בעד עצמם נדהמו לפתע מהעוצמה הציבורית חסרת התקדים שהוכיחה הציבור החרדי, כשחברות הסלולר מוצאים את עצמם רושמים הפסדים עצומים בעזיבת ציבורים שלמים את חברותם בביטול המנוי על הטל' שאינו כשר, כשרבבות אנשי הציבור החרדי עוברים בהמוניהם לחברת "מירס" הכשרה הבלעדית.

יש לציין שהמכשיר הכשר הראשון היה גדול גם ומגושם, ועלות המכשיר היתה 1000 ש"ח אכן כך, אלף שקלים, ועם כל זה ישראל קדושים הבינו שכשמדובר על עיקרי הדת מקיימים "ובכל מאודך".

או אז בראותם את המצב כי ביש באו להשתטח לפני העסקנים שיואילו לבוא גם אתן בהסכמים דומים של קומה כשרה עם כל ההגבלות הקבועות בוועדת הרבנים.

אלא שבתחילה היו העסקנים כבולים בהסכם עם החברה הנחשונות לבלי לתת להיכנס לשוק חברה מתחרה.

רק כעבור תקופה ניכרת בה הספיקו רבבות מהציבור החרדי לעזוב את המנוי בחברות הקודמות ולרכוש טלפון כשר מחברת התקשורת שהגיעה ראשונה להסכם, התפרסם אט אט על עוד חברת תקשורת ועוד חברת תקשורת שהצטרפה להיות כפופה תחת "ועדת הרבנים", כל אחת עם

המשך בעמוד <<

דַעַר רַבִּי אֵיזָה דָּלָא!
רבינו כאן!
אומרים לח לסמארטפון בציון!

ט"ד

מי יכול לעצור בעד נפשו בהשתקף המשכה של התפילה: "רחם עלי, אבי אב הרחמן, רחם עלי שומע תפלה, חוס והמול עלי שומע צעקה, שומע אנחה, שומע אנקה. רחם רחם, הצל הצל, הושיעה הושיעה, אל יפל דמי ארצה לפניך... יהמו נא מעיך וחנינותיך על עלוב נפש כמוני... עזור נא הושיעה נא, חוס והמול נא עלי... לב טהור ברא לי אלקים, ורוח נכון חדש בקרבי..."

הלא כל מי שנוסע לציון רביה"ק יודע באופן ברור וחד-משמעי את תכלית נסיעתו לציונו הק'...

בוודאי שאצל ציונו הק' אשר פועל ועושה שם תיקונים נפלאים שמימות ששת ימי בראשית לא נעשו - אפשר לפעול ישועות והשפעות טובות בגשמיות ובוודאי ברוחניות, לא פחות מבכל מקום קדוש.

אך המטרה המוצהרת שכל ילד פחות מבן שבע כברסלב גדל על כך היא, כי אצל רביה"ק באים לפעול חיזוק ועליה במדריגות הקדושה והטהרה...

אם כן איפוא, מה גדולה התמיחה, ומה עצומה הפליאה, שאנשי שלומינו, דווקא אלו הנצורים ושמורים ומוגנים מפגעי הזמן והשעה, דווקא אלו שבכל מקומות מושבותיהם באשר הם, מתנזרים מהמכשולות ומתרחקים ומהסכנות ככל שידם מגעת ומטופים גדר על גדר שמירה על שמירה.

ואילו כשנוסעים למקום להבת שלהבת, במקום אשר קדוש כלפני ולפנינו, דווקא שם, יסירו את הגדר והמחיצה המבדלת מפני רוחות הסכנה וההרס.

דייקא בנסיעתם לשם ילכו ויצטיידו בטלפון שאין עליו שום חומה ושמירה, שום חותמת כשרות, שום גדר ומחיצה, שום מעצור בפני השטפון המסוכן השוטף ומכלה כל חלקה טובה...

והיא מכלה, רח"ל!

כן, כך מצהירים יודעי הדבר, והמחנכים והמתעסקים בבני הנעורים שידיהם עמוסות עבודה מדממת אחרי כל תחילת שנה...

***

הבה נניח לרגע הצידה את ההתנצלויות - יתכן כי נכונות דווקא - לא ידענו, לא העלינו על הדעת, לא שמנו לב, לא ידענו עד היכן הדברים מגיעים, לא מצאנו פתרון אחר...

נניח שהכל נכון ויש.

אבל מהיכן שלות הנפש, מהיכן האדישות מול המציאות התמוהה הלזו?! וכי משום שהנסיעה לרביה"ק נועדה לפעול תוספת קדושה ודעת, וכי משום כך, בעת שנוסעים אנו למטרה זו, נפחית ונמעיט בקדושה ח"ו ח"ו...??

הלא הפרדוקס משווע לשמים...

הן רביה"ק ותלמידו הק' מלמדים אותנו, כי אין שום יאוש בעולם כלל, ומציאות של שלית הרוע אינה מצדיקה הסכמה והשלמה עם המצב הבישי. היה עלינו לפתוח בזעקת הצלה, "למה ניגרע? לא ייתכן כי חסידי ברסלב הנוסעים לרבם לא יהיו זכאים לשמירה מעולה ולהגנה מלאה כפי שזוכים אלו שנשארים בביתם ואינם נוסעים לרביה"ק...!?

לא עוד! איננו מסכימים עם המציאות העגומה!

***

אז מה עושים? יש פתרון חילופי? יש טלפונים כשרים באומן?

אין זו שאלה במקומה.

בוודאי שצריך למצוא פתרון, ובוודאי שגדולי ישראל ישקלו רבות אם לאסור השתמשות בכגון דא, כאשר יש מי שיטען שהוא גזירה שאין רוב הציבור יכול לעמוד בה...

אבל לא זה מה שעושה את המציאות כמצב של "לכתחילה".

כחסידי ברסלב היה עלינו להרעיש עולם ומלואו להפסיק את הסתירה העצמית.

הבה נתאחד לומר למלאך המשחית, הרף!

ובכחו של אותו צדיק זיע"א אשר זעק מנהמת ליבו "גיוואלד זייט אייך נישט מייאש!" נזכה להיות מאלו המסמלים את שמירת הקדושה והטהרה בעולם כולו.

והבא לטהר מסייעין אותו... ■

של TBK מתנוסס עליו, בעת שלאמיתו של דבר אין מאחוריו כי אם גרוטאה חלודה חסרת ערך.

השמועה הגיעה גם לאנשי חברת ההפקה, שידעו כי בדרך אגב, גם המוניטין שלהם עצמם עומד על כף המאזנים, שהרי עיני כל העולם נשואות לאותה מסיבה מפורסמת, וכל פרט ישליך על משמעותה הדראמטית. גם מלשכת הנשיא נרמז להם על תוספת של טיפ נכבד באם ההפקה תהיה מושלמת ומרשימה במיוחד.

כמובן שלשם כך השקיעו את מיטב כשרונותיהם ויצירתיותם, ואכן עם הופעת קהל אנשי התקשורת למסיבה, לא יכלו להסתיר את התרגשותם המהפקה המיוחדת.

הנוכחים מיהרו לתפוס את מקומותיהם יחד עם מצלמותיהם וכלי התיעוד, והתכוננו בדריכות להופעת הנשיא.

הס הושלך עם כניסת הנשיא לאולם, אבל את מה שהולך להתרחש בדרות הקרובות - איש לא ניחש.

הנשיא סידר את עניבתו, עיין בדף שהיה מונח לפניו, כחכח בגרונו והתכונן לפצות את פיו בדראמטיות, אבל ברגע שמבטו נפל על עמוד המקורפון, נמלטה צווחת השתאות מפיו וקרט תחתיו...

ההלם והפחד היה מוחלט, מה קרה? האם גם זוהי פעולות טירור מוצלחת?!

לא ארכה השעה והתעלומה התבררה.

לא, שום פעולת טירור, ושום נסיון התנקשות, הנשיא התעלף מ...תסכול. על המקורפון המוסכם בו היה אמור לישא את דברו, הבחין בגילוף המוכר של ציור הנמר כשתחתי מופיעים 3 אותיות לטיניות... T B K

***

אוי, כמה נפשות גבתה אותה טומאה הארורה ששמה 'טכנולוגיה', כמה אסונות כבר נשמעו בגינה, כמה משפחות הרוסות, זוגות נפרדות, בנים אבודים מחיק אבותיהם, גופות מהלכות ונשמות שרופות, תהומות של צער ויגון כאב ושיכול.

כמה עמל כבר הושקע ע"י טובי מחנכים, עסקנים, אישי ציבור, רבנים, משפיעים, מגידים, כמה מאמצים הוקדשו לבנות סכר מול השטפון האיום, להקים חומה וחייץ מפני האויב, לגונן את המחנה, להעמיד תריס בפני הפרוענות.

כשלמרות הכל, הסכנה עדיין מאיימת ופורצת פה ושם, לעיתים מוצאת לעצמה סדקים ופרצים לחדור פנימה, קוטלת מספר נפשות רח"ל, אך כעבור זמן מסוים, מגידים, כמה מאמצים הוקדשו להחזקתה, משיבים מלחמה שעה, ומחזקים את ביצורי החומה.

ככה זה במלחמה, הולמים וחוטפים, השאלה מי יתן את המכה האחרונה.

***

כחסידי ברסלב, אשר אמונים על דבריו ועצותיו המאירות של רביה"ק, הדבקים בדרכיו ואדוקים באורחותיו, יודעים אנו כי הדבר היחיד עליו הזהיר רביה"ק להקפיד גם על חומרות יתירות היתה בנושא שמירת הטהרה והקדושה.

מטפחת של אשה שכיסתה אחד מהאביזרים בחדרו שלא יתגנף מהסידור, הורה להסיר - משום ש'כהיום המוחות כה חלשים, עד שאפילו דבר כזה בכחו בלבבל...'

רביה"ק גירש פעם משולחנו הטהור את אחד מהמסובים אשר רביה"ק בקדושתו הריח כי ריח של ההרור רע נודף ממנו...

כמה דמעות נשפכות באמירת "תיקון הכללי" והתפילה הנוראה שלאחריה - שכל כולה תשובה תפילה ותחנונים על שמירת הקדושה והטהרה.

מי יכול שלא להצטמרר נגד מילות התפילה המרטיטות בהם מוהרנ"ת סידר לנו את לשון קדשו להתנפל בו לפני מלכו של עולם: "ראה אנחתי ואבקתי, כי בפני מרה לי מאד עד אשר איני יודע איך אני יכול להיות מעצב מרירות נפשי אשר עד גבהי שמיים יגיע, כי קצתי בחיי למה לי חיים כאלה, חיים מרים ומרורים ממות..."

לרביה בלי לצאת מהשטיבל

השנה 'הנסיעה לצדיק' אף היא ברוממות בתוכנית הנכספת והדיסטורית של ארגון 'האוויר הנח והזך':

מסע הקודש אל הצדיק ב"מסלול מהדרין"

נסיעות לנמל התעופה באר"י נמל התעופה בתבורה מטוסי צירטר נסיעות פעים באירופה בקדושה ובטהרה

כל הפרטים בקו 'האוויר הנח והזך' - 0733.63.86.27

||| זהירים לשמור מבואו ועד צאתו |||

תקום דממה לסערה

הבעיה העיקרית היא חיסרון הידיעה המשווע שקיים בענין, מספיק רך לא להיות עירני מדי וכבר נקלעים למציאות איזומה ומסוכנת, חיסרון הידיעה והבלבול השורר בנושא, הוא הסיבה לכ"כ המון כאב וזעזע. כולנו רוצים להתעלות ולהתרומם, להתנזר מכל מה שיש להס"מ להציע.

כולנו רוצים נסיעה קדושה לחזור עם המון השפעות ברוחניות ובגשמיות, אף אחד לא חשוד שנסיעה כ"כ קדושה שקיום כל העולמות תלוי בה, היא בפניו הזדמנות של דרור ופריקת עול, אדרבא, כולנו כן רוצים לנסוע ולחזור עם כמה שיותר קדושה וטוהר אם רק נשים לב ונתבונן למה שמציעים לנו - זה בעזה"ל יקרה.

על שולחנם של הרבנים העוסקים בביצור חומות הקדושה ושמירה מפגעי הטכנולוגיה התקצבו ואף אומתו על ידם כמה וכמה מפגעים אשר סכנתם ופוטנציאל הסיכון שבהם היא הרסנית ומפחידה, לאחר היוועצות עם הרבנים שליט"א ולאחר בירור ודרישה הוחלט לצאת בחשיפת פני הדברים להציבור על מנת לעורר תשומת לב ולהקים דממה לסערה.

...

תהלה לקל-ל שכלל ישראל על כל שבטיו וגווינו ברוך ד' חגר כלי מלחמה ונעמד בעוז מול פגעי הטכנולוגיה, נדמה כי הנושא הכי נדרש בקרב יראי ד' הוא ההתנזרות וההתנגונות מפגעי הזמן, אין סוף מלל כינוסים, אסיפות וקריאות קודש של גדולי ישראל כבר הוקדשו למען מערכה כבירה זו, מלתעות הטומאה הלטושים והמקרים המצמררים של הקרבנות שנפלו חללים נרמסים תחת גלגלי הטכנולוגיה לא שאיריו המון ברירות בפני עם הנצח אלא לקום ולהתנגון ולהציל את שארית הפליטה, גדרים הוקמו סייגים הוצבו וחומות חיץ הועמדו בכל קהילה ומגזר.

משום מה המציאות משובבת הנפש של התנכרות והתבדלות, משנה כיוון אי שם במסלולי ההמראה, כאילו וחובת ההתנזרות היתה מן המצוות התלויות בארץ, ולא כחבל הצלה ויסוד קיום.

המציאות העגומה בו כאילו בעיר עוז לנו אומן הותרה הרצועה, והסטנדרטים הגבוהים של שמירת החומות שנקבעו על כל אחד במקום מושבו, אינם תקפים שם, היא מציאות שצריכה להדיר שינה מכל אחד ואחד, הפלאפונים שאינם כשרים, הסימנים הפסולים, האופן בו לוקחים פלאפונים כשרים ופורצים בו פרץ באופן שהגישה לכל הסחי ומאוס היא שאלה של קצת עזות והתמצאות, היא מציאות שאסור ואי אפשר לעבור עליה לסדר היום.

כל אחד מאיתנו היה צריך להקים מעצמו קול זעקה על האבסורד הכי מופרך בתבל.

ציבור קדוש שכל מטרותו בנסיעה זו הוא להשמע לקולו של הזקן דקדושה שציווה לבוא על ציונו בימי הרת עולם, להתרומם, להתעלות ולהתחיל התחלה חדשה. ציבור כזה צריך להתמודד עם פגעים שהסכמת הכול היא להתנזר מהם... למה זה צריך לקרות?! לו רק ידענו קצת והסכנו תשומת לב לתופעה המופרכת היינו מעצמינו נעמדים על הרגלים האחריות ומציבים גדר ברור ומוגדר מה כן ומה לא, היה עלינו לעשות חושבים מחדש על האופן והדרך בו רוכשים מכשירים וסימנים. הן כולנו חפצים להתעלות ולהתרום, נדרשת מעמנו רק קצת יותר שימת לב ולהביט על המציאות בעיניים מפוקחות, לא למעמם קווים אדומים, ולעמוד על המשמר שקדושת הנסיעה לא תהפוך לנסיגה מגדרי הקדושה שב"ה שוררת במחוזותינו.

אין אנו יכולים לעבור לסדר היום, מוכרחים וחייבים לעשות בדק בית נוקב איך הגענו הלום מצב שאברכים יראים ותמימים אינם יודעים שהמכשיר שאוחזים בידם הוא לא פחות מפצצה מתקתקת העלולה להתפוצץ ברגע של הסח דעת.

וד' יהיה בעזרונו להיזהר ולהישמר, להתעלות ולהתרומם לנסוע ולחזור בשלום עם המון השפעות ברוחניות וגשמיות, לא ניתן לנחות קלה ורגעית לסכן את כל הקדושה והטוהר אליו אנו מייחלים, נסב את תשומת הלב לכל מה שמאן דהו מציע לנו לרכוש, נברר ונשאל את דעתם של גדולי ישראל - האם הם עולים בקנה אחד עם דרישות הטרחה והקדושה למען לא יהיה יגיענו לריק.

ובכח הרבים, ובזכות רבינו הק' ובשם ה' נעשה ונצליח. ■

הרעש

וההמולה של אומן קיבלה את פניו על כל העליזות שבה, רגלו משתרכת במעלה הדרך גופו החומרי שברים שברים אך נפשו כמהה ומשתוקקת, הנה זה בא ויפגשו לב ומעיין, התלמיד והרב, כבשה אבודה לחיקו של רועה רחמן.

הדרך קשה ומסורבלת, הטרימינלים וההמתנה מורטת העצבים במעברי הגבול, שעות ארוכות של תמרון בכבישים אוקראינים שכנראה ולא ראו אספלט מימיהם, עצמותיו דואבות אך לבו מתרונן משמחה, הנה עוד מעט קט ויתמלא שתוקתו מגמתו אהבתו וחפצו, רעיונותיו ממוקדת מטרה, הוא לא יתן להמולה הפושקינאית להסיח את דעתו, כה כסף והשתוקק בתקופה האחרונה לחזות בנועם ד', בהכנה דרבה הכין את לבבו לקראת הנסיעה הגדולה, עוד רגע קט ויגיע הרגע בו יתרחק על מצבת השיש ויכבה את נשמתו.

אחרי טבילה במקוה ונתינת פרוטה לצדקה התחיל באמירת תיקון הכללי, מעייניו נפתחו וכל מה שהעיק על לבבו עלה וצף באחת, כל המהמורות והתהפוכות שחווה בשנה האחרונה עמדו לנגד עיניו, דמעה אחר דמעה הריטבו את התיקון הכללי שאחז בידיו וכל כולו אחוז שרעפים, כ"כ רציתי להיטיר השנה, להודיך להתעלות להתרומם, לנקות את נעלי לבבי מסיג ופגם אך עובר מה שעובר ורק תהפוכות ודרך חתחתים אופפת את נשמתו, רבי! די! לא עוד! חושיו רתנו, נימי לבבו רעדו, על מיתריו התנגן ניגון של תקווה ניגון של ייחול ניגון של כוסף של דואב על מצבו של זה שכל מאווייו הם רק לראות ימים קדושים יותר, נעלים צחים וזכים, ערב ראש השנה זמן של חשבון עם התחדשות הבריאה, גם הוא חפץ להתחדש ולהתחיל דף חדש יחד עם הבריאה כולה, עם החלטות נחושות ואמיצות ניגש אל הציון הק', רבי! זו המתנה שלי, קבל את זה באהבה, בעזה"ל השנה אשתדל יותר לגדור גדר להעמיד חיץ להתרומם ולהתעלות, רבי! קח את הרצונות הללו תעשה מהם מה שרק אתה יכול.

רחוב בילינסקי המה אדם מכל המינים והסוגים, כלליות הגוונים בהתלמדותה מה שרק תוצרת אומן יכולה להפיק, הוא לרגע ניגש אל חבירו ללוות ממנו פלאפון לכמה דקות להתקשר לבני הבית שבארץ ישראל לברך ולהתברך בברכת השנה.

אך משם הכל הסטוריה... מה שהיה הוא לא מה שהוזה... כאילו כל חלומותיו נגוזו, החלטותיו נמוסו, רק שחור בעיניים מאז, מכשיר הטלפון התמים הרס לו את כל מאווייו, מה שהספיק להתלכלך בכמה דקות של תום לב וחיסרון ידיעה, הוא בלתי נתפס, מאז אין לו שמונה עשרה בלי בלבולים אין לו יום שבו המראות אינן מרצדות מול עיניו, אין לו שקט נפשי, בועה שחורה וקודרת אופפת את ישותו, חיסלה כמעט להלטיטין את החלטותיו הנהוגות שקיבל על עצמו זה לא מכבר, מה שכמה דקות אפלות עושות לבן אדם...

זוועה!

בל נטיח אשמות שהחבר המסור הזה - שהשאל לו את הטלפון - הוא רע לב ותככן, לא ולא, יראתו קודמת להכמתו אדם ירא שמים אהוב ונחמד, אך תום הלב וחיסרון הידיעה גרמה לו להצטייד עם פלאפון וסים אינו כשר, מה שרבים וטובים מצטיידים בו, אך הרוע והפצצה המתקתקת הטומנת בחובה היא בלתי נתפסת מתפוצצת ברגע של אי ידיעה מותירה אחריה צלקות לב ימחו ושובל של כאב.

***

ישנם כותבים שמלאכתם לפנטז פנטזיות, להמציא תאוריות, לשכתב מציאות, ולהגזים להוסיף מלה ולפפל ולא בהכרח כמידת קורטוב. אך התיאור הכואב שמוספר כאן היו היה במציאות, היה ועודנו מתרחש, הדם עדיין לא נקרש, הוא מבעבע ורותח, הקרבנות האילמים הם העדים למציאות המפחידה, סיפור זה הוא לא היחידי, עשרות מקרים מגיעים מידי שנה לידי העסקנים החשובים המתעסקים בגידור פגעי הטכנולוגיה, בין המקרים הכואבים המגיע לטיפולם נמנים אברכים תמימים שמוצאים את עצמם מול מפגעי טכנולוגיה שהגיע לידיהם באיצט"ל כשרה ונקיה.

הקובעה הכי כואבת היא, שהמציאות הזאת מתרחשת דווקא בימי הקיבוץ הק' ליד מקום גניזתו, נסיעה שכולה להתעלות והתרוממות, דווקא שם אורבת רשת הס"מ ומטמנת מוקשים.

לכל המרעין בישין קצרה הדרך רח"ל.

ומכאן אנו מגיעים לבשורה הגדולה.

אחרי שהעסקנים הזדעזעו לנוכח המקרים החמורים שהגיעו לידיעתם, וזעקו "למה ניגרע" עלתה והדהדה מכל עבר, יגעו ומצאו פתרון להצטרף לתכנית המתאם לטלפון הכשר גם בחו"ל, ללא שום פריצה ופתיחה, וללא צורך בשום סים חיצוני, אלא פשוט, בטלפון רגיל והמספר הקבוע כל אחד בטל' שלו, בתשלום מסויים.

כמה שזה נשמע חלומי ומבשר, בעז"ה לא יארכו הימים כשהמהפכה תתרחש בקרב יראי ד' - שיבינו את גודל השעה ההיסטורית שעומדת לפנינו בנקיטת צעד הכרחי זה של הצטרפות לתכנית זו, ללא שום הזדקקות לטלפונים וסימים שאינם כשרים - עתידים לתמוה כיצד זה עברו מספר שנים בהם השתמשו המון העם היראים בטלפון ללא שום פיקוח והכשר...

תופעה זו תהפוך לתמוהה ובלתי מתקבלת על הדעת, והזכות הנצחית בוודאי תיזקף לאלו הנחשונים שלא הסתכלו על חשבון כספי מזערי בתחילת הדרך, וידעו את אשר לפניהם לזנוח את עצביהם כסף וזהב, והשליכו את אלילי כספם וזהבם, והצטרפו לדרוש את ה' וקדושותו וטהרתו ללא פשרות.

חפץ ד' בידם יצליח. ■

במיוחד כאשר הדבר נעשה מבלי מחשבה וחזון על העתיד, כי בכך איפשרו מרחב של אופציות ללא השגחה ופיקוח, ומי יודע אנה נמצא את עצמינו בעוד שנים מספר - כשתחילתה של הפירצה החלה בפעולת 'הטבה' זו, של פתיחת (=פריצת) הטל' הכשר, ומי יכול ליטול על עצמו את האחריות הכבידה של פתיחת דלת לפירצות למיניהם העלוות לצאת ממעשה נמהר זה.

ואם לא די בכך בהמשך התברר כי אכן הפירצה קראה לגנב... וכתוצאה של פריצת המכשיר, הגיעו המשתמשים - במיוחד הצעירים שבהם - לדברים נוספים ומסוכנים, ע"י שהתאפשר הכנסת סימים שונים שאינם מושגחים ומפוקחים בידי ועדת הרבנים, הפתוחים לקוי תוכן שונים וכבר נשמעו על דברים חמורים כתוצאה מכך.

בנוסף לכל זה, הרי הגדר גם פרוץ בכל נושא רכישת מכשירי הטלפונים שנמכרים באוקראינה אשר משום מה אין איש מרגיש צורך בחותמת והכשר של ועדת הרבנים, ואם כי אכן רוב הציבור הירא והחרד משתדל לרכוש מכשירים פשוטים ופרימיטיביים הקרובים ודומים ביותר למכשירי הטלפון הכשרים הנפוצים בארה"ק, שאין בהם שום אופציות מלבד שיחות (והודעות טקסט). אך העובדה היא שהיא פירצה פתוחה לכל הסכנות, שהרי אם אין צורך בטלפון מפוקח בכשרות והשגחה, מי ישגיח איזה מכשיר ואיזה אופציות הם כוללים, ומכאן להגיע

משים - מכח הכלל הותיק, עבר ושנה נעשה לו כהיתר, וכהגדרת רביה"ק בליקו"מ "נעשית לו כמישור גמור"...

הציבור אמנם אדיש ושליו, אך השטן אינו שוקט על שמריו, העסקנים המתעסקים בבחורים ובני הנוער - מספרים על עובדות מסמרי שיער של מכשולות חמורות איתם נפגשים מדי שנה אחרי הנסיעה לאומן, שתחילתן בהפעלת טלפון (לא סמארטפון) שאינו מוגן, ואינו חסום, שיש בו אפשרות התקשרות פשוטה...

עסקני ברסלב התעוררו, להודעק: מדוע נשתנינו מכל אומה ולשון...? - מדוע לא נזכה אף אנו להגנה ולשמירה מעולה מהמפגעים הרוחניים המוסכנים שבטלפונים הניידים.

והנה יש לציין כי היו כאלו שמתוך כוונות טובות - ברצותם לאפשר השתמשות בטלפונים כשרים בלבד, יזמו פעולה לפרוץ אצל טכנאי (בארץ) את הטלפון הכשר על מנת לאפשר לו להכיל גם סים אוקראיני מקומי.

על פניו היה נראה הדבר כישועה ופתרון, פעולה חפוזה זו שנעשית על דעת עצמם מבלי להיוועץ בדעת גדולים ויראי ד' היתה טעות חמורה ופתיחה למפגעים גדולים.

קדוש!
קדוש!
קדוש!

כל עניינו של הרב'ה
זה קדושה!

חזיר הנח וחדן | קיבוץ ר"ה תשפ"ה | #02

אומרים **לח** לסמארטפון בציון!

החכם שעיניו בראשו מבין:

זול זה יקר!

- "תגיד" - פונה צבי לסוכן הנסיעות בטלפון
"אלפיים דולר עבור נסיעה לאומן, זה יקר או
לא?"

- "אלפיים דולר?" - תמה הסוכן, "לדעתי זה
מאוד יקר, מה זה כולל?" שואל הסוכן.

- "זה כולל ביטוח מלא וערבות שבוודאי
אגיע לאומן!" עונה צבי בקצרה.

- "מה זאת אומרת ערבות מלאה?" שואל
הסוכן "מה תעשה אם רוב חברות התעופה
יבטלו את טיסותיהם בגלל מצב המלחמה בארץ
או באוקראינה?"

- "בדיוק על כך אני משלם" - מסביר צבי -
"ישבנו עם צוות עורכי דין מהמדרגה הראשונה
וחברת התעופה חתמה בפניהם על חוזה ערבות
בה מוצהר שעל החברה לדאוג להגעתו לאומן
בכל דרך אפשרית, וכמובן בליווי אבטחה
צמודה באם יהיה צורך, ובאם יקרה משהו חריג,
אני מובטח בהחזר מלא על כל דמי הנסיעה
בנוסף לפיצוי הולם..." - מסיים צבי.

- "מה אמרת?" קופץ הסוכן מכסאו כנשוך
נחש "האם יש דבר כזה באלפיים דולר בלבד? תן
לי עכשיו את מס' הטלפון של חברת התעופה,
אני הולך לסגור אתם עכשיו על כרטיס טיסה,
בשבילי ובשביל החברים שלי, אלפיים דולר זה
זיל הזול..."

- "אני לא מבין" - תמה צבי - "אמרת לי
מקודם שאלפיים דולר זה מאוד יקר, עכשיו
אתה אומר זה זיל הזול..."

ט - 1--1 - ט - 1 - ט - 1, - אופס, השיחה נותקה...

איך נמדדת גובה מחירי השיחות באומן?
האם הסכום המוצע לנו לדבר עם מכשיר
טלפון וסים כשרים - יקר מדי?

או שמא המחיר מעיד על טיב המוצר
ואמינותו הרוחנית והגשמית...!?

מה שבטוח, שהטלפון 'הזול' - כבר גבה מחיר
יקר מ-א-ו-ד-!!! ■

נוסעים לאומן כהלכה

תוכנית תקשורת כהלכה לנסיעה לאומן או לכל יציאה לחו"ל עם הפלאפון
והסים הכשר שלכם העומד תחת 'ועדת הרבנים לענייני תקשורת'

יהודי מדבר כהלכה - ברסלבער מדבר למהדרין
לחז"ל נוסעים כהלכה - לרבי'ה נוסעים למהדרין

מספר	מספר	מספר	מספר	מספר	מספר	מספר	מספר
10058	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1
153	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1
144	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1
154	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1
154	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1
154	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1
154	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1
154	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1	11-1

||| כי על היהדות לא מוותרים |||

אלפי אנ"ש חסידי ברסלב עושים

מהפכה

ונענים להוראת מרנן גדולי הפוסקים שליט"א
ולקריאת הרבנים גדולי זקני אנ"ש שליט"א

מוסיפים קדושה וטהרה גם באומן

עוברים לטלפון כשר למהדרין

לפרטים ולתוכנית נוספות התקשרו 077.3465.786 לקו "דיבור של איש כשר".

טוהר תקשורת

02.67.33.924

חבילת תקשורת לחז"ל ללא הגבלה במחיר חסר תקדים והעיקר למהדרין

לשמחה מאוד מאוד

הלב שלי גדוש בשמחה שוכיני לחיות
אצל רבינו הקדוש כר"ה
אני רוצה להרגיש את הרוח הקודש של
הצדיק שנושב בידיים ורגליים

כולנו יחד רוצים לרקוד ולתת ללב שלנו
לפרוץ מתוך שמחה והודיה לחקב"ה
אהר שזכינו ל"אין דבר גדול מזה"

הדפוס

כלל אנ"ש חסידי ברסלב מגיעים
לריקודי ההודיה והשמחה הסוחפים
במוצאי ראש השנה
בשעה 20:30
במתחם החזיקו
בבניין של הנגיד
ר' שלמה פעדער הי"ו
אוהל יחיאל מיכל

אעופה, שוכרים את כל המניעות.

רשמי
באעופה
תקבל יותר
לפרטים: שלוחה 201

אל תפספס את הכרטיס
שלך באעופה, שבעז"ה יביא
אותך לרבינו בשירות מקצועי
ואישי. במסלול ובמחיר הנוח
והמשתלם ביותר בשבילך.

נסיעות פנים

קבוצות מאורגנות

השכרת רכב

מלונות ואירוח

טיסות לכל יעד

אומן ר"ה תשפה ברור שזה אעופה

מגוון היעדים הרחב ביותר:

רומניה: סוצ'אבה, יאשי, בוקרשט, מולדובה; **קייטיב,** **פולין:** קרקוב, וורשה, **הונגריה:** בודפשט, **אוסטריה:** וינה, **בולגריה:** וארנה

שירותי נסיעות הקרע:

נסיעות פנים מכל יעד
הטיסה ישר לרבינו /
המחירים הזולים ביותר
/ **קשר ישיר ורציף** עם
אחראי בכל נסיעה

מבחר הטיסות הגדול ביותר:

מגוון טיסות צ'רטר
\ **טיסות צ'רטר VIP**
מטוס 88 מקומות \
טיסות סדירות \ מסלולי
קברי צדיקים

התמחור הזול והנוח:

החל מ-265\$ לכיוון
\ החל מ-520\$ הלך
חזור \ פריסה של עד 12
תשלומים \ מזומן, אשראי,
העברה וצ'קים

אעופה

איתך לאן שתטוס

התקשר עכשיו ותבטיח את המקום שלך באעופה

073.236.7722

עם פריסת רשמים רחבה וצוות מיומן, לצד סניפים מרכזיים בירושלים ובבית שמש, אעופה מציעה את השילוב המנצח של מקצועיות, שירות אישי ותנאים נוחים שמותאמים לך אישית. במקביל, אנו משקיעים בפיתוח מערכת עדכונים אונליין שתלווה אותך לאורך כל המסע לרבינו.

הדי הא"י

הלב הפועם

של חסידי ברסלב

מתרחב בתחדשות

"אומדן ריסקייט און אומדן שיינקייט וועט מען זען..."

כולו בלילות כבימים כדי לעשות רצון צדיק שתפשט דעתו הק' בעולם ע"י הרחבת גבול הקדושה, והן מצד הציבור הק' שלא עמד מנגד והשתוקק בכל לב ונפש ליטול מקח טוב, ולקחת חבל ונחלה בהקמת חלק ההרחבה בבית המדרש על 3 קומותיו, עד שב"ה זכינו והתרבו ספסלי בית המדרש באופן שנוספו בהיכל לבדו למעלה מ 120 מקומות ישיבה חדשים לרווחת הציבור הק', ועוד מאות רבות של מקומות בקומות העליונות. לכל זה זכינו בזכות הציבור שנתתם למעלה מכוחותיו, ובברכת גדולי וחשובי אנ"ש שליט"א, קרם החלום עור וגידים וכל הכיסופים והתפילות מזה שנים ארוכות שנדמו במשך זמן רב כחלום יעוף וכפרויקט שאינו בר ביצוע לאור המורכבות העצומה שלו כמובן לכל, הפכו למציאות בחסדי ה'

כבינוס השמיע מדברותיו הגאון החסיד רבי שמואל משה קרמר שליט"א, שהביע את התפעלותו ושמחתו מהאוויר הנח והזך השורר בבית מדרשנו, הן בצד הגשמי תחת ניצוחם של גבאי בית מדרשנו המסורים שיח" והן ובעיקר ברוחניות, בקול ה' בכוח הנשמע למרחקים בכל 'תפילה', והן בקביעת עתים לתורה שרבים החלו לקבוע בבית מדרשנו, בפרט לאור ההרחבה הגדולה הנותנת מענה של ממש לצפיפות שהייתה עד כה. עוד אמר בין הדברים, כי למרות שבית מדרשנו היה מצוין וניכר עוד מזמן הקמתו ע"י גדולי וזקני אנ"ש זצ"ל, וכן במשך כל השנים הבאות כפינת יקרת לעובדי ומבקשי ה', בו עבדו את קונם וצורם חסידי קמאי, בתורה ותפילה - עם כל זאת.

החידוש הגדול הוא שבעת הזאת, בשנת תשפ"ד, וכן לאחר הרחבת כותלי ביהמ"ד, למרות זאת ריבוי ה'כמות' אינו בא ח"ו על חשבון ה'איכות', והעיד בעצמו כי 'אוירה' מרוממת וקדושה כזו, של תורה ועבודת ה' במדרגות גבוהות כאלו, לא זכורה בביהמ"ד מאז בנייתו לפני כשבעים שנה! וזאת כאמור על אף שתמיד שכנו בו מבקשי ה', אך צירוף כזה של אוירה קדושה בשילוב כל המעלות ברוח ובגשם, לרבות ההתנהלות המתוקנת והמסודרת - הינה נפלאה כ"כ באופן שלא נראתה כמוה!

הרה"ח ר' אפרים נחמן אנשין שליט"א פתח אף הוא בכבוד אכסניא, ביהמ"ד הגדול שנוסד במסירות נפש ע"י זקני אנ"ש

מתוך הודאה עצומה על העבר וצעקה על העתיד, התקיים מעמד הפעילים "מרחיבים את גבולות הקדושה" שע"י וועד קרן הבניין בביהמ"ד הגדול חסידי ברסלב מאה שערים, ירושלים ת"ו

המעמד המרומם שכל כולו שבה והלל לבורא ית', התקיים לפעילי וועד קרן הבניין שע"י בית מדרשנו הגדול במאה שערים, בהשתתפות זקני וחשובי אנ"ש שליט"א ובראשם הגה"ח רבי שמואל משה קרמר שליט"א, הרה"ח ר' אפרים נחמן אנשין שליט"א, הרה"ח ר' נתנאל תפילנסקי שליט"א יו"ר ארגון 'תומכי תורה' וחבר 'וועד קרן הבניין', הרה"ח רבי מאיר קרליבך שליט"א, והרה"ג ר' יצחק רוזנבלט שליט"א מו"ץ העדה החרדית ומרביני בית מדרשנו, אשר לרגל גמר בניית הקיר המערבי, העלו על נס את חסדי ה' ונפלאותיו שהביאונו עד הלום.

זכור בשנה האחרונה החלו בבית מדרשנו הגדול "השול" בהרחבה נרחבת ושיפוץ, כאשר הציבור כולו נרתם במעש ובנדבה לבניית הבית הנקרא ע"ש הצדיק. עם זאת הבניה כולה נזקפת להני תרי צנתרי דדהאב, ראשונים לכל דבר שבקדושה, ה"ה הרה"ח ר' נתנאל תפילנסקי שליט"א יו"ר ארגון 'תומכי תורה' וחבר 'וועד קרן הבניין', והרה"ח ר' נתן מיימון שליט"א חבר 'וועד קרן הבניין', שלמרות שנבצר ממנו להשתתף במעמד הנרגש עקב שהותו בחו"ל לדבר מצוה השתתף גם הוא מריחוק מקום וקירוב הלבבות.

אכן, מי מילל ומי פילל, שנזכה לברך על המוגמר בהרחבת גבולות הקדושה באופן נפלא בבית מדרשנו הגדול, שכידוע לכל, כוח המושך של הצדיק האמת הביא רבים לחסות בצל כנפיו, עד שהיה המקום צר מהכיל אף למתפללים הקבועים כ"י, ומכל שכן ל'מקורבים' ולמבקשי האמת הרבים, שנאלצו מזה זמן רב להיות עומדים צפופים, או מחוסר מקום להדיר רגליהם מהבית הגדול, הבית שזה שנות דור מגדלים בו תורה ותפילה בדרכו של רביה"ק הננמ"ח ז"ע.

כעת, לאחר גייעה והשתדלות, הן מצד וועד קרן הבניין שהתמסר

החידוש הגדול הוא שבעת הזאת, בשנת תשפ"ד, וכן לאחר הרחבת כותלי ביהמ"ד, למרות זאת ריבוי ה'כמות' אינו בא ח"ו על חשבון ה'איכות', והעיד בעצמו כי 'אוירה' מרוממת וקדושה כזו, של תורה ועבודת ה' במדרגות גבוהות כאלו, לא זכורה בביהמ"ד מאז בנייתו לפני כשבעים שנה!

זקני אנ"ש משתתפים במעמד

העפדהות פניצומם

תהלתתפה בפועל - פתחתת הקידר המערב

בית מדרשנו עם ההרחבה לשם ולתפארת

אנ"ש מתפללים בפתרתתפה

האוהל והיה אחד' (שמות כ"ו). כן הזכיר את המעשה הידוע ממוהרנ"ת שנסע לחתונת בתו והמתנגדים סקלו את עגלתו באבנים וברח אל היער בחלישות הדעת עצומה, ור' נחמן מטולטשין שמע כיצד הוא מדבר שם להשי"ת ואומר על עצמו, "הרי אפילו כאשר השואב מים מחתן את בתו אין הוא מקבל אבנים, אלא כל "חטאו" שהוא מדבר מרבינו, והתחיל לשורר בניגון של 'אשת חיל' "אונזער גרויסקייט און אונזער שיינקייט וועט מען זעהן ווען משיח וועט קומען"... ואפשר להמליץ על השלמת ההרחבה, כי הן אמת שבוודאי יתקיים הדבר בשלימות לעתיד לבוא, אך כבר כעת רואים איזה התנוצצות ומשל לקיום הייעוד, כשזוכים לראות הן 'גרויסקייט' כאשר ביהמ"ד הגדול הורחב והתפשט עוד! ובד בבד רואים גם 'שיינקייט' שביהמ"ד הורחב לשם ולתפארת ביופי וכן שאין כדוגמתו.

לקראת סיום נשמעו דבריו

המרגשים של חבר ההנהלה וחבר קרן הבניין הר"ר יוסף מאיר רוזנטל הי"ו, שפירט לפני הקהל את התוכניות שנעשו ואת התוכניות שמתעתדים לבצע בעתיד הקרוב, וכן פירט את המצב הכלכלי מהצד הכספי, כאשר ההתאמצות היא להשלים את הבנין כולו בלי שום חובות והלוואות כלל כרצון רביה"ק. את דבריו סיים בברכה שהשי"ת יזכנו להמשיך במלאכת הקודש, הן כלל העוסקים בצרכי ציבור באמונה למען טובת ביהמ"ד התמידית, והן ובעיקר הציבור הק' שאינו שוקט על שמריו וממשיך להתחזק במצוות 'ובכל מאודך' לכבד את שם הצדיק האמת, ולהרחיב גבול הקדושה גם הלאה, באמצעות ההיקף החודשית שפירותיה רבים מלהיספר והזכות העצומה מי ישורנה, עד שנזכה כולנו לחזות כאחד בקרוב בהתגשמות חזונו של מוהרנ"ת כשנראה בשלימות כיצד גדולתנו ותפארתנו תתגלה בהודה ובהדרה ע"י משיח צדקנו שיבוא ויגאלנו בקרוב, בב"א.

זצ"ל, ואף הוא עורר את לבב הנאספים להודות לה', שלמרות ההרחבה וריבוי הקהל, ישנה התעוררות נפלאה לטובה בעניין מורא מקדש מעט, ושתיקה יפה בעת התפילה, ומה טוב להודות לה' שאין ריבוי הכמות בליעה"ר בא על חשבון האיכות הנפלאה של התפילה והתורה וכו' ובי"ה שזיכנו להרחיב את גבול הקדושה באופן שרבים יאורו לאורו מעתה בלא לחשוש שמא צר להם המקום, ועם כל זה ריבוי העם רק הוסיף וקידש יותר את שעות התפילה והתורה וכו' מכל דיבורי חול, כך שבית מדרשנו מתקדש והולך בלתי לה' לבד!

הגאון ר' יצחק רוזנבלט שליט"א הרחיב על הזכויות העצומות לאין סוף של כל מי שפתח את ליבו עבור הרחבת ביהמ"ד וכן עבור הניהול השוטף של צרכי ביהמ"ד המרובים, בהוראה הנכבדת והקבועה מדי חודש בחודשו, שרק כך זכינו להגיע עד כה. וסיפר על עת תחילת בניין ביהמ"ד אשר יקרי אנ"ש מאותם ימים, הן באר"י והן בחו"ל, נדבה רוחם אותם להרים נדבה לבית

ואפשר להמליץ על
השלמת ההרחבה,
כי הן אמת שבוודאי
יתקיים הדבר
בשלימות לעתיד
לבוא, אך כבר
כעת רואים איזה
התנוצצות ומשל
לקיום הייעוד,
כשזוכים לראות הן
'גרויסקייט' כאשר
ביהמ"ד הגדול
הורחב והתפשט
עוד! ובד בבד
רואים גם 'שיינקייט'
שביהמ"ד הורחב
לשם ולתפארת
ביופי וכן שאין
כדוגמתו.

ה', ומן הסתם חלק מהם שכחו מכל העניין, אך אין הם יודעים כלל מה מצפה להם לאחר מאה ועשרים - קרונות מלאים כל טוב - תורה, תפילה, התבודדות, תיקון חצות, וכל העבודות הק' שנעשו בזה הבניין הק' בזכותם לאורך עשרות שנים רבות! וכן בנדון דידן שהציבור הק' מתאמץ לעמוד בהיקף המוגדלת שנקבעה כהכרח להוצאות השוטפות בכלל ולהרמת קרן הבניין בפרט, ולעתיד יאמר כל אחד בהתפעלות 'מי ילד לי את כל אלה?' קול התורה והתפילה שנשמע ברמה ועוד יישמע בעוז ותעצומות רבות בשנים באגף החדש שנבנה, שנכללו בזה זכויות עד אין קץ החל מהבל פיהם של תש"ר, עובר לבחורי חמד ואברכים יקרים וכלה בזקנים וחשובים שיעבדו את ה' במקום ההוא!

חבר ההנהלה הר"ר שמואל מאיר חשין שליט"א שהנחה את הכינוס, הזכיר בדבריו את מסכת הניסים והנפלאות במשך כל עת הבניה, עד שזכינו להגיע עד הלום בהשלמת שלב נכבד של הבניה מצד מערב, כאשר בהתרגשות גדולה גם נהרס הקיר המפריד 'וחיברת את

פרדיקט התשובה היהודי

הגדה וקרא בעולם

גם בעיצומם של מלחמות עולמיות, בין טונות של חומר נפץ, מתקפות טילים אימתניות ותוהו וכוהו, יוצא לדרכו, בסיעתא דשמיא, כבר עשרות שנים ברציפות, הפרויקט המיוחד ♦ מאות רבות של מטוסים מכל הסוגים משנעים רכבות הסידים מיבשת ליבשת במהלך לוגיסטי מורכב מאין כמוהו ♦ פגשנו לשיחה מיוחדת את ר' פינחס גבאי מסוכנות הנסיעות דרך צדיקים ור' לוי יצחק גווירץ מחברת נתיבים מורס המלווים ומוכילים כבר למעלה משני עשורים את המהלך ♦ מעברי גבול בעייתיים, דרכונים אבודים, סכרי מזוודות וקברניטי תעופה זועמים, הם רק חלק משרשרת המאמצים והניסים המלווים את החסידים כדרכם בכל שנה מחדש מרגע הגעתם לשרה התעופה ועד שובם ארצה בשלום בעזרת השי"ת ♦ מי יתן לי אבר כיונה

נחמן כ"ץ
תמונת: גנזי הנחל

הראיה שלהם, חסידי ברסלב לא הם אלה שישקמו את כלכלתם המרוסקת.

גם למדינות אחרות שבהם אנו נוחתים, כמו מולדובה וכדומה, כמעט אין שום אינטרס רווחי מאיתנו. מבחינתם אנו בסך הכל 'חסידי נודדים' המשתמשים בשטחם למעבר בלבד. בסופו של יום, לדעתם לפחות, הם עוד צריכים לדאוג לביטחוננו ולשמירת החוק. משכך, הם אינם קופצים בהתלהבות לסייע לנו. להיפך, הכי קל מבחינתם, לומר 'אל תבואו' וזהו. יש כאן ניסים ונפלאות והרבה תפילות להש"ת, עם מעט השתדלות הנעשית בכל ארץ וארץ, ואלה עוזרים בכל שנה ושנה לקיים את הקיבוץ הקדוש למרות הכל.

כל שלב מהפאזל הענק הזה, דורש תכנון מפורט מראש. כל נקודה היא 'נושא' שאותו צריך להעלות למודעות במשרד ממשלתי כל שהוא. לשם כך, צובר ר' לוי יצחק גוויירץ מאות רבות של שעות טיסה וטלטולי דרכים, כדי לנסות ולרקום את יצירת הענק ששמה ה'קיבוץ באומן'.

יחד עם ר' נתן בן נון, המוכר לכולנו מ'איחוד ברסלב באומן' - שדומה כי רכש 'חופשי שנת' בקו קישינב-תל אביב - הם דואגים למלא את דרישותיהם השונות של האחראים למיניהם, עד להשגת השקט המיוחל.

"התפקיד הזה", מסביר לנו ר' לוי יצחק, "אינו חלק מעבודתו השוטפת של סוכן הנסיעות. אבל, כאשר מדובר בפרויקט של פעם בשנה, בסדר גודל שכזה, כל כרטיס טיסה שנסגר במשרד שבכיכר השבת בירושלים, חייב בסופו של דבר להיות מסונכרן ומסודר עם שרשרת ארוכה וענקית של פקידים, שרים, מנכ"לים ומאכערים למיניהם..."

אם מטבע הדברים, התכוונו ר' לוי יצחק ור' פינחס בתחילת דרכם, לדאוג בעיקר ללקוחות שקנו דרכם כרטיס נסיעה - כיום מהווה החוליה 'המדינית' במשרדי הנסיעות שלהם מעין 'מרכז עזרה וייעוץ' לכלל סוכני הנסיעות הברסלביים, ואף ייצוג משמעותי עבור כלל חסידי ברסלב בתחומי הממשל והתעופה.

מהארון שבחדר שולף ר' לוי יצחק חוברת ובה שורות צפופות עם משימות שונות: "בכל שנה אנו מסמנים לעצמנו את כל הבעיות והמורכבויות העלולות לצוץ באותה שנה באומן ובדרכים אליה, ואת הנדרש לפתור מול הרשויות במדינות השונות, וגם מול האזרחים המקומיים".

משרדי הנסיעות הגדולים והוותיקים ביותר בתחום - 'דרך צדיקים' ו'נתיבים' - ערכו לנו מסע בן שש תחנות. הסוכנים הדגולים, הר"ר פינחס גבאי והר"ר לוי יצחק גוויירץ, ליוו אותנו נאמנות במסע זה בין קברניטים קשוחים, גיוס אוטובוסים, צוות מטוס ש'נשרף', ומשם דרך מעברי גבולות עמוסים וחדרי בקרה בכמה מדינות.

בסוף הגענו אל העיקר, כששמענו על קצה המזלג כמה אנקדוטות של רצונות ומסירות נפש אשר לא יאמנו. רק דרכם, הצלחנו אולי להבין את הקשר המופלא שבין החסידים אל צדיק האמת, המתגעגע לראות את חסידיו בדרכם להסתופף בצילו הקדוש ולקיים את רצונו הנצחי.

תחנה ראשונה: פגישות בארבע מדינות

את המסע שלנו התחלנו הרחק מעיר הגעגועים 'אומן'.

בתור הקדמה 'שחורה', לפני שניגש לעניינים משמחים ולתיאורים מרגשים - היושבים מולנו משברים את אוזנינו בקביעה נחרצת: המדינות האירופיות השונות, הן אלו שאנו רק עוברים דרכן ואף זו שאליה אנו מגיעים - אינן מעוניינות בחסידי ברסלב. חד וחלק!

באוקראינה נהרגים בכל יום אנשים לא מעטים, במלחמה נוראית בלתי פוסקת המתחוללת שם. אין להם זמן אלינו וגם לא משאבים מיותרים להקצות לביטחון שמבחינתם נחשב למחויב המציאות. עלותו בזמן המלחמה, גבוה יותר. גם מבחינה כלכלית, הם רושמים בכל יום הפסדים במיליארדי דולרים - ומזווית

ב תשפ"ד, ארבעים יום קודם ראש השנה.

רבבות אלפי חסידי ברסלב מתכוננים בדחילו ורחימו לנסיעה הגדולה לקיבוץ הגדול שרבינו הקדוש אמר עליו "הראש השנה שלי עולה על הכל, איש בל יעדור".

רוב הציבור כבר סגר כרטיסי טיסה מארבע קצוות הארץ, וכעת רובם כבר עסוקים בבדיקת אפשרויות הלינה והסעודה בימים הקדושים הבעל"ט.

ומאחורי הקלעים...

מאחורי הקלעים ישנם החיים את 'אומן ראש השנה' במשך כל השנה. כבר בשלהי החורף, יטוסו מארץ לארץ כדי להבטיח שבעזרת הש"ת הקיבוץ הקדוש אכן יתקיים, וכל המניעות ירדו או לפחות יקטנו לטובת כלל הנוסעים אומנה.

בשנים עברו היה מדובר בעיקר בהתארגנות מול מדינת אוקראינה ורשויותיה - אך בשנים האחרונות, מאז פרצה הקורונה ובעיקר מאז פרוץ המלחמה באוקראינה, מדובר במערך לוגיסטי אדיר פי כמה, הכולל בתוכו לפחות ארבע ארצות, בהן צריך לשבת עם הרשויות ולסדר את כל ענייני הנסיעה מהחל ועד כלה.

בכתבה שלפנינו, אנו מקבלים הצצה נדירה ביותר, אל מאחורי הקלעים העמוסים והרוחשים פעילות ענפה ועצומה - שרוב הנוסעים אינם נתקלים בה ואינם מודעים אליה. אנו מקבלים קצה-מושג על היקף ההכנות הנדרשות לכל נושא הקשור ל'פרוייקט הנסיעה לאומן', שהוא בעצם מערכת אדירת-מימדים, המתנהלת על ידי אנשים בודדים שאינם נחים ושוקטים למען יישור הדרך לפני כלל חסידי ברסלב היוצאים אל עיר הגעגועים.

הוסיפה לכך עוד שמן למדורה. כיום נעים מחירי הביטוח סביב עשרות אלפי דולרים (!) לטיסה. (לדוגמא, עבור צ'רטר של חברת דרך צדיקים שהמריא בכ"א אדר לליז'ענסק שולמו כ-55,000 לביטוח בלבד...). נוסף לכך את עניין ההיצע והביקוש שאינו משחק לטובתנו, ונבין שלמרות הכל - המחיר הוא סביר.

כמובן צריך להוסיף לכך את שני הדברים הידועים: צריך לזכור שראש השנה חל בתחילת עונת הלימודים ולאחר החופש, מה שיוצר ביקושים גדולים באותה תקופה. כך גם העובדה שהטיסות חוזרות ריקות צד אחד, גם בהלוך וגם

טיסות. הסיבה שבגינה הן מטיסות את חסידי ברסלב - היא כלכלית בלבד. בסופו של דבר, חברה בודקת מה הכדאיות הכלכלית שלה בביצוע הטיסה לאומן ראש השנה, ולפי זה מחליטה האם ובכמה להשכיר את מטוסייה.

למעשה, מאז נרגעו מעט פחדי מגיפת הקורונה, ישנו מחסור הולך וגובר של מטוסים בכל העולם, מטוסים שהושבתו וקשה להחזירם לכשירות, יצור שלא עבד ומחסור חמור בכח אדם יעודי. קשיים אלה ממשיכים עד היום לאתגר את חברות התעופה בכל העולם.

(כך, למשל, פרסמו חברות התעופה הגדולות באירופה, בתחילת הקיץ - על שיבושים קשים בטיסות בשל מחסור בכח אדם מקצועי בבקרה האווירית באירופה. מומחי תעופה תולים חלק מביטולי הטיסות לישראל בזמן המלחמה, דווקא במחסור במטוסים ובכח אדם, כפי שדווח בכלי התקשורת השונים בארץ).

כשנוסיף לכך את המתח הביטחוני עליו דיברנו קודם, כאשר חברות רבות אינן מוכנות לסכן את טייסהם בכניסה לאזור מלחמה (או לשאת בעלויות הכרוכות בכך) - נבין לבד שיש כאן עבודה כפולה ומכופלת להשיג מטוסים בעת הזאת.

כמו כן בשנים האחרונות, עקב המתח הביטחוני העולמי, החלו מחירי הביטוח לנסוק בחדות. המלחמה בארץ ישראל

תפקידם של 'סוכני הנסיעות הברסלבים', לדידם של השניים היושבים מולנו, אינו רק למכור מקומות ישיבה תמורת מחיר מתאים - אלא גם ובעיקר לוודא שהפרויקט כולו יתנהל על הצד היותר טוב ושכל מי שיצא מהבית יגיע ליעדו בשלום בע"ה ויחזור בשלום הביתה בס"ד. וכל זאת במחיר הטוב ביותר, במינימום טלטול ועם המזוודה ביד...

לשם כך, הם משלבים חוש מסחר עם עסקנות לבבית, ידע תעופתי עם המון תפילות מתוך התקשרות לצדיק - ומחוללים גדולות ונצורות למען כלל חסידי ברסלב, גם אלו שאינם לקוחותיהם כלל. (נוכל להעיד על כך, משיחות הטלפון הנכנסות שקטעו את הריאיון פעם אחר פעם. תוכנן נאסר עלינו לפרסום, כמובן...)

ויזה אלקטרונית, מעברי גבול, מס תייר, הוספת עובדי נמל ועוד עשרות עניינים המטופלים מעכשיו ועד לרגע האמת - בארבע מדינות שונות בו זמנית. אלה סוללים עבור חסידי ברסלב את הדרך הנכספת בתוך ים של מניעות. לכולם ברור שהניסים מתרחשים בסייעתא דשמיא מרובה בזכות הצדיק אשר עיניו הקדושות צופיות על 'אור בהירות הדרכים' בהם נוסעים אליו החסידים, כפי שהעיד על עצמו.

התחנה השנייה: כלכלת תעופה

כל חסיד ברסלב שואל את עצמו ואת סובביו, בכל פעם מחדש, למה כרטיסי הטיסה כל כך יקרים? האם אין פתרון למצוקה זו?

התמונה הנפרשת מולנו מורכבת מכמה חלקים, בתוכם ניגע בנקודה כואבת ביותר, בעיה ההולכת ומתעצמת - ופתרון חלומי שיש בו כדי לפתור חלק נכבד מהבעיה (וככל הנראה לא יתממש בעתיד הקרוב...).

כדי לענות בצורה יסודית על שאלה זו, שהינה כה כואבת לחסידי ברסלב, מעבירים אותנו ר' פנחס ור' לוי יצחק שיעור בענייני תעופה, שבכדי להעבירו אל הקוראים יש לקבוע מועד אחר - אך 'על רגל אחת' הם מתמצתים ומפשטים עבורנו כמה מושגים לא מוכרים:

חברות התעופה הן חברות כלכליות. אם הן לא היו מרוויחות מהנסיעה לאומן, יש להן מספיק יעדים להטיס לשם

גם מבחינה כלכלית,
הם רושמים בכל
יום הפסדים
במיליארדי דולרים
- ומזווית הראיה
שלהם, חסידי
ברסלב לא הם
אלה שיושקמו את
כלכלתם המרוסקת.

מאות חסידים מעוכבים בגבול מוגילוב פודולסקי החוצה למולדובה

התחנה השלישית: חדרי הפיקוד

השקעה אדירה מושקעת על ידם גם באומן עצמה - הן בהקמת הפק"ם מיוחדים והן בהקמת משרדים ותחנות נסיעות פנים וסדרנים.

"אמר לי יהודי" מספר ר' פינחס "שכל השנה הוא לא נוסע דווקא איתנו, אבל בראש השנה אינו מוותר, משום הבנתו שבראש השנה לא מספיק רק כרטיס בעלמא. בכדי להעביר אלפי אנשים הלך וחזור תוך שבוע במעברי גבולות, באופן שהכל 'ידפוק' כמו שצריך בסייעתא דשמיא, בלי תקלות - צריך גב חזק שינהל את הפרוייקט על הצד היותר טוב, כמו שאנו משתדלים לעשות בעז"ה, לאחר שנות ניסיון רבות".

עובדה שאינה ידועה לרבים, שהם יודעים כמעט בכל רגע נתון על כל אדם, על כל אוטובוס ועל כל טיסה - היכן הם נמצאים. אנשים מתקשרים לדווח על בעיה כלשהיא, והמוקדן בחדר הבקרה כבר מודע לבעיה ומעדכן שהנושא בטיפול.

ה'עסק' מתחיל במשרד מיוחד בשדה התעופה, במוקד טלפוני שפועל במשרדים בירושלים ופעיל 24 שעות - וממשיך בחפ"ק אחורי בכל שדה תעופה, שמדווח בכל עת על ההמראות ועל יציאת כל אוטובוס, כדי שכל שלב יעבור בצורה החלקה ביותר שאפשר.

אם שלב אחד נתקע, השלבים הבאים עלולים להיתקע אף הם. הכל תלוי אחד בשני: הצ'ק-אין, הביטחון, שעת ההמראה, המסלול האווירי, אנשי הבקרה במוצא וביעד. עיכוב קטן של מטוס - עלול לחייב אישורים מחודשים בכל השרשרת הארוכה של הפקידים משני הצדדים שנדרשים לאשר את זה, וזה לבד עלול לקחת זמן רב.

מלבד זאת, ישנם כללים רבים בתעופה שלא ידועים לנוסע הרגיל, אך מטרידים מאד את סוכני הנסיעות. למשל, כאשר מטוס מתעכב מעבר לשעה מסוימת, הצוות שלו 'נשרף' בשפת התעופה. משמעות הדבר שהמטוס הזה לא ימריא עד שימצא לו צוות חדש (או עד שיעבור זמן המנוחה של הצוות הזה, ויאפשר לו לשרת שוב את הטיסה). מה שידרוש מהסוכן לסדר לנוסעים סידור חילופי שלא תמיד מעשי.

חסידים בגבול עם מדינת פולין

שכלל הנראה - כל זמן שהרעיון לא מתממש - לא נראה באופק סוף לבעיה הקשה.

"גם אחרי כל מה שדברנו כאן, על המשתנים הגורמים לעליית המחיר - בסופו של יום, המחיר הסופי נקבע במשא ומתן קשוח מאד מול חברות התעופה השונות.

לכן, כאשר אנו מגיעים ככח חזק, יש סיכוי שנוכל לדרוש מחיר נמוך יותר - שישתקף מיד במחיר לצרכן. גם בנושאים אחרים, כמו ענייני הקדושה במטוסים ועוד עניינים שיועילו לנוסעים - יחס חברות התעופה יהיה שונה בתכלית כאשר נגיע ככח מאוחד היכול לעמוד בתוקף על שלו.

ר' לוי יצחק ור' פינחס מציעים להקים וועדת פיקוד על המחירים, שתאגד את כלל סוכני הנסיעות הברסלבאים ותיצור כח קניה עוצמתי שיפחית את המחירים. "לא אחת", הם טוענים, "בעוד אנחנו מנסים להתמקח על המחיר, מגיע אדם אחר לחברה ומציע לה מחיר גבוה יותר משלנו ואז העסק כולו מסתבך..."

ייתכן שיש כאלו שיפסידו מכך, אבל אנחנו לא חוששים. הרווח שלנו הוא קבוע ולא גבוה כל כך - וטובת אנ"ש קודמת להכל".

גם הם מודעים לסיכויים הנמוכים להתרחשות מהלך שכזה, אך עדיין מקווים ומייחלים לכך, לתועלת אנשי הצדיק והקיבוץ של הרבי.

גם בשנים אלו הם רוכשים כרטיסים לא רק לטיסות צ'רטר לקישינב ופולין אלא גם בטיסות סדירות לרומניה והונגריה, כדי להמשיך ולשמור על אופציות במחיר נמוך יחסית.

ה'עסק' מתחיל
במשרד מיוחד,
בשדה התעופה,
במוקד טלפוני
שפועל במשרדים
בירושלים ופעיל
24 שעות - וממשיך
בחפ"ק אחורי בכל
שדה תעופה

בחזור, בניגוד לטיסה סדירה המלאה, לפחות חלקית, בשני הצדדים.

(גם כאן יש להוסיף, כי בטיסות הסדירות, אפשרויות הביטול העומדות בפני חברת התעופה הינן מוגבלות - בשל החשש לאבד את הקו - ועל כן הנושאות בסיכון של הפסד אם הטיסה לא תהיה מלאה. ואילו בטיסות שכר, כל הסיכון מוטל על הסוכן השוכר את הטיסה).

כדי לשבר את האוזן, הם עורכים בפנינו חשבון פשוט: אם המחיר הממוצע למושב בטיסה לבודפשט, בזמן ביקוש, מגיע לחמש מאות דולר בקירוב - ברור שאם המטוס ריק באחד הכיוונים, המחיר יהיה קרוב לכפול: סביבות אלף דולר...

מה הפתרון

כשאנו שואלים לגבי פתרון כלשהוא, פורסים בפנינו הסוכנים הוותיקים את חלומם הגדול, ואת הכאב והתסכול מכך

הימים הנוראים לקראת הבעל"ט

כלל אנשי שלומינו היקרים מתאחדים להכין כלים נפלאים לקבל אור קדושת ימי התשובה ע"פ הגילויים הנוראים המתגלים ע"י תלמידו הגדול מוהרנ"ת זי"ע"א בהלכות ראש חודש ה'

ותחזירנו
בתשובה
שלמה
לפניך
באמת כי
נברך גלית
לנו שזיה
רצונך
שנזכה
לנצח
אותך
(ליקוטי תפילות ב' עמ')

מסמכים

בקו החזיקו
04-3137-148

לומדים

הלכות
ראש חודש ה'
מליקוטי הלכות

זכרים

לקבל כלים נפלאים
ללכת בדרכי התשובה ע"פ
הגילויים הנוראים המתגלים
ע"י תלמידו מוהרנ"ת זי"ע"א

מגזרים

- 1 סטטוס טיסה לרביה"ק
- 2 מיוחד לסחורי אג"ש - 25 זכרים
בנטיעה על קברי צדיקים
עם מדרוך ותוק מאג"ש
(כל זוכה יכול להביא עוד חבר)
- 3 2 סטטוס ליקוטי הלכות וסטט ספרי רביעי
מתנת דיצאט אור העדל

התנועה

אימירו רבנו לאגור את המועדים
עליו ארבע חזיקי בריב

קובץ מיוחד
קל לנשיאה
מופץ בכל ריכוזי
אנשי שלומינו

ביציאה לפולין גם באמצע השנה רכבים ממתנים שעות ארוכות.

באופן כללי, עלינו להבין את המציאות. מי שהיה אתמול המלצר בשיינר, המנקה בציון או שוטר התנועה - נמצא בצבא ויתכן שנהרג במלחמה. באוקראינה קוברים יום-יום הרוגי מלחמה. אצילנו מדברים על הרוגים רח"ל, על כמאה ועשר חטופים ה"י. שם יש אלפי חטופים כפשוטו, בתיים הרוסים, חנויות ומשרדים שהופצצו על ידי הרוסים ובהם פצועים והרוגים. אנחנו לא חווים את זה כל כך משום שאומן רחוקה מאוד מאזורי הקרבות ב"ה, אבל זו המציאות היומיומית באוקראינה. לכן צריך להודות ולהלל שזכינו לנסוע גם בשנים הללו ועלינו להמשיך לזעוק על העתיד, שנוכל להמשיך לנסוע לרבינו הקדוש.

סבלנות וישוב הדעת

ר' לוי יצחק ור' פינחס מציגים את הנושא מנקודת מבטם, מתוך נסיונם להקל את הדרך מעל הנוסעים: על הנוסעים לאומן להבין מראש את המצב, להצטייד בסבלנות ובישוב הדעת ולזכור

מורכבת בשנים האחרונות: מעבר הגבולות.

מניסיון, אומרים שניהם, אין גבול שעליו ניתן לומר שבו המעבר יהיה מהיר יותר בוודאות מגבול אחר. פעם יש עיכובים בפולין, פעם בקיישינב ופעם ברומניה. לצערנו אין לנו בשורה מיוחדת בעניין, כי לא נראה שהדבר הולך להשתנות משמעותית בזמן הקרוב. אנחנו כמובן משקיעים מאמצים עצומים לקצר ככל הניתן את מעברי הגבול, אבל עדיין זה יקח זמן...

אוקראינה, מדינה עם כ-40 מיליון אנשים, נמצאת כבר למעלה משנתיים במלחמה. הדרך היחידה לצאת ולהיכנס למדינה היא רק דרך הגבולות היבשתיים, ועדיין לא שינו כמעט כלום. לא הוסיפו עמדות בגבולות ולא הקלו על העוברים. בכל יום עומדים אלפי אוקראינים בגבולות בתורים בלתי נגמרים. בלי קשר לראש השנה, יציאה מאוקראינה למולדובה דרך מעבר פלנקה (שכולל גם עצירה לרכב פרטי במחסום מאיאקי - מחסום רכבים בכניסה לשטח המולדובי לפני מעבר הגבול) עלולה לארוך כ-5 שעות ויותר;

דוגמא נוספת ל"כמעט התקף לב" העלול להתרחש במשרד, נוגעת לכוח השפעתו של קברניט הטיסה. החוק הזה פוגש את הסוכנים אובדי עצות. לדוגמא, אם התרחשה בטיסה מהומה שלפי ראות עיני הקברניט מצריכה הורדת נוסעים - או סגירת דלתות והמראה גם כשמטוס כמעט ריק מנוסעים - אין אדם היכול לעצור אותו: לא מנהל שדה התעופה ואף לא מנכ"ל חברת התעופה... לך תתחיל להתמודד עם ההשלכות, כמו מאות נוסעים התקועים בנמל לשעות ארוכות על לא עוול בכפם...

תגבורים יעילים

חוץ מהחפיק"ם, בכל שלב בנסיעה פרוסים סדרנים מיוחדים - נציגים של הסוכנויות - לפתור בזמן אמת כל בעיה מתעוררת, לשמש כמודיעין. אלה עוזרים ומסייעים לכלל חסידי ברסלב, גם אלה שאינם נמנים על לקוחותיהם.

הרב גבאי והרב גבירץ חושפים את אחד הפתרונות היעילים שהם הגו לפני שנים רבות, על מנת לפתור את העומס הגדול שנוצר בשדות התעופה בזמן הנסיעה לאומן. דבר זה מועיל לכל נוסעי שדה התעופה, ובכללם גם סוכנויות הנסיעות האחרות:

מדובר בתגבור צוותי בקרי הגבול וגם - נקודה אליה פחות שמים לב - תגבור של הסבלים בשדות התעופה, אלה המעבירים את המזוודות למסועים, כדי שכולם יוכלו לצאת במהירות משדה התעופה.

בהקשר לכך ראוי לציין, כי לכולם היה נראה הדבר טבעי, שכבר בשנה הראשונה שהתחילו לנסוע דרך קיישינב - כל המזוודות הגיעו בזמן. שדה תעופה קטן כמו קיישינב, הרגיל לקבל כמות מסוימת של נוסעים, אינו רגיל לקבל כמויות משולשות ומרובעות של נוסעים, ומצב זה נגמר בדרך כלל בקריסה.

מתוך הנסיון שנרכש בס"ד בשנים עברו באוקראינה, השקיעו 'דרך צדיקים' ו'נתיבים טורס' כסף רב - כדי שהצוותים יתוגברו לטובת כלל הנוסעים, ובכך הצליחו להתמודד עם העומס בס"ד.

התחנה הרביעית: מעל לכל גבול

מסעינו ממשך לעבר התחנה המעניינת, המסקרנת, וכנראה הכי

חסידי בדרך לרבי

תהילים מסוגל לתשובה

תשפ"א

◆ **התורה הזמנית החדשה** ◆
תורה ע"ג תניינא 'תהילים מסוגל לתשובה'
 יחד עימה נלמד **תורה כ"ה** תניינא 'התבודדות הוא מעלה עליונה'
 ועליהם ליקוטי הלכות - הלכות ראש חודש ה'

זמן הלימוד - מר"ח אלול ועד ר"ח חשוון הבעל"ט

קו'לסלסל בתורתו: 04-6277-313
 דוא"ל: lb046277313@gmail.com

בדרך. אני רק יכול להתחייב לך שאעשה כל מאמץ בע"ה להיות איתך לכל אורך הדרך. כל מה שאני יכול להקל עליך, אעשה אותו הכי מהר שאני יכול.

למה באמת צריך לחכות כל כך הרבה זמן בגבולות?

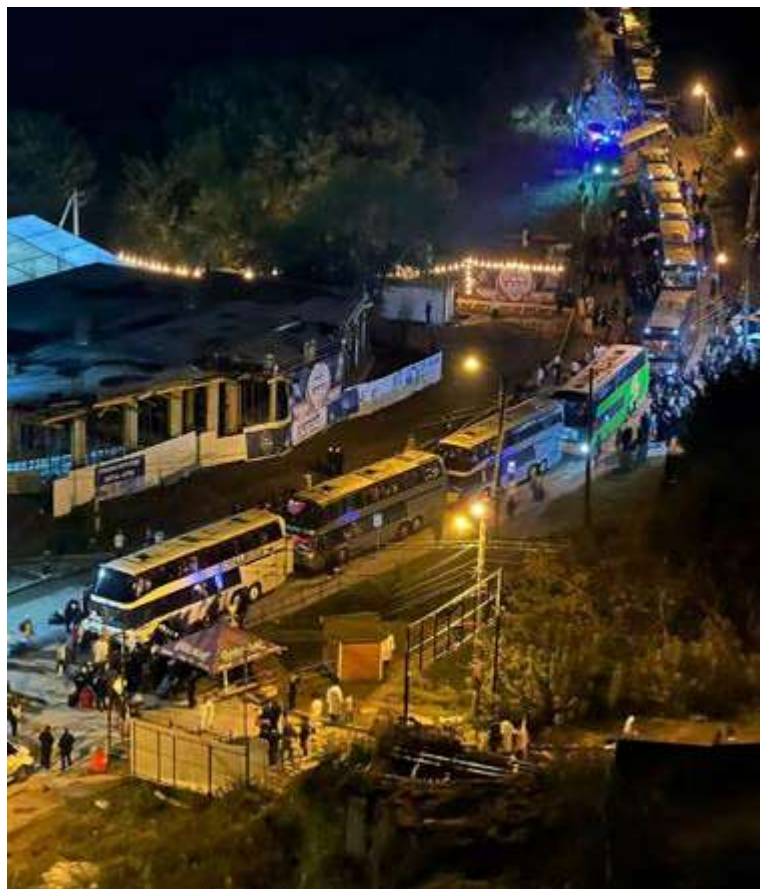
כדי לענות על שאלה זו, יש להתחיל לחשבן את זמן ההחלטה של הדרך, יחד עם כמות האנשים שעוברים כל יום - בזמן רגיל - את מעבר הגבול. הוסף לזה עוד כמה אלפי איש בימי ר"ה, ומזה נגיע למסקנה המוזרה אך העובדתית, שזה סוג של נס שבכלל עוברים אחרי כמה שעות ולא אחרי כמה ימים. מספיק שרכב אחד נתקע לזמן מסוים, וכמו בכל מקום - הוא יוצר פקק שבשביל להשתחרר ממנו נצטרך זמן רב יותר מאשר נסיעה רגילה.

התחנה החמישית: נסיעה ללא הפסקה אחד הקשיים הגדולים, הוא הצורך להסיע אלפי נוסעים בבת אחת. באוקראינה עצמה, כל הצעירים מגויסים לצבא. רכבים רבים הוחרמו לצורך המלחמה. ובכלל, גברים מגיל גיוס ומעלה אינם יכולים לצאת מאוקראינה. כך נותרים חסידי ברסלב עם ברירות מועטות שלפעמים הן יקרות הרבה יותר.

האמת היא, שגם בשנים עברו היו מגיעים אוטובוסים רבים מחוץ למדינה. בקייב אין אוטובוסים מיותרים המחכים לנו, אך בשנים האחרונות זה הפך להיות הרבה יותר מסובך. בניגוד לשנים עברו, שבהן כל אוטובוס נסע הלך ושוב כמה וכמה פעמים מקייב ואודסה - המציאות הנוכחית היא שאוטובוס המגיע מרומניה או פולין למשל, ונאלץ לעבור עשרות שעות המתנה במעברי הגבולות, מגיע בעצם לנסיעה אחת בלבד. את כל הדרך מוורשה או בוקרשט הוא עשה רק בשביל להגיע לאומן, ובסופו של הסיבוב - לאחר עשרים שעות בהלון ועשר בחזור - כבר אין בו עוד צורך והוא חוזר הביתה. ברור אפוא שהמחיר הוא בהתאם.

(נקודה קטנה נוספת: צריך לזכור שבגלל שהם לא רגילים לחום שאנו רגילים אליו, המזגנים שלהם פחות יעילים באופן כללי. אנו עדיין משתדלים להקפיד שכל האוטובוסים יהיו מוכנים ומזומנים לנסיעה כמו שצריך.)

כאן מגלים לנו שוב סוכני הנסיעות את התכנון המוקפד מראש על כל פרט לטובת הנוסעים: "במשך שנים רבות אנו מעמידים אוטובוסים מיוחדים בצמתים מסויימים: אחרי הגבול בפולין, בוויניצה,

שיירת האוטובוסים בטרם צאתם לדרך חזרה לארץ הקודש

אנחנו צריכים להבין, כאמור, שהנסיעה לאומן במצב הנוכחי אינה מובנת מאליה כלל. המקומיים, תושבי אומן עצמה, עסוקים או בגיוס לצבא או במלחמה (רק אתמול עבר רכב גיוס באזור פושקינא ואסף עובדים שכבר הגיעו לעבוד למעננו במקומות השונים בפושקינא, כדי לקחתם ללשכת הגיוס...). עלינו להבין שהאוקראינים אינם מעוניינים במיוחד שנבוא ולא מחכים לנו. טלטולי הדרך אכן קשים ואינם נוחים כלל, אבל עלינו להודות שיש לנו בכלל את האפשרות לנסוע.

לאף אחד אין עניין אמיתי לעזור לנו. למעשה, אנחנו באותו מצב שהיינו בו בשנת הקורונה. מדינת ישראל אף פעם לא שמחה שאנו נוסעים. בשנים האחרונות יש גם אזהרת מסע, וזה מוסיף ללחץ של המדינות - אליהן אנו מגיעים.

ר' לוי יצחק: אני אומר לאנשים תמיד, ואני מתנצל על כך שאני אומר את זה, אבל זו עובדה: הנסיעה לא תהיה פשוטה. עלולים להיות הרבה רגעים לא קלים

שהעובדה שאנו יכולים לנסוע לאומן היא חסד השם. כל הקלה נוספת, היא בונוס, שאמנם הם פועלים רבות ומשקיעים מאמצים רבים מאוד שתצא לפועל - אך הוא אינו מובטח מראש.

ובפירוט יתר: חסיד ברסלב צריך להכין את עצמו מראש לכל מצב, להתכונן לכך שייתכן והוא יסע בדרכים 7 או 10 שעות או אפילו 20 שעות. אנחנו רואים אנשים מבוגרים וזקנים שנסעו יומיים שלמים ולא היתה בפיהם אפילו הקטנה שבטענות. לעומתם, צעירים רבים מתלוננים על עיכוב של שעותיים...

נכון להיום זו הדרך להגיע לראש השנה של הרבי. בתקופות עבר, כאשר אנ"ש דפולין או מארץ הקודש נסעו, הם ידעו מראש שזו נסיעה של ימים ולילות, הכוללת חציית גבולות יבשתית. הם הבינו את זה והודו לה' שיש בידם לנסוע לאומן. מי שיבין את המציאות המורכבת ויקח את זה בצורה הנכונה, יקל עליו להתמודד עם זה.

לשאלתי ופליאתי, החל לספר לי סיפור מורכב ועצוב. היתה בעיה כלשהיא באוטובוס ויהודי זקן ומסכן, נכה וחירש חלקית, החליט לקחת על עצמו את האשמה, משום שחשב מ'הם כבר יוכלו לעשות לי, במצב'...

לצערינו, הוא לא ידע עם מי יש לו עסק. לקחו אותו לבית כלא אזורי באודסה, קירות בטון בלי מיטה. לאדם במצבו אין סיכוי לשרוד שם יותר מיומיים...

שילמנו 5000 דולר כדי לשחרר אותו למעצר בית באומן. הוא הגיע ממש

בדרך כלל לא מקבלים שטרות כאלה, אבל כשראינו את מסירות הנפש של הילד למען הנסיעה לרבינו - ביקשנו אישור מיוחד לצורך כך.

בשקיעה שלפני ליל התקדש חג ראש השנה. משך כל הזמן הזה הייתי בקשר עם הנציג שלנו, שהעדיף לעזוב את עבודתו, כדי לעזור לאותו יהודי שלקח על עצמו אשמה של אחרים.

טראה מה זה חסידי ברסלב!!!

ר' פינחס מסכם בהתרגשות: אנשים מחוץ לברסלב בכלל לא מבינים איך אנחנו מסוגלים לעשות את זה. בשנה הראשונה של המלחמה לא היה אחד שלא נסע במסירות נפש. מגדול ועד קטן, עשיר ועני, כולם ממש מסרו את נפשם להגיע - והעולם תמהים מה האהבה הזאת לכם? מי מסוגל להבין את האהבה של חסידי ברסלב לרבי הקדוש.

משנה לשנה, מסירות הנפש מתחזקת יותר ויותר. אפשר לכתוב ספרים שלמים על מסירות עצומה זו. מכוחה של אהבה קדושה זו, נעבור כולנו את קשיי וטלטולי הדרך - ונזכה שוב להגיע לרבינו הקדוש לראש השנה. ■

עוז ותעצומות לנסוע לרבי, הם מספרים לנו על כמה מקרים יוצאי דופן.

ר' לוי יצחק פותח לספר: בשנה הראשונה של המלחמה, קיבלתי טלפון יומיים אחרי ראש השנה. עד היום אינני יודע מי המתקשר, והוא מספר לי: 'יש כאן, בגבול פולין, יהודי מבוגר ונכה שהדרכון שלו נעלם'.

חשבתי שלא שמעתי טוב. אמרתי לו: 'ספר לי שוב', והוא הסביר לי פעם נוספת...

הפעלתי קצת קשרים. באוקראינה לא היה שגריר באותו שלב. לאחר כמה טלפונים, השגריר מפולין הגיע ברכב מיוחד שסידרנו לו, אני הגעתי עם רכב מהצד השני של הגבול, והנה אנו מגלים יהודי זקן, על כיסא גלגלים, והוא כולו מחויך: "זכיתי להיות אצל רבינו!!!"

כך ישב תחת שמש קופחת, בלי אוכל, בלי שתייה, בלי כלום! אבל כולו שמח ומחייך: 'זכיתי להיות אצל הרבי בראש השנה!'

ר' פינחס נזכר בסיפור הבא:

היה זה בתחילת דרכי, בדרך צדיקים, כאשר נכנס למשרד יהודי כדי לרכוש לבנו כרטיס טיסה לאומן - ובהגיעו אל שלב התשלום, הניח על השולחן קופסת נעליים ובה 450 דולר בשטרות של דולר בודד, אותם חסך הילד במשך כמה שנים, אחד לאחד. פרוטה לפרוטה מצטרפת.

בדרך כלל לא מקבלים שטרות כאלה, אבל כשראינו את מסירות הנפש של הילד למען הנסיעה לרבינו - ביקשנו אישור מיוחד לצורך כך.

וכה מסיים ר' לוי יצחק:

במעברי הגבול המרכזיים, אנו מפעילים מערך נציגים בכל שעות היממה בימים העמוסים, אשר דואגים למנוע בעיות ולטפל בתקשורת של החסידים מול שוטרי הגבול בכל תחום שהוא. הנציגים הללו הם אנשים מיוחדים ומסורים ללא גבול, הם ישינים על שק שינה במשך שלוש לילות לפני ואף אחרי ההג והעובדים במשך עשרות שעות ברצף לטובת כלל הנוסעים מכל החברות.

בשנה האחרונה, אחד העובדים שלנו, העובד במסירות נפש במעבר הגבולות במולדובה, התקשר אלי בשנה האחרונה בעיצומה של העבודה ואמר לי 'אני עוזב הכל'.

אחרי מעברי הגבולות במולדובה וכן הלאה. זאת כדי שאם ח"ו תהיה תקלה באיזה אוטובוס, נוכל להקפיץ אוטובוס חלופי למקום - במהירות הכי אפשרית. גם להם אנו משלמים טבין ותקילין, אף אם הם לא עובדים בסופו של דבר. מכיוון שיש ביטוח, אנו צריכים עוד להוסיף ולשלם לחברה סכומים גדולים על עצם הביטוח.

תמונות אנטישמיות

אגב בשנה האחרונה קרה מקרה מצער בעניין נסיעות הפנים, לא בהכרח באשמתם של חסידי ברסלב: התפרסמו בכל רחבי אירופה תמונות מהאוטובוסים והרכבים, כשהם מלוכלכים משאריות של אוכל וכדומה. דבר שגרם לנהגים לא מעטים שהיו בדרך לאומן, לבטל את הגעתם.

למה שלא באשמתם?

כי בפרסומים בתקשורת, שכמובן ששה על הזדמנות לפרסם דברים נגד היהודים - לא צוין שמדובר במסע של יותר מיממה ברכב, מה שלא מותיר הרבה אפשרויות לנוסעים אלא לאכול באוטובוס את כל ארוחות היום. אבל, למרות זאת, זו נקודה שכדאי שניקח אותה לתשומת ליבנו כחסידי ברסלב, להשתדל כמה שאפשר לשמור על הנקיון סביבנו, ולמנוע חילול השם מיותר.

בשנה האחרונה ולפני שנתיים, הם חילקו בדרכים סנדוויצ'ים לנוסעים - בוויניצ'א, במז'יבוז', ובליונסק - למרות שלא התחייבו על כך. שנה שעברה אף חולקו ברחובה של אומן לכלל אנ"ש היוצאים לדרך הארוכה הביתה - שקיות שכללו אוכל ושתייה ללא תשלום.

נדבך נוסף, שבעיני רבים נראה כטבעי ומוכן מאליו, הוא הנסיעה בלילות. מבחינה חוקית, בשל עוצר הלילה, אסור לנסוע בדרכים בלילות. על מנת שאנשי שלומינו יוכלו לנוע בכל שעה, הם משתמשים בקשרים אותם טוו במשך שנים רבות, נפגשים עם מי שצריך, ומסדרים את ההיתרים המיוחדים לטובת כלל חסידי ברסלב.

התחנה הסופית: הלב נשאר אצל הרבי

במהלך השנים נתקלו מרואיינו בסיפורים רבים של מסירות נפש וגילוי

מקווה 148

ראש השנה ביישוב הדעת

תפא

30 שניות מכיכר פושקינה

בור טבילה ענק

פילטרים כשרים

מספר הכרטיסים מוגבל-
למניעת עומס

בית כנסת מרווח | מקווה נקי ומפואר
במתחם 148, פירוסקה 12 אומן

**ניתן לרכוש כרטיסי כניסה למקווה 148
לכל תקופת ימי ראש השנה. מספר המקומות מוגבל!**
בערב ר"ה זמני הטבילה יחולקו לשעות מסודרות, כל נרשם יוכל
לבחור את השעה הנוחה לו. השעה תופיע על כרטיס הכניסה.

מספר מקומות מוגבל - הקודם זוכה!

לפרטים והרשמה ניתן לפנות:

ביתר: ר' נחמן מייקוף 052-7136663
עמנואל: הרב אליעזר אינגבר 052-7611893
אלעד: ר' נחמן ליברמנש 052-7663347
לימי ראש השנה: +380-98-8574785

ירושלים, בית שמש: ר' צבי אורלנציק 053-3182246
בני ברק: ר' נפתלי אורלנציק 050-4141969
מודיעין עלית: ר' משה אורלנציק 050-4100541
צפת: ר' יהושע אורלנציק 052-7136851

קריאה קדושה ונחוצה בשם זקני וחשובי אנ"ש שליט"א:

לקראת ימי ראש השנה תשפ"ה הבעל"ט, נתבקשנו ע"י זקני וחשובי אנ"ש

לחזק מאד את כל העולים על ציונו הקדוש של רבינו באומן,

בין שהינם מחסידי ברסלב הוותיקים, ובין שעולים על ציונו לראשונה,

לקיים ביתר תוקף ועוז את תקנת זקני אנ"ש

שלא להביא נשים ובנות כלל לאומן בימי הקיבוץ!

וכבר ידוע המכתב שיצא לפני שנים רבות עליו חתמו כל זקני וחשובי אנ"ש זצ"ל ושליט"א, מכל גווי הקשת, עם הודעה ואזהרה ברורה על המשך קיום התקנה שהייתה נהוגה מאז ומעולם-

בימי הקיבוץ אין לנשים להימצא באומן כלל!

ואף מובא בשו"ע: **"במקום אסיפת אנשים - אסור שתמצאנה שם נשים"**.

והאם יש לך מעמד שעונה להגדרה "אסיפת אנשים" יותר ממעמד הקיבוץ הקדוש באומן? ובפרט, שהציבור באים על מנת להתקדש ולהיטהר, ובעצם כל המרחב שסביב הציון הופך להיות "עזרת גברים", כך שאשה הנמצאת באיזור באותו הזמן- לא רק שאין שום ברכה במעשיה (כפי שהתבטאו כבר כמה מזקני אנ"ש), אלא אדרבא - עשויה להיות ח"ו בגדר מחטיאי הרבים ופורצי גדר ר"ל, וכבר אמרו זקני אנ"ש כי הברכה והזכויות של האשה מגיעים דווקא מכך שאינה באה לאומן בימי הקיבוץ ושולחת את בעלה וילדיה במסירות נפש, וע"י זה זוכה לשכר עצום, ולא להפך ח"ו.

לכן נבקש מכל העולים על ציונו הקדוש בימי ראש השנה, מכל גווי הקשת-

אנא! שמרו על קדושת הקיבוץ, והשאירו את נשותיכם החשובות בארץ ישראל (או באמריקה וכו') - ובפרט השנה, שאנו צריכים הרבה זכויות וסיעתא דשמיא לקיום הקיבוץ, ועם ישראל כולו זקוק לישועות מיוחדות בזמנים אלו.

[ואף הוסיף הגה"ח רבי שמעון שפירא שליט"א, מזקני אנ"ש, שגם אם יש מי שרכש כרטיס טיסה עבור אשתו או בנותיו- עדיף שיוותר על הכרטיס, ובוודאי שרביה"ק לא יישאר חייב לו].

ונעתיר בתפילה יחדיו לשוכן במרומים, שיזכנו גם השנה לקיים את צוואת רביה"ק ולבוא על ציונו בימי ראש השנה בקדושה ובטהרה, בשלום ובבטחה, לקבל את כל התיקונים, לנסוע לשלום ולחזור לשלום איש איש לביתו.

"חומותיך אומן" - הוועדה לשמירת הצביון בעיר אומן יצ"ו

טל"ב בא"י 09-746-8515, באומן 096-445-9423, מייל: kosheruman@gmail.com

- למען קדושת מחננו בימי ראש השנה בקיבוץ על הציורה"ק -

תקנות הקדושה

מתוך קריאת
גדולי זקני אנ"ש
שליט"א

ועמם חשובי אנשי
שלומינו בארץ ישראל
ובחו"ל

ועל של כך באנו באזהרה חמורה להעמיד תקנות קבועות
על שמירת קדושת המחנה כדלהלן:

א. בעלי החנויות והמלונות וכדו' אסור להם בשמו"א
להעסיק נשים הן יהודיות והן נכריות לשרת את הלקוחות.

ב. חנות או בית הארחה שנשים משרתות שם, אין לקנות
או להתארח שם.

ג. וכמ"כ בכל ימי התקבצות אנ"ש לא תימצא שום אשה -
כולל אלו המתגוררות באומו - בכל שטח הרחובות הסמוכים
לציון הק', מקום בו נמצאים גברים.

על החתום,

33 מרבני וזקני אנ"ש זצ"ל ושיבלחט"א

השנה כולנו יודעים!

קונים רק ממקום
שהתחייב ושומר על הוראת הרבנים
ומעסיק מוכרים גברים בלבד

השנה כולנו מחפשים!

את אישור חומותיך אומן
על כל דוכן, חנות ומסעדה.

כי הנפשינו הדבר!

מהפכת הקדושה באומן, ממשיכה בעוצמה! אלא תישארו מאחורי!

'אוויר הנח והזר'

חסידיים ואנשי מעשה מתכעלים ושמחים

המה מעידים
ואומרים: **הבשורה**
של 'רבי' בלי
לצאת מהשטיבל'
מהווה סוג של
השלמה על כל
השנים שלא ידענו
שובע, הגיע זמן
של תשועה גדולה
רוחנית!

לא יאומן: כלל אנשי
שלומינו חסידי ברסלב
חסידיים ואנשי מעשה
לא יודעים את נפשם
עם הבשורה המשמחת
על התוכנית הנכספת
וההיסטורית של
'מסע הקודש'
אל הצדיק בקיבוץ
ראש השנה תשפ"ה
"מסלול מהדרין"
ביזמת הארגון הנודע
'האוויר הנח והזר'.
קרן אחר קרון
מהרכבת האווירית
הולכים ומתמלאים...
הרכבת רבי' דוהרת,
מי שזוכה מצטרף!!!

אל תפספסו,
הצרכו כבר עכשיו
כעבור יום מקומות

ואם לא עכשיו
אימת?

הרכבת האווירית של מסע הקודש

"מסלול מהדרין"

שע"י הארגון 'האוויר הנח והזר' לציבור האיכותי ביותר מיקירי אנ"ש חסידי ברסלב הנשמר מכל פגעי הטכנולוגיה הולכת ומתמלאת!

פיקוח ללא פשרות:

עבור 'מסלול מהדרין' הוקם מערך השגחה מיוחד העומד תחת ארגון 'האוויר הנח והזר' לפקח על כל כשרות 'מסע הקודש' בקדושתו ובטהרתו מבואו ועד צאתו

נסיעות פנים בארה"ק מהבית ועד לשדה התעופה במיוחד עבור נוסעי 'מסלול מהדרין'.

נסיעות פנים בארה"ק:

רק תחזיקו עצמכם ביחד

מעבר בנמל התעופה בחבורה, כאשר לאורך כל הנסיעה איש את רעהו יעזרו בשמירה מיוחדת מפני כל המרעין בישין שבדרכים

7 טיסות צרטי - מטוס שנשכר כולו למסע הקודש במיוחד עבור נוסעי 'מסלול מהדרין' - לרבה בלי לצאת מהשטיבל!

מגוון טיסות:

נסיעות פנים באירופה:

נסיעות פנים באירופה מהנחיתה ועד לעיר הגעגועים לנוסעי 'מסלול מהדרין'.

מקום מיוחד לתפילה בכח ולטעימה קלה בכשרות.

אתנחתא לגוף ולנשמה:

סוכנויות אמיונות:

הטיסות מתפעלות ע"י סוכנויות הנסיעות הוותיקות והאמינות של אנ"ש 'דרך צדיקים' ו'נתיבים טורס' - סוכנויות עם וותק של עשרות שנים, שזכו להטיס אומנה רבבות של מתפללים.

מבחר של טיסות הלוך וטיסות חזור לבחירה אותם תוכל לחבר לפי הצורך האישי שלך החל מיום ראשון כ"ו אלול הלוך, ועד ליום שלישי ו' תשרי חזור.

שילוב טיסות אישי:

הרשמה:

רשימת נציגים ורשמים מאנ"ש בפריסה ארצית: אלעד, בית שמש, ביתר עילית, בני ברק, ברכפלד, הר יונה, חריש, טבריה, ירושלים עמנואל, פתח תקוה, צפת, ועוד.

ומה עם המחירים? **כשוט לא יאומן!**

\$920 החל מ-

- הלוך וחזור כולל נסיעות פנים באירופה -

השנה מסע הקודש לרביה בשמחה ובקדושה בצוותא מבואו ועד צאתו ובלי לצאת מהשטיבל!

כל הפרטים בקו 'האוויר הנח והזר' - 0733.63.86.27

כשהרבי דואג גם למשמירת...

אזמין

מסע מרתק אל מתחמי הענק 'הכנסת אורחים המרכזית אומן'
המחלקים מידי שנה מאות אלפי סעודות לבאי ה'קיבוץ' הק'
♦ 'פרוייקט האירוח הגדול בעולם': סיפור ההקמה ההיסטורי
לצד סיור חי בשטח ♦ אכלו משמנים ושתו ממתקים

א. 17

תמונות: נ.קרלינסקי, נ. ראטה, אזמין

ערב ראש השנה. דקות ספורות לאחר חצות היום. עיר הגעגועים אומן.

הוא מסיים את הדיבורים האחרונים בציון הק', סוגר את התיקון הכללי, מוחה דמעה ומתחיל לפלס את דרכו בינות להמון האדם ברחוב פושקינא, להשביע את נפשו לאחר הצום בן חצי היום, שבא לאחר מסע מפרך בן יומיים, דרך שלוש ארצות. מאז יצא את ביתו, ביום שני בערב, עד היום, יום חמישי, לא בא כל דבר מאכל מבושל אל פיו.

כמו רבים מהמתקבצים, יעשה את דרכו לעבר המתחם המוכר של 'אזמין' - הלא היא 'הכנסת אורחים המרכזית אומן'. ברגעים אלו מוגשת לציבור הרחב ארוחת הצהרים ללא כל תשלום.

הוא ניצב בתור המתקדם במהירות, עם עוד אלפים רבים: ספרדים,

אשכנזים, ליטאים וחסידים, והנה מוצא את עצמו תוך דקות ספורות ניצב מול שורה של מארחים נעימי סבר.

מוזיקה שקטה מנעימה את האווירה, וכבר מונחת אל תוך ידו מנת מזון בשרית, מבושלת היטב ומעלה אדים. משם הוא נסחף עם זרם האנשים, מנותב על ידי הסדרנים המיומנים אל אחד מאולמות הענק, עד למקום הפנוי הקרוב.

יתיישב במקומו, יבחר אם ליטול ידיו לסעודה ולפתוח בפיתה חמימה עם סלטים טריים - או להסתפק במנה המהבילה. התבשיל המשובח יתן לו את הכוח בס"ד עד לסעודת ליל יו"ט המאוחרת. מכאן ייצא שבע ומיושב, מוכן ומזומן להתכונן בצלילות לקראת היום הגדול, יום המלכת ה', ראש השנה של רבינו הקדוש.

תסריט זה, מוכר היטב לכל מי שדרך על מפתן הקיבוץ של רבינו בשנים האחרונות. אולמות 'אזמין', בסעודות

יו"ט ושבת או בימים הסמוכים לר"ה - 'הכנסת האורחים הגדולה בעולם' - כבר אירחו בתוכם מאות אלפי אנשים במשך עשרים שנות קיומם.

איש מן הבאים אינו מעלה על דעתו מה מתרחש מאחורי הקלעים. אילו מערכות חובקות עולם מתנהלות במשך חודשים ארוכים, עד שמתקבלת מנת הבשר והתוספות, בקופסת הפלסטיק הנקייה והמכובדת, הארוזה היטב.

ביום קיץ מהביל, בסוף חודש תמוז תשפ"ד, זכינו לביקור מיוחד במתחם המכין את עצמו למערכה האדירה - שם גילינו דבר ושניים על חסד ללא גבולות, התמסרות על אנושית למען ענייניו של הרבי, ושרשרת ניסים הפוקדת את הפרויקט הענק הזה בכל שנה מחדש.

שנה שלימה, ארבע מדינות, מאות אנשי צוות, מהלכים חובקי עולם, דרמות וסאגות אדירות בגבולות אוקראינה, בחסות המנצחים בכובד ראש על המלאכה כולה.

סקירה היסטורית:

פרוייקט הכנסת האורחים הגדול בעולם

סיפור ההקמה

ר' לייזער זיהה את המחסור על אתר והחליט כי הדבר הזה קשור אליו, עד כמה שיהיה בידו לעזור. חבריו כבר ידעו על רצונו לפתור את המצוקה והעמידו עצמם לסייעו. מתוך כך, נולדה בשנה שלאחר מכן 'הכנסת אורחים' זעירה, בה הוגשו מאות מנות לכל דכפין.

עם האוכל - הגיע גם התיאבון היהודי להרבות חסד עוד ועוד. ב'קיבוץ' הבא כבר נשכר שטח גדול ברחוב פושקינא 20. שם,

בעקבותיו עוד נשמות רבות להתקבצות העולמית.

בשנה הבאה כבר התלוו לר' לייזער כשלושים חברים. הפעם הביאו עמם שפע של מאכלים משובחים שהוגשו לציבור הרחב על גבי שולחן מאולתר בקרית ברסלב. למרבה ההפתעה, גילו שהביקוש למוצרי מזון באומן הוא עצום. הכל התרוקן בשעה קלה, למרות ריחוק המקום וחוסר הפרסום.

תשס"ד-תשס"ו ניצנים של התחלה

בראש השנה של שנת תשס"ד, מוצא את עצמו הנגיד ר' לייזער שיינר הי"ו מארה"ב בדרכו לאוקראינה יחד עם ידיד קרוב. במבט שטחי, ייתכן כי נסיעה זו נראתה כ'עוד' נסיעה לאומן, לצדיק. אולם, כבר אז ניטעו הזרעים לפרויקט האדיר שיתבסס שנים לאחר מכן, ויביא

מבט של חסיד

"וילכו כל העם לאכל ולשתות"

עיני רבינו הקדוש צופיות על רבבות אלפי באי שעירי - הנודדים מביתם לעבר מחיצת קדשו, לעשות עמו את ראש השנה שלו העולה על הכל. הוא ז"ע מבקש עבורם אך טוב וחסד - גם בענייניהם הגשמיים, לבל יחסר המזון, כדבריו הקדושים שכבר דאג עבור אנשיו על הוצאות הדרך.

כחמלת אם על עולליה - אשר בבואם לביתה, תערוך לפניהם שולחן מלא שפע כברכת ה', כך חס עלינו הרועה הנאמן. אלא שכפי שבמשך עשרות שנים היה הציון סגור ומסוגר, נתון תחת ערפל של הסתרה - כך גם לאחר שנפתחה הדרך בחסד עליון, עדיין השתות באומן כרוכה בקשיים מרובים.

כי כל זמן היות הנשמה הטהורה משולבת בבשר ודם הגוף, כרצון "מלך הפץ בחיים" - אין ביד יהודי להתעלות כאוות נפשו בתורה ובתפילה, בעבודת השי"ת במחיצת רבו, ללא שיהיו עמו לחם ומים כדי חיותו. אפילו דור מקבלי התורה מפי הגבורה, אשר פנים בפנים דיבר ה' עמם מתוך האש - זקוקים היו למן ולמי באר שישפקו להם ולטפם את רעבונם וצימאונם.

בהגיעם לאומן, ימים מקדם, לא היתה ברירה רבה ביד החסידים שהגיעו לרבינו הקדוש לתיקון וטהרת הנפש - כי אם לשאת בצקלונם הכבד מזון וצידה ככל שהייתה ידם מגעת. טלטולי הדרכים הקשו מאד על המשא ובהגיעם לאומן לא תמיד נותר המזון שלם וראוי לאכילה. צרכי הגוף דרשו את סיפוקם ללא הרף. סיבות של כשרות בארצות גויים, לא הותירו אפשרויות רבות - כי אם לערוך את סעודות החג הקדוש בהסתפקות במועט. ואכן, יכתב הפלא לדורות, כי הדלות הגשמית לא עמעמה את הלהבה הרוחנית שבערה בנשמה - והשמחה גדולה היתה עד לב השמים. כי לא

כסף לפח. לאחר שהסברתי את עצמי, התלהב ר' לייזער מן הרעיון ונתן בידי סכום ראשוני לרכישת פיסת אדמה בפושקינה 26.

וירא כי טוב. המציאות החדשה מצאה חן בעיני הציבור. הביקוש עלה על כל דמיון והרכישה הבאה כבר היתה לעובדה מוגמרת. הלב הענק עם הממון לביצוע העסקה, הגיעו מר' לייזער עצמו. את המשא ומתן ניהל איש החסד הבלתי נשכח, הר"ר אלימלך פקשר ז"ל, מתוך תבונה נדירה ופיקחות גדולה.

חלקו של ר' מיילך בפרויקט 'אזמין - שיינער' הוא ענק ונסתר גם יחד. הוא התווה וניהל מאחורי הקלעים את המהלכים המורכבים לרכישת השטח הענק. היה זה לאחר שנתיים שבהם הופקדו אנשי חסד המתגוררים בצפת - בניצוחו של ר' מיילך ולהבחל"ח חמיו הרה"ח ר' יצחק קעניג שליט"א - על הגשת האוכל ובישולו במסגרת הכנסת האורחים שע"י ר' לייזר שיינר. למלאכת הקמת הפרויקט האדיר, גויס הניסיון הרב שרכש בקהילת 'נחל נובע', אשר ארגנו את הכנסת

באוהל שהוקם, הגיש ר' לייזער בעצמו את האוכל שהביא עמו, יחד עם שאר החברים. השם 'שיינר' הפך למותג של הכנסת אורחים, שהפך לימים לפרויקט החסד הענק אשר שמו הולך לפניו.

תשס"ח - תש"ע הכנסת האורחים הגדולה בעולם מתכנסת, שטחי הענק נרכשים

לאחר מספר שנים של אירוח המוני באי הקיבוץ 'בהכנסת אורחים' ההיא - מספר ר' נחום קרלינסקי, אחד מראשי העוסקים במלאכה - ניגש אליי ר' לייזער לפני ראש השנה תשס"ח וביקש ממני שנשכור גם השנה את השטחים שעליהם נהגנו בשנים קודמות להגיש ולבשל את האוכל לציבור.

בתגובה, הצעתי לו 'לרכוש' את השטח במקום 'לשכור' - מה שהיה נראה מופרך לחלוטין באומן של הימים ההם. סברתי כי תהיה זו טעות להשיקע בתשתיות מדי שנה ולזרוק

שלט הכנסת אורחים. תש"ע. כניסה לפושקינה 20

תשס"ט. השטח הויטרני לפני הכנסת אורחים

האורחים והסעודות ההמוניות בשנים הראשונות באומן, וקודם לכן במירון. ר' מיילך בעיניו הצופיות וברוחב דעתו, צפה על פני העתיד וטען כי יש להיערך להקמת אולמות שיאפשרו הושבת שתיים עשרה אלף יהודים לסעודה. "חייבים שטח ענק", קבע. ומדיבורים למעשה, רתם את ר' לייזער ובכך ניתן האות לפתיחת המשא ומתן.

מצאתי את עצמי - מספר ר' נחום - 'נופל' לתוך ניהול פרויקט אדיר, בלי שום הכשרה או ידע מעשי. בעת החתימה על החוזה, ידיי רעדו. לא הבנתי כיצד נצליח להרים בשדה נטושה זו קומפלקס אדיר של מטבח וחדר אוכל שיאכלס בו זמנית עשרות אלפי איש. אינני יכול לשכוח כיצד התקשרתי לר' לייזער ותיארתי לו את ההשקעה הרבה הנדרשת. הוא, ללא היסוס, הורה לי ראשית כל לצקת אספלט על פני כל השטח ולצאת אל הדרך בכל מחיר, ויהי מה.

תש"ע - תשע"א

הכשרת השטח והקמת מטבחי ומתחמי הענק

במבט לאחור - ממשיך ר' נחום בתיאורו - כאשר רואים מול העיניים את עוצמת הפרויקט, אני מבין שלא ניחנתי ב'אומץ' מיוחד. פשוט לא הבנתי עד כמה מורכב העסק אליו אני נכנס...

כדי לשבר את האוון, רק כדי להכשיר את השטח שגודלו כ-25 אלף מטר, היינו צריכים להביא 500 סבבי משאיות (!) ולאחר מכן עוד כמה מאות משאיות עבור החצץ והאספלט. להמחשה נוספת, די אם נזכיר שבשנה הראשונה הבאנו למקום שש מאות (!) בלונים גז לבישול האוכל...

לאחר הכשרת השטח, עברנו לשלב התכנון: שרטוט אדריכלי של מטבחי הענק ואהלי האוכל, תוך ירידה לפרטי הפרטים הלוגיסטיים כמו היכן ימוקמו המעברים, מאיזה צד ייכנסו. באיזה אופן התנועה תזרום בצורה היעילה והמסודרת ביותר. היעילות והסדר המיוחדים של מתחמי 'אומץ' המוכרים כיום לציבור הרחב, החלו אז יש-מאין, מאפס ממש.

ההתרגשות היתה בשיאה. הנגיד ר' צבי בוגימלסקי הי"ו, שותפם של ר' צבי ליכטשטיין ור' לייזער שיינער, ירד בעצמו ל'שטח' וסימן ב'ספרי' על הרצפה את המיקום המדויק: מפה עד פה יעמוד האוהל, מכאן עד לשם - המטבח. וכן הלאה.

בשלב הזה, החלה השקעה של מיליוני דולרים ברכישת ציוד מאסיבי שיובא מארבע קצוות תבל, לצורך הכנת האוכל. מקפיאי ענק בסדר גודל שלא הכרנו עד אז, תנורי ענק מאסיביים מתקדמים המסוגלים להכיל בו זמנית אלפי מנות.

המטבחים חוברו לתשתיות ענק של גז וחשמל, מים וביוב. אהלי ענק נבנו והותקנו בהתאם לתכניות המדוקדקות - כשהכל מחכה רק לציבור הקדוש שמעתה יתאפשר לו לעבוד את קונו בישוב הדעת.

'מוחין הגדרות' בסגנון אמריקאי

כל מי שדרך על מפתן 'הכנסת האורחים המרכזית - אומן' הרגיש את רחבות הדעת המבצצת מכל פינה, החל מן המארחים המקבלים בחיוך רחב כל סועד, עובר

לאחר שהתחלתי להתמצא בתנורים והכנה לוגיסטית של כמויות אדירות של אוכל, 'נאלצתי' לגלות לפתע יכולות בכל מה שקשור לבירוקרטיה האוקראינית הסבוכה...

ביום בהיר, עוד בטרם הוקם המטבח בפועל, הופיע לפתע במשרד פקיד חמור-סבר מטעם משרד הבריאות המקומי. בעקבותיו, כמובן, בא גם מפקד כיבוי האש, ולאחריו שלל גופי הרגולציה השונים. כל פקיד הציב שורת דרישות ארוכה ומחמירה. מחמת גודלו של הפרויקט, לא יכולנו 'לעגל פינות'. היינו צריכים לשתף פעולה עם כל דרישה שהגיעה, קטנה כגדולה. לאחר מאבקים לא פשוטים ויזע רב, הצלחנו בס"ד לקבל את שורת האישורים הנדרשים מהרשויות השונות. 'הכנסת אורחים המרכזית - אומן' יצאה לדרך, בשעה טובה.

על הלחם לבדו יחיה האדם, כי על כל מוצא פי השם".

חסדי השי"ת, טובו ורחמנותו אשר לא כלו - הולכים ומתגלים יותר ויותר בעשרים השנים האחרונות. אור חדש ורוחם עלה באומן בעניין נחוץ זה. הביטוי באידיש "שיינקייט", המבטא זריחה ויופי, קיבל את מיטב המשמעות עם זריחת מתחם 'אומין' - הלא היא הכנסת אורחים "שיינער" המרכזית והגדולה באומן ובעולם.

כבר הודיע רבינו הק': "השם יתברך מנהיג עתה העולם יפה יותר מקדם!" (ואמר בזה הלשון: "אדרבא, דער אייבערשטער פירט היינט שעניר דיא וועלט"). היש לך יופי יהודי כזה, בו נפתחים עשרות אהלי רווחה לפני רבבות הבאים - ובהם אלפי שולחנות מסודרים להפליא, ערוכים בשפע טוב ומשביעי, לרבות מזון חם משיב נפש, החתום ומושגח בשיא הידורי הכשרות - בהשגחת בד"צ העדה החרדית וגם לשיטת הבית יוסף.

החסד המופלא הזה - פרי רוחם וטוב לבם של כבירי הזכויות, הנגידיים הר"ר צבי ליכטשיין שיחי' והר"ר אליעזר שיינר שיחי' - מייסדי מערכת ההטבה האדירה, אהלו של אברהם אבינו, מן הגדולות בעולם היהודי - מספק את כל הנצרך עד הפרט האחרון, ומעניק את האפשרות לשוב עד מהרה ברוגע ובשלוה אל המטרה העיקרית שלשמה הגענו אל המקום הקדוש הזה.

ארוחות מזינות בימים שלפני ראש השנה, מוגשות חינם אין כסף ומחזירים כוחות ראשונים לבאים חלושים מטלטולי דרכים ארוכות ומתישות. סעודות שבת ויום טוב לכבוד ולתפארת, בטוב טעם, יערכו את שולחן ההג לפני האלפים כראוי וכיאות - לקיים בהם מקרא שנאמר על ראש השנה:

"לְכוּ אֲכֹלוּ מִשְׁמַנִּים וּשְׂתוּ מִמַּתְקִים וְשַׁלְחוּ מְנוֹת לְאִין נֶכֶן לוֹ, כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדֹנָינוּ, וְאֵל תַּעֲצֵבוּ כִּי חֲדָת ה' הִיא מְעֻזָּכֶם... וְיִלְכוּ כָּל הָעָם לֶאֱכֹל וּלְשַׂתּוֹת וּלְשַׁלַּח מְנוֹת וּלְעֲשׂוֹת שְׂמֵחָה גְדוֹלָה כִּי הִבִּינוּ בְּדַבְרֵים אֲשֶׁר הוֹדִיעוּ לָהֶם."

תשע"א - צולם ע"י גוי. ניתן לראות שיש הרבה מקומות ריקים כשהמקומות לא נמכרו

שמעוניין לאסוף את הסעודות ולאכול בביתו". ההוראה הזאת ניתנה על ידו כשבועיים לפני ראש השנה. לא היה לי מושג איך נצליח להוציא תכנית גרנדיוזית שכזו מן הכוח אל הפועל. אך גם כאן, כמו בהרבה רגעים אחרים, נוכחתי לראות כי סייעתא דשמיא מופלאה מלווה את הכנסת האורחים, בזכות רבינו הקדוש. באורח פלא עמדנו ביעד וחילקנו כ-6,000 מנות מלאות, מעבר למתוכנן.

זווית נוספת: ר' מיילך ערך פעם חישוב, כי ההוצאה הכלכלית על מקומות ההושבה לבד - כלומר, השטח הנדלנ", פלוס הארנונה המשולמת עליו, לצד הוצאות האחזקה והניקיון השוטפים - מהווים חלק משמעותי בהוצאות הכלליות. "מבחינה כלכלית", טען ר' מיילך, "עדיף לשלם לעובדים שיארזו את האוכל בשקיות וכלי אריזה ויחלקו לכל דכפין. שכל אחד יאכל בביתו. שכן עלות של מקום ישיבה גבוהה יותר מההוצאות שיהיו סביב לוגיסטיקה שכזו". אולם, ברור היה לכל הנוגעים בדבר כי היישוב הדעת' שיש לאנשים באולמות האוכל, שווה יותר מהכל.

ה'מוחין דגדלות' שליוו את הקמת התשתית והתכנון, בלתי נתפסים. לדוגמא, מספר ר' נחום, כאשר הבאתי לידיעת ר' לייזער חישוב, שרכישת עופות קטנים יותר עשויה להביא לחיסכון משמעותי, הוא דחה את הרעיון מכל וכל: "אני רוצה שתקנו את העופות הגדולים ביותר שקיימים בשוק"...

בשפע המאכלים בכמות ובאיכות, ועד למתחמי הענק הבנויים לתלפיות. ה'מוחין דגדלות' בסגנון האמריקאי, הונחו כבר ביסודות ההקמה.

"אם רוצים לעשות חסד עם האנשים", טען ר' מיילך פקשר, "עלינו לוודא שכל אחד מן הסועדים יוצא למסע לאומן כשהוא רגוע ויודע בוודאות ששמור לו מקום ישיבה מסודר במתחמי הסעודות". כך נולד המושג: 'כרטיסי הסעודות של שיינר'. חידוש זה הביא עמו סדר-מופתי ובכך פתח את הדרך בפני רבבות יהודים הזקוקים לדעת ולהיות בטוחים מבעוד מועד כי יש להם היכן לסעוד את סעודות החג בהרחבה ובנחת, בכשרות המהודרת ביותר.

בתחילה הציע ר' מיילך למכור כרטיסים במחיר אפסי, אך מהר מאד התברר כי אנשים רכשו כרטיסים כי 'למה לא', 'שיהיה', בשנה זו אולמות האוכל היו חצי ריקים ואוכל רב שיכול היה להשביע אנשים הלך לפח. בשנים הבאות המחיר עודכן והסדר המופתי ויישוב הדעת ששורר בעקבות כך מדבר בעד עצמו.

אנקדוטה מעניינת וממחשה: בשנה הראשונה להשקת המתחם, הודפסו ארבעת אלפי כרטיסים, שאזלו בתוך שבועות בודדים. כשר' לייזער שיינער שמע שהכרטיסים נחטפו, הוא לא התבלבל לרגע: "מה, זה לא מספיק?! פיתחו ארבע אלף מקומות ישיבה נוספים, והוסיפו עליהם עוד אלפיים מנות 'טו-גו', שתהיה אפשרות למי

סיור במתחמי סעודות 'אזמין'

הצצה למטבחי הענק בהם מתכשלים אלפי הסעודות להמוני באי הקיבוץ ♦ המורכבות הלוגיסטית האדירה שמאחורי הכנסת האורחים הגדולה בעולם ♦ יא עָסִין!

האורחים. בתחילה הם חששו להיכנס לפרוייקט מורכב כל כך, הם לא ידעו אם יוכלו לספק את הסטנדרטים המחמירים שלהם במדינה נחשלת כל כך. אך לאחר שנוכחו לדעת בנכונות שלנו להשקיע בלי גבול, הם נכנסו לעניין, מאז התחולל מהפך של ממש בתחומים רבים וגם כאן לא נחסכת כל הוצאה גדולה ככל שתהיה כדי שהאוכל יהיה הטוב והכשר ביותר.

הלוגיסטיקה:

**20 טון דגים בשינוע ישיר מסין.
מליוני כלי פלסטיק ומכלי אחסון.
מכולות (קונטיינרים) עמוסים
וגרושים – מכל רחבי העולם.**

במקביל, עלינו לבצע הזמנה של דגים מסין. כ-20 טון דגים עושים את דרכם לכיוון העיר אומן. ההזמנה היא הסיפור הקטן, הקושי הגדול מתחיל בשינוע ובהובלה. אם בשנים עברו מדובר היה במבצע לוגיסטי אדיר, כעת - כאשר נמל אודסה נחסם עקב המלחמה באוקראינה - המבצע הפך למורכב פי כמה. את כל הקונטיינרים אנחנו מעבירים דרך גבולות יבשתיים מרומניה ופולין.

גם על פרויקט רכישת מוצרי הפלסטיק, אנו עובדים מתחילת השנה. תחילה יושבים עם צוות השפים ומקבלים סקירה מדוקדקת על תפריט הסעודות - ואז יורדים לפרטים הכי קטנים של כמויות המנות, של הסלטים, המנות הראשונות והשניות, סכו"ם, מפות ועוד ועוד, הכול נלקח בחשבון.

לאחר מכן מקבלים פירוט מלא על הגדלים השונים של קופסאות האחסון. באוקראינה מוצרי הפלסטיק הם ברמה הכי נמוכה, הכל בעובי של דף עיתון. לכן עלינו להזמין את כל הכמות מסין. השנה יצאתי לסין כדי לבצע הזמנת ענק של

הפקה של שחיטה מצריכה תיאום מוקדם עם בתי המטבחים והכנת השטח לפעולה. משלחת השוחטים יוצאת מארץ ישראל, שוהה במדינה במשך שבוע ומבצעת את כמות השחיתות הנצרכת. לפעמים, אחרי שבוע שלם של שחיטות, מתברר שכמות בלתי מבוטלת מן העגלים היו 'טריפה'. במקרה כזה עלינו להגדיל את ההזמנה לקראת הפעימה הבאה של השחיטות.

במהלך השנה אנו מבצעים שבע מערכי שחיטות. בחודשים כסלו, אדר, אייר, תמוז ואב. בסך הכל אנו מפיקים כשלושים טון (!) בשר בקר משובח. הכמות האסטרטגית הזו צריכה להישמר באיכות גבוהה. לצורך כך רכשנו מחסני קירור בסדר גודל של מפעל שחיטה ממוצע. רק הפרוייקט של השחיטה עשוי להעסיק אותנו ברצף במשך כל השנה, וכל זאת עוד בטרם התחלנו...

השחיטה עבור 'אזמין' מתבצעת ע"י צוות שוחטים מטעם בד"ץ העדה החרדית, על פי כל הכללים המחמירים - מתוך הקפדה שהבשר כולו יהיה "חלק בית יוסף". על מנת שיתאים לכלל הציבור.

גם במטבח עצמו, אנו מחמירים בבישולי עכ"ם כשיטת השולחן ערוך - ולכן לא נסתפק ביהודי יחיד שיבוא בבוקר, יצית את האש בתנורים וילך לו. אנו מעמידים קבוצה של 15 (!) יהודים הנמצאים באופן קבוע במטבח רק לצורך זה. הם היחידים שנוגעים בסירים המבעבעים. אם צריך לערבב את המרק, או לקחת 'טעימות' מהבישולים, הכל נעשה על ידם.

עקב הרצון להביא הכשר שיהיה מקובל על כל המתארחים, השקענו מאמצי על כדי לפעול להביא את הבד"ץ של העדה החרדית לתת כשרות להכנסת

מאת כתב 'אבקשה'

ש ער ברזל כבד נסגר מאחורינו. אנו מוצאים את עצמנו בתוך עיר של ממש: מתחם ענק המשתרע על פני מספר קילומטרים רבועים, במרכז רחוב פושקינה.

במשרד, אנו פוגשים את מי שמנצח ביד רמה על כל המפעל האדיר, המנהל הראשי ר' לייזר קרליבך, יחד עם עוזרו המסור ר' נחמן כהן, המופקד על ניהול חלק גדול מהלוגיסטיקה והאסטרטגיה של הפקת סעודות 'אזמין'.

כששואלים את ר' לייזר, ממתית מתחילה ההיערכות לקראת ראש השנה במתחמי 'אזמין', הוא מזכיר את שיחתו של רבינו הק' (שיחות הר"ן רטו) כי "תכף כשחולף ועובר ראש השנה, אני מטה אזני ושומע אם מכים בכותל לעורר לסליחות לשנה הבאה". אם רבבות חסידי ברסלב מתחילים לשמוע את המילים 'אזמין', 'שיינר', 'סעודות שבת ויו"ט', בסביבות סוף חודש אב בואכה אלול, הרי שצוות הנהלת 'אזמין' עסוקים סביב הפקת האירוע האדיר הזה כבר ממחרת ראש השנה.

השחיטה:

**שלושים טון בשר בקר.
שבעה סככי שחיטה בארץ ניכר.
כשרות בלתי מתפשרת, לכל הרעות!**

"כבר בחודש חשוון אנו מפעילים חברה מקומית שתמציא לנו עגלים טובים לשחיטה. אנו זקוקים לכמות אדירה והם עושים עבורנו עבודה סזיפית ומדוקדקת מאוד. אוספים מכפר אחד שבעה עגלים ומהכפר השני עוד עשרים פרות. בסוף מצטברת כמות מספקת ואנו מתחילים את השחיטה הראשונה.

קרדיט: נתן ראטה

מוצרי חד פעמי. אין ברירה אחרת. צריך לראות הכול מקרוב, לקבל דוגמאות שונות ולשמעו על כל האפשרויות הקיימות.

הכמות הנצרכת של כוסות השתייה, לדוגמא, מגיעה בערך 600,000 יחידות במשך ימי ראש השנה. בעז"ה השנה נעבור לקופסאות פלסטיק גם בימים שלפני ראש השנה, הן אטומות ושומרות חום יותר מקופסאות ה'קלקר' הידועות.

ההזמנה כבר בוצעה, אבל אני מאד מקווה שהיא תגיע עד ראש השנה הקרב ובא. מאז טרור החותים במרחבי הים האדום, חלק נכבד מהספינות מאריכות את ההפלגה בחודשים נוספים. ההזמנה שלנו כבר הייתה אמורה להגיע לפני חודש ויותר, ועדיין מתעכבת אי שם באחת מספינות המשא שיצאו מסיין.

גם אם היינו עורכים אירוע גדול שכזה בארץ ישראל, היה עלינו להיערך כראוי מבעוד מועד. ק"ו שבאוקראינה הכל הרבה יותר מאתגר ומסובך.

היות ואנחנו מחוייבים לסטנדרטים הגבוהים ביותר מבחינת הידורי הכשרות, את רוב חומרי הגלם של הארוחות אנחנו מייבאים מארץ ישראל, שם יש לנו מבחר גדול של מוצרים בכשרות המהודרת של העדה החרדית. גם מטורקיה אנו מביאים חלק לא מבוטל של מוצרי יסוד, ומארה"ב מוצרי איכות מסוימים הנבחרים בקפידה גדולה.

השכלול:

מאפייה אסטרונומית ומערכת קמחים

תנורי ענק כעלי חום מתכוונן

מערכות טכנולוגיות מתקדמות

כאן, באומן, אם יש צורך במאפים ולחמים - אין דרך אחרת זולת הקמת מאפיית ענק. רכישת תנורי אפייה עם תפוקה גדולה, הכשרת צוות שלם שיעסוק בכל שלבי האפייה ועריכת ניסויים אין סופיים על הקמחים וסוגי הבצקים וקצב העבודה. ב"ה המאפייה מייצרת בשעה אחת אלפי חלות (!). וזאת לאחר פרויקט האדירים של רכישת תנורים משוכללים מגרמניה.

אחרי מספר שנים של פעילות, הבנו שאנו צריכים במטבח תנורים עם מערכת שתווסת את גובה החום לפי נתונים משתנים. היות ומדובר על שני ימי חג, ולפעמים גם שבת שמגיעה אחריהם - כמו השנה לדוגמא - אנו צריכים להכניס יותר משש סעודות לאותו תנור.

הבעיה היא שסוגי המזון השונים צריכים גובה משתנה של מעלות חום. יש מנות הצריכות 180 מעלות חום וישנם מנות שישפרו כליל מכזאת עוצמת חום. לכן רכשנו תוכנה מיוחדת, בה אנו יכולים לקבוע מראש את השינויים במעלות החום - והתנור יבצע את השינויים במשך כל שבעים ושתיים השעות של החג והשבת.

מערכת זו עלתה דמים מרובים תרתי משמע - לכל יחידה, והיינו צריכים להתקין אותה בעשרות התנורים. ככה איננו צריכים להפעיל גוים ולהשתמש בכל מיני היתרים למיניהם במשך ימי החג - מאור שהכל מתוכנן ומווסת מראש, ועובד בצורה אוטומטית ללא מגע יד.

מטבע הדברים בפרויקט שכזה, האמור לספק עשרות אלפי מנות חמות - אין עיגולי פינות ואין כסף קטן. בשביל לסגור את התפריט, נדרש שבוע של שיבות צוות מקיפות. ההחלטות נקבצות אל טבלת אקסל בעלת 1500 שורות.

ראש השנה, כולם יתייצבו בכניסה ל'אזמין'. נשמע מצוין, לא?

9:00 בבוקר. מגיעים שני אוטובוסים לרחוב פושקינה ואני כמעט מקבל התקף לב. במקום מלצרים הוא הביא 120 מלצרות (!), מבחינתו 'מלצר' זה מקצוע, ומה זה משנה?... בפגישה, אמרתי לו בצורה הכי ברורה: מ-ל-צ-ר-י-ם, אבל הוא לא הבין את הנקודה. כמוכן שהעסקה התבטלה לאלתר. באותה שנה היינו צריכים להתמודד עם פחות כוח אדם וזה היה פרויקט לא פשוט בכלל.

פרויקט הגרטורים

בשנים עברו, עקב צריכה גדולה של חשמל בימי ראש השנה היו נפילות של החשמל. כאשר החשמל קורס, אי אפשר לדעת כמה זמן יתארך עד שהתקלה תסודר. במתחם ענק כמו 'אזמין' - אין אפשרות לקחת סיכון. לצורך כך בנינו מערכת מסופעת של גרטורים עוצמתיים, המעניקים גיבוי מלא לכל מכלולת הקירור, כמו גם לתאורה של האוהלים וכמוכן לתנורי האפייה הרבים.

השנה, לאור המלחמה באוקראינה ומערכת החשמל הרעועה, אומן סבלה וסובלת ממאות רבות של הפסקות חשמל במשך השנה. בכדי לכסות את הסיכון באופן הרמטי, הוספנו השנה למערך הגרטורים שני גרטורים נוספים.

כמצב מלחמה

אם כבר מדברים על שינויים והפתעות, אני נזכר כיצד לפני שנתיים - פחות משבוע לפני ה"ה - מנהל המחסנים קיבל צו בהול לגיוס. הוא עזב ברגע אחד את העבודה והיינו צריכים 'לשבור את הראש' את מי אפשר להכניס מיידית לתפקיד אחראי זה.

אדם מן השורה אינו יכול לדמיין לרגע מה מתרחש מאחורי הפרגוד במקרה כזה, האחראי שעובד אצלנו כבר שנים הוא היחיד שיועד היכן נמצא כל דבר במחסנים ובמקרה הענק. הצרה הייתה גדולה אבל

כמובן שיש יוצא מהכלל ותמיד יש נוספים. לדוגמא, יש רבים הרגילים בכל שנה לשאת עמם את כל צרכי סעודות החג מביתם - אך בשנה שעברה, בעקבות המלחמה, כאשר התברר שהנסיעות ומעברי הגבולות אמורים להיות ארוכים מהרגיל - החליטו גם הם שהשנה הם יסעדו ב'אזמין'. ואכן כמה ימים לפני החג לא נשאר ולו כרטיס אחד. כמוכן שעשינו את כל ההשתדלות וביסיעתא דשמיא מופלאה עלה בידינו להקים אוהל נוסף. גייסנו מיד עוד עובדים, עד שבימים של ערב החג התנהלה העבודה במטבח במשך עשרים וארבע שעות ברציפות. ראינו בזה נס מעל דרך הטבע שהצלחנו להכין עוד כ-1000 מנות נוספות.

אתגרים חדשים בכל שנה

אני מרגיש בחוש איך רבינו הקדוש מנהל את כל האירוע הזה ודואג לכל הפרטים הכי קטנים. אשתף בסיפור שהתרחש לפני שנים ספורות:

היינו חייבים תוספת כוח אדם לימי ראש השנה. ביררתי פה, חיפשתי שם, והנה מצאתי יהודי רחוק, מהעיר דניפרופטרובסק, המתעסק בתחום. ישבתי איתו בפגישה וביקשתי שיארגן לי 120 מלצרים לימי ראש השנה. הוא בדק ואמר שזה אפשרי, דניפרופטרובסק היא עיר ענקית ואכן הצליח לארגן את כמות המלצרים הנדרשת.

שכרנו בניין השייך לאוניברסיטה באומן, הכנו להם מיטות, כדי שיהיה את כל הנצרך על הצד הטוב ביותר. ישבנו על כל הפרטים הקטנים, מינינו ראשי צוותות וקבענו רשימות של שעות עבודה ותפקידים מוגדרים מראש. הכל נסגר ונחתם בצורה מקצועית ואחראית.

בהגיע "ליל זכור ברית", מתקשר האחראי ואומר לי שכולם כבר הגיעו לאומן והם הולכים לישון כעת בבניין האוניברסיטה. מחר, בבוקרו של ערב

מלבד זאת, על המערכת הקיימת של 'אזמין' נסמכים כיום אלפי חסידים נוספים. הבשר הכשר שנשחט על ידינו וכן חומרי גלם נוספים, מסופקים לקבוצות והכנסות האורחים באומן שבהשגחת הבד"ץ. במקרים חריגים כאשר קבוצות נתקעות עם חוסרים, כמו גם בזמני ההתקבצות, מחסני 'אזמין' נפתחים בפני אותן קבוצות ודבר זה פותר להן בעיות לוגיסטיות גדולות.

אחרי שאנו סגורים כבר על התפריט, ומתחילים בפועל בהכנת כל הארוחות לאלפי סועדים - עדיין יש צורך להכין לכל סעודה תוכנית ב', כלומר, אם חלילה נגלה שמהשה השתבש, נצטרך מיד להגיש מנות אחרות. לכן תמיד נארגן "זררבות", על כל בעיה שלא תבוא.

בהקשר לכך מזכיר ר' לייזר את עניין הכרטיסים: במטבח מורכב וגדול כל כך, אנו מוכרחים לדעת בערך את הכמות הנצרכת לבישול. צוות הטבחים המומחים מגיע לאומן בתאריך "א" אלו ופותח את המטבח כדי להתחיל עם ההכנות. לדוגמא, את הבשר מבשלים חצי בישול, פורסים למנות ומוסיפים עליו רוטב - ואז מכניסים להקפאה עמוקה למשך עשרה ימים, שאז יעבור את שלב ב' של ההכנה. בערב החג הוא נכנס לתנור לאפיה לגמר הבישול ומוגש לשולחן. הדגים, למשל, עוברים ניקוי, הוספת תבלינים ורטבים ונכנסים להקפאה, ללא שעברו שום הליך בישול או אפיה. כך נשאר רק להכניס לאפיה ולהגיש.

לכן יש צורך לדעת מראש כמה להכין. זו גם הסיבה שאנו יוצאים במכירה מוזלת לאלו שרוכשים עד ראש חודש אלו, עניין שמסייע מאד להכנות האדירות. מנסיון העבר אנו יודעים ש 85-80 אחוז מהציבור רוכש את הכרטיסים לפני ראש חודש אלו - ואכן בראש חודש אלו אנו קובעים כמה מנות נצטרך להכין, עניין שהוא קריטי לקיום המטבח והפעלתו בהצלחה.

בנסי ניסים הצלחנו להתגבר עליה בס"ד ולחזור לשגרה.

בעיצומה של מגפה

בשנת הקורונה, כאשר בסופו של דבר הגיעו לאומן רק כמה אלפים בודדים - אנו נערכנו כרגיל. הכול היה כל כך עלום עד הרגע האחרון. לא היה באפשרותנו לקחת את הסיכון ולכן הכנו כמויות רגילות. למעשה, כאשר התברר באופן סופי שהגבולות לא נפתחו - שלחנו אלפי מנות לבלארוס, ואת שאר המזון חילקנו לכל הקהילות באוקראינה. מדובר היה בכמויות בלתי נתפסות של אוכל, שהלך ב"ה ליהודים מקומיים מכל האזור.

כל ראש השנה מביא אתך אתגר אחד משלו - אבל תמיד יש לפחות אתגר אחד המביא אותנו לשיא חדש של מתח. בסוף תמיד זוכים בחסדי ה' לראות ניסים - אמנם הקב"ה תמיד יקרב אותנו אליו על ידי שנצטרך להגיע לתפילות ולתחנונים, כאשר שוב ושוב יתברר כי אין עצה ואין תבונה, "שווא תשועת אדם", וחייבים להגיע לתפילות ושוב פעם תפילות.

מעריך שמירה פרטני

אחר מסקנות כואבות משנים עברו, החלטנו להקים מערך מקצועי של חברת שמירה פרטית המאבטחת את כל קמפוס האוהלים יחד עם המחסנים וחדרי הקירור הרבים. יש לנו 12 שומרים העובדים סביב השעון בשלוש משמרות 360 ימים בשנה, סה"כ 36 מאבטחים.

הם לא רק שומרים, אלא גם מפקחים בפועל על כשירותם של המקפיאים וחדרי הקירור. בכל שלוש שעות, יש אחראי הבודק את כל המקפיאים. מקפיא שצריך להיות על מינוס 18 מעלות קור, לדוגמה, ופתאום מתקבל דיווח שהמעלות בו הם רק מינוס 16, מיד נשלח צוות לבדוק את התקלה. מדובר בכמויות גדולות של בשר ודגים ואי אפשר להחליק פינות.

השנה היו כאן באומן מאות הפסקות חשמל, בלי גוזמה בכלל. הגנרטורים עבדו ברצף במשך יממות שלמות והעלויות בהתאם. לדוגמה גנרטור אחד למשך שעה צורך כ-80 ליטר סולר, ובחשבון פשוט זה יוצא עלות של 100 דולר לשעה. עשו לבד את חשבון העלויות כאשר מדובר בכמות של גנרטורים למשך ימים שלמים, שבוע אחרי שבוע... כל 24 שעות על כל גנרטור 2,400 דולר.

פרויקטים נוספים

ישנם פרויקטים נוספים שאותם אנו מפעילים במקביל לאולמות האוכל, כמו: המתחם הענק של "היכל התורה - אומן", בשיתוף הרב מרדכי גוטליב הי"ו, במסגרת ארגון 'לטייל בתורתו'. בית הכנסת הספרדי "חזון עובדיה". בית הכנסת האשכנזי "בית משולם פייש", ועוד בתי כנסת. עמדות קפה תה ועוגות - בשלושה מוקדים שונים 24 שעות ברציפות, החל מכשבוע לפני ראש השנה. מחלקת מנות "ארוז אישי" בפושקינה 24. פיזור של סעודות שלמות בהזמנה מראש - לקבוצות סגורות, ועוד עשרה פרויקטים נוספים, פחות ידועים.

תפעול סביב השעון, לאורך כל ימות השנה

על כל המיזמים האלו מופקדים כמעט 700 עובדים. חמש מאות מתוכם מקומיים, והשאר יהודים יקרים. השנה, כמו בכל השנים שמאז תחילת המלחמה באוקראינה, יש קושי עצום למצוא עובדים. הפעם הבאנו מאות בחורים ממולדובה והונגריה, כי באוקראינה כולם מגויסים לצבא. בשנה שעברה הבאנו בחורים צעירים מתחת גיל גיוס אבל זה היה מתיש מאוד. הם לא מבינים לגמרי מה רוצים מהם, אין עליהם משמעת ואין אחריות. תקוותנו שהשנה בעז"ה יהיה יותר טוב.

למעשה, אין כמעט מלון או הכנסת אורחים בכל אומן שאינם נהנים מהשירות של "אזמין". היות וחייבים להיערך במקסימום האפשרי, יש אצלנו במתחם את כל אנשי המקצוע הנדרשים לתפקוד מלא של המערכת. אנו מחזיקים באופן קבוע: חשמלאים, אינסטלטורים, טכנאי מקררים, ומה לא.

לא יפלא שבשבוע של ראש השנה מתקבלים ללא הרף טלפונים מגוונים מכל עבר, דחופים ביותר. אומן היא עיר מלאה תקלות. כאן אין מים חמים ושם החשמל קורס. כך שיש לנו את הזכות לסייע גם לכל מפעילי החסד הנוספים שיש באומן.

במידה מסוימת אפשר לומר כי הכנסת אורחים אזמין' מחזיקה את כל אומן. באמתחתו של ר' לייזר סיפורים לרוב על הכנסות אורחים גדולות המתבססות על 'אזמין'. פתאום יש מחסור של אלף חלות ליו"ט, או צורך דחוף במאות ק"ג של בשר,

וכאן ב'אזמין' נכנסים לתמונה וממלאים בשמחה את החסרים. בסוף, כל המערכות מכוונות לאותה מטרה משותפת: להאכיל את אנשיו של הרבי מתוך הרחבה ושפע.

הנה עוד פרט מעניין לסיום. לפני כמה שנים, התחלנו להפעיל במתחם מרוחק חדר אוכל שלם ונפרד לכל הגויים העובדים אצלנו, עם שף מקומי ותפריט שונה. כאמור, מדובר על חמש מאות איש המקבלים מנות מסודרות במשך השבועיים וחצי לפני ראש השנה, מהרגע שהמטבח הכשר נפתח, נפתח במקביל המטבח של המקומיים.

לפני יוזמה זו, כל גוי היה מגיע עם המזון שלו והשקיות שלו, אוכל פה ושם באמצע העבודה. צוות המשיגחים היו צריכים לבדוק כל עובד לפני שהוא נכנס למטבח מה יש לו בשקית, וזה היה מקשה על מערכת המטבח. גם מבחינה כשרותית אנחנו רוצים את הרמה הכי גבוהה. לכן היום יש להם מטבח וחדר אוכל משלהם, עם שעת ארוחה מסודרת לכל צוות, ויוצא שבכל השטח אין אוכל לא כשר או שקית אוכל שעובד הביא לעצמו.

מתחם זה מספק הסעדה גם למאות השוטרים, מה שנותן לנו כציבור, השפעה טובה מאוד על היחס מצד הרשויות כלפי ה'קייבוץ' כולו. ומי מדבר על קידוש השם שיש מכך, כאשר גויי הארץ רואים עד כמה יש לנו אכפתיות ורחמנות גם עליהם.

למעשה, "אזמין" היא השקעה כספית אדירה בקנה מידה לא רגיל. אם היה אדם שלוקח את הפרויקט הזה בגישה של 'ביזנס', הוא היה נכנס לסחרחורת אדירה של חובות תוך שנה אחת בלבד. הנגידיים ר' צבי ליכטשיין ור' לייזער שיינר הי"ו משקיעים ב'אזמין' סכומי עתק, שלא על מנת לקבל פרס או כבוד כל שהוא. הם לא רק נותנים את הסכומים, אלא מבקשים בכל הזדמנות להיות מעורים בכל הנעשה עד הפרטים הקטנים ביותר.

זהו מפעל חסד התופס אצלם תשומת לב רבה מאוד. חשוב להם שאנשי רבינו ירגישו הכי טוב שאפשר, והם מבקשים תמיד לשכלל את האירוח עוד ועוד. הם מאמינים מאוד בצדקה שנותנים לצדיק, ועושים הכל בשביל שהכנסת האורחים תמשיך כמיטב המסורת.

אשרי הדור שזכה לחזות בכאלו סדרי גודל של צדקה, מתוך צניעות ופשטות

■ שכזאת

חסידי ברסלב יוצאים מהשאננות!

ראש השנה קרב ובא, ולב כל איש חסיד הומה לקראתו, ובתווך רוחות המלחמה בארץ הקודש ובאוקראינה מחריפות ואין אתנו יודע מה עלול להתרחש בעקבות כך - אין הכוונה חלילה להפר את השלווה - אבל חובה עלינו להקשיב ולחשוש לקולות התרועה המהדהדות, להתצורר מהתרדמה ולצאת מהשאננות מאסימת הלבבות
מה עוד שמאות בחורים ואברכים עקב גזירת הגיוס נמצאים בסכנה של עיכוב יציאה מהארץ לאומן ר"ה

חדה בקרב חסידות ברסלב:

בעקבות גזירת הגיוס מאות בחורים ואברכים מעוכבי יציאה לאומן ר"ה

שעדי היום היו תחת מעמד בן ישיבה. בעקבות כך הטילה הצבא צו עיכוב יציאה מהארץ, על כל אלו שלפי החוק נקראים בשם משטמים מהצבא

מאת א. נהושתי

בעקבות פסיקת היועמ"ש על ביטול חוק הגיוס חלה חובת גיוס על כל בני הישיבות ולומדי הכוללים

דרמה בנתב"ג: עשרות חברות התעופה הודיעו על השהיית הטיסות מהארץ ואליה

על השהיית הטיסות מהארץ ואליה. גל הביטולים אינו פוסק כשבכל יום מודיעים עוד ועוד חברות על ביטול טיסותיהן

מאת א.נ. גוירץ

בעקבות רוחות המלחמה הנושבות בארה"ק, הודיעו עשרות חברות תעופה, וביניהם מהמובילות בעולם

אנשי הצריקה מתעצמים כתפילה!

נתאזר כולנו יחד - כל מי שיקרת הקיבוץ הקדוש אצל רבינו הק' על ימי ראש השנה ונוראות תיקונים של ריבוי הבתים מתנוצצת ויזקדת בקרבו - להקדים תחינה ולהפציד בתפילה שזוכה לעלות לציזן ברננה בהשקט ובטח - ושאיש לא יעדר ממנו!

הבנה לאומן ראש השנה תשפ"ח

כל באי הקיבוץ נרשמים עכשיו! - ומקבלים בלי לומר מדי יום את תפילה ע"ו

02.627.3116

שלוחה < 8

התפילה IO בקו

02.5.808.321

שלוחה < 2 < 9 < 3

מרכז בקו ברסלב

להבטיח בכך בעזרתו יתברך את שלימות קיום הקיבוץ הק' ונכנסים להגרות יקרי ערך כפי שיפורסמו במודעה נפרדת

הכנו! לעזרת תפילה בכל ריבוי אנ"ש לקראת ער"ח אלול

• ברוך לב •

קרדיט תמונות:

נתן ראטה, יוסי גולדברג,
דוד דנברג

נעליים קרועות של נפש המספר היקר, נפתלי בעל המעשה - יישר כוחו ורבה זכותו על גילוי לבו ברבים - עם עקשנות מוזרה ויקרה של מרדכי איש שיחו ["אני לא 'עויבד'... גם אתה לא..."] אשר לא חדל מלהקיש על דלתות.

מן השלט המתנוסס על שערי חנות "כל בו" ענקית - שיש בה כמעט הכל - ועד המילים הקדושות של הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זי"ע. עמודי זכרונות, המתגלגלים מיד אל יד, ובמהלך תפקידם חוזרים - על רקע שירים ובכיות - אל מקורם.

הרהורים מרגשים והפתעה מדהימה בין מאות עגלות מזוודות בטרמינל התעופה, תוך כדי התקדמות איטית שאינה מורטת עצבים - בין חסידים בעלי שטר"מלאך לעטופי חזות חילונית מטעה - העושים דרכם יחדיו אל "מי שיודע קדשת ישראל מאין הם לקוחים".

בחיים עכשוויים של אברכים בני ימינו - מתגלים ניצוצי מאורות שבקעו לעולם לפני מאתיים שנה, והנה הם רעננים, פעילים, אקטיביים, אקטואליים ורלוונטיים. עם טלית על הכתף, בבית כנסת ריק שלאחר תפילת מוסף של שבת - מתלבנות סוגיות חיים בין הטוען על חוסר דרך ואפס מסלול, לבין מי שרק חיפש קשר חי ואמיתי עם השם יתברך ["זה הכל, ואין פה שום עומק מעבר לכך"].

פשוט. סידור הנחה בארנונה באמצעות תפילה למי שברא אותי ואת הבירוקרטיה אשר שנאה נפשי. פניה טבעית ראשונה אל השם יתברך, עוד לפני שליחת יד ספונטנית אל הנורופן. פתרונות חיים בעזרת תושייתו של מי שברא את העסקנים ומחיה אותם.

חבלים עתיקים משלשלים קורטוב חיים ונשימה יהודית - אל מחשכי בורות של תסכול רוחני ושברון לב, נוסח שנות 2000, מעמקים סבוכים ובזויים ["ברור שהם קיימים רק אצלי"]. נר חדש עולה בעומק החושך, פירווי דיבורים שבורים נחלצים בתוך המחנק, סולמות של חמלה עצמית עד פתחי יציאה ומילוט אל "מי שאני באמת".

התרסה מביכה ומכאיבה [...] "אז למה אתה מוכר 'לוקשים' לעצמך וגם לי?..." [דיון נוקב ומזעזע על סיפור נלהב ומושיע שלא מוכיח את עצמו תמיד במבחן החיים - ועד עשרים ושתיים מילים קדושות ומזעזעות, מסכת חיים שלימה, הטומנות את סוד התקומה היורד איתנו עד התהומות הכי עמוקים בחיים וגם מעלה אותנו משם, אל הפרצוף האמיתי שלנו.

פגישה דחוסה בקופת חולים, אחורי דלת רופא ילדים - שם יצהיר מגיד השיעור כי כבר אין לו זמן, הכל כבר ברור, ותלמידים בראש מעיינו - ועד שהגיעה גם שעה שלו להישען על עגלת מזוודות, שקוע בעולמו.

מעמד יהודי איום ונורא. שאגת רבבות לתשובה בכיות שלא מעלמא הדין. צעירים ססגוניים מתוודים ומצווחים נפשותיהם בהתייפחות נוראה של חרטה ותחנונים. מתקלפים מן הרע הנדבק, מלשינים עליו לבוראם ושיבים אל מציאותם האמיתית. גיא בכי תמרורים הנהפך לגיא צהלה. לב עמוס מכאובות מתנקה ונמלא געגועים וערגה.

עינים נפגשות בשתיקה גדולה לאלוקים. ידים מושטות בחמימות גדולה. שנה חדשה בפתח. חיים חדשים באים לעולם.

מעשי עזרתם של נפתלי

פרק ראשון "מה שצריכים בחיים"

נפתלי קטן הייתי, רך בשנים, בעומדי נפעם מול חנות ענקית ורחבה שנפתחה בשכונתנו, צופה לעבר שלט אדיר המתנסס על גבה - ומכריז ברעש מהבהב את צמד המילים המבטיח:

"כל בו".

אורות מתחלפים האירו עליו, מושכי עין ושימת לב. פנסים צבעוניים יוקרתיים האירו את השורה שבתחתית השלט:

"כל מה שצריכים בחיים".

הבנתי אז, בתמימות ילדותית, שפשוטו של שלט כמשמעו. כל, אבל ממש 'כל' - בו. מלחם וחלב ועד תרופות ומעילים לחורף. כנראה אחי החתן ירכוש פה את השטריימל לקראת נישואיו. הבטחה מפורשת: "כל, בו".

ובכל זאת, כאשר לאחר זמן נקרעו נעלי - טרחה אמא לצאת איתי מהשכונה, לעלות על אוטובוס ולנסוע עמי עד לאיזורים הסואנים, כדי לבצע את הרכישה הנדרשת לרגלי, בחנות שמוכרים בה רק נעלים.

לפליאתי, טרחה להסביר לי כי גם אם "כל בו" מוכרים מוצרי מזון ובית בהיצע עצום, אך עדיין אין שם באמת את "כל מה שצריכים בחיים".

נכון. המוני-המונים נכנסים אל "כל בו" ויוצאים ממנו עמוסים ומאושרים. רכשו שפע הדרוש להם וחוזרים לביתם ששים ושמוחים. אך לפעמים יש גם כאלה ש"צריכים בחיים" משהו חשוב מאד שאין אותו ב"כל בו".

וכאשר אדם מוצא את עצמו "צריך בחיים" מומחים שבמשך שנים רבות צברו ידע ונסיון על סוגי נעלי נוער ומבוגרים, סנדלים ומגפיים, עניני מדרסים וספידות, רצועות עור, שרוכים וסקוטשים ומידות רגל - לא יבלה זמנו עם אנשי "כל בו", בין מדפים עמוסי פירות וירקות, מקררים מלאים דגים ובשרים, ארגזי משקאות מתוקים וחריפים וארונות שיש בהם את כל השפע בתחום המאפה והשימורים.

לכל תצרוכת חיים, יש את המקום ואת האנשים המיוחדים לה.

כה פשוט.

* * *

נער הייתי, נפתלי, וגם בגרתי - ולא זכיתי שתתקלף ממני התמימות הילדותית הנושנה, עד בואי, עם צאצאי למרגלותי, אל שנות השלושים לחיי.

ועל כן סבור הייתי עד אז, לאורך שנים רבות של אברכות, שהמקום הרוחני העתיק והמשובח, הקדוש והנעלה - אליו אני משתייך מלידתי - אמור לספק לכל באי שערינו את "כל מה שצריכים בחיים".

גם כאשר כבר בגרתי די, וכאבתי להכיר מקרוב כי למרות כל שפע הטוב אשר סביבי, עדיין מקנן חסר רוחני ונפשי בעמקי רוחי ונשמתי - עדיין המשכתי להסתופף נאמנה בצלם של גדולי תורה ויראה ענקי רוח, בין דמויות יקרות באמת, חברות מופלאות, אנשי עצות ורבני הדרכות, סוללי דרכים בוני עולמות אדירי זכויות, לחפש לשווא את מה ש"כל בו" אדיר ונפלא אינו אמור לספק ומעולם לא התיימר לעשות.

כדרך אשר יאמרו המושלים: אין קדוש וטהור כמוסד "תלמוד תורה" לתינוקות של בית רבן. אנשי החינוך המופקדים עליו ועל הרבצת התורה בין כתליו, הינם שלוחי שמים מופלאים לכוון את בית היוצר להתעלותן ושמירתן של נשמות ישראל קודש. אבל יחד עם זאת, כאשר הנער מתבגר, אינו ממשיך שם - למרות קדושת המקום. פונה אל מוסד קדוש נוסף שהקים הקב"ה בעולמו, "ישיבה", בה ימצא את השפה החדשה הדרושה לנפשו.

אולם אני עוד נאחזתי בספסלי ה'חדר' של חיי, גם כאשר הנפש הלכה ובגרה והתחננה אלי שאוביל אותה הלאה. כבחור אשר סיים זה מכבר לקבל מן הטוב העילאי המושפע בישיבה הקדושה, וממאן לצאת מבין כתליה אל השלבים הבאים של החיים.

גם כאשר כל תחום גשמי בחיים, התעדכן והתחדש בהתאם, לפי הצורך - נשארה נקודת העיקר תקועה היכן

שהיתה מאז ומעולם, בלי לקבל התפתחות והתקדמות הנחוצות לה כאויר לנשימה.

נעלי נפשי קרועים היו, ולא היה מי שיתן ידו בידי לצאת יחד מהשכונה המוכרת והמבטיחה, לעלות ולנסוע איתי לאיזורים אחרים, פחות מוכרים, כדי לבצע עמי את הרכישה האישית הנדרשת לחיי. לא היה בסביבתי מי שיטרח להסביר לי שגם אם "כל בו" שלנו מציע עשרות ומאות בשנים שפע טוב בהיקף עצום, הינו מוגבל מכדי לספק באמת את "כל מה שצריכים בחיים" לכל נפש באשר היא.

לא היתה לידי אם רחמניה שתלחש אמת רכה באזני - שכאשר יהודי מוצא את עצמו חמש שנים, ועוד חמש שנים, "צריך בחיים" השפעה עילאית שתחום מומחיותה סובב והולך על ענינים אחרים לגמרי, אין טעם לרעוב כל כך ולהימנע מלבקש אחריה.

אכן, זכיתי להיוולד ולצמוח בערוגת "כל בו" קדושה ויקרה - שהנני חב לה את הסביבה הטובה והמשובחת בה גדלתי בחסד ה' עלי. בתוככי מוסדות תורה, חינוך וחסד, גמלו עמי ועם צאצאי כל כך הרבה טוב, אשר לא אשכחנו לעולמים. למאי ולמי נפקא מינה, אם מקורה ברוסיה או ברומניה, בין חומות ירושלים קרתא דשופריא או דווקא בבני ברק הישיבתית דבי ליטא, ביושר ותום של מרוקו ותימן, בפקחות עירנית וחדה נוסח פולין או גליציה, בגלילות הונגריה, אמריקה או לונדון. אשרי העם שככה לו וזכה לקהילות קודש כאלה, נהרא נהרא ופשטיה, המשמרות את היודישקייט בטהרתה ומנחילות את מסורת הקדושה מדור אל דור.

רבבות על רבבות עושים עשרות שנות חיים תחת קורות גג אלה. עולים ומתעלים בהם לתפארת ולכבוד שמים, מקבלים בין כתליהם את הדרוש למבוקשם הרוחני. אך מה אעשה שבאופן אישי נדרשה לי כנראה שפה רוחנית אחרת, המצויה באיזור קדוש שונה.

אמנע עצמי מלגולל כאן תלאות פנימיות חרישיות שליוו אותי לפעמים ימים ולילות. תקופות של חורב ובצורת, חוסר תכלית, ציה ושוממה פנימית איומה, אשר נמשכו על פני שבועות וחודשים, ואין המציע לפני את הלחם והמים המסוימים הנצרכים לחיותי. ביקשתי את שאהבה נפשי ולא מצאתיו. וכי יש מילים בעולם לתאר יסורי נפש והעדר כלים, חושך ענן וערפל, כטובע בים שאינו זועק "הצילו" כי מעולם לא ידע שמותר בהחלט לזעוק זעקה זו אשר יש לה פשר ומאזין. מה טעם לדבר עוד על מה שגלוי וידוע ליודע מרת נפשו.

אגש אל העיקר ואספר, שביום מן הימים - ואני בשפל המצב - גלגל הקב"ה לעיני, ברוב טובו ורחמנותו על כל נשמה, דברים קדושים שיצאו מפה קדוש, סגגורם של

ישראל, הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זי"ע בעל "קדושת לוי" - וזה לשונו מילה במילה (חיי מוה"ר"ן אות שלג):

"שְׁכַל מִי שְׂרוּצָה לְהִיּוֹת אִישׁ כְּשׁוֹר וְצָדִיק וְעוֹבֵד הַשָּׁמַיִם בְּאֵמֶת, יִהְיֶה זֶהִיר וְזָרִיז לְהִתְקַרֵּב לְהֶרֶב הַקְּדוֹשׁ הַרֵב רַבִּי נַחְמוֹן מִבְּרֶסֶלֶב."

והוסיף לומר: **"תְּאָמִין לִי, אִם הֵייתִי יוֹדֵעַ שֶׁהָעוֹלָם יִשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי, אִזְ הֵייתִי צוֹעֵק [זאת] בְּקוֹל גְּדוֹל מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ."**

כיום אני יודע שזה היה הרגע הראשון בפרק החדש שנפתח בחיי.

ענינים רבים נתגלגלו מאז, סיבות רבות נסתבבו, ומאלה הביאה אותי ההשגחה העליונה אל דרך חיים שמצאתי בה את ששאלה נפשי ובה ידעתי קרבת אלוקים לי טוב. זכיתי להתחיל להתהלך בדרכו הקדושה של מי ש"יודע היטב בקלליית ובפּרְטִייתָ כֵּל מִה שְׁנֹעֵטָה עִם כֵּל הַנְּפִשׁוֹת בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, מִיּוֹם בְּרָא אֱלֹקִים אָדָם עַל הָאָרֶץ עַד הֵנָּה וְעַד הַסוּף הָאֲחֵרוֹן, וְיִוֹדֵעַ כֵּל הַתְּקוּנִים שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד" (עלים להרופה ש"י).

חשתי בעליל שחיי הפרטיים, על כל מה שיש ואין בהם - על כל מה שהיה ויהיה בהם - מעניינים באופן מיוחד את הצדיק אשר אספני אליו והבטיח לקחת עלי אחריות אישית בעוה"ו ובעוה"ב. אורו החל הולך לפניי, באמצעות דבריו ודעתו הקדושה, ויאזרני חיל למלחמה ללמדני את הדרך לחיי נצח.

תמיד, לכל אורך שנותי, זכתה נפשי להשראת רוממות מעצם קיומם של צדיקים קדושים בדורנו ובדורות קודמים. סיפורי עובדות מחייהם הנשגבים, לימוד אמרותיהם, העלאת זכרם ב"לחיים" והדלקת נר בימי הילולא - כל אלה השרו עלי ניצוצות מקדושת רוחם. אך עתה זכיתי בפעם הראשונה בחיי, למצוא את אורם הבהיר גם עם שובי אל פשטות הקרקע האישית, גם לאחר ההתנפצות המרסקת אל סלע מציאותי הדלה.

**לפעמים יש גם כאלה
ש"צריכים בחיים"
משהו חשוב מאד
שאין אותו ב"כל בו"**

במשך הזמן, שהתמשך על פני כבדת דרך של חודשים ושנים, זכיתי בחסד ה' בהטבה רוחנית כה מבורכת, אשר מי היה מאמין כי אזכה לה אי פעם. מה אשיב לה'.

"מעשי עולם"

לא ארכו ימים והנה נקשו על פתחי עולם, ימי הדוד ויראה עילאה שלקראת ראש השנה. למרבה הפלא מצאתי את עצמי משתומם, בין מאות אנשים הומים ונרגשים, כשגם ידי אוחזות ומקדמות עגלת מזוודות של טרמינל התעופה בלוד, וכולי תקוה שאיני חולם עתה בהקיץ.

האין זה חזיון תעתועים? האכן? אני הקטן, יליד ה"כל בו" ותלמיד וותיק בו - בן אבי וחתן חמי, אח אחי וגיס גיסי - האנכי נמצא כאן בגפי בין אלפי הנוסעים לעשות ראש השנה בקיבוץ היהודי הגדול ביותר בעולם, אצל רבינו הקדוש מברסלב?

הן אלה מפלאי תמים דעים, אבינו אב הרחמן, החושב מחשבות לטובתה האישית של כל נשמה מבני עם קרובו, ומוליכה בהשגחה פרטית להימצא במקום הראוי והנכון לה.

לבד הייתי, ביני לקוני, בקרב עם קודש. לא היה עמי חבר או בן משפחה לחלוק עמו את הנעשה בתוכי. רק השי"ת, הקרוב לכל קוראיו, הבין להמיית נפשי הסוערת ושוקטת לחילופין, האזין ללבי הבוכה ושמח, והתאחד עם נשמותי שלא מצאה מילים להסביר לעצמה מה לה ומה בדיוק מתרחש עמה.

פקחתי עיני ואוזני ושאר חושי אל סביבתי - ונעשיתי בטל בה בשישים, או בחמישים אלף. לא חדלתי מלהביט ולהקשיב ולהריח ולספוג אל תוכי מן ההמולה היהודית הזאת, בתוכה שיקעתי עצמי לגמרי להיות חלק ממנה מאז ועד עולם.

רק משחלף התשרי עם מצוותיו הקדושות והחל מרחשוון להניע ימיו ולהרעיף גשמי ברכה שלו - פתחתי בלילות להעלות על הכתב ביני לביני מעט ממה שזכיתי לו באותה נסיעת בראשית. על גבי עמודים אחדים, תחת הכותרת "מעשי עולם", גוללתי המיית לבי ומעשי עולם שלי. לא ציינתי עליהם את שמי. הדברים נועדו להיות מזכרת נצח לעיני בלבד.

לימים נתגלגלו הדפים לידי חברים ופעלו אצלם פעולה לטובה. מיד ליד עברו, בלי ידיעתי גם נעשו מהם צילומים, הועברו והועתקו הלאה והלאה, בעילום שם הכותב, ועשו את שלהם.

למרות היותי כה דל, אחד מיני אלפי אלפים ורבבות, זכו "מעשי עולם" אישיים שעברו עלי - לעשות פירות בלב כמה וכמה נפשות שבקשו אותיות כדי לקלוט מהן ניחוח נשמה.

התברר לי שרבים נושאים מרחוק עינים ולב אל עולם רוחני נקדש הנודע בשמו "אומן ראש השנה". ביניהם יש המייחלים דווקא לשפה של אחד כמותם, שנחצבה מקירות לבו בהיותו קרוב עדיין אל תחילת הדרך ואל השלבים שלפני כן. לא תימשך נפשם אחר דיבורים אחרים לגמרי היוצאים מלבבות אלה העושים כבר שנים רבות בעומק הענין.

למעלה מעשור שנים חלפו מאז. לא הרי נסיעות היום - בקיימי ב"ה בפשטות ובתמימות את מצוות רבינו הקדוש שנהיה אצלו על ראש השנה - כהרי נסיעתי הראשונה דאז, שהיה לה גוון של חן ראשון. בחינת מנורות וקערות של כסף שהיו על שולחן רבינו הקדוש, אשר שבו את לב רבי נתן בהגיעו בפעם הראשונה, והדברים עתיקים.

כהיום, הנני זוכה "להיות נמנה גם כן בין עמך ישראֵל הכְּשָׁרִים וְהַתְּמִימִים הַמִּתְאַסְּפִים וְהַמְתַּקְבְּצִים לְצַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה" - מתוך ידיעה ואמונה שמדובר על ענין נשגב למעלה מהשגתי הדלה. "כִּי אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ כִּמָּה וְכִמָּה הַתְּפָאֲרוֹת וְשִׁעְשׁוּעִים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים אַתָּה מְקַבֵּל בְּכָל רֹאשׁ הַשָּׁנָה מֵהַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲצֶל הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים" (לשון מוהרנ"ת ליקו"ת ח"ב כט).

מעולם לא התגעגתי אל טעמה וניחוחה המיוחד של אותה נסיעה בתחילת דרכי. לכל שנה ולכל ראש השנה יש מעברים וענינים, עליות ומורדות, דרך מיוחדת לה אל היעוד הנצח. מה שהיה יפה מאד לשעתו, אינו בהכרח יפה לימים יבואו. יהודי וחיינו מצויים ללא הרף

כל תחום גשמי
בחיים, מתעדכן
ומתחדש - זרק
נקודת העיקר
נשארת תקועה
בלי לקבל את
ההתפתחות
הנחוצה לה כאויר
לנשימה

בני איש אחד נחנו, וכל יחיד כאן הוא פירוש וגוון נוסף בקרני אור שמש רבינו הקדוש.

הרי כל אחד ואחד פורש במקומו לפרש שיח לב בינו לקונו, להיות יושב סתר לחלות פני מלך. הנה אלו הן הנפשות אשר יבואו במסתרים תמיד להתרפק על אבינו שבשמים. לפעמים עם דיבורים, לפעמים יתחמץ לבם על העדר הדיבור, ולפעמים יבואו עם חצאי הברות המחלצות עצמן מן המיצר בקושי רב, עדי יוציאו עמן את בעליהן אל מרחב השמחה.

עצות רבינו הקדוש, לחם חוק הן עבור כל נער וזקן מבין הבאים – ואין בהם אפילו אחד שאינו עורג ונכסף לבוראו ית' כל הימים. אין כאן נפש אחת צמאה, שאינה גומעת חייה וחיותה מנחל השורות הקדושות המפכה בספרי רבינו ורבי נתן. שם יוגבהו מוחם ולבם באור אספקלריה של רבינו הקדוש – המרוממות אל פנימיות התורה הקדושה ומצוותיה, פנימיות הבריאה וכל העולמות, פנימיות כל עניני עבודת ה' ופנימיות כל פרטי החיים על מאורעותיהם הרבות.

אלפי הלבבות טהורים המה, תמימים המה, פשוטים המה – וחותם אחד, עתיק יומין, ניכר על פניהם כל כך והוא מלא אמת לאמיתה. אם תבוא בדברים עם כל מי שתבחר, ויפצה פיו לדבר בפשיטות על עולמו הפנימי, יאירו מתוך לבו מילים יהודיות כאלה שיש בהם כדי להאיר נפשות רבים.

מסע החיים אינו פשוט כלל ועיקר, מי יודע מה עובר על כל אחד ואחד בחייו – אולם אין ספק שהתפילה היא העומדת להם תמיד בכל מצב. פשיטא, שהיא גם המקור לשפע הממון שהצליחו עשירים אלה להשיג עבור הוצאות הדרך שלהם ושל בניהם.

הקשר החי והשוטף עם הבורא יתברך, עם תורתו הקדושה ומצוותיו, עם קיום רצונו בלב שלם – נחשבת פה אצל כולם לפסגת חיים נכספת, שאין לה שני. הבלים חולפים, שאינם בני נצח ותכלית, חסרי ערך המה בשוק זה. אין להם קונה. עשירות ושאר הצלחות מדומות,

בשינויים ובהתחלפויות – ואוי לזה הנאחז בעבר ואינו שת פניו אל הווה שלו. במשך שנים רבות לא חזרתי לעיין בכתבי אותו מרחשוון, אשר דבר קיומם כמעט נשכח ממני.

די לי בכך, אבי שבשמים, ש"אתה זוכר מעשי עולם". זכרנו לחיים, טאטע. כתבנו בספר החיים.

פרק שני "נקבצו באו לך"

לוד, שדה התעופה, שלהי אלול תשפ"ג.

התור מתארך ומתמהמה. רבינו הקדוש מלמדנו תמיד שלא נדחוק את השעה, שנקבל בזרועות פתוחות את מתנת ההמתנה והסבלנות – ועתה, בדרכנו אליו, באים אנו תמיד אל כור שעות מבחן והזדמנויות פז.

עיני עוברות לסירוגין מן הספר הקטן שבידי, אל זה ספר תולדות אדם – הנפרש לפרקי פרקים מתוך קהל הקודש השוקק סביבותי. אין קץ להתרגשות אל נוכח העדר הטהור, הגולש מהמוני ההרים והגבעות, בא מן התיבים החבוים אחורי שיחים בשדות וביערות, מפציע מתוככי פינות ההתבודדות האישיות, ומתכנס יחד לפסוע בתום אל עבר משכן הרועה הגדול.

והוא בקדשו משקיף ומביט לעבר כל יחיד מאנשיו, יהיה מי שיהיה, ומצפה לו באהבה רבה אהבת עולם, בחמלה גדולה ויתירה, כמו היה בן יחיד אצלו. עיני צופיות על הדרכים אליו ואור בהירותם. כה מרוממות ומקרבות מילים קדושות שהשמיע פעם: "אִיךְ אֶפְשֵׁר לְשַׁנֵּךְ אֶחָד מִקֶּם? הֲלֹא כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ אֶצְלִי מְקוֹם בְּלִבִּי" (שיחות הר"ן אות קפח).

רבים הם סוגי המלבושים והמגעויות, הפיאות והזקנים אשר סביבי. יש מהם המעטרים פנים מקדמת דנא, יש שמקרוב באו, ויש גם שאינם עדיין. אך מי מבחין בהבדלים אלה וכאלה בשעה שבוהק כאן חן אחד משותף הנסוך על פני כולם.

רבינו הקדוש מקיים את שאמר בשעתו (חי"מ אות שיט) "אֲנִי אֶעֱשֶׂה מִקֶּם פְּתוּת פְּתוּת". לא הרי זו כהרי זו. פלאי פלאים לראות איך ישקה המקור האחד כל כך הרבה סוגי מקבלים. כמעט אין כאן נפש דומה לרעותה – אך מאידך אין קבוצה ונפש שאינה זהה להפליא אל כל חברותיה בעיקרי החיים הרוחניים העוברים אליהן מאותם ספרים, מאותן שיחות, מאותן מילים בכתבי הקודש.

אכן, אין אפשרות וטעם לכנס את רבבות אלפי נשמות ברסלב אל מעמד התכנסות אחד – מרוב ריבוי גוונים משתנים ונוסחאות ודרגות – אך יש גם יש את הזכות להכיר לעת הנסיעה הגדולה לראש השנה, כי כולנו

פשיטא שלא רבים הדיבורים בין הצדדים, הרי כל אחד מהם שרוי בעולמו, ומה עצום הפער הקיים עדיין לדאבון לב. אך ענן יהודי אחד חופף על כולם. לא ניכרת עליונות כלשהי ליהודי אחד על פני האחר. אחרי ככלות הכל - אין כאן מי שאינו נזקק לחזק את עצמו במילים "ישראל, אף על פי שחטא, ישראל הוא".

לא אשכח את שראיתי פעם בליל שני של ראש השנה

אצל רבינו הקדוש, במקום שסעדו שם רבים מישראל את סעודת החג בקדושה וברוממות - והנה מתייצב על הספסל בחור אומלל אשר נידח והתרחק מדרך הישר ל"ע - הלואי שב כבר בתשובה שלימה - והחל שר בבכיות נוראות את המלים "וואס איז גיוועהן איז גיוועהן, איך הייב נאך א מאהל אהן" (מה שהיה, היה. אני מתחיל שוב מהתחלה).

כולם סביבו הורידו ראשם וזלגו עיניהם דמעות רותחות לשמע נשמה מיוסרת, מושלכת מרחקים, הזועקת ומשוועת לשוב לבוראה. נכון, זכור כי גם בשנה שעברה עמד ושיווע כך, רוצה לשוב ועוד ישוב, עדיין אינו מתייבש.

"כי עקר הרחמנות הוא כשישראל עם קדוש נופלין חס ושלוש בעוונות, רחמנא לצלן - כי זהו הרחמנות הגדול מכל מיני רחמנות. כי כל היסורים הקשים שבעולם אינם נחשבים כלל כנגד המשאוי הכבד של עוונות, חס ושלוש. כי כשישראל נופלים בעוונות, חס ושלוש, זהו משאוי כבד מאד, שאי אפשר לישא ככל המשאוי הכבד הזה" (ליקו"ת ז).

אט אט החלו הכל להצטרף אל שירתו הבוכה. הרי כולנו אחים לשיבת הלב אל אבא שבשמים. במשך שעה ארוכה חזרו שוב ושוב על השוועה הזאת המתחננת בלשונה את תחינת "אל תשליכני מלפניך". והיו הכל כאומרים לו: הבה ונקיים יחד את מצוות התשובה, אחינו. תן ידך עמנו, עם רבינו הקדוש, ונשובה יחדיו. שירה בוכה גדולה עלתה שם לשמים: "מה שהיה היה, מתחילים אנו שוב מהתחלה".

השגות בקנאה תאוה וכבוד, רחוק מכאן פרסאות מרובות עד אין קץ. לא אהיה פתי מאמין, כי כל האלפים הללו ניעורים מידי חצות לילה להתייחד עם כאב שכינתא בגלותא. אולם זאת אדע - כי הגלות והגאולה הינם נקודת לב אצל כל אחד, המבעבעת חרישית בתוכו, ואף עולה ובאה רבות אל צקון לחשו עם קונו.

כי מי שיודע קדשת ישראל

כמו דבר טבעי הוא, הנה מתהלכים כאן בין הבאים גם יהודים מזרע ישראל, בני אברהם יצחק ויעקב, אשר נדחו רח"ל לקצה השמים ונתרחקו כמטחוויו קשת מצלם יהודי ואולי גם מצלם אנוש - והנה גם הם יצאו לדרך, ששים ושמחים ומאמינים.

נקודת יהדותם הטהורה, אשר לעולם אינה נשחתת עד כליון, ותמיד יש לה תקוה - גם בבטן שאול ומתחתיו - מגיעה לרבינו הקדוש כדי לקבל סיכוי לתיקון, כדי להתלבות ולהתגבר על קליפותיה עד שתהא שלהבת יהודית עולה בהם מזאליה.

כי מי להם עוד בעולמם, אשר כתב בספרו הקדוש (ליקו"ת פב) מילים כאלה: **"אפילו כשאני רואה אחד מישראל, שסג מכל וכל מהקדוש ברוך הוא, אף על פי כן צריך אני שנהיה יחדיו... כי יש בחינת אלקות אפילו בדיוטא התחתונה... שבפחות מישראל יש בו בודאי איזה אלקות, ועל ידי זה אני יכול להיות יחדיו עמו"**.

מי עוד עלי אדמות כל כך האמין בטוב הקיים בכל יהודי, למרות שאינו אלא נקודה זעירה. מי עוד בז כל כך להררי הרע ולא האמין בו - גם בהיותו נראה רם וכובש, גובר וסוער.

הלא זה הוא שר הצבא הגדול, המצביא הגיבור שבכל הדורות, היוצא לפני יהודי ב"מלחמת הגדרות" פנימית, עקובה מדם, הנטושה וסוערת ללא הרף בלב פנימה: אז מי אנכי, למען השם? איך אני מוגדר? טוב או רע? עולה או יורד? להיכן הנני שייך באמת?

מי עוד צדיק צופה ומביט ממרומי מרומו לעבר תהומותיהם הנוראות, וכותב עבורם מילים יחידות המבטאות את האמת שלהם לאמיתתה: **"כי מי שיודע קדשת ישראל מאין הם לקוחים, ויודע רוחניות ודקות של ישראל, הוא יודע שישאל הם רחוקים לגמרי מעוון, ואין עוון שיש להם כלל לא, לפי גדל קדשתם משרשם וגדל דקותם ורוחניותם"** (ליקו"ת ז).

אז נכון שכרגע עדיין השיער גדל פרא, הלבוש כדרך ריקים ופוחזים, אך בת קול מנהמת פה כיונה: "אל תראוני שאני שחרחרת... שחורה אני ונאווה". איתם, עימם, סמוך להם, ברחמים גדולים - אלפי חסידים וכשרי ישראל, בחורים ואברכים שאינם מגביהים עיניהם מארבע אמות של תורה וקדושה לאורך כל המסע.

מכיר אותך לא מהיום, הינך איש עשיה. זקוק כמון קולם לכסף ואל תבלבל את המוח

מעולם לא הכרתי את מרדכי למעמקיו - אבל הרושם החיצוני הנשקף ממנו, מספר על אברך נעים הליכות, בן תורה. משהו פה לא ברור בסגנון הבוטה והמשתלח, התוקף וקורא תיגר.

"אני קורא מידי שבוע את העלון הזה, דווקא מאמר הפתיחה כתוב יפה, אבל תמיד יגיע בסופו של דבר לצדיק אמת מדורות קודמים, כאילו אין היום כאלה, ולעוד כל מיני דברים בלתי ברורים לי. עזוב, לא מתחבר."

ישבתי בשקט, מניע ראשי לדבריו. איני יודע במה זכיתי, חסד ה' עלי, שלא התקומם בי צל של כעס ועלבון. איני מכיר את עצמי ככה. אולי מכח מנוחת אהבה ונדבה של שבת קודש. הוא המשיך לעיין בעלון, פרש לצדדים, בחלוף דקות הפטיר לעברי את ברכת השבת ויצא לדרכו. הסחתי דעת מהמאורע המוזר, הבלתי נעים. שבתי אל הספר וניערתי ממני את הפליאה. מקווה שהכל כשורה בחייו.

כאשר שיח דומה חזר על עצמו פעם נוספת, בחלוף שבוע, העזתי לשאול אותו בזהירות אם מעיק עלי משהו. הצעתי בעדינות שבאם הינו סבור שקיים באמתחתי דבר מה שיש בו כדי לסייע, הנני מוכן ומזומן להגישו.

"מה כוונתך?", ענה בשאלה מערפלת אשר פתחה לי פתח כחודו של מחט. ניצלתי את הרגע המרוכך ואמרתי בפשטות שיש דרכים רבים להגיע אל הקב"ה, כל נפש והמסלול שלה, ואם דרך מסוימת אינה מתאימה לרוחו של יהודי מסוים - אין טעם להתרעם עליה או עליו. ילך בדרכו, יעשה חיל, וראוי שגם יניח לאחרים לעשות כך.

ויפן מרדכי כה וכה, וירא כי אין איש. גחן לאוזני וידבר קשות:

"תבין, נפתלי. אין לי דרך ולא מסלול. מבין מה אומרים לך? אין."

כך הלכתי והתקדמתי לאט, בתור הארוך המשתרך בשבילי הטרמינל, כאשר מחשבותי מתגלגלות בתוכי, גוררות אחת את הבאה אחריה - ונפשי נפעמת עד מאד.

לפתע נקרעו עיני לרווחה. לרגע עצר לכי מפעום. לא האמנתי למראה עיני.

פרק שלישי "מרדכי"

היה זה בראשית שנות התקרבותי לרבינו הקדוש. בסביבתי התגורר אברך ושמו מרדכי - אשר ידע על שינויים המתחוללים בי.

ימים מקדם היינו מפטפטים לפעמים על דא ועל הא, בנסיעות אוטובוס משותפות וכיצא בהן - אבל נסיבות החיים השתנו בחסדי ה'. כל איש חי בנתיבו ובתחומי הענין שלו. זמן רב חלף עלינו בלי שהחלפנו מילים של ממש - זולת הרכנת ראש קלה לאות ברכת שלום מזדמנת ושגרתית.

באחת השבתות לאחר תפילת המוספין, כאשר נותרתי כדרכי בבית הכנסת - בין אחרונים המעיינים עדיין באיזה ספר - הגיע אלי מרדכי לפתע, אווז בידו עלון שבועי המנחיל מרוחו של רבינו הקדוש, ופיו מלא שאלות וטרוניות על החיים, בעיקר על מה שאין בהם. למרבה ההפתעה, רבות מילים בפיו על אודות חיי הפרטיים, על קנקנם תהה בפלישה בלתי חוקית:

"נראה, איני 'עויבד השם'. זה לא ה'ענין' שלי - וביני לבינך, גם לא ה'ענין' שלך. בוא, הגיע זמן לומר אמת בלי כפפות. אין היום זמן למשחקים. בטח, מתפללים, לומדים, מדקדקים במצוות, סרים מרע ועושים טוב, מקימים בית למהדרין, אבל 'עויבד' אני לא. גם אתה. חד משמעית. מכיר אותך לא מהיום, הינך איש עשיה. זקוק כמו כולם לכסף ואל תבלבל את המוח."

הבטתי מופתע בו ובעלון שבידו. תוהה על הקשר. לא הבנתי מה בדיוק עלי לומר ומה בכלל רוצה ממני.

"נו באמת, מה ה'ענינים' האלה, כביכול קשר עם צדיק - שאינו חי - ואימון עיוור בכל מה שסיפר או לא סיפר תלמידו משמו, לפני מאתיים שנה, עד כדי הוצאת אלפי שקלים שאין לך על נסיעה לראש השנה. זאת מלבד שינויים כאלה ואחרים באורחות חיים. זה לא אתה, לא מתאים לך. מוטב תקדים לרדת מאילנות שטעית לטפס עליהם."

שתקתי. מה אענה?

לפעמים נשמה יהודית מדברת את עצמה דרך מילים שאין כל קשר בינן לבין המציאות הפנימית שלה. שופכת כאבים עמוקים באמצעות חיפויים וכיפויים חיצוניים הרחוקים לגמרי ממה שהיא באמת.

כמו נבהל ממה שאמר, מיהר לסיים והחל מתרחק. סמוך אל דלת היציאה, עצר והשליך לעברי עוד קטע מצטעק:

“בכל רחבי העולם היהודי, אין קהילה - תהיה איזו שתהיה - שיש בה רצון וענין שבני קהילות אחרות 'יתקרבו' אל מה שיש אצלם. כל שבט חי את איזור החיים שלו ודי לו בזה. רק אתם מצויים ללא הרף בהפצת כתבים ומסרים מתוך עולמכם הפנימי - ואני טיפש עוד קורא אתכם מידי שבוע”.

פתח את הדלת בתנועה עזה, טרק אותה ברעש אחורי גוו.

* * *

לאחר שבועיים שוב נותרתי כדרכי בבית הכנסת, אחרי מוסף של שבת, והוא הגיע אלי עם העלון הברסלבי בידו לשאול ולפלפל בסגנון מפותל שאינו לרוחי. חזר על דברים שאמר בעבר וביקש מענה בדרך לא דרך. רבש"ע, מה תחפוץ ממני. הרגלתי בסביבת חיי כהיום, לשיחות קלות ונוחות, פשוטות ותמימות, רחוקות מהתחכמות. מדוע אני מרגיש דריכות מולך, כאילו התיישבנו זה מול זה אל משחק שחמט המצריך חישוב צעדים ללא הרף.

בלית ברירה פתחתי לענות קצת, עמלתי לדבר בלב נקי ופשוט:

“מערכי לב ומענה לשון”

שמע ידידי. איני יודע מה זה 'עויבד'. לא מכיר את המושג ולא מבין מי המציא אותו ומדוע. כן 'עויבד', לא 'עויבד'. יהודים מתפללים, לומדים, מדקדקים במצוות, סרים מרע, עושים טוב, מקימים בתים למהדרין - והננו עבדי השם. אלו החיים שהשי"ת חפץ בהם, עליהם ציווה בתורתו הקדושה. אם חיינו הרוחניים מלאים בטוב, מה פשר האמירה על אבדן דרך ומסלול. נכון, כולנו אנשי עשייה, זקוקים לכסף, וכל זה חלק מסדרי הבריאה - שבתוכה עלינו לחיות כרצונו ית'. מה הבעיה? היכן יש כאן סתירה לעבודת השם?

“אם ככה, והכל כה טוב, למה תוסיף דברים מעבר לכך? מה מקום בחיים לתוספת אמונות בצדיק קדמון שוכן עפר, ולתוספת מנהגי התבודדות ועוד כאלה?”

אין כאן תוספת. יש פה הליכה בדרך סלולה שהיא הבסיס הנצרך לי אל הטוב שאני זקוק לו. אם אני הקטן מאד, חפץ להציל את חיי הזמניים אחת ולתמיד ולנהל חיים יהודיים אמיתיים - ללא כחל ושרק - אין לי ברירה כי אם להיאחז בחיבור הרוחני שאינו מקובל על לבך.

איני מדבר על דרגות, 'עויבד' או לא יודע מה עוד. הרצון שלי פשוט וברור מאד: אני מחפש קשר חי ואמיתי

עם השם יתברך, לימוד תורתו כפי ערכי, בקדושה ובשמחה, קיום מצוותיו מתוך חשק, תפילה אליו ברצון היוצא מן הלב, טהרת מחשבה ועינים. זה הכל, מרדכי. זה הכל ואין פה שום עומק מעבר לכך.

רבינו הקדוש נותן לי יודישקייט. אני מובן? יהדות הוא נותן לי, יהדות כפשוטה. הוא מעצב אותי להיות יהודי פשוט וכשר מעם ישראל של השם יתברך. העם שמאז ולתמיד.

האח, הלואי יהיו מילים בפי להסביר עכשיו את עצמי. איך אומר זאת? רבינו מלמד אותי לסדר הנחה בארנונה באמצעות תפילה למי שברא אותי ואת הבירוקרטיה אשר שנאה נפשי. וודאי, יבוא גם זמנם של העברת טפסים מרגיזים אל פקידים שאינם אשמים - אבל זאת רק אחרי תפילה, ויחד איתה, כשהיא ממשיכה גם לאחריהם. “הענין שלי הוא תפילה”, אמר הרבי.

כן. פניה טבעית אל השם יתברך, באמצעות דיבור של תשובה והטבת דרך - או סתם תחנונים של פרק תהילים - עוד לפני שליחת יד ספונטנית אל הנורופן והאקמול וטפטופים אל אזני הילד? כמה יהודי ונעים להשתמש בפתרונות בעזרת התושיה של מי שברא את העסקנים ומחיה אותם. מה יקרה שפיכת ספקות ולבטים לפני הקב"ה - בחינוך ילדים, בשלום בית, בכל ענין - ולפעמים גם נסללת פתאום דרך מתוך הלב ונתקנת עצה טובה מלפניו ית'.

* * *

“ולמה תטרח לנסוע לראש השנה ולהוציא על כך סכומים כה גבוהים, כאילו מדובר בגופי תורה?”

כי רבינו הקדוש מקרב אותי בפועל להשי"ת ולקיום תורתו הקדושה. ספריו מספקים לי ישועה ברורה וריאלית למועקות הכי כואבות בחיי. ואם הוא מצווה

רק אתם מפיצים
ללא הרף
כתבים ומסרים
מעורמכם הפנימי
- ואני טיפש עוד
קורא אתכם
מידי שבוע

ומבקש על נסיעה זו, אציית לו. הנני מאמין בתמימות אל כל מה שהפליא לדבר על 'ראש השנה שלו' ולכן אקום ואסע תמורת כל מחיר - כפי שאעמוד לקיים את שאר עצותיו אשר יש בהן תשועה. הוא המבין עלי ועל מה שראוי לי לעשות, לא אני - ולפיכך אלך אחריו.

"לא מבין, היכן שמענו על התקשרות עם צדיק מבני קדם? הרי נשמתו עדין כבר מאות בשנים, מעולם לא הכרת אותו והוא לא אותך. מה פשר הדברים האלה?"

ראשית, קח לשימת לבך, כי כל קשר אמיתי עם רב או צדיק חי, אינו קשר אל גופו או מלבושיו ותנועותיו - אלא עם רוחו, עם דעתו, עם דרך החיים שהוא מנחיל. כזה הוא הקשר שאני מייחל ונכסף לטוות ביני לבין רבי הקדוש.

שנית, אגלה את אונך כי בעצם גם בעיני יפלא הקשר הזה שבין קודש קדשים לבין איש אשר כמוני - שהנני בשר ודם ויצר, השרוי במצב רוחני הגלוי וידוע רק לקוני, כי גם אני עצמי איני ברור בו.

אך דע שגם אני מבין איך יתכן קשר ביני, הנמוך בכל מיני נמיכות, לבין א'ל עליון - הגדול הגיבור והנורא. לא ברור לי כלל איך ארהיב עוז להתעטר מידי שחרית בתפילין קדושות, כתרי מלכו של עולם, וכיצד יש לו ית' תענוג נפלא בעליונים ממעשי הפשוטים, כאן בעולמי הרדוד.

אכן החיים נשגבים מבינתי ואין לי הסבר עליהם. אך כל זאת לא מונע אותי מידיעה ברורה שהקשר ביני לבוּרא יתברך הוא מציאות חיה וקיימת ונצחית. הוא אשר בחר בי ברצונו מכל העמים, הוא שהחליט לרוממני מכל לשון ולקדשני במצוותיו. מאותו מקום, בהירה בלבי הידיעה והאמונה על דבר הזכות להתקרב אל רבינו הקדוש, על אף שאכן אין הגיון בכך.

הבן אפוא, מרדכי. מדמם על כביש, או מי שלפתע נדם לבו ח"ו, ירגיש חייב הכל למי שזינק לעברו והעניק לו החייה והצללת חיים. זה שקרס וטבע במערבולות חובות - או תהומות מים - עד אבדן נשימה ותקוה, יחוש אסיר תודה כל הימים למושיע אשר קָּשָׁה אותו ברגע אחרון מן המצולות והביאו לחוף מבטחים. על אחת כמה וכמה שזו התחושה כלפי מי שמיטיב ומציל לא רק חיי עולם חולף - אלא גומל עמי טובות נצח, שיפה כוחם גם בהגיעי לעולם הבא ולעולמי עולמים. אולי מעתה תבין מעט את עוז רצוני לציית למי שהנני חב לו את חיי ואת כל מציאותי - רבינו הקדוש רבי נחמן ז"ע.

* * *

"ומי אמר שהתכוון בדבריו, לגבי הנסיעה אליו לראש השנה, גם אל השנים שאחר פטירתו?"

דבר זה היה ברור כשמש בצהריים לרבי נתן תלמידו הגדול - אשר שמע וקיבל מפיו - וזה מספיק לי. אני זקוק לשום ראיה והוכחה מעבר לכך.

רבינו הקדוש, ברום דרגתו המגעת עד שמי השמים, שת עינו ולבו על תלמיד אחד ומיוחד, סמך ידיו והאציל עליו מרוחו - בהתבטאו גדולות על כך שהוא אשר מיטיב להשיג קמעא בדעתו, ברצונו ובכוונתו. עינינו הרואות שתורת רבינו הקדוש והשארות הנצחית עד עצם היום הזה, הונחלו לדורות באמצעות תלמיד יחיד זה אשר לא מש מאהלו. ובכן, אם רבינו הקדוש העניק חותם אמת נצחי על דעתו והבנתו של רבי נתן, מי יבוא אחר המלך, מי זקוק להסכמה נוספת על דבריו. **שלימות הלב עם כל מילה של רבי נתן, היא חלק בלתי נפרד מהאימון המלא ברבינו הקדוש** - ומכלל הן תשמע לאו.

כאן החשיתי ונשכתי שפתי. על מה אעמוד להסביר את חיי על רגל אחת. נניח שהיו לי פה ולשון לכך, אולם האם למרדכי יש בכלל אזניים ולב לשמוע את דברי.

קמתי ממקומי, מבקש לסיים.

אלא שמשום מה, נמלא לבי התעוררות לפתע. שם ה' בפי שטף מילים לדברם בקול:

רגע נוכחי של רבי נתן

אם תחפוץ, מרדכי, לשמוע דברים כהווייתם - אשמיעך. נבכי לב אגלה לפניך, מתוך מציאות האמת של נפשי.

דע כי רבי נתן מעורב אצלי בחיי הפרטיים, בצורה שאין לה דומה עלי אדמות. שמעת פעם על דברים כאלה? חי יהודי באוקראינה לפני מאה ושמונים שנה, **רבי נתן בן רבי נפתלי הירץ שטערנהארץ** שמו,

כך פותח את פי ומחלץ מבין שפתותי כמה פירוורי דיבורים שבורים להשי"ת, עוד בטרם יצאתי החוצה. מדליק לי נר בעומק החושך ומתיר לי לחיות קצת יהדות בתוך המחנק הזה. מחדד בלבי שאם משברי היצר ונפילותיו הינם מציאות קיימת בשטח, על אחת

כמה וכמה שהנשמה אמת, הטוב שלה אמת, והמצוות שאני מקיים במעמקי מצבי הן אמת נצחית, בעלי משמעות, ומעלות לצורי וקוני תענוג וקורת רוח שלא היו לו מימות עולם.

בחמלה גדולה מציב לי סולמות על קרקעית הבור, מתלווה אלי להעלותני משם לאט לאט, יוצר עבורי פתחי יציאה ומילוט אל חיי האמיתיים - בהם שוב אמצא עצמי חי עם הקב"ה את חיי כמו מי שאני באמת.

עוז ותעצמות נפש

בית הכנסת ריק היה מבאי שעריו. כנראה מצויים הם כבר בסעודת השבת וזמירותיה - ואני עדיין כאן, בטלית על הכתף, חוצב מתוכי מילים ואין לי מושג אם הינם באים בכלל אל לבו של האברך המצוי כאן עמי.

פסעתי לעבר הבימה, המשכתי לתת דרור למעיין מילים הגואה מתוכי - ולא עצרתי בעדו. אם לא יבואו הדברים אל מרדכי, הלואי יבואו אלי ואזכה בהם:

איי, רבי נתן. ספריו הקדושים, גאונותו המופלאה. הרי חובק זרועות עולם במרחבי הנגלה והנסתר בתורה הקדושה - ומשם דולה את כל מה שנצרך להתמודדויות החיים שלי ושלך ושל ילדינו ובחורינו, אברכינו וזקננו.

צדיקי דורות, שרפי מעלה, השתעשעו במוח ובלב הענקיים של רבי נתן והפליאו את ערכם - כמו בעל ה'קדושת לוי' ז"ע, שרבי נתן נמנה בתחילה על כתבי תורתו, ועוד קדושי עליון. ומאז שת פניו אל רבינו הקדוש, שפך רבי נתן תחנונים להשי"ת שיביעיר בלבבו

הנה יש לו מעורבות רעננה פעילה מאד, משפיעה ומשמעותית, קובעת מהלכים, אקטואלית ורלוונטית בחיים עכשוויים של יהודים בני ימינו.

מוזר, הא?

רבי נתן של רבינו, פותח לי יום אחר יום את המחשבה, את הלב, עם תורת החיים שקיבל פנים בפנים מרבינו הקדוש. הוא מורה לי דרך, רבי נתן, ומאיר לי את הנפש, את הבית, את הפרנסה. הדעת הטהורה שלו, עוצבה וחושלה והוקמה במו ידיו של רבינו - וזכיתי באופן אישי, יחד עם עוד רבבות כמוני, במתנה גדולה וכבירה ביותר: שהדעת העילאית הזאת לא נעלמה מן העולם עם הסתלקותו לעולם הבא.

כמה תודה חבים אנו להשי"ת על פלא זה - שדעתו של רבי נתן נחקה עלי כתב בקולמוסו הנדיד, בצורה בהירה ומאירה שאינה משתמעת לשתי פנים. מה היינו עושים בלעדיה. מי היה מנחיל לנו את דרך רבינו הקדוש, עד כדי היותה חיה וקיימת בתוך לבנו - בצורה כל כך עירנית ואקטיבית בפרטי הפרטים של החיים המעשיים.

האמת של רבי נתן, הינה בריח תיכון מוצק - המברח ומלווה מן הקצה הראשון של החיים, לאורך כל מצביהם המשתנים, ועד קצה הרגע האחרון, עם הטלת רגבי עפר על הקבר שלנו.

וכידוע, זו רק התחלה.

שיר ממעמקים

רבי נתן לוקח את אורו של רבינו הקדוש ומפלט לי ולילדיי דרך ברגעים הכי גבוהים וטהורים של החיים. פילוס הדרך ממשך בעוז ואינו חדל בהגיעי אל מורדות הרגעים הכי חשוכים והכי מביכים של החיים.

אני מריח, מרדכי, את לגלוגך על הביטויים האלה: חשוכים, מביכים. הנני מכיר מקרוב, מן העבר, את הרתיעה מליישר מבט אל מצבים מסוג זה. באיזורי חייך, פטורים מן הסתם מהתמודדויות ונסיגות - ולכן לא מדברים בכלל על מאורעות מוזרים כאלה. משל מציאותם אינה קיימת כלל וכלל.

אך חיי אינם כאלה - ובהגיעי לפעמים למצבי תסכול רוחני ושברון לב, מביא רבי נתן אלי את דעת רבינו הקדוש. משלשל חבלים עד המעמקים הסבוכים שלי, הנבזים והכבויים, שבשעות טעותי נדמה לי ברור שהם קיימים רק אצלי. רבי נתן מזכיר לי אז ברחמים גדולים את שלימד רבינו, כיצד למצוא גם שם קורטוב חיים ונשימה יהודית. מעורר את לבי לרחם על עצמי ולהכיר שהקב"ה שרוי עמי ואצלי בתוכי מיצר נורא זה. מגלה לי מה אבא שבשמים חושב עלי באמת, כשבנו יקירו החליק לאחוריו והתמוטט אל בוך מעיק כזה.

פרק רביעי "מבטן שאול שזעתה"

בשבת הבאה, ביקשתי אחרי מוסף ללכת מיד הביתה ולהימנע מפגישה נוספת עם מרדכי. לא היה בכוחי להמשיך בכך עוד.

אלא שטרם יצאתי, בא לקראתי וביקשני להתעכב רק לזמן מה. מעיקה עליו שאלה נחוצה מאד בעקבות השיחה הקודמת.

הסכמתי וחזרתי אל מקומי. שיהיה כך ולוואי אבוא לתועלת בע"ה.

"בפעם הקודמת דברת איתי על כך שרבי נחמן מלווה את היהודי במצבי חיים קשים של תסכול רוחני, מעמקים סבוכים, וכאלה. הרחבת לתאר לי משלים על בורות עמוקים, סולמות וחבלים, נרות ופתחי מילוט. הפעם אבקש, נפתלי, שתואיל בטובך לנחות מעולם הדימויים והדמיונות ותענה לי על שאלה מסכמת קצרה וישירה מאד. אולי בה אסיים. במטותא, ענה לי בכנות:

תגיד, נפתלי. האם אתה באמת עומד מאחורי הדיבורים היפים האלה - או שהינך ככל העולם אשר דיבוריהם הגבוהים לחוד ומעשייהם הנמוכים לחוד? אתה מדבר איתי על מציאות אמיתית בשטח? אתה רוצה לומר לי, נפתלי, שהינך מוצא בפועל כוחות נפש לעשות טוב ולחשוב טוב גם במצבים של שיא החושך והחרפה?

הוא עמד זקוף מולי. הביט אל תוך עיני כמתרים - וכל חזונו דרוכה לקרב.

השפלתי מבט במבוכה. נאלמתי דומיה, כאבי נעכר.

אם הגענו כבר עד כאן, חיזקתי את עצמי להפעיל את כלי הדיבור, להשמיע בפשטות את המציאות הפנימית, האמיתית:

במצבי תהום, רגעי נפילה,
כולנו מושלכים על הקרקעית,
עצובים ומיזאשים. מתוסכלים
לפגוש את הפרצוף האמיתי
שרעולם לא יחזר בו שינוי

את האש הבווערת בברסלב - וממנו פינה ויתד אל כל רגע טוב וצלול שיש לי היום בחיי.

האח, רבי נתן, רבי נתן. איזו נפש בוכיה אל השי"ת תמיד, מאין הפוגות - אך גם בהיותה נרמסת ונרדפת עד דכא, מי שיווה לעוצמותיה ולעזוז כוחותיה האבירים. מהיכן, רבש"ע, מהיכן נוצרת עזות דקדושה כבירה וכה מאושרת, בהירות צחה וברה הצולחת כל תהום ומשבר, נקיה לחלוטין מכל צל של פקפוק בצדקת הדרך.

כל מי שזוכה לטעום קצת רבי נתן בחיים, כל מי שמוכן להשיל מעליו קשיחות צינית ולהתרכך, להיות נמס ונמוג ובר לבב, להפוך בתוכו לב אבן למים ולקרוא בפשיטות מילים קדושות מתוך כתביו ומכתביו ותפילותיו של רבי נתן - המשמרים לדורות את להבת הקודש שבערה בקרבו - כל אחד כזה יסע לראש השנה לרבינו הקדוש גם תמורת מחירים כפולים ומשולשים. כי לחללה אל תוכו בהירותו החדה של רבי נתן, כעצם השמים לטוהר, שזה היה רצונו הפשוט והברור של רבינו הקדוש - שתהיה המשכיות לראש השנה שלו עד עצם היום הזה ועד ביאת המשיח.

נסתתמו דבריי והתיישבתי על הספסל חסר כח. חשתי כי דברתי מעבר לכוחות הנפש - שלי ושל מרדכי. נעשיתי ריק.

בקושי שרکتני רגלי ללכת הביתה.

* * *

מרדכי יצא אחרי ופסע לידי חרישית - עטוף מחשבות, בלא דיבור. נגרר כך עד פתח בנין מגורי. טרם נכנסתי פנימה, עיכבני לרגע נוסף.

קול שבור ומרוסק נשמע מתוכו לפתע והעלה אל החלל שאלה שלא ממין הענין:

"אמור לי, מה הקשיים האלה ברוח ובנפש?"

הכאב ניתן היה למישוש, נגע עד מעמקי לב והעלה דמעה לזווית עין. פרשתי ידי לצדדים: מה אדע, מי מסוגל להבין עומק סבלותיו של יהודי. בשפה רפה מיללתי את הידוע מספרים קדושים, שנפשו של יהודי זקוקה להירפא ולהיוושע בכל ענייניה באמצעות קבלת תיקונה בשורשה העליון. "אין הדין נמתק אלא בשורשו". זה המקור לכל מה שקורה בחיים.

ידו של אדם דלה וקצרה, אינה מגעת לכדי תיקון הנפש בעליונים - אולם יש לו את האפשרות להתקשר בצדיקים, שורשי נשמות ישראל, שהבטיחו לסייע ולהביא את הנשמה הבאה אליהם למנוחתה וישועתה.

הדרך אליהם, כידוע - פתוחה לכל.

באיזורי חייד, פטורים מן הסתם מהתמודדות ונסיונות – ולכן לא מדברים בכלל על מאורעות מוזרים כאלה

פנים בפנים את הפרצוף האמיתי שלנו, שככל הנראה לא יחול בו שינוי אף פעם. אם כן, מה הועילו חכמים בתקנתם? עבור מה כל הסיפור הנלהב והמושיע הזה, שאתה בעצמך מודה שהוא לא מוכיח את עצמו תמיד במבחן החיים?"

שתקתי בלב נשבר. בושתי ונכלמתי בהיזכרי בטעויות מחפירות ומצבים מבישים, ימים שעברו בחושך.

עברו כך דקות של כאב צובט עד דכדוכה של נפש. לא מיהרתי להשיב, לבי נקי היה באותה שעה מתאוות ניצוח כלפיו. בלב מתחנן להשי"ת, פציתי פי להשמיע לו אמת צלולה וברורה כשמש בצהריים, שזכינו והנחיל לנו רבינו הקדוש:

פעם אחת בחיים

"הסכת מרדכי ושמעו. אם מכוח הדרכתו והארתו של רבינו הקדוש, זכיתי להמעיט את נפילתי **פעם אחת בלבד** במשך כל החיים – אשרי חלקי. "כי אֶפְּלוּ אִם לֹא פָּעַל כִּי אִם כְּחוּט הַשְּׁעִרָה אַחַת, פְּעַם אַחַת כָּל יְמֵי חַיָּיו, גַּם זֶה יִקָּר מִכָּל חַי עוֹלָם הַזֶּה" (ליקו"ה תפילין ה, מג). זאת גם אם הסיפור הנלהב והמושיע, לא הוכיח את עצמו אתמול או מחר.

רוכש כרטיס לוטו שמספרו עלה בגורל זוכה במליוני דולרים פעם אחת בלבד, לא יכנה את רכישת הכרטיסים כמעשה הבל – רק משום שרכישה זו אינה מוכיחה את עצמה **תמיד** במבחן החיים.

יתר על כן: "דע, שְׂכָל הַתְּנוּעוֹת וְהַהֶעֱתָקוֹת שֶׁאַתָּה נִתְּקַ וְנִעְתָּק בְּכָל פְּעַם אֵיזָה מֵעַט מִן גְּשָׁמִיּוֹת לְעִבּוּדְתוֹ יְתָרְךָ, כִּלְמַסְכָּרִים וּמִתְחַבְּרִים וּמִתְקַשְּׂרִים וּבְאִים לְעִזְרָתְךָ בְּעַת הַצָּר, דְּהֵינּוּ כְּשֵׁיט חֶסֶד וְשָׁלוֹם אֵיזָה דַּחֲקָ וְעַת צָרָה, חֶסֶד וְשָׁלוֹם" (ליקו"ה ת, מח).

אגב, בנו של רבי נתן כתב לו פעם את טענתך ושאל על מה "שִׁבְעַת שְׁעוֹבֵר הִתְּפַקְאוֹת וְהַפְּלִבּוּלִים, אֵי אֶפְשֶׁר לְהַרְגִישׁ חֶסְדֵי ה' רַק אַחַר כֵּךְ, כְּשֶׁמְרַחֵב קֶצֶת, אָז רוֹאִים נִפְלְאוֹת חֶסְדֵי ה'".

כאומר, בלשונך: מה ערך למטבעות נוצצות שברגע האמת אינן עוברות לסוחר. אפשר להרקיע ולהמריא שחקים, אבל ברגע של נפילה, הרי מושלכים על הקרקעית, אם כן מה הועילו חכמים בתקנתם?

ובזכות שהיה הבן היקר הזה, ר' יצחק, גלוי לב עם אביו ולא בוש ליטול הימנו עצה על עניני הנשמה – זכינו שנשארה לדורות עדותו המפורשת של רבי נתן, שהשאלה הזאת הועלתה על ידו לפני רבינו הקדוש בעצמו, ואף זכה לקבל עליה מענה מפי קדשו:

כן, מרדכי. כן. לפעמים בהחלט הנני זוכה לכך, ברחמי ה' אשר לא כולו – אף על פי שאיני ראוי ואיני כדאי. במצבים כאלה, מלווה אותי יסוד חיים שלימדנו רבינו הקדוש (ליקו"ה ת, מח): "וְאִם אַתָּה רְחוּק מְאֹד מְאֹד מִמְּנוּ יְתָרְךָ, וְנִדְמָה לְךָ שֶׁאַתָּה פּוֹגֵם בְּכָל שְׁעָה מִמֶּשׁ נִגְדוֹ יְתָרְךָ – עִם כָּל כֵּךְ, כִּנְגֵד זֶה תִּדְעַ שְׁאִישׁ כָּזֶה שֶׁהוּא מְגַשֵּׁם כָּל כֵּךְ, כָּל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שֶׁהוּא מִנְתַק עֲצָמוֹ מֵעַט מֵעַט מִן גְּשָׁמִיּוֹתוֹ וּפּוֹנֶה לְהִשָּׁם יְתָרְךָ, הִיא גְדוּלָה וִיקָרָה מְאֹד מְאֹד. וְאֶפְלוּ נִקְדָּה קִטְנָה מְאֹד, שֶׁהוּא נִעְתָּק מִגְּשָׁמִיּוֹתוֹ אֵלָיו יְתָרְךָ, הוּא רֵץ בְּזֶה כְּמָה וְכִמָּה אֶלְפִים פְּרָסָאוֹת בְּעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים".

אך לא אכחד ממך, מרדכי, את האמת. נכלם אני להודות שלמרבחה הבושה – לפעמים גם קרה בעבר, שגבר עלי יצרי לייאש אותי ולהרפות ידי לבל אאזור את העוז הנדרש. תעתע בי להעמיק בכסילותי, להטיח פני בקרקע ולהכריז על 'ברוגז'. להותירני סורר ומתרחק רח"ל, עייף ויגע ולא ירא אלוקים, למרות ידיעת האמת. יהי רצון שיעוד אזכה לשוב בתשובה שלימה".

מרדכי קם בתרועת נצחון. אל הרגע הזה ארב מתחילת הדרך:

"נו, נפתלי. זו לנו שבת רביעית של שיחות מעמיקות, והכל היה שווה כדי לדלות ממך סוף-סוף הודאה ברורה על האמת. אז למה אתה הולך סחור סחור ומוכר 'לוקשים' לעצמך וגם לי? מה ערך למטבעות נוצצות שברגע האמת אינן עוברות לסוחר!?"

השמע לאוזן מה שפיך מדבר: אפשר להרקיע ולהמריא שחקים כאוות נפש – התבודדות, אומן ראש השנה, רבינו, רבי נתן, תיקון הכללי, כל מילי דמיטב – אבל ברגע של נפילה, שנינו שווים. בסופו של דבר, במצבי תהום כולם נמצאים יחד, כתף אל כתף. מושלכים על קרקעית החיים עצובים ומיואשים, מתוסכלים לפגוש

”כָּבֵד דְּבִרְתֵי מִוֶּזָּה עִם אֲדוֹנֵינוּ מוֹרְנֵנוּ וְרַבֵּנוּ וְ”ל בְּעֶצְמוֹ וְאָמַר לִי שְׂכֹן הוּא. אֲךָ אֵף עַל פִּי כֵן הָיָה כְּנִתּוֹ שְׂיִתְחַזֵּק הָאֲדָם דִּיקָא בְּעַת הַדְּחֻק הַגְּדוֹל לְמִצָּא אֵינְהָ הֶרְחָבָה, עַד שְׂיִגְרִישׁ אַז דִּיקָא חֲסָדֵי ה’ וְנִפְלְאוּתֵינוּ. וְעַל כֵּן פְּנִיָּם וְאִמִּין בְּהֵם בְּאִמּוּנָה שְׂלֵמָה שְׂבּוּדָאֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ טוֹב לְפַל, בְּכָל עֵת, וְכָבֵד עֲזָר לֹו הֶרְבָּה, וּבּוּדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ גַּם עֵתָהּ. וְזֶה עֲקָר הַמְּלֻחָמָה לְהַפֵּךְ הַיְגוֹן וְאִנְיָה דִּיקָא לְשִׁשׁוֹן וְלְשִׁמְחָה” (‘עלים לתרופה’ רנא)

הפּרָצוּף הָאִמִּיתִי שִׁלְנוּ

מרדכי הקשיב היטב. הדברים חדשים לו ומפעפעים בתוכו. מותרים אותו חסר מנוח:

”הוי, נפתלי.

רצונך שאעבור את הים בשביל פעם אחת בחיים של מציאת הרחבה בעת הדוחק הגדול? החיים מזמנים דוחק גדול ללא הרף, והוא דורש תשועות תמידיות יותר. מדאי הרבה פעמים אמצא את עצמי מוטל ארצה בחוסר

אונים. אם לא נתת חיים למצבים כאלה, מה עשית?” חככתי בדעתי. אוי לי אם אומר, אוי לי אם לא אומר. חופר הוא רובד אחר רובד עד מעמקי, נוגע עד מצולות סודותי.

נשמתי עמוק וחצבתי מילים מלוח לבי:

דע, שגם אם רח”ל מתרחשת נפילה לרגעי תהום ח”ו של שכחת ה’ – עדיין בהירה בי האמת, אף כי בעוונותי הרבים טעייתי להפנות אליה עורף. היא לא חשכה ולא כהתה, לא חל בה שינוי קל.

כי גם אם אכן עלה ביד האויב המר להפיל ברשת מעשים טועים, הפוגמים בכל העולמות רח”ל – לא יעלה בידו לתעתע בי כאילו ח”ו הורחקתי מחמת מעשי ונעזבתי מאת ה’ עד כי הושלכתי ממנו לנצח לבלי שוב ותקוה.

רבינו הקדוש ורבי נתן, חקקו בי משהו של קיימא. אבנים שחקו מים. טיפין של דיבוריהם נקבו בלבי נקודת אמת.

ולכן, גם באופל מחשכי המחשכים, עדיין אכיר ואדע בבחירות פשוטה וברה, כי ברגע אחד קטן, בתנועת העתקה אחת לטוב, יש בידי לשוב אליו ית’ ולחזור להיות אהוב וקרוב עמו.

ברור לי, מרדכי. ברור לי: זה הפרצוף האמיתי שלנו.

מכאן הנתיב אשר יביא אותי להתנער אל שמחת יהדותי גם מתוך התרסקות ואבדן. וכפי שמלמדנו רבינו הקדוש, שהראוי למלוכה הוא זה המחזיק את עצמו בשמחה גם אחר רדתו מגדולתו ומלוכתו – שבכך גורם בעליונים שמחה יתירה מאד. אך אם בזמני ירדתו מהגדולה, מניח לעצמו ליפול לעצבות, מוכיח בכך שכלל אינו ראוי למלוכה וטוב שהורד הימנה.

שהרי כך סיפר רבינו באחד מספוריו הנשגבים, אפופי הסודות והרזים, על מלך שהוריש לבנו היחיד את המלוכה בחייו, במעמד שמחה עצומה ואדירה, בהשתתפות הדוכסים והשרים – ובעיצומו של

היום הגדול, העניק המלך לבנו בשורה מרעישה: דע כי עתיד אתה לרדת מן המלוכה, אולם **”תראָה שְׂלֹא יִהְיֶה לְךָ עֲצָבוֹת כְּשִׁתְּרָד מִן הַמְּלֻכָה, רַק תִּתְּיָה בְּשִׁמְחָה”** – ואם תהיה בשמחה גם אחר רדתך מגדולתך, אז אהיה אני שמח בשמחה יתירה מאד (ובלשון רבינו **”מְשֻׁנָּה פְּרִילָאף”**).

וכאן הוסיף לומר לו: **”גַּם כְּשִׁיְהִי לְךָ עֲצָבוֹת, אֵף עַל פִּי כֵן אֲנִי אֶהְיֶה בְּשִׁמְחָה עַל שְׂאִין אֶתָּה מְלֶכְךָ – כִּי אֵינְךָ רְאוּי לְמְלֻכָה, מֵאַחַר שְׂאֵינְךָ יְכוֹל לְהַחֲזִיק עֲצֻמָּךְ בְּשִׁמְחָה כְּשִׂאתָה יוֹרֵד מִן הַמְּלֻכָה”**.

”אִישׁ כִּשֵׁר כְּמוֹ קֹדֶם”

מרדכי קם והחל מתהלך אילך ואילך. לא אדע מה לו, הנרעש או נרגז?

המשכתי בשלי, לא עת לחשות. דברתי אל החלל – כי חשתי שאזניו כרויות עתה יותר מתמיד:

עתה, מרדכי, הגיע הרגע להשמיע דברים מבהילים ומרעידים.

רבינו הקדוש - שלא טעם טעם חטא מימיו - הנחיל לנו יסוד חיים, כמדובר על עצמו, וזה לשון קדשו (חי"מ חג):

"כמו שאתם רואים אותי, רצוני לומר שבדאי אתם מחזיקים אותי לצדיקה גמור - אף על פי כן, אם הייתי עובר חס ושלום עברה גדולה ביותר, אף על פי כן לא הייתה העברה משלכת אותי ומפלת אותי ככלל, רק הייתי אחר העברה איש קשר כמו קדם, רק אחר כך הייתי עושה תשובה."

הרי לך ההבדל האדיר שביקש רבינו להבדיל את אנשיו - מן התועים לפיכך ברגעי תהום ויצר, אל קרקעית יאוש ועצבות **"שהיא סטרא אחרא והשם יתברך שונא אותה"** (ליקו"ת מנח).

עשרים ושתיים מילים מזעזעות העניק לנו רבינו למצב מר זה, והן מסכת חיים שלימה. בעשרים ושתיים מילים אלה טמן בקדשו את סוד התקומה היורד עם אנשיו מצרימה, עד התהומות הכי עמוקים בחייהם. זה גם הסוד המעלה אותם משם: **"לא הייתה העברה משלכת אותי ומפלת אותי ככלל, רק הייתי אחר העברה איש קשר כמו קדם, רק אחר כך הייתי עושה תשובה."**

מאחל לך, מרדכי יקירי, להתבונן בדברים בעין של אמת. אם תזכה, תשכיל להבין עד כמה ועד היכן פעלו גם פעלו חכמים בתקנתם.

כי מי עוד גיבור נפש ואיש מלחמה, כיהודי שח"ו נכשל בעברה גדולה ביותר ח"ו ובאותה שעה נפשו עליו תאבל ותצטער מרורות ביסורי נפש שאין כמותם על ההתרחקות מהשי"ת. והנה, על אף ידיעתו שאחר כך עליו לעשות תשובה ועדיין טרם שב בתשובה - אף על פי כן, אינו מושלך ואינו נפול כלל. יש בו עוז ותעצומות להיות "אחר העברה איש קשר כמו קדם".

הרי זו גבורת עולמים, מרדכי. התבין על מי מדובר כאן? על יהודי שה'אגו' שלו כבר שחוק לגמרי. ספג טיל, כמו שאומרים, והכל כבר מרוסק עד דכא. לא נותר ממנו מאומה - אבל נקודת יהדות שלו חיה וקיימת, בעינה עומדת, והוא ממשיך להיות **"איש קשר כמו קדם"**.

ילמד תורה כפי היכולת המועטה שנוותרת בו, וימשיך בכך בעקשנות דקדושה - גם כאשר כל הקולות הפנימיים יצעקו מותוכו "מה לך לספר חוקי"; יתפלל, יודה ויהלל, ישבח ויפאר וירומם, ואפילו יבקש בפשטות; יעצור את נפילתו ויחזור לחיות כיהודי. ה' אלוקיו עמו ותרועת מלך בו.

ההינך מכיר יראת שמים אמיתית - חסינת אש יצר - כמו זו?

האם פגשת פעם בחי"ך עוד מילים כמו **"צריך שיהיה לו עזות דקדושה נגד ה' יתברך, לבלי להתבייש לחתור חתירה להתקרב אליו תמיד"**.

תראה איך רבי נתן לא מוותר, הולך עד הסוף:

"אף על פי שיעשה מה שיעשה. אף על פי שיקבר התחיל כמה פעמים ורצה להתקרב לעבודת ה' יתברך ואחר כך נפל. אף על פי שגנבל למה שגנבל. אפילו אם היה כך כמה וכמה פעמים אין מספר. אף על פי שהבטיח כמה פעמים לה' יתברך שלא יעשה עוד מה שיעשה ולא קים דברו - והיה גרוע מבתחלה... אף על פי כן, אל יסתכל על זה ככלל ויסלק הבושה מעל פניו ויעז פניו נגד ה' יתברך בכל פעם וישתתח ויבקש מלפניו בכל עת תמיד שיקרבהו לעבודתו יתברך וישיבהו בתשובה שלמה לפניו. עד ישקיף וירא ה' משמים, אולי יחוס אולי ירחם... ואם יהיה לו עזות כזה ויותר מזה, אז יזכה בנדאי שימחל לו ה' יתברך כל עוונותיו" (לקו"ה חו"מ הל' הלוואה א)

* * *

פניתי ללכת. הרביתי לדבר היום. הצצתי לעבר מרדכי - העומד בשתיקה באיזו פינה. מבטו תלוי בי ואינו מגיב מאומה.

טרם יצאתי, פניתי לאחורי ואמרת:

שאל נא, מרדכי. שאל נא לימים ראשונים אשר היו לפנינו, למן היום אשר ברא אלקים אדם על הארץ ולמקצה השמים ועד קצה השמים - הנהיה כדבר הגדול הזה או הנשמע כמוהו? הידעת כזאת על עוד סלילת דרך ה' ואור התקשרותו הנצחית עם בניו - גם אל תוך עמקי מנהרות נפשיות אפלות כאלה של דורנו אנו?"

"זקוק לעזרה"

לא חלפו ימים רבים וקולו של מרדכי שוב התדפק על פתחי. הפעם באמצעות הטלפון, במוצאי שבת קודש. נינוח היה, רך יותר מן העבר, זה לא אותו מרדכי:

"קבל, נפתלי, את התנצלותי על שתקפתי אותך בדיבורי. הן, זה בא ממקום כואב. אני זקוק לעזרה. בבקשה ממך, פנה עבורי עוד קצת זמן, אבקש לשמוע עוד

על ברסלב בכלל, ובפרט על ראש השנה המתקרב. זה חשוב לי”.

הפכתי בדעתי, ביקשתי מהקב”ה שיתקנני בעצה טובה: הנסתרה דעתי להוסיף ולספר לו על חיי גן עדן עלי אדמות, ברסלב של רבינו הקדוש? הרי גם אני עודני מהלך על מפתנם שנים על גבי שנים, ורק נכספתי להשתוקק אליהם מחדש בימים ובלילות של תכלית וטעם. מי פתי יאמר זיכתי לבבי ומצאתי, וכבר יש בי כדי לדבר לאחרים. ובכלל, מה יש כאן לדבר? הכל כתוב וחקוק במפורש בספרים הקדושים, במילים הכי פשוטות, השוות לכל נפש באופן שאין לו דומה.

”שמע, מרדכי. מה יועילו לך גיבובי דברים מדילי? באין רואה, קח לך ספר ”חיי מוהר”ן” וראה כמו עיניך מה אמר רבינו הקדוש על ראש השנה שלו. מי בער יבוא לצרף שברי קש שלו אל אוצרות יהלומים מגנזי המלך”.

בתוך כך, פתחתי את הספר (חיי”מ אות תו) והתחלתי קורא בקול:

”כִּי אָמַר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עֲנִינִים וְתַקּוּנִים מֵה שֶׁבָּכַל הַשָּׁנָה גַּם הוּא אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת. שִׁיבֹלִין אֶז אֲנִישִׁים לְקַבֵּל תַּקּוּנִים מֵה שֶׁבָּכַל הַשָּׁנָה לֹא הִיא בְּאִפְשָׁר שִׁיְהִיָּה לָהֶם תַּקּוּן בְּשׁוּם אִפֶּן, אֲפִי עַל פִּי כֵּן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה יָכוֹלִין אֲפֹלֵוּ הֵם לְקַבֵּל תַּקּוּן... בְּכָל הַשָּׁנָה אֲפֹלֵוּ הוּא בְּעֶצְמוֹ וְזָכוּנוּ לְבִרְכָה לֹא הִיא יָכוֹל לְתַקְנָם, אָבֵל בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה גַּם הֵם יָכוֹלִים לְקַבֵּל תַּקּוּנִים.”

שקט סמוך שורר. לא פצה מרדכי פיו ולא דיבר.

מילים חדשות עלו אל פי:

”אור מופלא רום מעלה, שת עינו ולבו דווקא עליך, מרדכי, בן שנות ההווה. נשמות הקדושה התגלגלה ובאה ממקור מחצבתה, תחת כסא הכבוד, עד מצב של חיים תחת השמש בתקופת סער ונסיון של עקבתא דמשיחא, נוסח שנות 2000.

והנה רחמנות גדולה מכל מיני רחמנות שבעולם, שולחת אליך זרועות שמים לרומם אותך מאשפתות שרק אתה ידעת את רדיפתם אחרך – או רדיפתך אחריהם – ולהביא אותך לחיקון הנפש, לקרבת אלוקים, לחיי נצח. הבינני, מרדכי. מתרחשים פה נפלאות. רבינו הקדוש שולח אחרך לעורר אותך אליו, להביאך על תיקונך. הנסתרה דעתי לבוא בינך לבינו?

הוא זי”ע מקשיב ומאזין למכאוביך הפנימיים בהאזנה ובהבנה שאין עוד כמותה בעולם. וכפי שאמר: **”קִשְׁטָאֲחָד מְסַפֵּר לִי צִעְרוֹ, אֲנִי מְרַגֵּשׁ בְּעֶצְמִי הַצֶּעַר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ – וּמְקוֹשׁ נוֹטְפִין מִמֶּנּוּ הַדְּמִים מְגַדֵּל הַצֶּעַר שְׂאֵנִי מְרַגֵּשׁ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ”** (שיחות הר”ן קפ”ח).

ובכן, מה רצונך ממני? מי אנוכי ומה חיי. כמוני כמוך אף אני זקוק ומייחל לישועה. ספרי רבינו וכתבי רבי נתן, חיים וקיימים לפנינו היום – כמים ואוויר המצויים חיים בכל מקום. אותם נשתה ולחמם נאכל. מן הסתם כבר טעמת פירורי שיריים מהם. ובכן, בקש אחריהם הלאה כי רק באורם תראה אור”.

**ה'אנו' שלו שחוק לגמרי.
ספג טיר, כמו שאומרים.
הכל כבר מרוסק - אבל הוא
ממשיך להיות
”איש כשר כמו קדם”**

אחורי דלת הרופא

מאז ואילך, חלפו שנתיים ימים – ולא התקיים בינינו כל שיג ושיח. כמעט לא ראיתיו לנגד עיני. רווח לי על הנתק, אך לפעמים תהיתי אולי טעייתי בדברי אליו. האם ביקשתי לקרב ונמצאתי מרחק?

זמן רב עבר, ראש השנה ועוד אחד. הקשר עם מרדכי כמעט נשכח מלב.

ביום מן הימים הביאה אותנו ההשגחה העליונה אל פונדק אחד, בחדר המתנה בקופת חולים, אחורי דלתו של רופא ילדים. כאשר נפגשו עינינו, חשתי במבוכתו הרבה של מרדכי. הרגשתי בעליל כי אילו היה בידו, מוחק היה מן העולם את השיחות שקיים עמי בימים ההם.

שאלנו בנימוס איש לשלום זולתו והוא שח בתוך הדברים כי הינו עסוק מאד בשנים האחרונות – מאז נתמנה למגיד שיעור בישיבה נודעת – וכבר אין עיתותי בידו כמו בעבר. הבנתי שהוא מבקש לשכוח את אותן התפרצויות של שבת, שאינן לפי כבודו הנוכחי. יותר מהן מעיקה עליו האמירה הרכה שבאה בסופו של ענין. בוש ונכלם בשיחת הטלפון, בה הודה בפה מלא כי קיימים כאבים בחייו והוא זקוק לעזרה.

שתקתי. לרגע התאכזבתי למפרע על שהתפתיתי בשעתו לדבר באזניו בגילוי לב, ללא הועיל. ההמתנה

פרק חמישי "געזעציעס גדולים וקסופין"

הזמן העושה את שלו, היכה את זכרו של מרדכי מלבי.

שנה רודפת שנה ועוד אחת. ימים ולילות ועוד שבת קודש. שבוע אחר שבוע, ושוב קוראים בקול נעים הלל של ראש חודש ומקדשים ישראל את הלבנה שהם עתידים להתחדש כמותה. ממרומי ימי ראש השנה נמשכים בני עם סגולה כנחל אל מצוות קדושות של תשרי. החנוכה משכיחה את החשוון, כמבליעה אותו בין נרותיה לבין אתרוג וסוכה. ימי שובב"ם נפתחים ברצונות טובים ומסתיימים בהיותם נושקים אל עוד ראש השנה לאילנות והנה פורים כבר קרב ובא. מן המצה והיין של פסח, חולפים אל ימי ספירה מזככים מכל סיג ופגם, המביאים אל אקדמות של שבועות. לוחט הקיץ, עדיין לא נושענו בעוונותינו הרבים, ופצעי תמוז ואב נפתחים מחדש. עוד ימי נחמה מניחים רטיה על לב, ושופרו של אלול מתריע, מעורר ישנים אל הסליחות הקודמות לראש השנה שהנה שוב קרב ובא.

דורשים החיים את תפקידם ואת ממונם. גדלים ילדים ב"ה, נעשים תישים, עולים מן הכיתה אל המלמד הבא - ומן הת"ת אל הישיבה - עד שזוכים לבוא לפרקם ולמצוא זיווגם. מאורעות תבל ותהפוכותיהם מזעזעים עולם ומלואו לקראת גאולה שלימה - והאדם הקטן נע את חייו בתוככי כל הסערות אלה, ואין לו על מי להישען אלא על אביו שבשמים. לקראת תיקונה השלם, הולכת הבריאה ומשתבחת יותר ויותר ללא הרף, "שענָּעָר און שענָּעָר" כלשון רבינו הקדוש. אור ה' עליה זורח ונפשות ישראל מתרוממים אליו ית'.

לקראת ראש השנה תשפ"ד.

הכל נדים ומטולטלים במאורעות חבלי משיח עזים, וגורליים - וישראל עם קדוש אינם יודעים את המחר,

המשותפת בחדר, לא נעמה לשנינו. מידי דקה התכופף שוב אל עגלת התינוק, להתעסק כביכול עם בנו, אלא שלמורת רוחו הדבר לא זירז את התור. השקט הוסיף להעיק עלינו.

בלית ברירה, מצא לנכון להרטיב את החלל היבש והדחוס במילים נוספות של התייחסות אל מה שהיה לפני שנתיים:

"אני זוכר את השיחות שהיו בינינו. זו היתה תקופה מבולבלת בחי'. ברוך ה', התאוששתי ממנה לגמרי. כיום יש תלמידים רבים והם בראש מעייני. החיים זורמים ב"ה. אגב" - ביקש כנראה לרצות אותי קמעא - "עדיין קורא אני מידי שבוע בעלון ההוא של ברסלב, אבל הענינים כבר נעשו יותר ברורים לי".

לא העמקתי לחשוב מה נעשה ברור יותר, מה נעשה ברור פחות. "זה מעשה שלו ולמה לי לדבר מאחרים". רק משהגיע תורו להיכנס אל הרופא ונסגרה הדלת אחריו - שמעתי את מחשבותי מדברת אליו מילים ברורות. הפעם כבר לא אשמיע אותן לאזניו:

מרדכי, מרדכי. אם פיך מעיד בך שאצבעותיך אוחות בדף שיש בו את רוח רבינו, ועיניך עדיין רואות בו מילים - משמעות הדבר שבחשאי חשאי, בעמקי תהומות הנפש החבוים מעיני כל חי, ברזי הרזים של מסתורי סודות הלב, קיים בנשמתך חוט חרישי דקיק, מוצנע וחבוי גם מעיניך, והוא רווי ערגה וכיסופין לבוא אי פעם על תיקונך הנצחי בהתקשרות אישית בינך, כפי שאתה ובמקום שאתה, לבין רבינו הקדוש הנורא והנשגב, רבי נחמן בן פייגא זי"ע, נכד הבעל שם טוב הקדוש זי"ע.

יהי רצון שנזכה לכך, אתה וגם אני, עם דורותינו אחרינו, אמן וכן יהי רצון.

רק מייחלים להשי"ת באמונה ומצפים לישועתו כל היום. בצאת הכרוז הגדול להדהד במרחבי תבל, לעורר נפשות אל הנסיעה הגדולה שרבינו הקדוש אמר שהעולם כולו וכל העולמות תלויים בה - עוד ועוד היטו אליה אוזנם והניחו לנשמתם להציץ מחדש בפרשה זו, אף כי בעבר לא הניחו לעצמם לעשות כן.

"כִּי יִשְׂרָאֵל הֵם עֲקֻשָׁיו קְרוּבִים אֶל הַקֶּץ מְאֹד, וַיֵּשׁ עֲקֻשָׁיו לְיִשְׂרָאֵל גְּעֻגֻעִים גְּדוּלִים וְכַסּוּפֵי גְדוּלִים לְהֵשֶׁם יְתַבְרַךְ, אֲשֶׁר לֹא הִיְתָה קְדָאת בְּיַמֵּי קֶדֶם, וְכָל אֶחָד נִכְסְף מְאֹד לְהֵשֶׁם יְתַבְרַךְ" (ליקו"מ עח).

והדמות הנשקפת לנגד עיני מוכרת לי כל כך. לבדה ניצבת, נשענת על עגלת המזוודות, שקועה בעולמה.

מרדכי, מגיד השיעור, שרק בתקופה מבולבלת נבון היה וכואב - אך כהיום הכל כבר ברור לו, ותלמידים רבים בראש מעייניו - הנה הגיעה שעתו לבוא גם הוא בהכנעה ולהביא את נשמתו הכוספת זה כמה אל יחיד הדורות, להעלותה ולתקנה לעד ולנצח נצחים.

עצרתי עצמי מלגשת אליו. נשמתו באה עתה בסוד רבינו הקדוש - ולא זה הרגע הנכון להימצא בסביבתו. נפש יהודית המתייחדת עם שורשה, עת קודש קדשים היא לה - וכל זר לא יהיה באוהל מועד.

"כִּמּוּ שְׂרָאֵינוּ אֶצֶל רַבְּנוּ זְכוּנוּ לְכַרְכָּה שְׁעָר הַחֲשִׁיבוֹת הִיָּה אֶצְלוֹ, כְּשֶׁבֵּא אִישׁ חֲדָשׁ לְהִתְקַרֵּב לָהּ יְתַבְרַךְ, שְׁהִיָּה יָקָר בְּעֵינָיו מְאֹד, יוֹתֵר מִכָּל הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּתְקַרְבוּ מִכֶּבֶר. כִּי עֵקֶר הַהִתְפָּאָרוֹת הוּא כְּשֶׁעוֹלָה הַתְּפָאָרוֹת חֲדָשׁ לָהּ יְתַבְרַךְ" (ליקו"ה הל' ברכת המזון ד)

כבשתי עיני מלהביט בחזיון המרטיט הזה.

"בבכי יבואו ובתחנונים אובילם"

לאחר שלושה ימים, ואנו מסתופפים כבר בצלו של רבינו הקדוש, הגיע ובא היום הגדול של ערב ראש השנה.

מעמד איום ונורא מתקיים אז, בשעות שסביב חצות היום, סביבות הציון הקדוש. רבבות אלפי יהודים עומדים שם כאחת, שואגים לתשובה בקולות ובכיות שלא מעלמא דיין.

רבינו הקדוש ציוה שיתאספו אנשיו אליו, לשפוך את הלב בווידי דברים ולגולל אצלו בפה מלא את הלב היודע מרת נפשו, ככל הזכור לאדם מיום היוולדו - וכה אמר: "אמור את מה שאתה יודע, והקב"ה יודע, ואני יודע".

בשעות האחרונות של השנה היוצאת, טרם תפרוש השנה החדשה את כנפיה עלי תבל, מתקלפים כאן רבבות יהודים מן הרע שנדבק בהם, מלשינים עליו לבוראם - כאסתר בשעתה שהצביעה לפני המלך על

איש צר ואויב המון הרע הזה. מספרים לפניו ית' כמה סובלים אנו הימנו ימים ולילות ומתוודים לאן כבר הביא אותנו במעלליו ותחבולותיו. כך שבים יהודים אט אט אל מציאתם האמיתית, שנקיה היא וטהורה.

מי יוכל לתאר ולשער את הנעשה שם, המזכיר את יום הדין הגדול של העתיד לבוא. כמו הד נשמעת שם נבואתו של ירמיה נביא ה' **"הנני מביא אותם מארץ צפון וקבצתים מירכתי ארץ, במ עיוור ופיסח, קהל גדול ישובו הנה, בבכי יבואו ובתחנונים אובילם"**.

זכרתי שבבואי לראשונה, שאלתי את העומד לידי - מה מתרחש פה? מה פשר הקולות הנוראים הללו? ויענה לי בעיניים אדומות: "לך, לך נא גם אתה אל הציון הגועש וראה לנגד עיניך את התממשות דברי משה רבנו מילה במילה: **"בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקולו. כי אל רחום ה' אלקיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח את ברית אבותיך אשר נשבע להם"**.

על אדמת המקום הזה, נטבחו על קידוש שמו ית' עשרות אלפי יהודים. זו אחת הסיבות העיקריות שבגללן בחר לו רבינו הקדוש את המקום הזה להיות לו חלקת מחוקק ספון. הקרקע פה רוויית דם קדושים מושלכים באש, ועליה ניצבים עתה רבבות יהודים ומיטהרים במקוה ישראל ה', בים דמעות חרטת ותשובה.

נצבים שם וכל מבוקשם טוב והולך אך ורק על תשובה, על תיקון הנפש, בתחינות להינצל מיצר הרע ולהתדבק בה' יתברך. מי פה לא זקוק - הוא או משפחתו - לישועות גדולות בעיני רפואה או ממון, עיכובי זיווגים ושאר מועקות. כלל ישראל בכללותו שרוי בזמנים קשים ומורכבים, נתון תחת רדיפות והריגות רח"ל, והכל פחודים ממחרפיהם ומלוחציהם. אך הכל מבינים כי זו הכתובת וזה הזמן אל עניני הנשמה בלבד, פה שורש אשר ממנו יעלה ענף ופרי לכל השאר.

באותה שעה של תפילת הכלל, מגיעה שעת אמת לכל. אין עוד מנוס ומפלט. באותה עת ניצבת הנשמה לפני קונה בחוסר כל, ומייללת לפניו על מר גורלה ועל העובר עליה - בבכי ובסערה גדולה. אינה בושה מן העומדים סביב לה. זועקת מרה. כמו יצאה זה עתה

רחמנות גדולה
 שזלחת אריך
 זרועות לרומם
 אותך מאשפתות
 שרק אתה ידעת
 את רדיפתם
 אחרוך – אז
 רדיפתך אחריהם
 – ולהביא אותך
 לתיקון הנפש
 ולשמחת חיים
 אמיתית

מן הגוף שכאילו כבר נטמן בעפר, ועומדת עכשיו במערומיה לדין ומשפט לפני כסא הכבוד - ואין בידה מאומה, כי אם נהמה הנשמעת מסוף העולם ועד סופו לזעוק לצדיקי אמת שיופיעו לאספה אל תחת כנפי השכינה ולהיות בסעדה לעת כזאת.

כח הצדיק פועל פה נוראות, כנגלה בעליל אף לעיני בשר. נהר מטהר כל הכתמים, כפי שאמר רבינו הקדוש על עצמו. זימן אליו נשמות נידחות מכל קצווי תבל ומביאם להשתטח לפני המלך. עיניך רואות שם, מבעד למסך הדמעות, צעירים בכל מיני גוונים המתוודים ומצווחים את נפשותיהם לאלוקים בבכיות נוראות של חרטה ותחנונים. עוד מילים מנבואת ירמיה מהדהדות כאן: **"השיבני ואשובה כי אתה ה' אלוקי. כי אחרי שובי נחמתי, ואחרי היודעי ספקתי על ירך, בושתי וגם נכלמתי כי נשאתי חרפת נעורי."**

נפשות זועקות ממצולותיהן ומתחננות בנהי בכי תמרורים לתיקון הכללי. שוועת עשרת מזמורי התהילים אשר תיקן רבינו הקדוש לאומרו, עולה עד לשמים. מרוב צעקות, אין שומעים מאומה - ואין לך כי אם להיות כלול בתוך הבקעה הרוטטת הזאת אשר צעק לבה אל השם.

והשי"ת מה אומר: **"הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים כי מדי דברי בו זכור אזכרנו עוד על כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאם ה'."**

מכאן פורצת אחר התפילה - התקווה הגדולה, האמונה הפשוטה, השמחה העצומה.

"כי פדה ה' את יעקב וגאלו מיד חזק ממנו. ובאו ורננו במרום ציון ונהרו אל טוב ה' והיתה נפשם כגן רוה ולא יוסיפו לדאבה עוד. אז תשמח בתולה במחול ובחורים וזקנים יחדיו והפכתי אבלם לששון ונחמתים ושמחתים מיגונם." הפסוקים האלה, הנאמרים בהפטרה של ראש השנה, הם תמצית הביטוי לנעשה שם. מעין חזיונות מופלאים שייראו בעולם לעתיד לבוא.

השמחה והחדוה העצומה לאחר מכן, היא פלא והפלא - איך נהפך גיא בכי תמרורים לגיא צהלה. איך סמוכים הכל ובטוחים בכוחו של צדיק ועולים משם בנפש מלאה תקווה. הלב שהיה עמוס וגדוש מכאובות מרים, התנקה והוקל לו. התמלא געגועים וערגה. וכה מסיים הנביא: **"כה אמר ה', מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שחר לפעולתך נאם ה' ושובו מארץ אויב, ויש תקוה לאחרייתך נאם ה' ושובו בנים לגבולם."**

***

האור הכביר הזה, ש"יש תקווה לאחרייתך" - כי אין יאוש בעולם כלל" - מחלחל אל הלב. יהודי מרגיש לפתע שאי שם, ברום רום גבהי מרומים, יש פשר אחר לכל העובר

עליו בחייו. בבת אחת חש עצמו חלק מהשתלשלות הדורות, והשי"ת צופה ומביט עליו - ולעולם אינו תועה עוד כשה אובד ולא נשכח כמת מלב.

הנחמה הזאת מעוררת רצונות חזקים וטהורים, להתקדש מכאן ואילך בקדושה של מעלה, ולהתחדש מעתה בעבודתו יתברך ביתר שאת ועוז. שמחה יהודית טהורה פורצת בכל פינה. רקידה בכל קרן זווית, היא דבר שבשגרה. אנשים לופתים ידי חבריהם בידידות ופיהם מלא הודיה להשי"ת באהבה רבה. באמצע הכנת מאכלי יו"ט במטבחים, הציבוריים והפרטיים, ששים יהודים ושמחים על כי זכו להיות בני עם סגולה ועל כי זיכה ה' אותם לכל הטוב הזה.

מכאן שואבים תקווה לכל ימות השנה, לשוב אל מהלך החיים - על קשייהם ומרוריהם ונסיגונותיהם אשר גזר ה' - מתוך עוז רוח ועזות דקדושה, לבלי היכנע לכל הקשיים הנערמים על דרכו של יהודי. ברור לך שאינך לבד. יש עזרה וסיוע מכח הצדיק "שְׁהִיָּה מְאֻסָּף וּמִיָּחָד וּמִקְשָׁר אֶת עַצְמוֹ עִם כָּל יִשְׂרָאֵל, אֲפִילוֹ עִם הַפְּחוּת שִׁבְפָּחוּתִים" (ליקו"ת פב).

מאד להרבות בתפלה ותחנונים מאד, שיוזכה בחיים חיותו להתקרב לצדיקי אמת" (ליקומו"ת עח).

* * *

התחלנו לנוע לדרכנו, ערב יום טוב היום. חשנו כי
נקשרים הלבבות ביחודא שלים, בקשר עליון.

טרם פנה ללכת, שלף מרדכי מחיקו דפים אחדים:

"גם בשנים האחרונות, כשבאו מים עד נפש, לא הצלחתי
לפעול על עצמי להוציא את הנסיעה מן הכח אל
הפועל. כל סיבות שבועולם קמו נגדי כדי למונע אותי
מלבוא לכאן. אלא שלפני כשבועיים התגלגלו אלי
בהשגחה פרטית כמה עמודי זכרונות, לא אדע מי
כתבם. אלה פעלו אצלי את ה'מכה בפטיש' וגמר
המלאכה להחליט לקום ולנסוע. בזכותם אני פה. קח
אותם ועיין בהם, בטוחני שתיהנה מאד."

הצצה קלה אל שורות העמודים, גילתה לעיני את כתב
ידי מימים ימימה, "מעשי עולם" שלי - אשר עלו על
הכתב לפני שנים רבות, אחר נסיעתי הראשונה אל
רבינו. הנה שבים אלי ברגעים אלה, בהיותם אורגים
ועורגים פרק נוסף.

שוב הושטו ידיו איש לרעהו בחמימות גדולה. באין
אומר, באין דברים, בלי נשמע קול, נשאנו לבבנו אל
כפיים - אל א'ל בשמים.

שנה פותחת שעריה.

"המליכו."

חיים חדשים באים לעולם - - -

פרק שישי "אשרי"

פסעתי בקרב ההמונים השבים אל אכסניוניהם, לסיים
את ההכנות לקראת יו"ט, בנשמה שטרם יבשו דמעוניה.

והנה, ללא הקדמות, מופיע מרדכי אל מולי לפתע -
ומושיט לעברי יד מהססת ל"שלום עליכם".

עמדנו זה מול זה, בגיל וברעדה, ולא ידענו את נפשנו.

נפגשו עינינו, כמחבקות אלה את אלה, אומרות הכל ואינן
אומרות מאומה. גל בושה ונחמה אפף אותנו. רק תיבה
קדושה אחת בקעה מלבנו, כניצוץ גץ הפוקע מן האש:

"אשרינו".

בהיותנו כאן, שוב אחורי דלתו של רופא - לא פצינו פה.
כמו אז, מה נאמר ומה נדבר. התרגשות עצומה עצרה
בגרוננו ולא הניחה לי להוציא הגה. קולות התפילות
והשירים עוד רעמו ברקע ונמהלו אלה באלה.

משום מה עלו במוחי דברי הפסוק בתהילים "אֲלֹקִים
מוֹשִׁיב יְחִידִים בְּיָתָהּ מוֹצִיא אֲסִירִים בְּכַוֵּשׁוֹת". איזה
יְחִידִים היינו בהיותנו יושבים בְּיָתָהּ בגלות הנפש, איזה
אֲסִירִים אומללים - והנה מתחיל אלוקים להוציאנו
בְּכַוֵּשׁוֹת, כדרשת חז"ל "אל תקרי 'בכושרות' אלא
בבְּכִי וּבְכִישׁוֹת".

גם מרדכי נרגש מאד ולא יצאו מילים מפיו. עוד אחזנו
איש ביד רעהו ושהינו בה - בשתיקה הגבוהה למעלה
מן המילים. הפעם היה מרדכי פטור ומשוחרר מלדחוס
מילים אל השתיקה. המילים לאלפיהן נותרו חבויות
תחתיה, צרורות בכנפיה.

"אז הנה באתי", מילל לבסוף בעינים בורקות, שהתלאה
והכאב והתקוה משמשות בהן יחד, מרטיטות לב.

"הנה באתי", חזרתי אחריו כמו הד. הייתי כחולם.

ואז חילץ מרדכי מילים אחדות ממעמקי לבי:

"כבר אמרתי לך אז: אין בשבילי דרך, אין עבורי מסלול.
היום אדע ברורות: אין לי מנוס. החיבור לכאן חייב
להתחיל אי פעם, ואם לא עכשיו אימתי. יעבור מה
שיעבור, ויהי מה. פה תיקון הנפש, מן המקום הזה
יאיר השי"ת ישועה אמיתית".

דמעות לבי גאו והחלו שוטפות את פני. רבינו הקדוש
העיד על עצמו "ניצחתי ואנצח" - ומי יבין תעלומות
סתרי כל חי.

"כי אשרי למי שיוזכה להתקרב בעודו בחיים חיותו
לצדיק האמת, אשרי לו, אשרי חלקו. פי אחר כך,
הינו לאחר מיתה, קשה אז מאד להתקרב. וצריכין

כור לנו מרתפלים

להצלחת הקיבוץ ר"ה תשפ"ה

> ונכנסים להגרה <

על כרטיס טיסה לאומאן על ראש השנה תשפ"ו ועוד מתנות יקרי ערך

להלן חלק מהמתנות:

2 טיפים ספרי ברסלב
כיס - מדידת עור
מתנת מכון אור החל

כסא ליקוטי חלכות - ביטוי
מתנת מכון תורת הצנח

כסא ליקוטי חלכות כס
צורת הדף
מתנת מכון תורת הצנח

להלן פרטי ההגרות:

אלו שמקבלים על עצמם לומר 40 פעמים תפילה ע"ו יכנסו להגרה על כרטיס טיסה לאומאן ר"ה תשפ"ו מתנת סוכנות הטיעות ציוני דרך
כל 10 פעמים שאומרים תפילה ע"ו נכנסים להגרות על מתנות וספרי ברסלב כפי שיפורטמו

להרשמה

02.627.3116

שלוחה 8<

או בנק
התפילה

02.5.808.321

שלוחה 2<3<

מערכת
ברסלב

ההגרה יתקיים בעזהשי"ת
ביום הילולת רביה"ק חי תשרי תשפ"ה

מר-ארת אומן

צילום: נתן ראטה

לשותפינו היקרים והמפרסמים התומכים הנכבדים!

שרק בזכותם זכינו ויצא לאור גיליון ההפצה הנוכחי
במהדורת 20,000 עותקים אצל אנ"ש ובשאר רחבי ארץ ישראל

© 2014 אנון ושות'יה

שנה טובה ומתוקה! א גוט געבענטשט יאר!

יה"ר שנזכה יחד לפעול את כל התיקונים הקדושים
הנעשים בצילו של רבינו הקדוש ואת הגאולה השלמה כב"א

מערכת אבקשה

הודעה חשובה למוציאי הספרים ובעלי העסקים מאנ"ש הע"י!

לקראת הימים הנוראים, אנו מציעים כפניכם שלושה אפשרויות פרסום בגיליונות אבקשה,
מה שיעניק לכם פרסום עוצמתי ויעיל 100% צדקה לצדיק לביסוס הגיליון

גיליון 'אבקשה '86 לרגל היארצייט

בגיליון חודש תשרי של
'אבקשה' שיופץ לראשונה
לקראת היארצייט של רבינו
הקדוש בכל ריכוזי אנ"ש,
תוכלו להכניס פרסומות
תורניות וערכיות או בענייני
הנסיעה והשהייה באומן.

גיליון 'שטראלן' מבית אבקשה

גיליון חדש מלא בתוכן
איכותי בשפת האידיש
שיופץ בחו"ל ובקיבוץ
הקדוש באומן, הודמנת
מיוחדת לפנייה ישירה
לחסידי ברסלב בארה"ב
ובעולם

גיליון 'אבקשה לבית ולמשפחה'

מהדורה מורחבת
ומיוחדת לקראת ראש
השנה, בתוספת מדורים
חדשים, לכל המשפחה
ובמיוחד לבני הבית
היקרים שנותרים בארץ
ישראל

פנו עוד היום - 053.416.4973